M A T E R I A Ł P O R Ó W N A W C Z Y

do ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r.

o Służbie Ochrony Państwa

(druk nr 680)

USTAWA z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, z późn. zm.)

Art. 163.

§ 1. Jeżeli kodeks przewiduje grzywnę bez określenia jej wysokości, grzywnę wymierza się w kwocie do trzech tysięcy złotych. Grzywny ściąga się w drodze egzekucji sądowej na rzecz Skarbu Państwa.

§ 2. Ilekroć kodeks dopuszcza zarządzenie przymusowego sprowadzenia lub aresztowania, stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego.

§ 3. (19) O przymusowe sprowadzenie żołnierza w czynnej służbie wojskowej, z wyjątkiem terytorialnej służby wojskowej pełnionej dyspozycyjnie, sąd zwraca się do dowódcy jednostki wojskowej, w której pełni on służbę, lub do Żandarmerii Wojskowej, a o przymusowe sprowadzenie funkcjonariusza Policji, *[Biura Ochrony Rządu,]* **<Służby Ochrony Państwa>,** Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej - do jego przełożonego.

§ 4. (20) O ukaranie żołnierza w czynnej służbie wojskowej, z wyjątkiem terytorialnej służby wojskowej pełnionej dyspozycyjnie, sąd występuje do dowódcy jednostki wojskowej, w której pełni on służbę, a o ukaranie funkcjonariusza Policji, *[Biura Ochrony Rządu,]* **<Służby Ochrony Państwa>**, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej - do jego przełożonego.1

Art. 814.

§ 1. Jeżeli cel egzekucji tego wymaga, komornik zarządzi otworzenie mieszkania oraz innych pomieszczeń i schowków dłużnika, jak również przeszuka jego rzeczy, mieszkanie i schowki. Gdyby to nie wystarczyło, komornik może ponadto przeszukać odzież, którą

dłużnik ma na sobie. Komornik może to uczynić także wówczas, gdy dłużnik chce się wydalić lub gdy zachodzi podejrzenie, że chce usunąć od egzekucji przedmioty, które ma przy sobie.

§ 2. Jeżeli w czasie dokonywania czynności egzekucyjnych w mieszkaniu dłużnika komornik zauważy, że dłużnik oddał poszukiwane przedmioty swemu domownikowi lub innej osobie do ukrycia, komornik może przeszukać odzież tej osoby oraz przedmioty, jakie ma ona przy sobie.

§ 3. Przeszukanie odzieży na osobie dłużnika oraz przedmiotów, które dłużnik ma przy sobie, poza miejscem zamieszkania, przedsiębiorstwem, zakładem oraz gospodarstwem dłużnika może nastąpić na podstawie pisemnego zezwolenia właściwego prezesa sądu rejonowego. W wypadkach niecierpiących zwłoki przeszukanie może być dokonane bez zezwolenia, jednakże czynność taka musi być niezwłocznie po dokonaniu przedstawiona do zatwierdzenia prezesowi sądu rejonowego.

§ 4. (66) Przeszukanie odzieży może być dokonane tylko przez osobę tej samej płci, co dłużnik. Przeszukania odzieży na żołnierzu w czynnej służbie wojskowej, z wyjątkiem terytorialnej służby wojskowej pełnionej dyspozycyjnie, albo funkcjonariuszu Policji, *[Biura Ochrony Rządu,]* **<Służby Ochrony Państwa>,**Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej przeprowadza w obecności komornika odpowiednio żołnierz Żandarmerii Wojskowej lub wojskowego organu porządkowego albo osoba wyznaczona przez przełożonego funkcjonariusza.

Art. 1057.

§ 1. Zarządzając wykonanie aresztu, sąd wydaje komornikowi nakaz na piśmie z odpowiednim uzasadnieniem. Wraz z przystąpieniem do wykonania nakazu komornik doręcza go dłużnikowi.

§ 2. (77) O wykonanie aresztu w stosunku do dłużnika będącego żołnierzem w czynnej służbie wojskowej, z wyjątkiem terytorialnej służby wojskowej pełnionej dyspozycyjnie, albo funkcjonariuszem Policji, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>,** Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej sąd zwraca się do dowódcy jednostki wojskowej albo odpowiednio do właściwego komendanta lub kierownika jednostki organizacyjnej Policji, Biura Ochrony Rządu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego

Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej, w której pełni on służbę, przesyłając w tym celu nakaz. O wykonanie aresztu w stosunku do dłużnika będącego żołnierzem zawodowym wyznaczonym na stanowisko służbowe w Służbie Kontrwywiadu Wojskowego albo Służbie Wywiadu Wojskowego albo będącego funkcjonariuszem Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Służby Wywiadu Wojskowego sąd zwraca się odpowiednio do Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, przesyłając w tym celu nakaz.

Art. 476.

§ 1. Przez sprawy z zakresu prawa pracy rozumie się sprawy:

1) o roszczenia ze stosunku pracy lub z nim związane;

1[1]) o ustalenie istnienia stosunku pracy, jeżeli łączący strony stosunek prawny, wbrew zawartej między nimi umowie, ma cechy stosunku pracy;

2) o roszczenia z innych stosunków prawnych, do których z mocy odrębnych przepisów stosuje się przepisy prawa pracy;

3) o odszkodowania dochodzone od zakładu pracy na podstawie przepisów o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

§ 2. Przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych, dotyczących:

1) ubezpieczeń społecznych;

2) emerytur i rent;

3) (uchylony);

4) innych świadczeń w sprawach należących do właściwości Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;

5) [(35)] świadczeń odszkodowawczych przysługujących w razie wypadku lub choroby pozostających w związku ze służbą wojskową albo służbą w Policji, Straży Granicznej, Służbie Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Biurze Ochrony Rządu, **<Służbie Ochrony Państwa,>**Służbie Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego oraz Centralnym Biurze Antykorupcyjnym.

§ 3. Przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się także sprawy wszczęte na skutek niewydania przez organ rentowy decyzji we właściwym terminie, a także sprawy, w których wniesiono odwołanie od orzeczenia wojewódzkiego zespołu do spraw

orzekania o niepełnosprawności, sprawy o roszczenia ze stosunków prawnych między członkami otwartych funduszy emerytalnych a tymi funduszami lub ich organami oraz sprawy ze stosunków między emerytami lub osobami uposażonymi w rozumieniu przepisów o emeryturach kapitałowych a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

§ 4. Przez organy rentowe rozumie się:

1) jednostki organizacyjne Zakładu Ubezpieczeń Społecznych określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, właściwe do wydawania decyzji w sprawach świadczeń,

2) (uchylony),

3) wojskowe organy emerytalne oraz organy emerytalne resortów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, a także inne organy wojskowe i organy resortów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości

- właściwe do wydawania decyzji w sprawach, o których mowa w § 2, a także Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

§ 5. Przez użyte w niniejszym dziale określenie

1) pracownik - rozumie się również:

a) członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, osobę świadczącą pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą oraz członków rodziny i spadkobierców pracownika, członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej i osoby świadczącej pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą, a także inne osoby, którym z mocy odrębnych przepisów przysługują roszczenia z zakresu prawa pracy,

b) osobę dochodzącą od zakładu pracy odszkodowania lub ustalenia uprawnień do świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych;

2) ubezpieczony - rozumie się osobę ubiegającą się o:

a) świadczenie z ubezpieczeń społecznych albo o emeryturę lub rentę,

b) ustalenie istnienia bądź nieistnienia obowiązku ubezpieczenia, jego zakresu lub wymiaru składki z tego tytułu,

c) świadczenia w sprawach należących do właściwości Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,

d) (36) świadczenie odszkodowawcze przysługujące w razie wypadku lub choroby pozostające w związku ze służbą wojskową albo służbą w Policji, Straży Granicznej, Służbie Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Biurze Ochrony Rządu,

<Służbie Ochrony Państwa,>Służbie Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego oraz Centralnym Biurze Antykorupcyjnym.

Art. 477^{8}**.**

§ 1. Do właściwości sądów okręgowych należą sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych, z wyjątkiem spraw, dla których zastrzeżona jest właściwość sądów rejonowych.

§ 2. Do właściwości sądów rejonowych należą sprawy:

1) o zasiłek chorobowy, wyrównawczy, opiekuńczy, macierzyński oraz pogrzebowy;
2) o świadczenie rehabilitacyjne;
3) o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy rolniczej, wypadku w drodze do pracy lub z pracy, wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, wypadku lub choroby zawodowej pozostającej w związku z czynną służbą wojskową albo służbą w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, **<Służbie Ochrony Państwa,>** Służbie Więziennej, Państwowej Straży Pożarnej i Służbie Celno-Skarbowej;
4) o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności;
5) (uchylony);
6) (uchylony).

Art. 811.

[§ 1. W obrębie budynków wojskowych i zajmowanych przez Policję, Straż Graniczną, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego lub Centralne Biuro Antykorupcyjne oraz na okrętach wojennych można dokonywać czynności egzekucyjnych tylko po uprzednim zawiadomieniu odpowiednio właściwego komendanta lub kierownika jednostki i w asyście wyznaczonego organu wojskowego, organu Policji lub przedstawiciela Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego lub Centralnego Biura Antykorupcyjnego.]

<§ 1. W obrębie budynków wojskowych i zajmowanych przez Policję, Straż Graniczną, Służbę Ochrony Państwa, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego lub Centralne Biuro Antykorupcyjne oraz na okrętach wojennych można dokonywać

czynności egzekucyjnych tylko po uprzednim zawiadomieniu odpowiednio właściwego komendanta lub kierownika jednostki i w asyście wyznaczonego organu wojskowego, organu Policji lub przedstawiciela Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Ochrony Państwa lub Centralnego Biura Antykorupcyjnego.>

§ 2. Sposób asystowania przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych, uwzględniając w szczególności przypadki i miejsca, w których wymagana jest asysta organów, sposób postępowania przy wykonywaniu asysty, tryb powiadamiania właściwych organów, wymagane dokumenty, sposób dokumentowania wykonywanych czynności i rozliczania ich kosztów określa, w drodze rozporządzenia:

1) Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości - w przypadku wykonywania asysty przez Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Żandarmerię Wojskową lub wojskowe organy porządkowe;

[2) minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości - w przypadku wykonywania asysty przez Policję lub Straż Graniczną;]

<2) minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości – w przypadku wykonywania asysty przez Policję, Straż Graniczną lub Służbę Ochrony Państwa;>

3) Prezes Rady Ministrów w przypadku wykonywania asysty przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu lub Centralne Biuro Antykorupcyjne.

§ 3. Do wydania rozporządzenia, o którym mowa w § 2, stosuje się art. 765 § 3.

USTAWA z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1201 i 1475)

Art. 48.

§ 1. Egzekutor może przeszukać odzież na osobie zobowiązanego oraz teczki, walizy i tym podobne przedmioty, które zobowiązany ma przy sobie, jeżeli egzekucja dotyczy należności pieniężnej lub wydania rzeczy.

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

§ 2. Przeszukanie odzieży na osobie zobowiązanego oraz jego teczek, waliz i tym podobnych przedmiotów poza mieszkaniem, przedsiębiorstwem, zakładem lub gospodarstwem zobowiązanego może nastąpić tylko na podstawie pisemnego polecenia organu egzekucyjnego. Egzekutor obowiązany jest okazać polecenie organu egzekucyjnego zobowiązanemu przed przystąpieniem do czynności egzekucyjnych.

§ 3. Jeżeli w czasie dokonywania czynności egzekucyjnych, o których mowa w § 1 i 2, egzekutor zauważy, że zobowiązany oddał poszukiwane przedmioty swemu domownikowi lub innej osobie do ukrycia, egzekutor może przeszukać odzież tej osoby oraz jej teczki, walizy i tym podobne przedmioty, jakie ona ma przy sobie.

§ 4. Przeszukanie odzieży powinno być dokonane tylko przez osobę tej samej płci co osoba przeszukiwana.

§ 5. Przeszukania odzieży na żołnierzu w czynnej służbie wojskowej albo funkcjonariuszu Policji, *[Biura Ochrony Rządu,]* **Służby Ochrony Państwa>,**Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej przeprowadza w obecności egzekutora odpowiednio żołnierz Żandarmerii Wojskowej lub wojskowego organu porządkowego albo osoba wyznaczona przez przełożonego funkcjonariusza.

Art. 50.

§ 1. W lokalach i innych pomieszczeniach organów państwowych oraz na terenach kolejowych i lotnisk można dokonywać czynności egzekucyjnych tylko po uprzednim zawiadomieniu tych organów państwowych lub zarządców (komendantów) tych obiektów. Przepis ten nie dotyczy przypadków, gdy z mocy szczególnych przepisów organy egzekucyjne właściwe są do działania na terenach kolejowych oraz lotnisk.

[§ 2. W obrębie budynków wojskowych i zajmowanych przez Policję, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Centralne Biuro Antykorupcyjne lub Straż Graniczną oraz na okrętach wojennych można dokonywać czynności egzekucyjnych tylko po uprzednim zawiadomieniu odpowiednio właściwego komendanta lub kierownika jednostki i w asyście wyznaczonego organu wojskowego lub organu Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej.]

<§ 2. W obrębie budynków wojskowych i zajmowanych przez Policję, Służbę Ochrony Państwa, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Centralne Biuro Antykorupcyjne lub Straż Graniczną oraz na okrętach wojennych można dokonywać czynności egzekucyjnych tylko po uprzednim zawiadomieniu odpowiednio właściwego komendanta lub kierownika jednostki i w asyście wyznaczonego organu wojskowego lub organu Policji, Służby Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej.>

§ 3. Sposób asystowania przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych, uwzględniając w szczególności przypadki i miejsca, w których wymagana jest asysta organów, sposób postępowania przy wykonywaniu asysty, tryb powiadamiania właściwych organów, wymagane dokumenty, sposób dokumentowania wykonywanych czynności i rozliczania ich kosztów, określi, w drodze rozporządzenia:

1) Minister Obrony Narodowej - w przypadku wykonywania asysty przez Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Żandarmerię Wojskową lub wojskowe organy porządkowe;

[2) minister właściwy do spraw wewnętrznych - w przypadku wykonywania asysty przez Policję lub Straż Graniczną;]

<2) minister właściwy do spraw wewnętrznych – w przypadku wykonywania asysty przez Policję, Służbę Ochrony Państwa lub Straż Graniczną;>

3) Prezes Rady Ministrów - w przypadku wykonywania asysty przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu lub Centralne Biuro Antykorupcyjne.

§ 4. Przeszukania rzeczy osoby obowiązanej do zachowania tajemnicy zawodowej dokonuje się w obecności przedstawiciela organizacji zawodowej, do której osoba ta przynależy.

[Art. 153.

§ 1. Przymus bezpośredni w stosunku do żołnierza w czynnej służbie wojskowej albo funkcjonariusza Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej może być zastosowany tylko przez odpowiednio

Żandarmerię Wojskową lub wojskowy organ porządkowy albo organ Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, gdy ze względów sanitarnych lub innych społecznych zachodzi potrzeba natychmiastowego wykonania egzekwowanego obowiązku, a Żandarmerii Wojskowej lub wojskowego organu porządkowego albo właściwego organu Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej nie ma na miejscu.]

<Art. 153.

§ 1. Przymus bezpośredni w stosunku do żołnierza w czynnej służbie wojskowej albo funkcjonariusza Policji, Służby Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej może być zastosowany tylko przez odpowiednio Żandarmerię Wojskową lub wojskowy organ porządkowy albo organ Policji, Służby Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, gdy ze względów sanitarnych lub innych społecznych zachodzi potrzeba natychmiastowego wykonania egzekwowanego obowiązku, a Żandarmerii Wojskowej lub wojskowego organu porządkowego albo właściwego organu Policji, Służby Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub Straży Granicznej nie ma na miejscu.>

USTAWA z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1430 i 2217)

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

Uwaga:
użyte w art. 44 w ust. 1 w pkt 2, w art. 49 w ust. 1d w pkt 4, w art. 59a w ust. 3 w pkt 6, w art. 169 w ust. 1 w pkt 8, w art. 175 w ust. 4 w pkt 5, w art. 206a w ust. 1 w pkt 5 oraz w art. 208 w ust. 2a w różnym przypadku wyrazy <*Biuro Ochrony Rządu*> zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami **<Służba Ochrony Państwa>**

Art. 44.

1. Nie powołuje się do czynnej służby wojskowej osób podlegających obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej uznanych za zdolne do tej służby:
   1) obywateli polskich, którzy stale zamieszkują za granicą i którzy nie posiadają miejsca pobytu stałego lub czasowego trwającego ponad trzy miesiące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
   2) absolwentów szkół i ośrodków szkolenia Państwowej Straży Pożarnej, którzy w terminie do trzech miesięcy od dnia zakończenia studiów (nauki) podjęli służbę w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Policji, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Służbie Więziennej lub Państwowej Straży Pożarnej;
   3) absolwentów szkół wyższych, którzy bezpośrednio po zakończeniu studiów podjęli służbę w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Policji, Biurze Ochrony Rządu **<Służby Ochrony Państwa>** lub Straży Granicznej.
2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, orzeka wojskowy komendant uzupełnień na wniosek osoby podlegającej obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej. Decyzję wojskowego komendanta uzupełnień doręcza się osobie podlegającej obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej na piśmie wraz z uzasadnieniem.
3. Od decyzji wojskowego komendanta uzupełnień przysługuje osobie podlegającej obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej odwołanie do szefa wojewódzkiego sztabu wojskowego w terminie czternastu dni od dnia doręczenia decyzji. Decyzja ta może być zmieniona przez szefa wojewódzkiego sztabu wojskowego również z urzędu, jeżeli została wydana z naruszeniem przepisów prawa.
4. Decyzje w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, wygasają z dniem powrotu osoby podlegającej obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej do kraju i

zameldowania się na pobyt stały lub pobyt czasowy trwający ponad trzy miesiące. Przepis art. 46 ust. 3 pkt 4 stosuje się odpowiednio.

5. Osobę, o której mowa w ust. 1 pkt 2, wojskowy komendant uzupełnień na jej wniosek, udokumentowany zaświadczeniem o podjęciu służby, wystawionym przez kierownika jednostki organizacyjnej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa>** Służby Więziennej lub Państwowej Straży Pożarnej, przenosi do rezerwy z dniem poprzedzającym dzień podjęcia służby.

6. Osobę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, wojskowy komendant uzupełnień, na podstawie otrzymanego od kierownika jednostki organizacyjnej Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Biura Ochrony Rządu **<Służby Ochrony Państwa>** lub Straży Granicznej zawiadomienia o reklamowaniu z urzędu, przenosi do rezerwy.

Art. 49.

1. Ewidencję wojskową osób podlegających rejestracji, kwalifikacji wojskowej oraz podlegających obowiązkowi czynnej służby wojskowej, a także podlegających innym rodzajom powszechnego obowiązku obrony prowadzą:
   1) na szczeblu centralnym - Minister Obrony Narodowej dla terytorium całego państwa;
   2) na szczeblu wojewódzkim - szef wojewódzkiego sztabu wojskowego dla obszaru województwa;
   3) na szczeblu terenowym - wojskowy komendant uzupełnień dla obszaru objętego terytorialnym zasięgiem działania tego komendanta.

1a. Wojskowi komendanci uzupełnień współpracują z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych.

1b. Ewidencję wojskową, o której mowa w ust. 1, w zakresie osób odbywających w jednostkach wojskowych czynną służbę wojskową oraz posiadających przydział mobilizacyjny lub pracowniczy przydział mobilizacyjny do tych jednostek prowadzą również dowódcy tych jednostek.

1c. Organy prowadzące ewidencję wojskową są obowiązane do wzajemnego przekazywania danych zgromadzonych w tej ewidencji.

1d. Dane osobowe zgromadzone w ewidencji wojskowej mogą być udostępniane:

1) dowódcom jednostek wojskowych oraz ich przełożonym - jeżeli wymagają tego ich zadania;
2) przełożonym wojskowego komendanta uzupełnień;
3) sądom wojskowym, powszechnym jednostkom organizacyjnym prokuratury, w których utworzono komórki organizacyjne do spraw wojskowych, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego i Żandarmerii Wojskowej - jeżeli wymagają tego ich zadania;
4) sądom powszechnym, powszechnym jednostkom organizacyjnym prokuratury, Policji, Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu i Biuru Ochrony Rządu - jeżeli wymagają tego ich zadania i jest to niezbędne do prowadzonego przez nie postępowania;
5) pracodawcom - w zakresie stosunku zatrudnianych przez nich pracowników do powszechnego obowiązku obrony oraz rodzaju i terminu wykonania tego obowiązku;
6) osobom, których dotyczą dane osobowe zgromadzone w ewidencji wojskowej;
7) innym podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.

1e. Udostępnianie danych osobowych zgromadzonych w ewidencji wojskowej podmiotom wymienionym w ust. 1d następuje nieodpłatnie.

1f. Podmioty, o których mowa w ust. 1d pkt 1 i 2, są uprawnione również do wglądu w dane osobowe zgromadzone w ewidencji wojskowej.

2. Organy administracji publicznej obowiązane są do bezpłatnego udostępniania danych osobowych w celu ich przetwarzania w ewidencji wojskowej.

2a. Do ewidencji wojskowej prowadzonej na szczeblu centralnym, w ramach udostępniania danych osobowych, niezbędnych do jej prowadzenia, przekazuje się na informatycznym nośniku danych lub w drodze teletransmisji dane ze zbiorów Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności, zwanego dalej "PESEL", oraz centralnej ewidencji kierowców i Krajowego Rejestru Karnego.

2b. W ewidencji wojskowej prowadzonej na szczeblu centralnym w zakresie przekazywania danych ze zbiorów, o których mowa w ust. 2a, gromadzi się następujące dane:

1) z rejestru PESEL - określone w art. 8 pkt 1-5, 7, 9-11, 14, 17-21 i 26 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności;

2) z centralnej ewidencji kierowców - określone w art. 100b ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 128, 60, 379, 777 i 966);

3) z Krajowego Rejestru Karnego - określone w art. 20 ust. 1 pkt 1 (obejmujące nazwisko, imiona i numer ewidencyjny PESEL) i pkt 2 (obejmujące stwierdzenie czy dana osoba figuruje lub nie figuruje w Rejestrze) ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 678).

2c. W ewidencji wojskowej mogą być gromadzone i przetwarzane następujące dane:

1) imię lub imiona oraz nazwisko, w tym nazwisko rodowe, oraz nazwiska i imiona poprzednie;

2) data i miejsce urodzenia;

3) numer ewidencyjny PESEL;

4) imiona i nazwiska rodowe rodziców;

5) stan cywilny i rodzinny, w tym imiona i nazwisko oraz data urodzenia małżonka i dzieci;

6) obywatelstwo;

7) płeć;

8) seria i numer dowodu osobistego;

9) miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad trzy miesiące oraz adres do korespondencji, a także adres najbliższej rodziny;

10) dotyczące wykształcenia i zawodu wyuczonego;

11) dotyczące nauki, w tym miejsce jej pobierania, oraz posiadane kwalifikacje zawodowe, w tym uprawnienia do wykonywania zawodów lub czynności;

12) dotyczące zatrudnienia lub prowadzonej działalności gospodarczej, w tym ich miejsce, rodzaj i okres oraz zajmowane stanowisko;

13) dotyczące zdolności do czynnej służby wojskowej;

13a) dotyczące szkodliwego używania alkoholu lub używania środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych;

13b) dotyczące orzeczeń psychologicznych;

14) stopień wojskowy, specjalność wojskowa, klasa kwalifikacyjna, korpus osobowy i grupa osobowa;

15) przeznaczenie do czynnej służby wojskowej lub jej form równorzędnych oraz służby zastępczej lub innych form powszechnego obowiązku obrony;

16) przydział kryzysowy, przydział mobilizacyjny, pracowniczy przydział mobilizacyjny lub przydział organizacyjno-mobilizacyjny albo reklamowanie od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny;
17) przebieg czynnej służby wojskowej lub jej form równorzędnych albo zastępczych;
18) cechy wojskowego dokumentu osobistego, karty przydziału kryzysowego, karty mobilizacyjnej lub karty przydziału organizacyjno-mobilizacyjnego oraz karty i tabliczki tożsamości;
19) dotyczące prawomocnych orzeczeń w sprawach karnych oraz w sprawach o wykroczenia;
20) o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, o osadzeniu w zakładzie karnym lub areszcie śledczym lub o umieszczeniu w zakładzie poprawczym oraz o zwolnieniu z tych zakładów lub aresztu;
21) informacje o osobie z Krajowego Rejestru Karnego;
22) data zgonu, numer aktu zgonu oraz oznaczenie urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt zgonu.

2d. Przetwarzanie danych osobowych zgromadzonych w ewidencji wojskowej może odbywać się bez zgody i wiedzy osoby, której dotyczą te dane.

2e. Osoby podlegające ewidencji wojskowej są obowiązane do udzielania informacji organom prowadzącym tę ewidencję w zakresie danych dotyczących tych osób i przetwarzanych w ewidencji wojskowej.

2f. Do pozyskiwania danych ze zbiorów, o których mowa w ust. 2a, nie wymaga się odrębnego żądania, zapytania lub wniosku w tej sprawie, a ich przekazywanie następuje bezpłatnie w sposób ustalony w porozumieniu zawartym między Ministrem Obrony Narodowej i, w zakresie:
1) rejestru PESEL - z ministrem właściwym do spraw informatyzacji;
2) centralnej ewidencji kierowców - z ministrem właściwym do spraw informatyzacji;
3) Krajowego Rejestru Karnego - z Ministrem Sprawiedliwości.

3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia ewidencji wojskowej, szczegółowy zakres danych gromadzonych i przetwarzanych w ewidencji wojskowej, dokumenty stanowiące ewidencję wojskową i dokumenty będące podstawą wprowadzenia danych do tej ewidencji oraz okres prowadzenia ewidencji wojskowej i przechowywania danych zgromadzonych w tej ewidencji, uwzględniając w szczególności kategorie osób objętych ewidencją wojskową, formy spełniania

powszechnego obowiązku obrony oraz zakres danych, o których mowa w ust. 2c, gromadzonych i przetwarzanych w ewidencji wojskowej. Rozporządzenie powinno zapewniać prawidłowe spełnianie przez obywateli polskich powszechnego obowiązku obrony oraz niezbędną ochronę danych osobowych i informacji niejawnych gromadzonych i przetwarzanych w ewidencji wojskowej.

4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób odtwarzania ewidencji wojskowej osób podlegających obowiązkowi służby wojskowej, z uwzględnieniem przypadków, kiedy następuje potrzeba odtworzenia ewidencji wojskowej oraz miejsca odtworzenia tej ewidencji.

Art. 59a.

1. Żołnierzy rezerwy, których w pierwszej kolejności przewiduje się powołać do czynnej służby wojskowej pełnionej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, przeznacza się do tej służby przez nadanie w czasie pokoju przydziału mobilizacyjnego na stanowiska służbowe lub do pełnienia funkcji wojskowych, które są określone w etacie jednostki wojskowej i występują w czasie wojny.

1a. Przydział mobilizacyjny, o którym mowa w ust. 1, może zostać nadany również żołnierzowi w czynnej służbie wojskowej oraz pełniącemu zawodową służbę wojskową lub służbę kandydacką w dniu jego zwolnienia z tej służby, ze skutkiem następującym po dniu zwolnienia ze służby.

1b. Przydział mobilizacyjny nadaje się na wolne stanowisko służbowe lub do pełnienia nieobsadzonej funkcji wojskowej, a w razie potrzeby również na stanowiska lub funkcje, na które nadano już taki przydział.

1c. Przydziałów mobilizacyjnych nie nadaje się osobom, które są reklamowane od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, oraz osobom, którym zawieszono obowiązek służby wojskowej.

2. Pracownikom zatrudnionym w jednostkach wojskowych, a w razie potrzeby również pracownikom zatrudnionym u innych pracodawców oraz innym osobom niebędącym pracownikami, mogą być nadawane w czasie pokoju pracownicze przydziały mobilizacyjne na stanowiska pracownicze, które są określone w etacie jednostki wojskowej i występują w czasie wojny.

3. Pracowniczych przydziałów mobilizacyjnych nie nadaje się osobom, które:

1) nie ukończyły osiemnastu lat życia;

2) ukończyły sześćdziesiąt lat życia, z wyjątkiem osób zatrudnionych w jednostce wojskowej, które wyraziły zgodę na nadanie im tego przydziału;
3) (uchylony);
4) posiadają nadany przydział kryzysowy lub przydział mobilizacyjny;
5) są sędziami, asesorami sądowymi lub prokuratorami;
6) są funkcjonariuszami Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Ochrony Kolei lub pracownikami specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych w jednostkach organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez ministrów, kierowników urzędów centralnych, wojewodów, Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz Krajową Radę Radiofonii i Telewizji;
7) są reklamowane od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny;
8) zostały uznane za stale lub długotrwale niezdolne do pracy w gospodarstwie rolnym na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników lub za całkowicie niezdolne do pracy oraz samodzielnej egzystencji albo całkowicie niezdolne do pracy na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub zaliczone do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności albo umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

4. Przydziały mobilizacyjne oraz pracownicze przydziały mobilizacyjne nadaje oraz uchyla wojskowy komendant uzupełnień, działając w porozumieniu z dowódcą jednostki wojskowej.

5. Nadanie przydziału mobilizacyjnego oraz pracowniczego przydziału mobilizacyjnego następuje w formie karty mobilizacyjnej. Osoba, której nadano przydział mobilizacyjny lub pracowniczy przydział mobilizacyjny, jest obowiązana przyjąć kartę mobilizacyjną.

6. Kartę mobilizacyjną wojskowy komendant uzupełnień doręcza w trybie, o którym mowa w art. 52, albo w trybie określonym w art. 39 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

6a. Kartę mobilizacyjną można również doręczyć żołnierzom w czasie pełnienia lub odbywania czynnej służby wojskowej oraz pełnienia zawodowej służby wojskowej lub

służby kandydackiej w miejscu pełnienia służby, a pracownikom zatrudnionym w jednostkach wojskowych - w miejscu pracy. Żołnierzom rezerwy, którym nadaje się przydziały kryzysowe, kartę mobilizacyjną można doręczyć razem z kartą tego przydziału.

7. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:
   1) tryb i warunki nadawania i uchylania przydziałów mobilizacyjnych oraz pracowniczych przydziałów mobilizacyjnych oraz warunki, jakie powinni spełniać żołnierze rezerwy, pracownicy lub inne osoby niebędące pracownikami do przeznaczenia ich do czynnej służby wojskowej lub pracy w jednostkach wojskowych w razie ogłoszenia mobilizacji lub w czasie wojny, uwzględniając współdziałanie wojskowego komendanta uzupełnień i dowódcy jednostki wojskowej oraz konieczność zapewnienia mobilizacyjnego rozwinięcia Sił Zbrojnych;
   2) wzory kart mobilizacyjnych zawierających datę ich wydania, organ wydający, dane osobowe żołnierza rezerwy, pracownika lub innej osoby niebędącej pracownikiem, w tym stopień wojskowy, imię i nazwisko, dane jednostki wojskowej, w tym nazwę, adres, numer mobilizacyjny, pododdział, przydział mobilizacyjny lub pracowniczy przydział mobilizacyjny, a także termin i miejsce stawienia się do jednostki wojskowej, pouczenie o skutkach uchylania się odpowiednio od obowiązku czynnej służby wojskowej lub pracy, sposób postępowania w razie utraty karty oraz w przypadku niemożliwości stawienia się w miejscu określonym w tej karcie, a także wykaz przedmiotów użytku osobistego, które żołnierz rezerwy, pracownik lub inna osoba niebędąca pracownikiem powinna zabrać ze sobą, stawiając się do jednostki wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.

Art. 76a.

1. Osobę posiadającą stopień policyjny, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa,>**Państwowej Straży Pożarnej, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Więziennej lub Straży Granicznej, powołaną na jej wniosek lub za jej zgodą do odbycia ćwiczeń wojskowych lub pełnienia służby przygotowawczej, okresowej służby wojskowej lub służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, można mianować na stopień wojskowy określony dla stanowiska służbowego, na które została wyznaczona,

równorzędny z posiadanym stopniem w odpowiedniej służbie, jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych.

2. Osobę, o której mowa w ust. 1, powołaną na jej wniosek lub za jej zgodą do odbycia ćwiczeń wojskowych lub pełnienia służby przygotowawczej, okresowej służby wojskowej lub służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, mianuje się na odpowiedni stopień wojskowy na zasadach określonych dla żołnierzy rezerwy w czasie odbywania tych ćwiczeń lub pełnienia tej służby, jeśli spełnia warunki do tego mianowania.
3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, stopnie policyjne, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa,>** Państwowej Straży Pożarnej, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Więziennej lub Straży Granicznej odpowiadające poszczególnym stopniom wojskowym. Rozporządzenie powinno uwzględniać równorzędność pierwszych stopni w poszczególnych korpusach.

Art. 98s.

1. W czasie pełnienia terytorialnej służby wojskowej żołnierz OT podlega opiniowaniu służbowemu, w formie opinii służbowej.
2. Opiniowanie służbowe prowadzi, w formie pisemnej, przełożony żołnierza OT, zajmujący stanowisko służbowe co najmniej dowódcy kompanii lub równorzędne.
3. Opinię służbową sporządza się nie rzadziej niż raz w roku kalendarzowym, w pierwszym kwartale roku za rok poprzedni.
4. W przypadku żołnierza, który został powołany do terytorialnej służby wojskowej w ostatnim kwartale roku kalendarzowego, opinię sporządza się w kolejnym roku kalendarzowym po upływie 365 dni od dnia powołania.
5. W ramach opiniowania żołnierza OT przełożony ocenia:
   1) cechy osobowe;
   2) przebieg dotychczasowej służby wojskowej;
   3) przestrzeganie dyscypliny wojskowej;
   4) przestrzeganie przepisów o ochronie informacji niejawnych.
6. W ramach opiniowania służbowego przełożony wystawia ogólną ocenę opiniowanego żołnierza OT, wyrażoną przy zastosowaniu następującej skali ocen:
   1) wzorowa (6);

2) bardzo dobra (5);
3) dobra (4);
4) dostateczna (3);
5) niedostateczna (2).

7. Opinia służbowa może zawierać również informacje pozwalające na określenie przydatności żołnierza OT do pełnienia służby na zajmowanym stanowisku służbowym lub innym stanowisku służbowym odpowiadającym jego przygotowaniu zawodowemu oraz kwalifikacjom i umiejętnościom.
8. Od opinii służbowej żołnierzowi OT przysługuje odwołanie do wyższego przełożonego.
9. Odwołanie wnosi się na piśmie wraz z uzasadnieniem, za pośrednictwem przełożonego sporządzającego opinię służbową, w terminie siedmiu dni od dnia zapoznania się żołnierza OT z opinią służbową.
10. Odwołanie wniesione po terminie, o którym mowa w ust. 9, pozostawia się bez rozpatrzenia, o czym informuje się żołnierza OT.
11. W przypadku gdy przełożony, o którym mowa w ust. 9, uwzględni odwołanie żołnierza OT w całości, zmienia treść zaskarżonej opinii służbowej. Taka opinia służbowa jest ostateczna.
12. W przypadku nieuwzględnienia odwołania żołnierza OT lub uwzględnienia go w części przełożony, o którym mowa w ust. 9, przekazuje odwołanie wyższemu przełożonemu wraz z opinią służbową, od której wniesiono odwołanie, oraz swoim stanowiskiem w tej sprawie nie później niż w terminie trzech dni od dnia otrzymania odwołania.
13. Wyższy przełożony może opinię służbową, od której wniesiono odwołanie:
    1) utrzymać w mocy;
    2) zmienić lub uzupełnić;
    3) uchylić i wydać nową;
    4) uchylić, jeżeli brak było podstaw prawnych do jej wydania.
14. Wyższy przełożony może zmienić opinię służbową na niekorzyść żołnierza OT wyłącznie w przypadku ujawnienia okoliczności lub faktów mających negatywny wpływ na wynik opinii służbowej, które nie były znane opiniującemu, o którym mowa w ust. 9, w dniu wydania opinii, od której wniesiono odwołanie.
15. Opinię służbową dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz OT pełni służbę, może udostępnić nieodpłatnie:
    1) przełożonym,

2) wojskowemu komendantowi uzupełnień i jego przełożonym,
3) sądom wojskowym, powszechnym jednostkom organizacyjnym prokuratury, w których utworzono komórki organizacyjne do spraw wojskowych, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego i Żandarmerii Wojskowej,
4) sądom powszechnym, powszechnym jednostkom organizacyjnym prokuratury, Policji, Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu i Biuru Ochrony Rządu, **<oraz Służbie Ochrony Państwa>** jeżeli jest to niezbędne do prowadzonego przez nie postępowania

- jeżeli wymagają tego ich zadania.

16. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:
1) sposób oceniania żołnierzy,
2) wzór arkusza opinii służbowej

- uwzględniając zróżnicowany charakter służby i wykonywanych zadań w ramach jej pełnienia dyspozycyjnie lub rotacyjnie, aby wzór arkusza opinii służbowej zawierał wszystkie dane niezbędne do jej sporządzenia oraz umożliwiał opiniowanemu wypowiedzenie się w sprawie dalszego przebiegu służby, a także aby opiniowanie było oparte na zasadzie jawności dla opiniowanego.

Art. 169.

1. Obowiązkowi szkolenia nie podlegają:
1) osoby, które ukończyły sześćdziesiąt lat życia;
2) osoby uznane za stale lub długotrwale niezdolne do pracy w gospodarstwie rolnym na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników lub za całkowicie niezdolne do pracy oraz samodzielnej egzystencji albo całkowicie niezdolne do pracy na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub zaliczone do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności albo umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
3) kobiety w ciąży oraz w okresie sześciu miesięcy po odbyciu porodu;
4) osoby sprawujące opiekę nad dziećmi do lat ośmiu;

5) osoby sprawujące opiekę nad:

a) dziećmi od lat ośmiu do szesnastu,

b) osobami obłożnie chorymi,

c) osobami, wobec których orzeczono stałą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników,

d) osobami, wobec których orzeczono całkowitą niezdolność do pracy oraz samodzielnej egzystencji na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,

e) osobami zaliczonymi do znacznego stopnia niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,

jeżeli osoby te wspólnie z nimi zamieszkują i opieki tej nie można powierzyć innym osobom;

6) osoby pobierające naukę lub odbywające studia w szkołach wszystkich typów;

7) osoby odbywające zasadniczą służbę lub szkolenie w obronie cywilnej oraz służbę zastępczą;

8) żołnierze w czynnej służbie wojskowej oraz funkcjonariusze Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Więziennej i Państwowej Straży Pożarnej.

2. Od obowiązku odbywania szkolenia mogą być zwolnieni:

1) żołnierze rezerwy posiadający karty mobilizacyjne do jednostek Sił Zbrojnych;

2) osoby posiadające karty przydziału do jednostek zmilitaryzowanych;

3) osoby posiadające karty przydziału do służby w obronie cywilnej.

3. Zwolnienie od obowiązku szkolenia w formie ćwiczeń praktycznych polegających na udziale w zwalczaniu klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska oraz usuwaniu ich skutków nie dotyczy osób, o których mowa w ust. 1 pkt 6 i 7.

Art. 175.

1. Do służby w jednostkach zmilitaryzowanych mogą być przeznaczone osoby spełniające wymagania określone w ust. 3, o ile nie spełniają przesłanek wskazanych w ust. 4.

---

2. Przeznaczenie osób do służby w jednostkach zmilitaryzowanych następuje w drodze nadania im przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych do tych jednostek. Przydziały nadaje się również po objęciu militaryzacją ustalonych jednostek organizacyjnych.
3. W czasie pokoju przydziały organizacyjno-mobilizacyjne mogą być nadawane mężczyznom, którzy nie ukończyli sześćdziesięciu lat życia, i kobietom, które nie ukończyły pięćdziesięciu pięciu lat życia. Po objęciu militaryzacją ustalonych jednostek organizacyjnych przydziały do tych jednostek nadaje się również osobom, które nie osiągnęły wieku określonego w odpowiednich przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym.
4. Przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych nie nadaje się osobom, które:
   1) przekroczyły wiek określony w ust. 3;
   2) nie ukończyły osiemnastu lat życia;
   2a) są żołnierzami w czynnej służbie wojskowej;
   3) są osobami o nieuregulowanym stosunku do służby wojskowej;
   4) mają nadane przydziały kryzysowe lub przydziały mobilizacyjne albo pracownicze przydziały mobilizacyjne do jednostek wojskowych;
   5) są funkcjonariuszami Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Więziennej, Straży Ochrony Kolei i Państwowej Straży Pożarnej, jeżeli osoby te na mocy odrębnych przepisów mogą pełnić służbę w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny i są przeznaczone do pełnienia tej służby;
   6) zostały uznane za stale lub długotrwale niezdolne do pracy w gospodarstwie rolnym na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników lub za całkowicie niezdolne do pracy oraz samodzielnej egzystencji albo całkowicie niezdolne do pracy na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub zaliczone do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności albo umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
   7) zostały skazane na karę pozbawienia wolności i oczekują na jej odbycie albo ją odbywają.
5. Osobom zatrudnionym w istniejących jednostkach przewidzianych do militaryzacji oraz jednostkach organizacyjnych stanowiących bazę formowania specjalnie tworzonych jednostek przewidzianych do militaryzacji, przydziały organizacyjno-mobilizacyjne

nadaje się w formie zbiorowej listy imiennej. Pozostałym osobom, o których mowa w ust. 1, przydziały organizacyjno-mobilizacyjne nadaje się w formie kart przydziału.

6. Przydziały organizacyjno-mobilizacyjne nadają:
   1) kierownicy istniejących jednostek przewidzianych do militaryzacji oraz jednostek organizacyjnych stanowiących bazę formowania specjalnie tworzonych jednostek przewidzianych do militaryzacji, a także kierownicy jednostek zmilitaryzowanych - osobom zatrudnionym w tych jednostkach, z tym że osobom będącym żołnierzami rezerwy przydziały nadaje się w uzgodnieniu z wojskowym komendantem uzupełnień właściwym ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) osoby, której ma być nadany przydział;
   2) wojskowi komendanci uzupełnień właściwi ze względu na miejsce pobytu stałego (zamieszkania) - pozostałym osobom, na wniosek kierownika jednostki przewidzianej do militaryzacji.
7. Przydział organizacyjno-mobilizacyjny nadany w czasie pokoju podlega unieważnieniu, jeżeli osoba, której nadano przydział:
   1) otrzymała kartę mobilizacyjną do jednostki wojskowej;
   2) została powołana do czynnej służby wojskowej;
   3) zrzekła się obywatelstwa polskiego;
   4) zamieszkała na stałe poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej;
   5) osiągnęła wiek określony w ust. 3 albo spełniła przesłanki określone w ust. 4 pkt 5-7;
   6) (uchylony);
   7) otrzymała wypowiedzenie stosunku pracy albo rozwiązała stosunek pracy lub służby z pracodawcą, który nadał przydział organizacyjno-mobilizacyjny.
8. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania związanego z nadawaniem przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych, a także wzory zbiorowej listy imiennej oraz karty przydziału, o których mowa w ust. 5, z uwzględnieniem we wzorach danych osobowych i danych o miejscu pełnienia służby oraz poświadczenia przyjęcia do wiadomości faktu przeznaczenia do służby w jednostce zmilitaryzowanej. W rozporządzeniu należy uwzględnić także sposób kwalifikowania osób, którym przewiduje się nadać przydział organizacyjno-mobilizacyjny do jednostek zmilitaryzowanych oraz sporządzania zapotrzebowania na uzupełnienie potrzeb specjalnie tworzonych jednostek przewidzianych do militaryzacji żołnierzami rezerwy, ze szczególnym uwzględnieniem

potrzeb jednostek podległych Ministrowi Obrony Narodowej, Ministrowi Sprawiedliwości oraz ministrom właściwym do spraw wewnętrznych i transportu.

Art. 206a.

1. Obowiązkowi świadczeń osobistych nie podlegają, z zastrzeżeniem ust. 2:
   1) osoby wybrane do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej lub organów samorządu terytorialnego na czas pełnienia mandatu;
   2) żołnierze pełniący czynną służbę wojskową oraz osoby, którym doręczono kartę powołania do tej służby, jeżeli termin stawienia się do służby koliduje z terminem wykonania świadczenia;
   3) osoby odbywające zasadniczą służbę w obronie cywilnej lub służbę zastępczą;
   4) osoby, wobec których orzeczono stałą lub długotrwałą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, osoby uznane za całkowicie niezdolne do pracy oraz samodzielnej egzystencji albo całkowicie niezdolne do pracy na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak również osoby zaliczone do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności albo umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
   5) sędziowie, asesorzy sądowi, prokuratorzy, funkcjonariusze Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Ochrony Kolei oraz pracownicy specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych w jednostkach organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez ministrów, kierowników urzędów centralnych, wojewodów, Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz Krajową Radę Radiofonii i Telewizji;
   6) kobiety w ciąży i w okresie sześciu miesięcy po odbyciu porodu oraz osoby sprawujące opiekę nad dziećmi do lat ośmiu;
   7) osoby sprawujące opiekę nad wspólnie z nimi zamieszkałymi dziećmi od lat ośmiu do szesnastu, osobami, wobec których orzeczono stałą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym lub uznanymi za całkowicie niezdolne do pracy oraz

samodzielnej egzystencji albo zaliczonymi do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności na podstawie ustaw, o których mowa w pkt 4, a także osobami obłożnie chorymi, jeżeli opieki tej nie można powierzyć innym osobom;

8) osoby zatrudnione na stanowiskach kierowników podmiotów leczniczych niebędących przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej oraz na stanowiskach w opiece społecznej i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

2. Zwolnienie osób, o których mowa w ust. 1, od obowiązku świadczeń osobistych następuje na podstawie dokumentów potwierdzających przyczynę zwolnienia i przedstawionych wójtowi lub burmistrzowi (prezydentowi miasta) przez zainteresowane osoby.

Art. 208.

1. Na urzędy i instytucje państwowe oraz przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne, a także osoby fizyczne może być nałożony obowiązek świadczeń rzeczowych, polegających na oddaniu do używania posiadanych nieruchomości i rzeczy ruchomych na cele przygotowania obrony Państwa.

2. Świadczenia rzeczowe mogą być wykonywane na rzecz Sił Zbrojnych, jednostek organizacyjnych stanowiących bazy formowania specjalnie tworzonych jednostek zmilitaryzowanych, jednostek organizacyjnych obrony cywilnej oraz jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na potrzeby obrony państwa albo zwalczania klęsk żywiołowych i likwidacji ich skutków.

2a. Jednostkami organizacyjnymi wykonującymi zadania na potrzeby obrony państwa są jednostki organizacyjne Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, jednostki organizacyjne podległe i nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej, nie wchodzące w skład Sił Zbrojnych, a także państwowe jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 221 ust. 1 i 2.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do zakwaterowania przejściowego Sił Zbrojnych.

4. Przedmiotem świadczeń rzeczowych nie mogą być:

1) tereny, pomieszczenia, środki transportowe, maszyny i inny sprzęt, znajdujące się w posiadaniu:

a) jednostek organizacyjnych służących bezpośrednio działalności Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, ministerstw i urzędów wojewódzkich oraz

Narodowego Banku Polskiego i banków, a także Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych i Mennicy Państwowej,

b) jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych odpowiednio przez Ministra Obrony Narodowej, Ministra Sprawiedliwości, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw informatyzacji, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu oraz Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego,

c) przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych oraz innych przedstawicielstw i instytucji zrównanych z nimi w zakresie przywilejów i immunitetów na mocy ustaw, umów lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych, jak również członków tych przedstawicielstw, urzędów i instytucji oraz członków ich rodzin, a także innych osób zrównanych z nimi w zakresie przywilejów i immunitetów, jeżeli nie posiadają obywatelstwa polskiego;

2) biblioteki, muzea, archiwa i zabytki uznane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej za pomniki historii oraz dobra kulturalne, o których mowa w art. 218 ustawy, oraz obiekty wpisane na "listę dziedzictwa światowego" na podstawie Konwencji w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, przyjętej w Paryżu dnia 16 listopada 1972 r. (Dz. U. z 1976 r. poz. 190 i 191);

3) zbiory naukowe i artystyczne mające charakter publiczny;

4) świątynie, domy modlitwy oraz pomieszczenia kościołów i innych związków wyznaniowych mających osobowość prawną, wraz ze znajdującymi się w nich przedmiotami przeznaczonymi do wykonywania kultu religijnego;

5) przedmioty wyłączone spod egzekucji stosownie do przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2016 r. poz. 599, z późn. zm.), z wyjątkiem narzędzi prostych oraz środków transportowych;

6) parki narodowe i rezerwaty przyrody;

7) przedszkola, domy dziecka, zakłady opiekuńczo-wychowawcze, szkoły specjalne i internaty tych szkół, specjalne ośrodki wychowawcze i szkolno-wychowawcze oraz poradnie psychologiczno-pedagogiczne;

8) urządzenia i sieci telekomunikacyjne:

a) ujęte w planach działania, o których mowa w art. 176a ust. 2 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2016 r. poz. 1489, z późn. zm.),

przewidziane do użycia na potrzeby jednostek organizacyjnych, o których mowa w ust. 2,

b) niezbędne do wykonania decyzji nałożonych na przedsiębiorców telekomunikacyjnych przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej w trybie określonym w art. 178 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne;

9) pojazdy samochodowe niedopuszczone do ruchu po drogach publicznych oraz używane wyłącznie do przewozu wewnątrz zakładu, po przedstawieniu przez posiadacza odpowiednich dokumentów.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, dla wykonania niezbędnych świadczeń rzeczowych:

1) rodzaj i liczbę nieruchomości, które mogą być w tym celu w użytkowaniu w danym roku kalendarzowym,

2) rodzaj i liczbę rzeczy ruchomych, które w danym roku kalendarzowym mogą być w tym celu pobrane,

uwzględniając w szczególności potrzeby związane z prowadzeniem kwalifikacji wojskowej, przeprowadzaniem ćwiczeń wojskowych, w tym organizowanych z zastosowaniem natychmiastowego stawiennictwa żołnierzy rezerwy i sprawdzaniem gotowości mobilizacyjnej Sił Zbrojnych.

USTAWA z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666, 2138 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 60 i 962)

[Art. 302.

Do okresu zatrudnienia wlicza się okres służby w Policji, Urzędzie Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Służbie Więziennej, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej w zakresie i na zasadach przewidzianych odrębnymi przepisami.]

<Art. 302.

Do okresu zatrudnienia wlicza się okres służby w Policji, Urzędzie Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym,

Biurze Ochrony Rządu, Służbie Ochrony Państwa, Służbie Więziennej, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej w zakresie i na zasadach przewidzianych odrębnymi przepisami.>

USTAWA z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz pieczęciach państwowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 625 i 1948)

Art. 2a.

Wizerunku orła ustalonego dla godła używają:

1) organy władzy państwowej;

2) organy administracji rządowej;

3) gminy, związki międzygminne oraz ich organy;

4) powiaty, związki powiatów oraz ich organy;

4a) związki powiatowo-gminne oraz ich organy;

4b) związki metropolitalne i ich organy;

5) samorządy województw oraz ich organy;

6) sądy, prokuratury i komornicy sądowi;

7) samorządowe kolegia odwoławcze;

8) regionalne izby obrachunkowe;

9) jednostki organizacyjne Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;

10) [(1)] jednostki organizacyjne Policji, Straży Granicznej, Krajowej Administracji Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej i Obrony Cywilnej Kraju;

<10a) Służba Ochrony Państwa;>

11) jednostki organizacyjne Służby Więziennej;

12) szkoły publiczne, szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych, państwowe szkoły wyższe, niepaństwowe szkoły wyższe;

13) inne podmioty, jeżeli przepisy szczególne uprawniają je do używania wizerunku orła.

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

USTAWA z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1870)

[Art. 75.

Stosunek służbowy oraz wynikające z niego prawa i obowiązki radców prawnych i aplikantów radcowskich będących żołnierzami w czynnej służbie wojskowej, funkcjonariuszami Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej lub Służby Więziennej w zakresie nieokreślonym niniejszą ustawą określają przepisy odrębnych ustaw.]

Art. 75.

Stosunek służbowy oraz wynikające z niego prawa i obowiązki radców prawnych i aplikantów radcowskich będących żołnierzami w czynnej służbie wojskowej, funkcjonariuszami Policji, Służby Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej lub Służby Więziennej w zakresie nieokreślonym niniejszą ustawą określają przepisy odrębnych ustaw.>

USTAWA z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1261 i 2111)

Uwaga:
w art. 20 w ust. 1 i w ust. 2 w pkt 3 użyte w różnym przypadku wyrazy „Biuro Ochrony Rządu” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Służba Ochrony Państwa”.

Art. 20.

1. W Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych i przez niego nadzorowanych, podmiotach leczniczych tworzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, urzędzie obsługującym ministra właściwego do

spraw wewnętrznych oraz w jednostkach organizacyjnych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonuje Państwowa Inspekcja Sanitarna Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji finansowana z budżetu państwa.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, organizację oraz zasady i tryb wykonywania zadań przez Państwową Inspekcję Sanitarną Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji:
   1) na terenie urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz jednostek organizacyjnych podległych temu ministrowi i przez niego nadzorowanych,
   2) na terenie podmiotów leczniczych tworzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych,
   3) w stosunku do pracowników jednostek, o których mowa w pkt 1, oraz funkcjonariuszy Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu

   - uwzględniając specyfikę zadań wykonywanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji i potrzebę zapewnienia sprawnego działania tej Inspekcji.
3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Szefów Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego, określi, w drodze rozporządzenia, organizację oraz zasady i tryb wykonywania zadań przez Państwową Inspekcję Sanitarną Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na terenie obiektów Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego oraz w stosunku do funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego, uwzględniając specyfikę zadań wykonywanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji i potrzebę zapewnienia sprawnego działania tej Inspekcji.

USTAWA z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2222)

Art. 13.

1. Korzystający z dróg publicznych są obowiązani do ponoszenia opłat za:

1) postój pojazdów samochodowych na drogach publicznych w strefie płatnego parkowania;
2) (uchylony);
3) przejazdy po drogach krajowych pojazdów samochodowych, w rozumieniu art. 2 pkt 33 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, za które uważa się także zespół pojazdów składający się z pojazdu samochodowego oraz przyczepy lub naczepy o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, w tym autobusów niezależnie od ich dopuszczalnej masy całkowitej.

2. Korzystający z dróg publicznych mogą być obowiązani do ponoszenia opłat za:
1) przejazdy przez obiekty mostowe i tunele zlokalizowane w ciągach dróg publicznych;
2) przeprawy promowe na drogach publicznych.

3. Od opłat, o których mowa w ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2, są zwolnione:
1) pojazdy:
a) Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu,]* **<Służby Ochrony Państwa>,**Służby Więziennej, Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywane przez Służbę Celno-Skarbową, służb ratowniczych,
b) zarządów dróg,
c) Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a także sił zbrojnych państw obcych, jeżeli umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, tak stanowi,
d) wykorzystywane w ratownictwie lub w przypadku klęski żywiołowej;
2) autobusy szkolne przewożące dzieci do szkoły.

3a. Od opłat, o których mowa w ust. 1 pkt 3, są zwolnione pojazdy:
1) Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a także sił zbrojnych państw obcych, jeżeli umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, tak stanowi;
2) służb ratowniczych, służb ratownictwa górniczego, Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu,]* **<Służby Ochrony Państwa>,** Służby Więziennej, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywane przez Służbę Celno-Skarbową, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu

Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego;

3) zarządcy dróg krajowych wykorzystywane do utrzymania tych dróg.

4. Od opłat, o których mowa w ust. 2 pkt 2, zwolnione są:

1) ciągniki rolnicze i inne maszyny rolnicze;

2) pojazdy zaopatrzone w kartę parkingową.

5. Korzystający z drogi publicznej jest zwolniony z opłat, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2, w przypadku wykonywania przez niego przejazdu w ramach pomocy humanitarnej lub medycznej.

6. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 5, następuje w drodze decyzji administracyjnej, wydanej przez ministra właściwego do spraw transportu, na wniosek podmiotu występującego o takie zwolnienie.

USTAWA z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2067)

Art. 1.

1. Tworzy się Policję jako umundurowaną i uzbrojoną formację służącą społeczeństwu i przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

1a. Nazwa "Policja" przysługuje wyłącznie formacji, o której mowa w ust. 1.

2. Do podstawowych zadań Policji należą:

1) ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra;

2) ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania;

3) inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi;

3a) prowadzenie działań kontrterrorystycznych w rozumieniu ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. poz. 904 i 1948);

4) wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców;

<4a) ochrona obiektów stanowiących siedziby członków Rady Ministrów, z wyłączeniem obiektów służących Ministrowi Obrony Narodowej i Ministrowi Sprawiedliwości, wskazanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;>

5) nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi w zakresie określonym w odrębnych przepisach;

6) kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych związanych z działalnością publiczną lub obowiązujących w miejscach publicznych;

7) współdziałanie z policjami innych państw oraz ich organizacjami międzynarodowymi, a także z organami i instytucjami Unii Europejskiej na podstawie umów i porozumień międzynarodowych oraz odrębnych przepisów;

8) gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji kryminalnych;

9) (uchylony);

10) prowadzenie zbiorów danych zawierających informacje gromadzone przez uprawnione organy o odciskach linii papilarnych osób, niezidentyfikowanych śladach linii papilarnych z miejsc przestępstw oraz o wynikach analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA);

11) (uchylony).

3. Policja realizuje także zadania wynikające z przepisów prawa Unii Europejskiej oraz umów i porozumień międzynarodowych na zasadach i w zakresie w nich określonych.

4. Policja realizuje także zadania wynikające z ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego przewozu towarów (Dz. U. poz. 708).

Art. 5b.

1. Biuro Spraw Wewnętrznych Policji, zwane dalej „BSWP”, jest jednostką organizacyjną Policji służby spraw wewnętrznych realizującą na obszarze całego kraju zadania w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania przestępczości popełnianej przez policjantów i pracowników Policji oraz przestępstw przeciwko obrotowi gospodarczemu popełnianych na szkodę Policji, określonych w art. 296-306 Kodeksu karnego, a także wykrywania i ścigania sprawców tych przestępstw, a także – w zakresie zleconym przez Inspektora Nadzoru Wewnętrznego – funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej

i *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>** lub strażaków i pracowników Państwowej Straży Pożarnej.

2. Komendant Biura Spraw Wewnętrznych Policji, zwany dalej „Komendantem BSWP", jest organem Policji podległym Komendantowi Głównemu Policji, kieruje BSWP i jest przełożonym policjantów BSWP.
3. Siedzibą Komendanta BSWP jest miasto stołeczne Warszawa.
4. Komendanta BSWP powołuje, spośród oficerów Policji, i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych.
5. Zastępców Komendanta BSWP powołuje, spośród oficerów Policji, i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta BSWP.
6. W razie zwolnienia stanowiska Komendanta BSWP minister właściwy do spraw wewnętrznych, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków Komendanta BSWP, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub wyznaczonemu oficerowi spośród policjantów BSWP.
7. W celu realizacji zadań określonych w ust. 1 Komendant BSWP współdziała z innymi jednostkami organizacyjnymi Policji oraz właściwymi organami i instytucjami, w tym innych państw.
8. Komendant BSWP jest obowiązany niezwłocznie przedstawiać ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, za pośrednictwem Inspektora Nadzoru Wewnętrznego, informacje i materiały mogące mieć istotne znaczenie dla sprawowania nadzoru, o którym mowa w art. 1b ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. poz. 491, z późn. zm.).
9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może w każdym czasie żądać informacji i materiałów z realizacji zadań przez Komendanta BSWP.
10. Komendant BSWP przedstawia corocznie do dnia 31 stycznia ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych informację o działalności BSWP.

<Art. 14a.

Minister właściwy do spraw wewnętrznych, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, podejmuje decyzję o objęciu przez Policję ochroną obiektów, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 4a, oraz o zakresie realizowanych wobec nich działań.>

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

Art. 20c.

1. W celu zapobiegania lub wykrywania przestępstw albo w celu ratowania życia lub zdrowia ludzkiego bądź wsparcia działań poszukiwawczych lub ratowniczych, Policja może uzyskiwać dane niestanowiące treści odpowiednio, przekazu telekomunikacyjnego, przesyłki pocztowej albo przekazu w ramach usługi świadczonej drogą elektroniczną, określone w:

1) art. 180c i art. 180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2016 r. poz. 1489, z późn. zm.), zwane dalej "danymi telekomunikacyjnymi",

2) art. 82 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1481), zwane dalej "danymi pocztowymi",

3) art. 18 ust. 1-5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2017 r. poz. 1219), zwane dalej "danymi internetowymi"

– oraz może je przetwarzać bez wiedzy i zgody osoby, której dotyczą.

2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, operator pocztowy lub usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną udostępnia nieodpłatnie dane, o których mowa w ust. 1:

1) policjantowi wskazanemu w pisemnym wniosku Komendanta Głównego Policji, Komendanta CBŚP, komendanta wojewódzkiego Policji albo osoby przez nich upoważnionej;

2) na ustne żądanie policjanta posiadającego pisemne upoważnienie osób, o których mowa w pkt 1;

3) za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej policjantowi posiadającemu pisemne upoważnienie osób, o których mowa w pkt 1.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, udostępnianie danych, o których mowa w ust. 1, odbywa się bez udziału pracowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, operatora pocztowego lub usługodawcy świadczącego usługi drogą elektroniczną lub przy niezbędnym ich udziale, jeżeli możliwość taka jest przewidziana w porozumieniu zawartym pomiędzy Komendantem Głównym Policji a tym podmiotem.

4. Udostępnienie Policji danych, o których mowa w ust. 1, może nastąpić za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej, jeżeli:

1) wykorzystywane sieci telekomunikacyjne zapewniają:

a) możliwość ustalenia osoby uzyskującej dane, ich rodzaju oraz czasu, w którym zostały uzyskane,

b) zabezpieczenie techniczne i organizacyjne uniemożliwiające osobie nieuprawnionej dostęp do danych;

2) jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem zadań wykonywanych przez jednostki organizacyjne Policji albo prowadzonych przez nie czynności.

[5. Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP i komendant wojewódzki Policji prowadzą rejestry wystąpień o uzyskanie danych telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych zawierające informacje identyfikujące jednostkę organizacyjną Policji i funkcjonariusza Policji uzyskującego te dane, ich rodzaj, cel uzyskania oraz czas, w którym zostały uzyskane. Rejestry prowadzi się w formie elektronicznej, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

6. Dane, o których mowa w ust. 1, które mają znaczenie dla postępowania karnego, Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP albo komendant wojewódzki Policji przekazują prokuratorowi właściwemu miejscowo lub rzeczowo. Prokurator podejmuje decyzję o zakresie i sposobie wykorzystania przekazanych danych.]

<5. Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP i komendant wojewódzki Policji prowadzą rejestry wystąpień o uzyskanie danych telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych zawierające informacje identyfikujące jednostkę organizacyjną Policji i funkcjonariusza Policji uzyskującego te dane, ich rodzaj, cel uzyskania oraz czas, w którym zostały uzyskane. Rejestry prowadzi się w formie elektronicznej, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

6. Dane, o których mowa w ust. 1, które mają znaczenie dla postępowania karnego, Komendant Główny Policji, Komendant CBŚP, Komendant BSWP albo komendant wojewódzki Policji przekazują prokuratorowi właściwemu miejscowo lub rzeczowo. Prokurator podejmuje decyzję o zakresie i sposobie wykorzystania przekazanych danych.>

7. Dane, o których mowa w ust. 1, które nie mają znaczenia dla postępowania karnego, podlegają niezwłocznemu, komisyjnemu i protokolarnemu zniszczeniu.

Art. 25a.

1. Funkcjonariusz Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu,]* **<Służby Ochrony Państwa>,** Służby Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby

Kontrwywiadu Wojskowego lub Centralnego Biura Antykorupcyjnego może być na własną prośbę przeniesiony do służby w Policji, jeżeli wykazuje on szczególne predyspozycje do jej pełnienia.

2. Funkcjonariusza, o którym mowa w ust. 1, do służby w Policji przenosi w porozumieniu odpowiednio z Komendantem Głównym Straży Granicznej, *[Szefem Biura Ochrony Rządu]*, **<Komendantem Służby Ochrony Państwa>** Szefem Krajowej Administracji Skarbowej, Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej, Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefem Agencji Wywiadu, Szefem Służby Wywiadu Wojskowego, Szefem Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Szefem Centralnego Biura Antykorupcyjnego Komendant Główny Policji za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych.
3. Funkcjonariusz Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Centralnego Biura Antykorupcyjnego przeniesiony do służby w Policji zachowuje ciągłość służby.
4. Funkcjonariuszowi przenoszonemu w trybie, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje odprawa ani inne należności przewidziane dla funkcjonariuszy odchodzących ze służby.
5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb prowadzenia postępowania w stosunku do funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1, uwzględniając szczególne kwalifikacje predestynujące do służby w Policji, równorzędność okresów służby i stażu, należności oraz uzyskanych w dotychczasowych jednostkach kwalifikacji zawodowych z policyjnymi.

Art. 47.

1. Ustanawia się korpusy Policji i stopnie policyjne w następującym porządku:
   1) w korpusie generałów Policji:
      a) generalny inspektor Policji,
      b) nadinspektor Policji;
   2) w korpusie oficerów starszych Policji:
      a) inspektor Policji,
      b) młodszy inspektor Policji,
      c) podinspektor Policji;
   3) w korpusie oficerów młodszych Policji:

a) nadkomisarz Policji,

b) komisarz Policji,

c) podkomisarz Policji;

4) w korpusie aspirantów Policji:

a) aspirant sztabowy Policji,

b) starszy aspirant Policji,

c) aspirant Policji,

d) młodszy aspirant Policji;

5) w korpusie podoficerów Policji:

a) sierżant sztabowy Policji,

b) starszy sierżant Policji,

c) sierżant Policji;

6) w korpusie szeregowych Policji:

a) starszy posterunkowy,

b) posterunkowy.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, jakie stopnie wojskowe, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa>,** Służby Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego lub Służby Kontrwywiadu Wojskowego odpowiadają poszczególnym stopniom policyjnym, uwzględniając równorzędność pierwszych stopni w poszczególnych korpusach.

Art. 56.

1. Osobę przyjmowaną do służby i posiadającą stopień wojskowy mianuje się na odpowiedni stopień policyjny.
2. Mianowanie, o którym mowa w ust. 1, uzależnione jest od ukończenia szkolenia zawodowego wymienionego w art. 34 ust. 3.
3. Przy przyjmowaniu do służby osoby posiadającej stopień wojskowy podporucznika na odpowiedni pierwszy stopień oficerski mianuje Komendant Główny Policji.
4. Osobę przyjmowaną do służby na podstawie art. 25a ust. 1 i posiadającą stopień Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa>,** Służby Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,

Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego lub Służby Kontrwywiadu Wojskowego mianuje się na odpowiedni stopień policyjny.

Art. 98.

Policjant zwolniony ze służby, który nie posiada prawa do lokalu mieszkalnego na warunkach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu]*, **<Służby Ochrony Państwa>,** Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, zachowuje prawo do przydzielonego lokalu mieszkalnego według norm powszechnie obowiązujących lub może być przeniesiony do zamiennego lokalu mieszkalnego.

Art. 110.

1. Policjantowi za służbę pełnioną w danym roku kalendarzowym przysługuje nagroda roczna w wysokości 1/12 uposażenia otrzymanego w roku kalendarzowym, za który nagroda przysługuje.
2. (uchylony).
3. Nagroda roczna przysługuje, jeżeli policjant w danym roku kalendarzowym pełnił służbę przez okres co najmniej 6 miesięcy kalendarzowych. Okresy służby krótsze od miesiąca kalendarzowego sumuje się, przyjmując, że każde 30 dni służby stanowi pełny miesiąc kalendarzowy.

3a. Do okresu, o którym mowa w ust. 3, nie zalicza się okresów niewykonywania zadań służbowych z następujących przyczyn:
   1) korzystania z urlopu bezpłatnego;
   2) przerw w wykonywaniu obowiązków służbowych, za które policjant nie zachował prawa do uposażenia, wymienionych w art. 126 ust. 1-3;
   3) zawieszenia w czynnościach służbowych albo tymczasowego aresztowania.

3b. Przepisu ust. 3a pkt 3 nie stosuje się, jeżeli postępowanie karne w sprawie o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe lub postępowanie dyscyplinarne, w sprawie o czyn pozostający w związku z aresztowaniem lub zawieszeniem w czynnościach służbowych zostało umorzone prawomocnym orzeczeniem bądź policjant został uniewinniony na podstawie prawomocnego wyroku lub orzeczenia o uniewinnieniu w postępowaniu dyscyplinarnym.

3c. Umorzenie postępowania, o którym mowa w ust. 3b, nie dotyczy warunkowego umorzenia postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe ani umorzenia tego postępowania z powodu przedawnienia lub amnestii.

4. Warunku, o którym mowa w ust. 3, nie stosuje się przy ustalaniu uprawnień do nagrody rocznej za rok kalendarzowy, w którym policjant:

1) korzystał z urlopu wychowawczego, urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego, urlopu rodzicielskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego;

1a) korzystał ze zwolnienia od wykonywania zajęć służbowych, z przyczyn, o których mowa w art. 185 § 2 lub art. 188 Kodeksu pracy;

1b) korzystał ze zwolnienia od wykonywania zajęć służbowych w razie urodzenia się dziecka policjanta, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 298^2 Kodeksu pracy;

1c) korzystał ze zwolnienia od wykonywania zajęć służbowych z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2017 r. poz. 1368);

2) został delegowany lub odwołany z delegowania bez prawa do uposażenia w przypadkach, o których mowa w art. 36 ust. 4 i art. 122a;

3) został zwolniony ze służby w związku z nabyciem uprawnień do emerytury lub renty bądź na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 6 i 7;

4) zmarł lub został uznany za zaginionego.

4a. Do uposażenia, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się uposażenia otrzymanego w okresie zawieszenia w czynnościach służbowych albo tymczasowego aresztowania. Przepisy ust. 3b i 3c stosuje się.

5. Nagrodę roczną obniża się policjantowi, z zastrzeżeniem ust. 7, w przypadku:

1) popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu;

2) naruszenia dyscypliny służbowej, stwierdzonego w prawomocnie zakończonym postępowaniu dyscyplinarnym;

3) otrzymania opinii służbowej, o której mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2;

4) otrzymania pierwszej lub kolejnej opinii służbowej, o której mowa w art. 38 ust. 2 pkt 3.

6. Obniżenie, o którym mowa w ust. 5, może nastąpić w granicach od 20% do 50%.

7. Nagroda roczna nie przysługuje policjantowi w przypadku:
   1) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 4;
   2) popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego albo czynu, z powodu którego policjanta zwolniono ze służby na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 4a i ust. 2 pkt 2 i 8;
   3) popełnienia czynu, za który policjantowi wymierzono jedną z kar dyscyplinarnych, o których mowa w art. 134 pkt 3-6;
   4) zwolnienia ze służby na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1.

8. Obniżenie lub pozbawienie prawa do nagrody rocznej następuje za rok kalendarzowy, w którym policjant popełnił przestępstwo lub czyn, o których mowa w ust. 5 pkt 1 i 2, w art. 41 ust. 1 pkt 4 i 4a oraz ust. 2 pkt 2 i 8, a także w art. 134 pkt 3-6, lub otrzymał opinię, o której mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2 i 3, albo został zwolniony ze służby w przypadkach, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1, a jeżeli nagroda została już wypłacona - za rok, w którym:
   1) postępowanie karne lub dyscyplinarne w tej sprawie zostało zakończone prawomocnym orzeczeniem lub
   2) policjant został zwolniony ze służby.

8a. Okoliczności uzasadniające pozbawienie lub ograniczenie prawa do nagrody rocznej ustala się na podstawie orzeczeń i decyzji organów właściwych w sprawach karnych o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, w sprawach dyscyplinarnych oraz w sprawach dotyczących opiniowania policjantów, a także na podstawie dokumentacji prowadzonej w sprawach osobowych policjantów.

8b. Przy obniżaniu nagrody rocznej uwzględnia się całokształt okoliczności sprawy, w szczególności charakter popełnionego przestępstwa, przestępstwa skarbowego lub przewinienia, jego skutki, rodzaj i wymiar orzeczonej kary oraz dotychczasowe wyniki policjanta w służbie.

8c. Od decyzji przełożonego o przyznaniu, obniżeniu lub odmowie przyznania nagrody rocznej policjantowi służy odwołanie do wyższego przełożonego.

9. Nagrodę roczną wypłaca się do dnia 31 marca roku kalendarzowego następującego po roku, za który przysługuje nagroda.

10. Policjantowi zwalnianemu ze służby nagrodę roczną wypłaca się w terminie 14 dni od dnia zwolnienia.

---

11. W razie śmierci albo zaginięcia policjanta należną mu nagrodę roczną wypłaca się małżonkowi, a w dalszej kolejności dzieciom oraz rodzicom uprawnionym do renty rodzinnej. Przepis ust. 10 stosuje się odpowiednio.
12. W przypadku pełnienia przez policjanta w roku kalendarzowym służby w różnych jednostkach organizacyjnych Policji nagrodę roczną przyznaje się i wypłaca w jednostce, która była w danym roku ostatnim miejscem pełnienia przez niego służby.
13. Nagrody roczne przyznają przełożeni właściwi w sprawach mianowania policjantów na stanowiska służbowe, przenoszenia oraz zwalniania z tych stanowisk.
14. Minister właściwy do spraw wewnętrznych przyznaje nagrody roczne Komendantowi Głównemu Policji oraz zastępcom Komendanta Głównego Policji.
15. Komendant Główny Policji przyznaje nagrody roczne Komendantowi CBŚP, komendantom wojewódzkim Policji (Komendantowi Stołecznemu Policji), komendantom szkół policyjnych i ich zastępcom oraz rektorowi i prorektorowi Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. Komendantowi BSWP **<oraz jego zastępcom>** przyznaje nagrodę roczną, na wniosek Inspektora Nadzoru Wewnętrznego, minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 133.

1. Przełożonym dyscyplinarnym jest przełożony, o którym mowa w art. 32 ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3. Taką samą władzę dyscyplinarną posiada policjant, któremu powierzono pełnienie obowiązków na stanowisku służbowym, o którym mowa w art. 32 ust. 1.
2. Przełożonym dyscyplinarnym policjanta delegowanego do czasowego pełnienia służby lub któremu powierzono pełnienie obowiązków służbowych albo którego skierowano na szkolenie zawodowe, studia w Wyższej Szkole Policji lub kurs doskonalenia zawodowego w szkole policyjnej lub ośrodku szkolenia Policji jest przełożony dyscyplinarny w miejscu pełnienia służby, odbywania szkolenia lub nauki, z wyłączeniem możliwości orzekania kar określonych w art. 134 pkt 3-6, które wymierza przełożony, o którym mowa w art. 32 ust. 1.
3. Przełożonym dyscyplinarnym policjanta delegowanego do pełnienia służby poza granicami państwa jest dowódca kontyngentu policyjnego, w którym policjant pełni służbę, z wyłączeniem możliwości orzekania kar określonych w art. 134 pkt 3-6, które wymierza przełożony, o którym mowa w art. 32 ust. 1.

3a. Przełożonym dyscyplinarnym policjanta oddelegowanego do pełnienia służby w Biurze Nadzoru Wewnętrznego jest Inspektor Nadzoru Wewnętrznego, z wyłączeniem możliwości orzekania kar określonych w art. 134 pkt 3–6, które wymierza przełożony, o którym mowa w art. 32 ust. 1. Przepisy art. 135d ust. 2, art. 135h ust. 2, art. 135k ust. 4, art. 135r ust. 9 oraz art. 135s ust. 5 stosuje się odpowiednio.

[3b. Przełożonym dyscyplinarnym Komendanta BSWP i jego zastępcy jest minister właściwy do spraw wewnętrznych, z wyłączeniem możliwości orzekania kar określonych w art. 134 pkt 3–6, które wymierza przełożony, o którym mowa w art. 32 ust. 1. Przepisy art. 135d ust. 2, art. 135h ust. 2, art. 135k ust. 4, art. 135r ust. 9 oraz art. 135s ust. 5 stosuje się odpowiednio.]

<3b. Przełożonym dyscyplinarnym Komendanta BSWP i jego zastępcy jest minister właściwy do spraw wewnętrznych, z tym, że kary określone w art. 134 pkt 2–6 wykonuje Komendant Główny Policji. Przepisy art. 135d ust. 2, art. 135h ust. 2, art. 135k ust. 4, art. 135r ust. 9 oraz art. 135s ust. 5 stosuje się odpowiednio.>

4. W przypadku przeniesienia policjanta do pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej Policji i związanej z tym zmiany właściwości przełożonego dyscyplinarnego, postępowanie dyscyplinarne wszczęte wobec policjanta przejmuje i orzeka w pierwszej instancji nowy przełożony dyscyplinarny.

5. Policjant oddelegowany do pełnienia zadań służbowych poza Policją podlega władzy dyscyplinarnej przełożonego, o którym mowa w art. 32 ust. 1.

6. Przełożony dyscyplinarny może w formie pisemnej upoważnić swoich zastępców lub innych policjantów z kierowanej przez niego jednostki organizacyjnej Policji do załatwiania spraw dyscyplinarnych w jego imieniu w ustalonym zakresie.

7. Wątpliwości w zakresie ustalenia właściwości przełożonego w sprawach dyscyplinarnych rozstrzyga wyższy przełożony dyscyplinarny w drodze postanowienia.

8. Wyższymi przełożonymi dyscyplinarnymi w postępowaniu dyscyplinarnym są:
   1) komendant wojewódzki Policji - w stosunku do komendanta powiatowego (miejskiego) Policji;
   2) Komendant Stołeczny Policji - w stosunku do komendanta powiatowego (miejskiego) i rejonowego Policji;
   3) Komendant Główny Policji – w stosunku do Komendanta CBŚP, Komendanta BSWP, komendanta wojewódzkiego Policji, Komendanta Stołecznego Policji, komendanta szkoły policyjnej i dowódcy kontyngentu policyjnego.

<3) Komendant Główny Policji – w stosunku do Komendanta CBŚP, komendanta wojewódzkiego Policji, Komendanta Stołecznego Policji, komendanta szkoły policyjnej i dowódcy kontyngentu policyjnego.>

USTAWA z dnia12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1643, z późn. zm.)

Uwaga:
w art. 3c w ust. 1, w art. 9e w ust. 1 w pkt 6, w art. 9f w ust. 1 w pkt 1 i 1a, w art. 31a w ust. 1 i 3 oraz w art. 102 w ust. 1 wyrazy *[Biura Ochrony Rządu]* zastępuje się wyrazami **<Służby Ochrony Państwa>**

Art. 3c.

1. BSWSG jest jednostką organizacyjną Straży Granicznej realizującą na obszarze całego kraju zadania w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania przestępczości popełnianej przez funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej, przestępstw przeciwko obrotowi gospodarczemu popełnianych na szkodę Straży Granicznej, określonych w art. 296–306 Kodeksu karnego oraz wykrywania i ścigania sprawców tych przestępstw, a także – w zakresie zleconym przez Inspektora Nadzoru Wewnętrznego – funkcjonariuszy i pracowników Policji i Biura Ochrony Rządu lub strażaków i pracowników Państwowej Straży Pożarnej.
2. Komendant Biura Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej, zwany dalej „Komendantem BSWSG", jest organem Straży Granicznej podległym Komendantowi Głównemu Straży Granicznej, kieruje BSWSG i jest przełożonym funkcjonariuszy BSWSG.
3. Siedzibą Komendanta BSWSG jest miasto stołeczne Warszawa.
4. Komendanta BSWSG powołuje, spośród oficerów Straży Granicznej, i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych.
5. Zastępców Komendanta BSWSG powołuje, spośród oficerów Straży Granicznej, i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta BSWSG.
6. Odwołać ze stanowiska, o którym mowa w ust. 2 i 5, można w każdym czasie. Odwołanego funkcjonariusza, o którym mowa w ust. 2 i 5, przenosi się do dyspozycji Komendanta

Głównego Straży Granicznej. Przepisy art. 39a ust. 1 zdanie drugie oraz art. 39a ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

7. W razie zwolnienia stanowiska Komendanta BSWSG minister właściwy do spraw wewnętrznych, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków Komendanta BSWSG, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub oficerowi wyznaczonemu spośród funkcjonariuszy BSWSG.
8. W celu realizacji zadań określonych w ust. 1 Komendant BSWSG współdziała z innymi jednostkami organizacyjnymi Straży Granicznej oraz właściwymi organami i instytucjami, w tym innych państw.
9. Organizację, rzeczowy i miejscowy zakres działania oraz zasady współdziałania BSWSG z innymi jednostkami organizacyjnymi Straży Granicznej określa Komendant Główny Straży Granicznej w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.
10. Regulamin BSWSG ustala minister właściwy do spraw wewnętrznych.
11. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może w każdym czasie żądać informacji i materiałów z realizacji zadań przez Komendanta BSWSG.
12. Komendant BSWSG jest obowiązany niezwłocznie przedstawiać ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, za pośrednictwem Inspektora Nadzoru Wewnętrznego, informacje i materiały mogące mieć istotne znaczenie dla sprawowania nadzoru, o którym mowa w art. 1b ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.
13. Komendant BSWSG przedstawia corocznie do dnia 31 stycznia ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych informację o działalności BSWSG.

Art. 9e.

1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez Straż Graniczną w celu zapobieżenia, wykrycia, ustalenia sprawców oraz uzyskania i utrwalenia dowodów, ściganych z oskarżenia publicznego, umyślnych przestępstw:
   1) (3) określonych w art. 163 § 1, art. 164 § 1, art. 165 § 1, art. 166 § 1 i 2, art. 167, art. 168, art. 171, art. 172, art. 173 § 1, art. 258, art. 264 § 2 i 3, art. 270a § 1 i 2, art. 271a § 1 i 2, art. 277a § 1 i art. 299 § 1 Kodeksu karnego,
   2) określonych w art. 270-276 Kodeksu karnego w zakresie wiarygodności dokumentów uprawniających do przekraczania granicy państwowej, dokumentów uprawniających

do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub dokumentów wymaganych do ich wydania,

3) skarbowych, o których mowa w art. 134 § 1 pkt 1 Kodeksu karnego skarbowego, jeżeli wartość przedmiotu czynu lub uszczuplenie należności publicznej przekraczają pięćdziesięciokrotną wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów,

4) (4) określonych w art. 183 § 2, 4 i 5, art. 184 § 1 i 2, art. 263 § 1 i 2, art. 278 § 1, art. 291 § 1 i art. 306 Kodeksu karnego, art. 55 i art. 56 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783), a także art. 44 i art. 46a ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz. U. z 2017 r. poz. 1000), art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446, z późn. zm.), art. 11-13 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o bezpieczeństwie obrotu prekursorami materiałów wybuchowych (Dz. U. poz. 669 i 1948), art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1506 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 1086), art. 34a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2017 r. poz. 972 i 1086) oraz art. 29a ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2012 r. poz. 642 i 908, z 2013 r. poz. 829 oraz z 2017 r. poz. 60 i 1086), jeżeli przestępstwa te pozostają w związku z przemieszczaniem przedmiotów przestępstwa przez granicę państwową,

5) określonego w art. 464 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,

6) określonych w art. 228, 229 i 231 Kodeksu karnego, popełnionych przez funkcjonariuszy lub pracowników Straży Granicznej w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych,

6a) określonych w art. 229 Kodeksu karnego, popełnionych przez osoby niebędące funkcjonariuszami lub pracownikami Straży Granicznej w związku z wykonywaniem czynności służbowych przez funkcjonariuszy lub pracowników Straży Granicznej,

6b) określonych w art. 264a Kodeksu karnego oraz art. 10 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

6c) określonych w art. 189a Kodeksu karnego i w art. 8 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Przepisy wprowadzające Kodeks karny,

---

7) ściganych na mocy umów międzynarodowych ratyfikowanych za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, określonych w polskiej ustawie karnej,

8) (5) określonych w art. 232, art. 233 § 1, 1a, 4 i 6, art. 234, art. 235, art. 236 § 1 i art. 239 § 1 Kodeksu karnego, jeżeli dotyczą przestępstw, o których mowa w pkt 1-7,

9) (6) o których mowa w pkt 1-8 lub, o których mowa w art. 45 § 2 Kodeksu karnego albo art. 33 § 2 Kodeksu karnego skarbowego - w celu ujawnienia mienia zagrożonego przepadkiem w związku z tymi przestępstwami

gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, sąd, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Straży Granicznej, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, lub na pisemny wniosek komendanta oddziału Straży Granicznej, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora okręgowego, może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną.

1a. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, przedstawia się wraz z materiałami uzasadniającymi potrzebę zastosowania kontroli operacyjnej.

2. Pisemną zgodę komendantowi oddziału Straży Granicznej, o którym mowa w ust. 1, wydaje prokurator okręgowy właściwy ze względu na siedzibę tego komendanta.

3. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, wydaje sąd okręgowy właściwy miejscowo ze względu na siedzibę organu Straży Granicznej składającego wniosek.

4. W przypadkach niecierpiących zwłoki, gdy mogłoby to spowodować utratę informacji lub zatarcie albo zniszczenie dowodów przestępstwa:

1) Komendant Główny Straży Granicznej, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego,

2) komendant oddziału Straży Granicznej, po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora, o którym mowa w ust. 2,

może zarządzić kontrolę operacyjną, zwracając się jednocześnie do właściwego miejscowo sądu okręgowego z wnioskiem o wydanie postanowienia w tej sprawie. W razie nieudzielenia przez sąd zgody w terminie 5 dni od dnia zarządzenia kontroli operacyjnej, organ zarządzający wstrzymuje kontrolę operacyjną oraz dokonuje protokolarnego, komisyjnego zniszczenia materiałów zgromadzonych podczas jej stosowania.

5. (uchylony).

6. W przypadku zarządzenia kontroli operacyjnej wobec osoby podejrzanej lub oskarżonego, we wniosku organu Straży Granicznej o zarządzenie kontroli operacyjnej zamieszcza się informację o toczącym się wobec tej osoby postępowaniu.

7. Kontrola operacyjna prowadzona jest niejawnie i polega na:
   1) uzyskiwaniu i utrwalaniu treści rozmów prowadzonych przy użyciu środków technicznych, w tym za pomocą sieci telekomunikacyjnych;
   2) uzyskiwaniu i utrwalaniu obrazu lub dźwięku osób z pomieszczeń, środków transportu lub miejsc innych niż miejsca publiczne;
   3) uzyskiwaniu i utrwalaniu treści korespondencji, w tym korespondencji prowadzonej za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
   4) uzyskiwaniu i utrwalaniu danych zawartych w informatycznych nośnikach danych, telekomunikacyjnych urządzeniach końcowych, systemach informatycznych i teleinformatycznych;
   5) uzyskiwaniu dostępu i kontroli zawartości przesyłek.

7a. Kontroli operacyjnej nie stanowią czynności, o których mowa w ust. 7 pkt 2, polegające na uzyskiwaniu i utrwalaniu obrazu w pomieszczeniach, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7a.

7b. Realizacja czynności, o których mowa w ust. 7a, nie wymaga zgody sądu.

8. Wniosek organu Straży Granicznej, o którym mowa w ust. 1, o zarządzenie przez sąd kontroli operacyjnej powinien zawierać w szczególności:
   1) numer sprawy i jej kryptonim;
   2) opis przestępstwa z podaniem jego kwalifikacji prawnej;
   3) okoliczności uzasadniające potrzebę zastosowania kontroli operacyjnej, w tym stwierdzonej bezskuteczności lub nieprzydatności innych środków;
   4) dane osoby lub inne dane pozwalające na jednoznaczne określenie podmiotu lub przedmiotu, wobec którego stosowana będzie kontrola operacyjna, ze wskazaniem miejsca lub sposobu jej stosowania;
   5) cel, czas i rodzaj prowadzonej kontroli operacyjnej, o której mowa w ust. 7.

9. Kontrolę operacyjną zarządza się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Sąd okręgowy może, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Straży Granicznej lub komendanta oddziału Straży Granicznej, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora, o którym mowa w ust. 1, na okres nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, wydać postanowienie o jednorazowym przedłużeniu kontroli operacyjnej, jeżeli nie ustały przyczyny zarządzenia tej kontroli.

10. W uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania kontroli operacyjnej pojawią się nowe okoliczności istotne dla zapobieżenia lub wykrycia przestępstwa albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, sąd okręgowy, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Straży Granicznej lub komendanta oddziału Straży Granicznej, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora, o którym mowa w ust. 1, może, również po upływie okresów, o których mowa w ust. 9, wydawać kolejne postanowienia o przedłużeniu kontroli operacyjnej na następujące po sobie okresy, których łączna długość nie może przekraczać 12 miesięcy.

10a. Komendant Główny Straży Granicznej albo komendant oddziału Straży Granicznej może upoważnić swojego zastępcę do składania wniosków, o których mowa odpowiednio w ust. 1, 4, 9 i 10, lub do zarządzania kontroli operacyjnej w trybie ust. 4.

11. Do wniosków, o których mowa w ust. 4, 9 i 10, stosuje się odpowiednio ust. 1a i 8. Sąd przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w ust. 1, 4, 9 lub 10, zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi wniosek, w szczególności zgromadzonymi podczas stosowania kontroli operacyjnej zarządzonej w tej sprawie.

12. Wnioski, o których mowa w ust. 1, 4, 9 i 10, sąd okręgowy rozpoznaje na posiedzeniu, jednoosobowo, przy czym czynności sądu związane z rozpoznaniem tych wniosków są wykonywane w warunkach przewidzianych dla przekazywania, przechowywania i udostępniania informacji niejawnych oraz z odpowiednim zastosowaniem przepisów wydanych na podstawie art. 181 § 2 Kodeksu postępowania karnego. W posiedzeniu sądu może wziąć udział wyłącznie prokurator i przedstawiciel organu Straży Granicznej wnioskującego o zarządzenie kontroli operacyjnej.

13. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, operator pocztowy oraz usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną są obowiązani do zapewnienia na własny koszt warunków technicznych i organizacyjnych umożliwiających prowadzenie przez Straż Graniczną kontroli operacyjnej.

13a. Usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną będący mikro- lub małym przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.) zapewnia warunki techniczne i organizacyjne umożliwiające prowadzenie przez Straż Graniczną kontroli operacyjnej stosownie do posiadanej infrastruktury.

14. Kontrola operacyjna powinna być zakończona niezwłocznie po ustaniu przyczyn jej zarządzenia, najpóźniej jednak z upływem okresu, na który została wprowadzona.

15. Organ Straży Granicznej, o którym mowa w ust. 1, informuje właściwego prokuratora o wynikach kontroli operacyjnej po jej zakończeniu, a na jego żądanie również o przebiegu tej kontroli.
16. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Komendant Główny Straży Granicznej lub komendant oddziału Straży Granicznej przekazuje prokuratorowi, o którym mowa w ust. 1, wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

16a. (uchylony).

16b. (uchylony).

16c. (uchylony).

16d. (uchylony).

16e. (uchylony).

16f. W przypadku, gdy materiały, o których mowa w ust. 16:

1) zawierają informacje, o których mowa w art. 178 Kodeksu postępowania karnego, Komendant Główny Straży Granicznej albo komendant oddziału Straży Granicznej zarządza ich niezwłoczne, komisyjne i protokolarne zniszczenie;
2) mogą zawierać informacje, o których mowa w art. 178a i art. 180 § 3 Kodeksu postępowania karnego, z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 Kodeksu karnego, albo informacje stanowiące tajemnice związane z wykonywaniem zawodu lub funkcji, o których mowa w art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego, Komendant Główny Straży Granicznej albo komendant oddziału Straży Granicznej przekazuje prokuratorowi te materiały.

16g. W przypadku, o którym mowa w ust. 16f pkt 2, prokurator niezwłocznie po otrzymaniu materiałów, kieruje je do sądu, który zarządził kontrolę operacyjną albo wyraził na nią zgodę w trybie określonym w ust. 4, wraz z wnioskiem o:

1) stwierdzenie, które z przekazanych materiałów zawierają informacje, o których mowa w ust. 16f pkt 2;
2) dopuszczenie do wykorzystania w postępowaniu karnym materiałów zawierających informacje stanowiące tajemnice związane z wykonywaniem zawodu lub funkcji, o których mowa w art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego, nieobjęte zakazami

określonymi w art. 178a i art. 180 § 3 Kodeksu postępowania karnego z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 Kodeksu karnego.

16h. Sąd, niezwłocznie po złożeniu wniosku przez prokuratora, wydaje postanowienie o dopuszczeniu do wykorzystania w postępowaniu karnym materiałów, o których mowa w ust. 16g pkt 2, gdy jest to niezbędne dla dobra wymiaru sprawiedliwości, a okoliczność nie może być ustalona na podstawie innego dowodu, a także zarządza niezwłoczne zniszczenie materiałów, których wykorzystanie w postępowaniu karnym jest niedopuszczalne.

16i. Na postanowienie sądu w przedmiocie dopuszczenia do wykorzystania w postępowaniu karnym materiałów, o których mowa w ust. 16g pkt 2, prokuratorowi przysługuje zażalenie. Do zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

16j. Organ Straży Granicznej jest obowiązany do wykonania zarządzenia sądu o zniszczeniu materiałów, o którym mowa w ust. 16h, oraz niezwłocznego, komisyjnego i protokolarnego zniszczenia materiałów, których wykorzystanie w postępowaniu karnym jest niedopuszczalne. Organ Straży Granicznej niezwłocznie informuje prokuratora, o którym mowa w ust. 16g, o zniszczeniu tych materiałów.

17. Osobie, w stosunku do której była stosowana kontrola operacyjna, nie udostępnia się materiałów zgromadzonych podczas tej kontroli. Przepis nie narusza uprawnień wynikających z art. 321 Kodeksu postępowania karnego.

17a. Sąd okręgowy, Prokurator Generalny, prokurator okręgowy i organ Straży Granicznej prowadzą rejestry postanowień, pisemnych zgód, wniosków i zarządzeń dotyczących kontroli operacyjnej. Rejestry prowadzi się w formie elektronicznej, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

18. Organ Straży Granicznej, który wnioskował o zarządzenie kontroli operacyjnej, dokonuje niezwłocznie po zakończeniu kontroli protokolarnego, komisyjnego zniszczenia zgromadzonych podczas stosowania kontroli operacyjnej materiałów niezawierających dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub niemających znaczenia dla toczącego się postępowania karnego.

18a. O wydaniu i wykonaniu zarządzenia dotyczącego zniszczenia materiałów, o których mowa w ust. 18, organ Straży Granicznej jest obowiązany do niezwłocznego poinformowania prokuratora, o którym mowa w ust. 1.

19. Na postanowienia sądu, o których mowa w:

1) ust. 1, 4, 9 i 10 - przysługuje zażalenie organowi Straży Granicznej, który złożył wniosek o wydanie tego postanowienia;
2) ust. 4 i 16c - przysługuje zażalenie właściwemu prokuratorowi, o którym mowa w ust. 1.

Do zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

20. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, ministrem właściwym do spraw łączności oraz ministrem właściwym do spraw informatyzacji, określi, w drodze rozporządzenia, sposób dokumentowania kontroli operacyjnej oraz przechowywania i przekazywania wniosków i zarządzeń, a także przechowywania, przekazywania oraz przetwarzania i niszczenia materiałów uzyskanych podczas stosowania tej kontroli, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów oraz wzory stosowanych druków i rejestrów.

Art. 9f.

1. W sprawach o przestępstwa:
   1) określone w art. 228 i 229 Kodeksu karnego, popełnione przez funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych,
   1a) określone w art. 229 Kodeksu karnego, popełnione przez osoby niebędące funkcjonariuszami lub pracownikami Straży Granicznej w związku z wykonywaniem czynności służbowych przez funkcjonariuszy lub pracowników Straży Granicznej,
   2) (7) określone w art. 163 § 1, art. 164 § 1, art. 165 § 1, art. 166 § 1 i 2, art. 167, art. 168, art. 171, art. 172, art. 173 § 1, art. 258 i art. 264 § 2 i 3, art. 270a § 1 i 2, art. 271a § 1 i 2 oraz art. 277a § 1 Kodeksu karnego,
   2a) określone w art. 264a Kodeksu karnego oraz art. 10 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
   2b) określone w art. 189a Kodeksu karnego i w art. 8 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Przepisy wprowadzające Kodeks karny,
   2c) określone w art. 270-276 Kodeksu karnego dotyczące wiarygodności dokumentów uprawniających do przekraczania granicy państwowej, dokumentów uprawniających do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub dokumentów wymaganych do ich wydania,

3) określone w art. 86, 87 i art. 91 Kodeksu karnego skarbowego,

4) pozostające w związku z przemieszczaniem przez granicę państwową wyrobów akcyzowych podlegających obowiązkowi oznaczania znakami akcyzy, jak również przedmiotów określonych w przepisach o broni i amunicji, o materiałach wybuchowych oraz o prekursorach materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom, a także o przeciwdziałaniu narkomanii,

5) ścigane na mocy umów międzynarodowych

- czynności operacyjno-rozpoznawcze, zmierzające do sprawdzenia uzyskanych wcześniej wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, mogą polegać na dokonaniu w sposób niejawny nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi, albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęciu lub wręczeniu korzyści majątkowej.

2. Czynności operacyjno-rozpoznawcze, o których mowa w ust. 1, mogą polegać także na złożeniu propozycji nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi, albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęcia lub wręczenia korzyści majątkowej.

3. Komendant Główny Straży Granicznej w sprawach o przestępstwa, o których mowa w ust. 1 pkt 1-5, a komendant oddziału Straży Granicznej w sprawach o przestępstwa, o których mowa w ust. 1 pkt 2-5, może zarządzić, na czas określony, czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora okręgowego właściwego ze względu na siedzibę organu Straży Granicznej zarządzającego te czynności, którego na bieżąco informuje o ich wynikach. Prokurator może zarządzić zaniechanie czynności w każdym czasie.

3a. Przed wydaniem pisemnej zgody prokurator zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi przeprowadzenie czynności, o których mowa w ust. 1 i 2.

4. Czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, zarządza się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Komendant Główny Straży Granicznej lub komendant oddziału Straży Granicznej może, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora, o którym mowa w ust. 3, jednorazowo przedłużyć stosowanie czynności na okres nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, jeżeli nie ustały przyczyny ich zarządzenia. Przepis ust. 3a stosuje się odpowiednio.

4a. W uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania czynności, o których mowa w ust. 1, pojawią się nowe okoliczności istotne dla sprawdzenia uzyskanych wcześniej, wiarygodnych informacji o przestępstwie oraz ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, Komendant Główny Straży Granicznej w sprawach o przestępstwa, o których mowa w ust. 1, a komendant oddziału Straży Granicznej w sprawach o przestępstwa, o których mowa w ust. 1 pkt 2-5, może, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora, zarządzić kontynuowanie czynności przez czas oznaczony również po upływie okresów, o których mowa w ust. 4.

5. Przy wykonywaniu czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być stosowane środki techniczne umożliwiające uzyskiwanie i utrwalanie treści informacji, w tym obrazu lub dźwięku.

6. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Komendant Główny Straży Granicznej lub komendant oddziału Straży Granicznej przekazuje właściwemu prokuratorowi okręgowemu, o którym mowa w ust. 3, wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.

6a. Zgromadzone podczas wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, materiały niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub dowodów mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego podlegają niezwłocznemu, protokolarnemu i komisyjnemu zniszczeniu. Zniszczenie materiałów zarządza organ Straży Granicznej, który wnioskował o zarządzenie czynności.

6b. O wydaniu i wykonaniu zarządzenia dotyczącego zniszczenia materiałów, o których mowa w ust. 6a, organ Straży Granicznej jest obowiązany do niezwłocznego poinformowania właściwego prokuratora, o którym mowa w ust. 3.

7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, przechowywania, przekazywania oraz przetwarzania i niszczenia materiałów uzyskanych podczas tych czynności, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów, oraz wzory stosowanych druków i rejestrów.

Art. 31a.

1. (12) Funkcjonariusz Policji, Biura Ochrony Rządu, Służby Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Centralnego Biura Antykorupcyjnego może być na własną prośbę przeniesiony do służby w Straży Granicznej, jeżeli wykazuje on szczególne predyspozycje do jej pełnienia.
2. (13) Funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1, do służby w Straży Granicznej przenosi w porozumieniu odpowiednio z Komendantem Głównym Policji, *[Szefem Biura Ochrony Rządu]*, **<Komendantem Służby Ochrony Państwa>,** Szefem Krajowej Administracji Skarbowej, Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej, Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefem Agencji Wywiadu, Szefem Służby Wywiadu Wojskowego, Szefem Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Szefem Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Komendant Główny Straży Granicznej za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych.
3. (14) Funkcjonariusz Policji, Biura Ochrony Rządu, Służby Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Centralnego Biura Antykorupcyjnego przeniesiony do służby w Straży Granicznej zachowuje ciągłość służby.
4. Funkcjonariuszowi przenoszonemu w trybie, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje odprawa ani inne należności przewidziane dla funkcjonariuszy odchodzących ze służby.

4a. Przeniesienie funkcjonariusza w trybie, o którym mowa w ust. 1, może być poprzedzone przeprowadzeniem czynności, o których mowa w art. 31 ust. 1a, w celu potwierdzenia jego przydatności i szczególnych predyspozycji do pełnienia służby w Straży Granicznej.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb prowadzenia postępowania w stosunku do funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1, uwzględniając szczególne kwalifikacje predestynujące do służby w Straży Granicznej, równorzędność okresów służby i stażu, należności oraz uzyskanych w dotychczasowych jednostkach kwalifikacji zawodowych z przewidzianymi w Straży Granicznej.

Uwaga:
w art. 61 w ust. 1 i 2, w art. 98 w ust. 3 oraz w art. 106 po użytych w różnej formie wyrazach „Biuro Ochrony Rządu," dodaje się w odpowiedniej formie wyrazy **<Służba Ochrony Państwa>.**

Art. 61.

1. (15) Osobę przyjmowaną do służby i posiadającą stopień policyjny, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Biura Ochrony Rządu, Służby Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej lub Służby Więziennej mianuje się na stopień obowiązujący w Straży Granicznej, równorzędny z posiadanym stopniem.

1a. Osobę przyjmowaną do służby i posiadającą stopień wojskowy można mianować na stopień obowiązujący w Straży Granicznej, równorzędny z posiadanym stopniem, jeżeli osoba ta wykazuje kwalifikacje i umiejętności szczególnie przydatne do pełnienia służby w Straży Granicznej.

2. (16) Mianowanie osoby posiadającej stopień wojskowy, policyjny, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Biura Ochrony Rządu, Służby Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej lub Służby Więziennej może być uzależnione od odbycia szkolenia wymaganego w Straży Granicznej do mianowania na dany stopień.

3. Mianowania osoby posiadającej stopień, o którym mowa w ust. 1 i 1a, na stopień obowiązujący w Straży Granicznej dokonuje:
   1) w korpusie oficerów - Komendant Główny Straży Granicznej;
   2) w korpusach szeregowych, podoficerów i chorążych - właściwi przełożeni, o których mowa w art. 36 ust. 1.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, równorzędność stopni, o których mowa w ust. 1 i 1a, uwzględniając obowiązujące w tym zakresie rozwiązania.

Art. 98.

1. Funkcjonariuszowi, który nie otrzymał lokalu mieszkalnego na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale, przysługuje pomoc finansowa na uzyskanie lokalu mieszkalnego w spółdzielni mieszkaniowej lub towarzystwie budownictwa społecznego

albo domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość.

2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, podlega zwrotowi w przypadku:
   1) jej wypłaty jako nienależnego świadczenia;
   2) zwolnienia funkcjonariusza ze służby przed upływem 10 lat służby, jeżeli nie nabył uprawnień do emerytury policyjnej albo policyjnej renty inwalidzkiej lub prawa do świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń emerytalnych i rentowych;
   3) skazania funkcjonariusza prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego, popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, albo za przestępstwo określone w art. 258 Kodeksu karnego lub wobec którego orzeczono prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.
3. Do służby, o której mowa w ust. 2 pkt 2, zalicza się również okresy służby oraz okresy równorzędne ze służbą w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.
4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania oraz warunki przyznawania i cofania pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1, sposób ustalania jej wysokości oraz kwoty podlegającej zwrotowi, podmioty właściwe w tych sprawach, uwzględniając rodzaje wymaganych dokumentów oraz przypadki uzasadniające obniżenie kwoty podlegającej zwrotowi.

Art. 102.

1. Funkcjonariusz zwolniony ze służby, który nie posiada prawa do lokalu mieszkalnego na warunkach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin lub żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin,

zachowuje prawo do przydzielonego lokalu mieszkalnego według norm powszechnie obowiązujących lub może być przeniesiony do zamiennego lokalu mieszkalnego.

2. Prawo do przydzielonego lokalu mieszkalnego, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje funkcjonariuszowi, który został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego, popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, albo za przestępstwo określone w art. 258 Kodeksu karnego lub wobec którego orzeczono prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

Art. 106.

Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb zaliczania okresów służby i pracy do wysługi lat uwzględnianej przy ustalaniu wysokości dodatku za wysługę lat, uwzględniając okresy służby w Straży Granicznej, Urzędzie Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Policji, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Więziennej, Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, okresy traktowane jako równorzędne ze służbą w Straży Granicznej, okresy zakończonego zatrudnienia, a także inne okresy wliczane na mocy odrębnych przepisów do okresu pracy, jak również okoliczności wyłączające zaliczenie okresu służby lub pracy do wysługi lat, podmioty właściwe do ich zaliczania oraz sposób dokumentowania tych okresów.

Art. 113a.

1. Funkcjonariuszowi za służbę pełnioną w danym roku kalendarzowym przysługuje nagroda roczna w wysokości 1/12 uposażenia otrzymanego w roku kalendarzowym, za który nagroda przysługuje.
2. Do uposażenia, o którym mowa w ust. 1, nie wlicza się uposażenia otrzymanego w okresie tymczasowego aresztowania albo zawieszenia w czynnościach służbowych, chyba że postępowanie karne lub dyscyplinarne będące przyczyną aresztowania lub zawieszenia zostało umorzone prawomocnym orzeczeniem bądź funkcjonariusz został uniewinniony na podstawie prawomocnego wyroku lub orzeczenia o uniewinnieniu w postępowaniu dyscyplinarnym.

3. Umorzenie postępowania, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy warunkowego umorzenia postępowania karnego ani umorzenia tego postępowania z powodu przedawnienia lub amnestii.

4. Nagrodę roczną obniża się od 20% do 50% za rok kalendarzowy, w którym funkcjonariusz:
   1) został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo nieumyślne, ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe nieumyślne;
   2) naruszył dyscyplinę służbową lub zasady etyki zawodowej, jeżeli za czyn ten prawomocnym orzeczeniem wymierzono mu karę dyscyplinarną nie surowszą niż nagana z ostrzeżeniem;
   3) nie wywiązywał się z obowiązków służbowych, co zostało stwierdzone w opinii służbowej.

5. Nagroda roczna nie przysługuje w przypadku:
   1) skazania funkcjonariusza prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe umyślne;
   2) wymierzenia funkcjonariuszowi za czyn, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, kary dyscyplinarnej:
   a) wydalenia ze służby,
   b) ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby,
   c) obniżenia stopnia,
   d) wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe,
   e) ostrzeżenia o niepełnej przydatności do służby na zajmowanym stanowisku;
   3) zwolnienia funkcjonariusza ze służby z powodu:
   a) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo nieumyślne, ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe nieumyślne,
   b) popełnienia czynu o znamionach przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, jeżeli popełnienie czynu jest oczywiste i uniemożliwia pozostawanie w służbie,
   c) niewywiązywania się z obowiązków służbowych w okresie odbywania służby stałej, stwierdzonego w dwóch kolejnych opiniach służbowych, między którymi upłynęło co najmniej 6 miesięcy,
   d) nieprzydatności do służby stwierdzonej w opinii służbowej w okresie odbywania służby przygotowawczej.

6. Jeżeli przeciwko funkcjonariuszowi toczy się postępowanie karne lub dyscyplinarne o czyn popełniony w roku kalendarzowym, za który przyznawana jest nagroda roczna, do czasu zakończenia tego postępowania nie przyznaje mu się nagrody rocznej.

7. Nagrodę roczną obniża się lub się jej nie przyznaje w przypadkach, o których mowa w ust. 4 i 5, za rok kalendarzowy, w którym:
   1) funkcjonariusz popełnił czyn będący przedmiotem postępowania karnego lub dyscyplinarnego, a jeżeli nagroda roczna została wypłacona - za rok, w którym postępowanie zostało zakończone prawomocnym orzeczeniem lub decyzją;
   2) funkcjonariuszowi wydano opinię służbową, od której nie złożył odwołania, lub ostateczną opinię służbową w rozumieniu przepisów o okresowym opiniowaniu funkcjonariuszy Straży Granicznej.

8. Wypłata nagrody rocznej następuje nie później niż w ciągu trzech pierwszych miesięcy kalendarzowych następujących po roku, za który przysługuje nagroda.

9. Funkcjonariuszowi zwalnianemu ze służby należną nagrodę roczną wypłaca się w ostatnim dniu służby.

10. Funkcjonariuszowi, o którym mowa w ust. 9, wobec którego toczy się postępowanie karne lub dyscyplinarne, nagrodę roczną wypłaca się po zakończeniu tego postępowania, z uwzględnieniem ust. 4.

11. W przypadku śmierci albo zaginięcia funkcjonariusza pozostających w związku ze służbą nagrodę roczną wypłaca się niezwłocznie na podstawie skróconego aktu zgonu albo ostatecznej decyzji o stwierdzeniu zaginięcia funkcjonariusza.

12. Minister właściwy do spraw wewnętrznych przyznaje nagrody roczne Komendantowi Głównemu Straży Granicznej i jego zastępcom.

13. Komendant Główny Straży Granicznej przyznaje nagrody roczne kierownikowi komórki organizacyjnej Komendy Głównej Straży Granicznej, komendantowi oddziału Straży Granicznej, komendantowi ośrodka szkolenia Straży Granicznej, komendantowi ośrodka Straży Granicznej oraz ich zastępcom. Komendantowi BSWSG **<oraz jego zastępcom>**przyznaje nagrodę roczną, na wniosek Inspektora Nadzoru Wewnętrznego, minister właściwy do spraw wewnętrznych. Komendant Główny Straży Granicznej może przyznawać nagrody roczne wszystkim funkcjonariuszom.

14. Kierownik komórki organizacyjnej Komendy Głównej Straży Granicznej, Komendant BSWSG, komendant oddziału Straży Granicznej, komendant ośrodka szkolenia Straży Granicznej, komendant ośrodka Straży Granicznej przyznają nagrody roczne odpowiednio

funkcjonariuszowi pełniącemu służbę w komórce organizacyjnej Komendy Głównej Straży Granicznej, BSWSG, oddziale Straży Granicznej, ośrodku szkolenia Straży Granicznej i ośrodku Straży Granicznej.

USTAWA z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 295 i 1240 oraz z 2016 r. poz. 1948)

Art. 19.

1. Niedopuszczalne jest zaprzestanie pracy w wyniku akcji strajkowych na stanowiskach pracy, urządzeniach i instalacjach, na których zaniechanie pracy zagraża życiu i zdrowiu ludzkiemu lub bezpieczeństwu państwa.
2. (3) Niedopuszczalne jest organizowanie strajku w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, **<Służbie Ochrony Państwa>** w jednostkach Policji i Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Służby Więziennej, Straży Granicznej, Krajowej Administracji Skarbowej, w których pełnią służbę funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej, oraz jednostkach organizacyjnych ochrony przeciwpożarowej.
3. Prawo do strajku nie przysługuje pracownikom zatrudnionym w organach władzy państwowej, administracji rządowej i samorządowej, sądach oraz prokuraturze.

USTAWA z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2032, z późn. zm.)

Uwaga:
w art. 21 w ust. 1 w pkt 49a i 77 użyte w różnym przypadku wyrazy *[Biuro Ochrony Rządu]* zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami **<Służba Ochrony Państwa>**

Art. 21.

1. Wolne od podatku dochodowego są:
   1) (uchylony);

2) renty przyznane na podstawie odrębnych przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin;

3) otrzymane odszkodowania lub zadośćuczynienia, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw, oraz otrzymane odszkodowania lub zadośćuczynienia, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z postanowień układów zbiorowych pracy, innych opartych na ustawie porozumień zbiorowych, regulaminów lub statutów, o których mowa w art. 9 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666), z wyjątkiem:

a) określonych w prawie pracy odpraw i odszkodowań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę,

b) odpraw pieniężnych wypłacanych na podstawie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników,

c) odpraw i odszkodowań z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia funkcjonariuszom pozostającym w stosunku służbowym,

d) odszkodowań przyznanych na podstawie przepisów o zakazie konkurencji,

e) odszkodowań za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą,

f) odszkodowań za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzeniem działów specjalnych produkcji rolnej, z których dochody są opodatkowane według skali, o której mowa w art. 27 ust. 1, lub na zasadach, o których mowa w art. 30c,

g) odszkodowań wynikających z zawartych umów lub ugód innych niż ugody sądowe;

3a) odszkodowania lub zadośćuczynienia otrzymane na podstawie przepisów o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu państwa polskiego;

3b) inne odszkodowania lub zadośćuczynienia otrzymane na podstawie wyroku lub ugody sądowej do wysokości określonej w tym wyroku lub tej ugodzie, z wyjątkiem odszkodowań lub zadośćuczynień:

a) otrzymanych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą,

b) dotyczących korzyści, które podatnik mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono;

3c) odszkodowania w postaci renty otrzymane na podstawie przepisów prawa cywilnego w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, przez poszkodowanego, który utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej, albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość;

3d) odszkodowania otrzymane na podstawie przepisów prawa geologicznego i górniczego;

3e) sumy pieniężne, o których mowa w art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2016 r. poz. 1259);

4) kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych, z wyjątkiem:

a) odszkodowań za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą lub prowadzeniem działów specjalnych produkcji rolnej, z których dochody są opodatkowane zgodnie z art. 27 ust. 1 lub art. 30c,

b) dochodu, o którym mowa w art. 24 ust. 15 i 15a;

5) (uchylony);

5a) kwoty zwracane przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych w związku z wygaśnięciem zezwolenia na utworzenie funduszu inwestycyjnego - w wysokości wpłat wniesionych do funduszu;

6) wygrane w kasynach gry oraz w grach bingo pieniężne i fantowe urządzanych i prowadzonych przez uprawniony podmiot na podstawie przepisów o grach hazardowych obowiązujących w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego;

6a) wygrane w grach liczbowych, loteriach pieniężnych, grze telebingo, zakładach wzajemnych, loteriach promocyjnych, loteriach audioteksowych i loteriach fantowych, jeżeli jednorazowa wartość tych wygranych nie przekracza 2280 zł, urządzanych i prowadzonych przez uprawniony podmiot na podstawie przepisów o grach hazardowych obowiązujących w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego;

7) odprawy pośmiertne i zasiłki pogrzebowe;

8) świadczenia rodzinne otrzymane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, dodatki rodzinne i pielęgnacyjne, zasiłki dla opiekunów otrzymane na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, świadczenia

pieniężne otrzymane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasiłki porodowe otrzymane na podstawie odrębnych przepisów oraz świadczenie wychowawcze otrzymane na podstawie przepisów o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;

8a) zasiłek macierzyński otrzymany na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r. poz. 277);

8b) (36) jednorazowe świadczenie otrzymane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. poz. 1860);

9) jednorazowe zasiłki z tytułu urodzenia dziecka, wypłacane z funduszów związków zawodowych;

9a) zapomogi, inne niż wymienione w pkt 26, wypłacane z funduszy zakładowej lub międzyzakładowej organizacji związkowej pracownikom należącym do tej organizacji, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 638 zł;

10) wartość ubioru służbowego (umundurowania), jeżeli jego używanie należy do obowiązków pracownika, lub ekwiwalentu pieniężnego za ten ubiór;

10a) wartość otrzymanego ubioru reprezentacyjnego i sportowego członka polskiej reprezentacji olimpijskiej i paraolimpijskiej oraz członka polskiej reprezentacji na igrzyska głuchych i światowe igrzyska Olimpiad Specjalnych;

11) świadczenia rzeczowe i ekwiwalenty za te świadczenia, przysługujące na podstawie przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy, jeżeli zasady ich przyznawania wynikają z odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw;

11a) świadczenia rzeczowe i ekwiwalenty za te świadczenia, wynikające z zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym ze względu na szczególne warunki i charakter pełnionej służby, przysługujące osobom pozostającym w stosunku służbowym, przyznane na podstawie odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw;

11b) wartość otrzymanych przez pracownika od pracodawcy bonów, talonów, kuponów lub innych dowodów uprawniających do uzyskania na ich podstawie posiłków, artykułów spożywczych lub napojów bezalkoholowych, w przypadku gdy pracodawca, mimo ciążącego na nim obowiązku wynikającego z przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy, nie ma możliwości wydania pracownikom posiłków, artykułów spożywczych lub napojów bezalkoholowych;

12) (uchylony);

12a) (uchylony);

13) ekwiwalenty pieniężne za używane przez pracowników przy wykonywaniu pracy narzędzia, materiały lub sprzęt, stanowiące ich własność;

14) kwoty otrzymywane przez pracowników z tytułu zwrotu kosztów przeniesienia służbowego oraz zasiłków na zagospodarowanie i osiedlenie w związku z przeniesieniem służbowym, do wysokości 200% wynagrodzenia należnego za miesiąc, w którym nastąpiło przeniesienie;

14a) wartość świadczenia otrzymanego przez pracownika z tytułu organizowanego przez pracodawcę dowozu pracowników autobusem w rozumieniu art. 2 pkt 41 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.);

15) świadczenia osób otrzymywane z tytułu odbywania lub pełnienia:

a) niezawodowej służby wojskowej lub jej form równorzędnych, z wyjątkiem okresowej służby wojskowej oraz służby przygotowawczej,

b) służby zastępczej

- przyznane na podstawie odrębnych przepisów;

16) diety i inne należności za czas:

a) podróży służbowej pracownika,

b) podróży osoby niebędącej pracownikiem

- do wysokości określonej w odrębnych ustawach lub w przepisach wydanych przez ministra właściwego do spraw pracy w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju, z zastrzeżeniem ust. 13;

17) diety oraz kwoty stanowiące zwrot kosztów, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich - do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty 2280 zł;

17a) kwoty stanowiące zwrot kosztów przysługujący członkom Rady Mediów Narodowych;

18) dodatek za rozłąkę przysługujący na podstawie odrębnych ustaw, przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw lub układów zbiorowych pracy, do wysokości diet za czas podróży służbowej na obszarze kraju, określonych w

przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju;

19) wartość świadczeń ponoszonych przez pracodawcę z tytułu zakwaterowania pracowników, z zastrzeżeniem ust. 14 - do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty 500 zł;

20) część przychodów osób, o których mowa w art. 3 ust. 1, przebywających czasowo za granicą i uzyskujących przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy, za każdy dzień pobytu za granicą, w którym podatnik pozostawał w stosunku służbowym, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczym stosunku pracy, w kwocie odpowiadającej 30% diety, określonej w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, z zastrzeżeniem ust. 15;

20a) (uchylony);

21) (uchylony);

22) (uchylony);

23) (uchylony);

23a) część dochodów osób, o których mowa w art. 3 ust. 1, przebywających czasowo za granicą i uzyskujących dochody z tytułu:

a) stypendiów - w wysokości stanowiącej równowartość diety z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju, określonej w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju, za każdy dzień, w którym było otrzymywane stypendium,

b) ryczałtów na koszty utrzymania i zakwaterowania wypłacanych z budżetu państwa w związku ze skierowaniem do pracy dydaktycznej w szkołach i ośrodkach akademickich za granicą, przyznanych na podstawie odrębnych przepisów;

23b) zwrot kosztów poniesionych przez pracownika z tytułu używania pojazdów stanowiących własność pracownika, dla potrzeb zakładu pracy, w jazdach lokalnych, jeżeli obowiązek ponoszenia tych kosztów przez zakład pracy albo możliwość przyznania prawa do zwrotu tych kosztów wynika wprost z przepisów innych ustaw -

do wysokości miesięcznego ryczałtu pieniężnego albo do wysokości nieprzekraczającej kwoty ustalonej przy zastosowaniu stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu, określonych w odrębnych przepisach wydanych przez właściwego ministra, jeżeli przebieg pojazdu, z wyłączeniem wypłat ryczałtu pieniężnego, jest udokumentowany w ewidencji przebiegu pojazdu prowadzonej przez pracownika; przepis art. 23 ust. 7 stosuje się odpowiednio;

23c) dochody marynarzy, którzy są obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, uzyskane z tytułu pracy na statkach morskich o polskiej przynależności używanych do przewozu ładunku lub pasażerów w żegludze międzynarodowej, w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym, wykonywanej łącznie przez okres przekraczający 183 dni w roku podatkowym, z wyjątkiem marynarzy zatrudnionych na:

a) holownikach, na których mniej niż 50% czasu pracy faktycznie wykonywanej przez holownik w ciągu roku stanowił przewóz ładunku lub pasażerów drogą morską,

b) pogłębiarkach, na których mniej niż 50% czasu pracy faktycznie wykonywanej przez pogłębiarkę w ciągu roku stanowił przewóz wydobytego materiału drogą morską;

24) świadczenia, dodatki i inne kwoty oraz wartość nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych z tytułu szkolenia, o których mowa w art. 31, art. 44 ust. 1, art. 80 ust. 1 i 1a, art. 81, art. 83 ust. 1 i 4, art. 84 pkt 2 i 3, art. 140 ust. 1 pkt 1 i art. 156 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575, 1583 i 1860), oraz środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, o których mowa w art. 83 ust. 2 i art. 84 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w części przysługującej na umieszczone w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka dzieci i osoby, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej;

25) ryczałt energetyczny dla kombatantów;

25a) dodatek kompensacyjny przyznany na podstawie ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1255);

25b) świadczenia pieniężne wypłacane osobom uprawnionym na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących

cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych (Dz. U. poz. 1824, z 2010 r. poz. 1465 oraz z 2011 r. poz. 696);

25c) świadczenie pieniężne lub pomoc pieniężna przyznane na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. poz. 693 i 1220);

26) zapomogi otrzymane w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci - do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2280 zł, z zastrzeżeniem pkt 40 i 79;

26a) świadczenia otrzymane z tytułu jednorazowej pomocy materialnej finansowanej ze środków budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego w związku z zaistniałym zdarzeniem losowym;

26b) kwoty stanowiące zwrot kosztów z tytułu opieki nad dzieckiem lub osobą zależną, otrzymane na podstawie przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych do tych ustaw, finansowane z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, Funduszu Pracy lub z budżetu Unii Europejskiej;

27) otrzymywane zgodnie z odrębnymi przepisami świadczenia na:

a) rehabilitację zawodową, społeczną i leczniczą osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, z zakładowych funduszy rehabilitacji osób niepełnosprawnych lub zakładowych funduszy aktywności,

b) doraźną lub okresową pomoc pieniężną dla kombatantów oraz pozostałych po nich członków rodzin ze środków, o których mowa w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego;

28) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży całości lub części nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego; zwolnienie nie dotyczy przychodu uzyskanego ze sprzedaży gruntów, które w związku z tą sprzedażą utraciły charakter rolny;

29) przychody uzyskane z tytułu odszkodowania wypłacanego stosownie do przepisów o gospodarce nieruchomościami lub z tytułu odpłatnego zbycia nieruchomości na cele uzasadniające jej wywłaszczenie oraz z tytułu sprzedaży nieruchomości w związku z realizacją przez nabywcę prawa pierwokupu, stosownie do przepisów o gospodarce nieruchomościami; nie dotyczy to przypadków, gdy właściciel nieruchomości, o której

mowa w zdaniu pierwszym, nabył jej własność w okresie 2 lat przed wszczęciem postępowania wywłaszczeniowego bądź odpłatnym zbyciem nieruchomości za cenę niższą o co najmniej 50% od wysokości uzyskanego odszkodowania lub ceny zbycia nieruchomości na cele uzasadniające jej wywłaszczenie lub w związku z realizacją prawa pierwokupu;

29a) przychody uzyskane z tytułu:

a) odszkodowania wypłacanego stosownie do przepisów ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1067), w tym z tytułu wywłaszczenia nieruchomości; nie dotyczy to przypadków, gdy właściciel nieruchomości, o której mowa w zdaniu pierwszym, nabył jej własność w okresie 2 lat przed wszczęciem postępowania wywłaszczeniowego za cenę niższą o co najmniej 50% od wysokości uzyskanego odszkodowania,

b) odpłatnego zbycia nieruchomości lub jej części na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu,

c) odstąpienia od obowiązku wniesienia dopłaty, o którym mowa w art. 13h ust. 4 ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu;

30) przychody uzyskane z tytułu sprzedaży prawa wieczystego użytkowania oraz nieruchomości nabytych stosownie do przepisów o gospodarce nieruchomościami w zamian za mienie pozostawione za granicą;

30a) przychody uzyskane z tytułu:

a) realizacji prawa do rekompensaty na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1090 oraz z 2016 r. poz. 585), przez osoby uprawnione na podstawie tej ustawy,

b) sprzedaży nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego, nabytych w związku z realizacją prawa do rekompensaty, o której mowa w lit. a, do wysokości odpowiadającej procentowemu udziałowi wartości tej rekompensaty w cenie nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego z dnia nabycia nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego;

31) (uchylony);

32) (uchylony);

32a) (uchylony);

32b) przychody z zamiany rzeczy lub praw, jeżeli z tytułu jednej umowy nie przekraczają kwoty 2280 zł;

33) (uchylony);

34) (uchylony);

35) (uchylony);

36) dochody z tytułu prowadzenia szkół w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, w części wydatkowanej na cele szkoły w roku podatkowym lub w roku po nim następującym;

37) dochody z tytułu urządzania przez uprawniony podmiot mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej loterii fantowych i gry bingo fantowe na podstawie zezwolenia wydanego na mocy odrębnych przepisów, o ile zostały przeznaczone na realizację określonych w zezwoleniu i regulaminie gry celów społecznie użytecznych;

38) świadczenia otrzymywane przez emerytów lub rencistów w związku z łączącym ich uprzednio z zakładem pracy stosunkiem służbowym, stosunkiem pracy lub spółdzielczym stosunkiem pracy, w tym od związków zawodowych, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2280 zł;

39) (37) stypendia otrzymywane na podstawie przepisów o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, stypendia doktoranckie otrzymywane na podstawie przepisów o szkolnictwie wyższym lub stypendia przyznawane na podstawie przepisów o zasadach finansowania nauki oraz inne stypendia naukowe i stypendia za wyniki w nauce, których zasady przyznawania zostały zatwierdzone przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, albo przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;

39a) (38) stypendia przyznawane na podstawie decyzji Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej wydanej na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (Dz. U. poz. 1530);

40) świadczenia pomocy materialnej dla uczniów, studentów, uczestników studiów doktoranckich i osób uczestniczących w innych formach kształcenia, pochodzące z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków

własnych szkół i uczelni - przyznane na podstawie przepisów o systemie oświaty oraz Prawo o szkolnictwie wyższym;

40a) nagrody wypłacane przez Polski Komitet Olimpijski i Polski Komitet Paraolimpijski za uzyskanie wyników na igrzyskach olimpijskich i paraolimpijskich oraz nagrody wypłacane przez Polski Związek Sportu Niesłyszących za uzyskanie wyników na igrzyskach głuchych;

40b) stypendia dla uczniów i studentów, których wysokość i zasady udzielania zostały określone w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, oraz stypendia dla uczniów i studentów przyznane przez organizacje, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego, na podstawie regulaminów zatwierdzonych przez organy statutowe udostępnianych do publicznej wiadomości za pomocą Internetu, środków masowego przekazu lub wykładanych (wywieszanych) dla zainteresowanych w pomieszczeniach ogólnie dostępnych - do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 3800 zł;

40c) [(39)] zwrot kosztów przejazdu, o których mowa w art. 39 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe;

40d) [(40)] (uchylony);

40e) świadczenie pieniężne ze środków budżetu państwa, przysługujące na podstawie art. 36 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2016 r. poz. 176, 1170 i 1171);

41) (uchylony);

42) (uchylony);

43) dochody uzyskane z tytułu wynajmu pokoi gościnnych, w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich w gospodarstwie rolnym, osobom przebywającym na wypoczynku oraz dochody uzyskane z tytułu wyżywienia tych osób, jeżeli liczba wynajmowanych pokoi nie przekracza 5;

44) przychody członków Ochotniczych Straży Pożarnych, uzyskane z tytułu uczestnictwa w szkoleniach, akcjach ratowniczych i akcjach związanych z likwidowaniem klęsk żywiołowych;

45) świadczenie pieniężne przyznane na podstawie ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz. U. z 2014 r. poz. 1001);

46) dochody otrzymane przez podatnika, jeżeli:

a) pochodzą od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych ze środków bezzwrotnej pomocy, w tym ze środków programów ramowych badań, rozwoju technicznego i prezentacji Unii Europejskiej i z programów NATO, przyznanych na podstawie jednostronnej deklaracji lub umów zawartych z tymi państwami, organizacjami lub instytucjami przez Radę Ministrów, właściwego ministra, agencje rządowe lub agencje wykonawcze, w tym również w przypadkach gdy przekazanie tych środków jest dokonywane za pośrednictwem podmiotu upoważnionego do rozdzielania środków bezzwrotnej pomocy oraz

b) podatnik bezpośrednio realizuje cel programu finansowanego z bezzwrotnej pomocy; zwolnienie nie ma zastosowania do dochodów osób fizycznych, którym podatnik bezpośrednio realizujący cel programu zleca - bez względu na rodzaj umowy - wykonanie określonych czynności w związku z realizowanym przez niego programem;

46a) dochody uzyskane z instytucji Unii Europejskiej i Europejskiego Banku Inwestycyjnego, do których mają zastosowanie przepisy rozporządzenia nr 260/68 z dnia 29 lutego 1968 r. ustanawiającego warunki i procedurę stosowania podatku na rzecz Wspólnot Europejskich (Dz. Urz. WE L 056 z 04.03.1968, z późn. zm.);

46b) przychody posłów wybranych w Rzeczypospolitej Polskiej do Parlamentu Europejskiego otrzymane na podstawie regulacji wewnętrznych Parlamentu Europejskiego na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem przez nich mandatu posła;

47) (uchylony);

47a) dotacje z budżetu państwa otrzymane na dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych w ramach Specjalnego Przedakcesyjnego Programu na Rzecz Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich (SAPARD);

47b) (uchylony);

47c) (uchylony);

47d) dotacje, subwencje, dopłaty i inne nieodpłatne świadczenia lub świadczenia częściowo odpłatne, otrzymane na cele związane z działalnością rolniczą z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, od agencji rządowych,

agencji wykonawczych lub ze środków pochodzących od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych;

47e) [41] kwoty umorzonych wierzytelności, o których mowa w art. 24 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 1512 i 2048);

48) (uchylony);

49) świadczenia otrzymane przez:

a) osoby wymienione w art. 23 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 207 i 1948) z tytułu odprawy mieszkaniowej,

b) żołnierzy zawodowych z tytułu świadczenia mieszkaniowego, o którym mowa w art. 21 ust. 2 pkt 3 ustawy wymienionej w lit. a;

49a) ekwiwalent pieniężny w zamian za rezygnację z lokalu wypłacany na podstawie przepisów o Biurze Ochrony Rządu;

50) przychody otrzymane w związku ze zwrotem udziałów lub wkładów w spółdzielni, do wysokości wniesionych udziałów lub wkładów do spółdzielni;

50a) wartość majątku otrzymanego w związku z likwidacją osoby prawnej lub spółki, w części stanowiącej koszt nabycia lub objęcia udziałów (akcji) w tej spółce lub udziałów w zyskach osoby prawnej;

50b) przychody z tytułu przeniesienia własności składników majątku będących przedmiotem wkładu niepieniężnego (aportu) wnoszonych do spółki niebędącej osobą prawną, w tym wnoszonych do takiej spółki składników majątku otrzymanych przez podatnika w następstwie likwidacji spółki niebędącej osobą prawną bądź wystąpienia z takiej spółki;

51) przychody otrzymane z tytułu zwrotu wspólnikom dopłat wniesionych do spółki zgodnie z odrębnymi przepisami - w wysokości określonej w złotych na dzień ich faktycznego wniesienia;

52) odsetki i kwoty rekompensat otrzymanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o zasadach realizacji przedpłat na samochody osobowe (Dz. U. poz. 776);

53) wartość rekompensaty pieniężnej otrzymanej na podstawie przepisów o zrekompensowaniu okresowego niepodwyższania płac w sferze budżetowej oraz utraty niektórych wzrostów lub dodatków do emerytur i rent;

54) (uchylony);

55) (uchylony);

56) (uchylony);

57) (uchylony);

58) wypłaty:

a) transferowe środków zgromadzonych w ramach pracowniczego programu emerytalnego do innego pracowniczego programu emerytalnego lub na indywidualne konto emerytalne w rozumieniu przepisów o indywidualnych kontach emerytalnych,

b) środków zgromadzonych w pracowniczym programie emerytalnym dokonane na rzecz uczestnika lub osób uprawnionych do tych środków po śmierci uczestnika,

c) środków zgromadzonych w grupowej formie ubezpieczenia na życie związanej z funduszem inwestycyjnym lub w innej formie grupowego gromadzenia środków na cele emerytalne dla pracowników - do pracowniczego programu emerytalnego, zgodnie z przepisami o pracowniczych programach emerytalnych

- z zastrzeżeniem ust. 33;

58a) dochody z tytułu oszczędzania na indywidualnym koncie emerytalnym, w rozumieniu przepisów o indywidualnych kontach emerytalnych, uzyskane w związku z:

a) gromadzeniem i wypłatą środków przez oszczędzającego,

b) wypłatą środków dokonaną na rzecz osób uprawnionych do tych środków po śmierci oszczędzającego,

c) wypłatą transferową

- z tym że zwolnienie nie ma zastosowania w przypadku, gdy oszczędzający gromadził oszczędności na więcej niż jednym indywidualnym koncie emerytalnym, chyba że przepisy te przewidują taką możliwość;

58b) wypłaty transferowe środków zgromadzonych przez oszczędzającego na indywidualnym koncie zabezpieczenia emerytalnego:

a) pomiędzy instytucjami finansowymi prowadzącymi indywidualne konta zabezpieczenia emerytalnego,

b) na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego osoby uprawnionej, po śmierci oszczędzającego,

c) w postępowaniu likwidacyjnym lub upadłościowym na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego oszczędzającego;

59) wypłaty środków z otwartego funduszu emerytalnego na rzecz byłego współmałżonka członka tego funduszu, przekazane na rachunek tego współmałżonka w otwartym funduszu emerytalnym;

59a) zapomoga pieniężna, o której mowa w ustawie z dnia 20 maja 2005 r. o zapomodze pieniężnej dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny w 2007 r. (Dz. U. poz. 852, z 2006 r. poz. 708 i 711 oraz z 2007 r. poz. 219);

59b) kwoty składek zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, członka otwartego funduszu emerytalnego przekazane na rzecz byłego współmałżonka na subkonto, o którym mowa w art. 40e tej ustawy;

60) (uchylony);

61) kwoty umorzonych pożyczek studenckich lub kredytów studenckich udzielonych na podstawie przepisów o pożyczkach i kredytach studenckich;

62) (uchylony);

63) świadczenie pieniężne oraz ryczałt energetyczny przyznane na podstawie ustawy z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach wydobywania rud uranu i batalionach budowlanych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1373);

63a) dochody podatników, z zastrzeżeniem ust. 5a-5c, uzyskane z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 282 oraz z 2016 r. poz. 1020 i 1206), przy czym wielkość pomocy publicznej udzielanej w formie niniejszego zwolnienia nie może przekroczyć wielkości pomocy publicznej dla przedsiębiorcy, dopuszczalnej dla obszarów kwalifikujących się do uzyskania pomocy w największej wysokości, zgodnie z odrębnymi przepisami;

64) dodatki do rent rodzinnych dla sierot zupełnych, wypłacone na podstawie odrębnych przepisów;

65) zasiłki chorobowe wypłacone na podstawie odrębnych przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, spółdzielni kółek rolniczych oraz ich rodzin, w części

odpowiadającej udziałowi dochodu z tytułu działalności rolniczej, z wyjątkiem polegającej na prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej, w dochodzie podzielnym spółdzielni;

66) (uchylony);

67) wartość otrzymanych przez pracownika w związku z finansowaniem działalności socjalnej, o której mowa w przepisach o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, rzeczowych świadczeń oraz otrzymanych przez niego w tym zakresie świadczeń pieniężnych, sfinansowanych w całości ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych, łącznie do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 380 zł; rzeczowymi świadczeniami nie są bony, talony i inne znaki, uprawniające do ich wymiany na towary lub usługi;

67a) świadczenia otrzymane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, związane z pobytem dzieci osób uprawnionych do tych świadczeń w żłobkach, klubach dziecięcych lub przedszkolach;

67b) świadczenia, które nie są finansowane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, otrzymane od pracodawcy z tytułu:

a) objęcia dziecka pracownika opieką sprawowaną przez dziennego opiekuna lub uczęszczania dziecka pracownika do żłobka lub klubu dziecięcego, do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty 400 zł,

b) uczęszczania dziecka pracownika do przedszkola, do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty 200 zł

- na każde dziecko, o którym mowa w art. 27f ust. 1;

68) wartość wygranych w konkursach i grach organizowanych i emitowanych (ogłaszanych) przez środki masowego przekazu (prasa, radio i telewizja) oraz konkursach z dziedziny nauki, kultury, sztuki, dziennikarstwa i sportu, a także nagród związanych ze sprzedażą premiową towarów lub usług - jeżeli jednorazowa wartość tych wygranych lub nagród nie przekracza kwoty 760 zł; zwolnienie od podatku nagród związanych ze sprzedażą premiową towarów lub usług nie dotyczy nagród otrzymanych przez podatnika w związku z prowadzoną przez niego pozarolniczą działalnością gospodarczą, stanowiących przychód z tej działalności;

68a) wartość nieodpłatnych świadczeń, o których mowa w art. 20 ust. 1, otrzymanych od świadczeniodawcy w związku z jego promocją lub reklamą - jeżeli jednorazowa wartość tych świadczeń nie przekracza kwoty 200 zł; zwolnienie nie ma zastosowania,

jeżeli świadczenie jest dokonywane na rzecz pracownika świadczeniodawcy lub osoby pozostającej ze świadczeniodawcą w stosunku cywilnoprawnym;

69) (uchylony);

70) (uchylony);

71) dochody ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy lub hodowli, niestanowiących działów specjalnych produkcji rolnej, przerobionych sposobem przemysłowym, jeżeli przerób polega na kiszeniu produktów roślinnych lub przetwórstwie mleka albo na uboju zwierząt rzeźnych i obróbce poubojowej tych zwierząt, w tym również na rozbiorze, podziale i klasyfikacji mięsa;

71a) (42) przychody, o których mowa w art. 20 ust. 1c, do kwoty 20 000 zł rocznie, ze sprzedaży produktów nieprzekraczającej ilości, która może być zbywana w ramach rolniczego handlu detalicznego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia;

72) dochody ze sprzedaży surowców roślin zielarskich i ziół dziko rosnących leśnych, jagód, owoców leśnych i grzybów leśnych (PKWiU ex 02.30.40.0) - ze zbioru dokonywanego osobiście albo z udziałem członków najbliższej rodziny;

73) kwoty jednorazowej pomocy finansowej wypłaconej ofiarom prześladowań hitlerowskich przez Fundację Polsko-Niemieckie Pojednanie;

74) otrzymywane z zagranicy:

a) renty inwalidzkie z tytułu inwalidztwa wojennego,

b) kwoty zaopatrzenia przyznane ofiarom wojny oraz członkom ich rodzin,

c) renty wypadkowe osób, których inwalidztwo powstało w związku z przymusowym pobytem na robotach w III Rzeszy Niemieckiej w latach 1939-1945,

- pod warunkiem przedstawienia płatnikowi dokumentu instytucji zagranicznej stwierdzającego charakter przyznanego świadczenia;

75) renty wypłacone osobom represjonowanym i członkom ich rodzin, przyznane na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin;

76) kwoty diet i kieszonkowego dla gości zagranicznych przybywających do Polski w ramach programów i umów oraz wartość wyżywienia dla tłumaczy (pilotów) towarzyszących tym gościom, z wyjątkiem ekwiwalentów za to wyżywienie;

77) (43) równoważniki pieniężne za brak lokalu mieszkalnego, wypłacone: funkcjonariuszom Policji i Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa

Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Straży Granicznej, Służby Celno-Skarbowej, Biura Ochrony Rządu oraz strażakom Państwowej Straży Pożarnej, do wysokości nieprzekraczającej kwoty 2280 zł;

78) dopłaty do: wypoczynku zorganizowanego przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie, w formie wczasów, kolonii, obozów i zimowisk, w tym również połączonego z nauką, pobytu na leczeniu sanatoryjnym, w placówkach leczniczo-sanatoryjnych, rehabilitacyjno-szkoleniowych i leczniczo-opiekuńczych, oraz przejazdów związanych z tym wypoczynkiem i pobytem na leczeniu - dzieci i młodzieży do lat 18:

a) z funduszu socjalnego, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz zgodnie z odrębnymi przepisami wydanymi przez właściwego ministra niezależnie od ich wysokości,

b) z innych źródeł - do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 760 zł;

78a) (uchylony);

79) świadczenia z pomocy społecznej;

79a) wynagrodzenie za sprawowanie opieki przyznane przez sąd na podstawie art. 162 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego;

80) przychody ze stosunku służbowego otrzymane w służbie kandydackiej przez funkcjonariuszy Policji, *[Biura Ochrony Rządu]*, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej;

81) (uchylony);

82) uposażenia funkcjonariuszy Organizacji Narodów Zjednoczonych, organizacji wyspecjalizowanych oraz innych międzynarodowych instytucji i organizacji, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem i których statuty przewidują zwolnienie od podatku wypłacanych przez nie uposażeń, pod warunkiem posiadania przez podatnika dokumentów stwierdzających, że jest funkcjonariuszem takiej organizacji lub instytucji;

82a) (44) kwoty podwyższenia uposażenia, o których mowa w art. 121a ust. 3a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, 1948 i 1955), w art. 125a ust. 3a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1643, 1948 i 1955), w art. 105a ust. 3a ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 603 i 960), *[w art. 108a ust. 3a*

ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2016 r. poz. 552, 904, 960 i 1250)], **<w art. 193 ust. 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. poz. ...)>** w art. 136a ust. 3a ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1897, 1948 i 1955), w art. 90 ust. 1ba ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1726), w art. 96a ust. 3a ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 740, 904, 960 i 1955), w art. 102a ust. 3a ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1310, 1948 i 1955), w art. 231 ust. 4 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1947), w art. 60a ust. 3a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2016 r. poz. 713, 904, 960 i 1250) oraz kwoty podwyższenia zasiłku macierzyńskiego, o których mowa w art. 31 ust. 3a ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 372, 960, 1265 i 1579);

83) świadczenia przyznane na podstawie odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw żołnierzom oraz pracownikom wojska wykonującym zadania poza granicami państwa:

a) w składzie jednostki wojskowej użytej w celu udziału w konflikcie zbrojnym lub dla wzmocnienia sił państwa albo państw sojuszniczych, misji pokojowej, akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom,

b) jako obserwator wojskowy lub osoba posiadająca status obserwatora wojskowego w misjach pokojowych organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych

- z wyjątkiem wynagrodzenia za pracę oraz uposażeń i innych należności pieniężnych przysługujących z tytułu pełnienia służby;

83a) [(45)] świadczenia przyznane na podstawie odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw policjantom, funkcjonariuszom Służby Celno-Skarbowej i Straży Granicznej, pracownikom jednostek policyjnych lub jednostek organizacyjnych Straży Granicznej wykonującym zadania poza granicami państwa w składzie kontyngentu w celu udziału w:

a) misji pokojowej, w tym jako obserwator w misji pokojowej organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych,

b) akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom,

c) organizowaniu i kontroli ruchu granicznego, organizowaniu ochrony granicy państwowej lub zapewnieniu bezpieczeństwa w komunikacji międzynarodowej

- z wyjątkiem wynagrodzenia za pracę oraz uposażeń i innych należności pieniężnych przysługujących z tytułu pełnienia służby;

84) wartość świadczeń z tytułu uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego, wynikających z przepisów o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego;

85) wartość świadczeń z tytułu realizacji uprawnień do ulgowych lub bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej, przysługujących na podstawie odrębnych przepisów;

86) (uchylony);

87) wartość świadczeń przysługujących na podstawie odrębnych przepisów dotyczących emerytów i rencistów z tytułu abonamentowych opłat telewizyjnych i radiowych;

88) (uchylony);

89) wartość świadczeń otrzymanych przez studentów od uczelni, na podstawie odrębnych przepisów, w związku ze skierowaniem przez uczelnię na studenckie praktyki zawodowe - do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2280 zł;

90) wartość świadczeń przyznanych zgodnie z odrębnymi przepisami przez pracodawcę na podnoszenie kwalifikacji zawodowych, z wyjątkiem wynagrodzeń otrzymywanych za czas zwolnienia z całości lub części dnia pracy oraz za czas urlopu szkoleniowego;

90a) świadczenia, o których mowa w art. 19 ust. 2, art. 26-28 i art. 36 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. poz. 1203);

91) wypłacone, za pośrednictwem płatnika, przy emeryturach i rentach zagranicznych podwyżki (zwiększenia) mające charakter dodatków rodzinnych, pod warunkiem przedstawienia płatnikowi dokumentu stwierdzającego wysokość podwyżki;

92) świadczenia otrzymane na podstawie odrębnych przepisów przez członków rodzin zmarłych pracowników oraz zmarłych emerytów lub rencistów, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2280 zł;

93) dochody uzyskane z tytułu zakupu zakładowych budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych przez dotychczasowych najemców - w wysokości odpowiadającej różnicy między ceną rynkową tych budynków lub lokali a ceną zakupu;

94) wynagrodzenia otrzymywane przez członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych z tytułu użytkowania przez spółdzielnie wniesionych wkładów gruntowych;

95) odsetki z tytułu nieterminowej wypłaty wynagrodzeń i świadczeń z tytułów, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1;

96) (uchylony);

97) dodatki mieszkaniowe i ryczałty na zakup opału, przyznane na podstawie odrębnych przepisów o dodatkach mieszkaniowych;

97a) dodatek energetyczny, otrzymany przez odbiorcę wrażliwego energii elektrycznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne;

98) dodatek kombatancki oraz dodatek za tajne nauczanie przyznawane na podstawie odrębnych przepisów;

98a) kwoty refundacji z tytułu opłaconej składki na obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów samochodowych lub na dobrowolne ubezpieczenie casco pojazdów samochodowych, przyznanych na podstawie ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 871);

98b) zwrot kwoty zniżki z tytułu opłacenia przez inwalidę wojennego i wojskowego składki na obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub składki na dobrowolne ubezpieczenie casco, otrzymanej od organu rentowego;

99) (uchylony);

100) emerytury lub renty otrzymane przez osoby, które utraciły wzrok w wyniku działań wojennych w okresie wojny 1939-1945 lub eksplozji pozostałych po tej wojnie niewypałów i niewybuchów, pod warunkiem posiadania przez podatnika:

a) orzeczenia o uznaniu za inwalidę wzroku I lub II grupy, wydanego przez właściwy organ,

b) dokumentacji leczniczej (szpitalnej) z okresu wypadku, potwierdzającej wypadek, bądź poświadczonego notarialnie oświadczenia dwóch świadków potwierdzających utratę wzroku w wyniku działań wojennych w latach 1939-1945 lub eksplozji niewypałów i niewybuchów pozostałych po tej wojnie,

c) aktualnego zaświadczenia lekarskiego okulistycznego o urazowym uszkodzeniu wzroku bądź aktualnego zaświadczenia z przeprowadzonej obdukcji sądowo-lekarskiej, potwierdzającego utratę lub uszkodzenie wzroku w wyniku zdarzeń, o których mowa w lit. b, lub

d) ważnej legitymacji Stowarzyszenia Niewidomych Cywilnych Ofiar Wojny lub Związku Ociemniałych Żołnierzy RP;

101) przychody uzyskane przez dawców krwi w formie rekompensaty, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi (Dz. U. z 2014 r. poz. 332 oraz z 2016 r. poz. 823);

102) zwrot kosztów otrzymany przez bezrobotnego na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z tytułu:

a) przejazdu do miejsca pracy,

b) przejazdu na badania lekarskie lub psychologiczne,

c) przejazdu do miejsca odbywania stażu, szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych, zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego lub pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy,

d) przejazdu do miejsca wykonywania prac społecznie użytecznych,

e) zakwaterowania w miejscu pracy lub miejscu odbywania stażu, szkolenia lub przygotowania zawodowego dorosłych,

f) przejazdu na egzamin;

103) (uchylony);

104) otrzymane przez posła lub senatora świadczenia pieniężne i wartość świadczeń rzeczowych (w naturze) na podstawie art. 23 ust. 3, art. 43 ust. 1, art. 44 ust. 1 i 2 oraz art. 46 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2016 r. poz. 1510);

105) dochód uzyskany ze zbycia udziałów w spółce kapitałowej, papierów wartościowych oraz tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych, otrzymanych w drodze darowizny - w części odpowiadającej kwocie zapłaconego podatku od spadków i darowizn;

106) odszkodowania otrzymane na podstawie rezolucji Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych wypłacone osobom poszkodowanym na skutek działań wojennych w Kuwejcie;

107) nagrody wypłacone na podstawie przepisów wydanych przez właściwego ministra w sprawie organizowania zajęć rehabilitacyjnych w szpitalach psychiatrycznych i nagradzania uczestników tych zajęć;

108) kwoty pomocy pieniężnej i wartość innych świadczeń finansowanych ze środków budżetowych, przyznawanych repatriantom oraz osobom, które ubiegają się o udzielenie ochrony międzynarodowej;

109) [(47)] przychody, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 9, jeżeli przedmiotem wkładu niepieniężnego jest przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część;

110) wartość świadczeń przysługujących członkowi służby zagranicznej wykonującemu obowiązki służbowe w placówce zagranicznej oraz wartość świadczeń przysługujących pracownikom polskich jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, wynikających z przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na ich podstawie, z wyjątkiem wynagrodzeń za pracę, ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, dodatku zagranicznego (należności zagranicznej) oraz zasiłków chorobowych i macierzyńskich;

111) oprocentowanie otrzymane w związku ze zwrotem nadpłaconych zobowiązań podatkowych i innych należności budżetowych, a także oprocentowanie zwrotu różnicy podatku od towarów i usług, w rozumieniu odrębnych przepisów;

112) zwrot kosztów dojazdu pracownika do zakładu pracy, jeżeli obowiązek ponoszenia tych kosztów przez zakład pracy wynika wprost z przepisów innych ustaw;

113) wartość świadczeń otrzymanych przez wolontariuszy na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego;

114) wartość otrzymanych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych oraz wartość świadczeń rzeczowych (w naturze) finansowanych lub współfinansowanych ze środków budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego, ze środków agencji rządowych, agencji wykonawczych lub ze środków pochodzących od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych, w ramach rządowych programów;

115) wygrane i nagrody otrzymane przez uczniów za udział w konkursach, turniejach i olimpiadach organizowanych na podstawie przepisów o systemie oświaty;

116) dopłaty bezpośrednie stosowane w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej, otrzymane na podstawie odrębnych przepisów;

116a) umorzone należności i wierzytelności przypadające agencjom płatniczym w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, a także należności z tytułu nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz w ramach

wspierania rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, od ustalenia których odstąpiono;

117) wartość otrzymanych świadczeń od wolontariuszy, udzielanych na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego;

117a) wartość nieodpłatnego świadczenia z tytułu pomocy prawnej udzielonej osobie uprawnionej i pobierającej świadczenie z pomocy społecznej lub zasiłek rodzinny, przyznane w formie decyzji administracyjnej na zasadach określonych odpowiednio w przepisach o pomocy społecznej oraz w przepisach o świadczeniach rodzinnych;

118) wartość nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych oraz wartość świadczeń rzeczowych, z tytułu:

a) studiów podyplomowych,

b) szkoleń i przygotowania zawodowego dorosłych,

c) egzaminów lub licencji,

d) badań lekarskich lub psychologicznych,

e) ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków

- otrzymanych na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;

119) odsetki od papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa oraz obligacji emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, w części odpowiadającej kwocie odsetek zapłaconych przy nabyciu tych papierów wartościowych od emitenta;

120) odszkodowania wypłacone, na podstawie wyroków sądowych i zawartych umów (ugód), posiadaczom gruntów wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, z tytułu:

a) ustanowienia służebności gruntowej,

b) rekultywacji gruntów,

c) szkód powstałych w uprawach rolnych i drzewostanie

- w wyniku prowadzenia na tych gruntach, przez podmioty uprawnione na podstawie odrębnych przepisów, inwestycji dotyczących budowy infrastruktury przesyłowej ropy naftowej i produktów rafinacji ropy naftowej oraz budowy urządzeń infrastruktury technicznej, o których mowa w art. 143 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774 i 1777 oraz z 2016 r. poz. 65, 1250, 1271 i 1579);

120a) wynagrodzenie otrzymane za ustanowienie służebności przesyłu w rozumieniu przepisów prawa cywilnego;

121) [48] jednorazowe środki przyznane na podjęcie działalności, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;

122) wkład własny podmiotu publicznego, o którym mowa w art. 2 pkt 5 ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym, otrzymany przez partnera prywatnego i przeznaczony na cele określone w umowie o partnerstwie publiczno-prywatnym, z zastrzeżeniem ust. 19;

123) (uchylony);

124) dopłaty do oprocentowania kredytów preferencyjnych stosowane na podstawie ustawy z dnia 8 września 2006 r. o finansowym wsparciu rodzin i innych osób w nabywaniu własnego mieszkania (Dz. U. z 2012 r. poz. 90 i 951, z 2014 r. poz. 1198 oraz z 2016 r. poz. 1250);

125) wartość świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń, obliczona zgodnie z art. 11 ust. 2-2b, otrzymanych od osób zaliczonych do I i II grupy podatkowej w rozumieniu przepisów o podatku od spadków i darowizn, z zastrzeżeniem ust. 20;

126) (uchylony);

127) alimenty:

a) na rzecz dzieci, które nie ukończyły 25 roku życia, oraz dzieci bez względu na wiek, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymują zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,

b) na rzecz innych osób niż wymienione w lit. a, otrzymane na podstawie wyroku sądu lub ugody sądowej, do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie 700 zł;

128) świadczenia wypłacane bezrobotnym skierowanym do wykonywania prac społecznie użytecznych;

129) [49] dotacje, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, otrzymane z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z zastrzeżeniem ust. 36;

130) odsetki lub dyskonto od obligacji emitowanych przez Skarb Państwa i oferowanych na rynkach zagranicznych oraz dochody z odpłatnego zbycia tych obligacji uzyskane przez osoby fizyczne, o których mowa w art. 3 ust. 2a;

130a) odsetki lub dyskonto od listów zastawnych uzyskane przez osoby fizyczne, o których mowa w art. 3 ust. 2a;

130b) odsetki lub dyskonto od obligacji emitowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego i oferowanych na rynkach zagranicznych, przeznaczonych na finansowanie ustawowych celów działalności Banku Gospodarstwa Krajowego, dotyczących wspierania polityki gospodarczej Rady Ministrów, realizacji rządowych programów społeczno-gospodarczych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego, oraz dochody z odpłatnego zbycia tych obligacji, uzyskane przez podatników, o których mowa w art. 3 ust. 2a;

131) dochody z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych, o których mowa w art. 30e, w wysokości, która odpowiada iloczynowi tego dochodu i udziału wydatków poniesionych na własne cele mieszkaniowe w przychodzie z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych, jeżeli począwszy od dnia odpłatnego zbycia, nie później niż w okresie dwóch lat od końca roku podatkowego, w którym nastąpiło odpłatne zbycie, przychód uzyskany ze zbycia tej nieruchomości lub tego prawa majątkowego został wydatkowany na własne cele mieszkaniowe; udokumentowane wydatki poniesione na te cele uwzględnia się do wysokości przychodu z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych;

132) przyznane przez krajowe i zagraniczne organy władzy i ich urzędy, w tym jednostki organizacyjne im podległe lub przez nie nadzorowane, oraz krajowe, zagraniczne i międzynarodowe organizacje (instytucje) i ich organy, nagrody:

a) za wybitne osiągnięcia z dziedziny nauki, kultury i sztuki,

b) z tytułu działalności na rzecz praw człowieka

- w części przekazanej jako darowizna przez podatników, którzy otrzymali te nagrody, na rzecz instytucji realizującej cele określone w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego, z zastrzeżeniem ust. 31;

133) premia termomodernizacyjna, premia remontowa i premia kompensacyjna uzyskane na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. z 2014 r. poz. 712 oraz z 2016 r. poz. 615 i 1250);

134) świadczenia pieniężne otrzymane na podstawie ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar zbiorowych wystąpień wolnościowych w latach 1956-1989 (Dz. U. poz. 741, z 2011 r. poz. 622 oraz z 2014 r. poz. 496);

135) kwoty należności umorzonych na podstawie ustawy z dnia 19 czerwca 2009 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych udzielonych osobom, które utraciły pracę (Dz. U. z 2016 r. poz. 734);

136) płatności na realizację projektów w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, otrzymane z Banku Gospodarstwa Krajowego, z wyłączeniem płatności otrzymanych przez wykonawców;

137) środki finansowe otrzymane przez uczestnika projektu jako pomoc udzielona w ramach programu finansowanego z udziałem środków europejskich, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 i 1948);

138) kwoty finansowego wsparcia udzielanego na podstawie ustawy z dnia 27 września 2013 r. o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1865 oraz z 2016 r. poz. 1250);

139) kwoty zwrotu wydatków, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi;

140) kwota określona zgodnie z art. 27f ust. 8-10;

141) zwolnienie z opłaty za wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny członkowi rodziny wielodzietnej na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2016 r. poz. 785 i 1579);

142) kwoty umorzonych zobowiązań niezwiązanych z pozarolniczą działalnością gospodarczą, jeżeli umorzenie zobowiązań związane jest z postępowaniem upadłościowym;

143) kwoty należności umorzonych na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy (Dz. U. poz. 1925).

1a. Do przychodów pracowników tymczasowych, w rozumieniu odrębnych przepisów, otrzymanych od pracodawcy użytkownika ma zastosowanie ust. 1 pkt 11-11b, 13 i 16.

2. (uchylony).

2a. (uchylony).

3. (uchylony).

4. (uchylony).

5. (uchylony).

5a. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 63a, przysługuje podatnikowi wyłącznie z tytułu dochodów uzyskanych z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie strefy.

5b. W razie cofnięcia zezwolenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 63a, podatnik traci prawo do zwolnienia i jest obowiązany do zapłaty podatku za cały okres korzystania ze zwolnienia podatkowego.

5c. W razie wystąpienia okoliczności, o których mowa w ust. 5b, podatnik jest obowiązany do zwiększenia podstawy opodatkowania o kwotę dochodu, w odniesieniu do którego utracił prawo do zwolnienia, a w razie poniesienia straty do jej zmniejszenia o tę kwotę - w rozliczeniu zaliczki za wybrany okres wpłaty zaliczek, o którym mowa w art. 44, w którym utracił to prawo, a gdy utrata prawa nastąpi w ostatnim okresie wpłaty zaliczek danego roku podatkowego - w zeznaniu rocznym.

5d. (uchylony).

6. (uchylony).

7. Za wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 36, poniesione z tytułu prowadzenia szkoły niepublicznej w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, uważa się wydatki na:
   1) zakup stanowiących środki trwałe pomocy dydaktycznych i innych urządzeń niezbędnych do prowadzenia szkoły;
   2) wydatki związane z organizowaniem wypoczynku wakacyjnego uczniów, w części stanowiącej wynagrodzenie personelu wychowawczego i obsługi, jeżeli nie zostało pokryte przez wpłaty rodziców.

8. (uchylony).

9. (uchylony).

10. (uchylony).

11. (uchylony).

12. (uchylony).

13. Przepis ust. 1 pkt 16 lit. b stosuje się, jeżeli otrzymane świadczenia nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów i zostały poniesione:
   1) w celu osiągnięcia przychodów lub
   2) w celu realizacji zadań organizacji i jednostek organizacyjnych działających na podstawie przepisów odrębnych ustaw, lub
   3) przez organy (urzędy) władzy lub administracji państwowej albo samorządowej oraz jednostki organizacyjne im podległe lub przez nie nadzorowane, lub
   4) przez osoby pełniące funkcje obywatelskie, o których mowa w art. 13 pkt 5, w związku z wykonywaniem tych funkcji.

14. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 19, ma zastosowanie do pracowników, których miejsce zamieszkania jest położone poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy, a podatnik nie korzysta z kosztów uzyskania przychodów określonych w art. 22 ust. 2 pkt 3 i 4.

15. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 20, nie ma zastosowania do wynagrodzenia:
    1) pracownika odbywającego podróż służbową poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej;
    2) pracownika w związku z jego pobytem poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w celu udziału w konflikcie zbrojnym lub dla wzmocnienia sił państwa albo państw sojuszniczych, misji pokojowej, akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom, a także w związku z pełnieniem funkcji obserwatora w misjach pokojowych organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych, o ile otrzymuje świadczenia zwolnione od podatku na podstawie ust. 1 pkt 83 lub 83a;
    3) uzyskiwanego przez członka służby zagranicznej.

15a. (50) Uzyskany w roku podatkowym przychód powyżej limitów, o których mowa w ust. 1 pkt 71a, podatnik może opodatkować ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych na zasadach określonych w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym.

15b. (51) Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 71a, ma charakter pomocy de minimis i jest udzielane zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1).

16. (uchylony).

17. (uchylony).

18. (uchylony).

19. Zwolnieniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 122, nie podlegają środki stanowiące zwrot wydatków poniesionych na realizację zadania publicznego lub przedsięwzięcia będącego przedmiotem umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym przez partnera prywatnego lub za jego pośrednictwem oraz środki przeznaczone na nabycie udziałów (akcji) w spółce zawiązanej w celu realizacji umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym.

20. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 125, nie ma zastosowania do świadczeń otrzymywanych na podstawie stosunku pracy, pracy nakładczej lub na podstawie umów będących podstawą uzyskiwania przychodów zaliczonych do źródła, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2.

21. (uchylony).
22. (uchylony).
23. Zwolnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 6 i 6a, w odniesieniu do wygranych uzyskanych w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, stosuje się pod warunkiem istnienia podstawy prawnej wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, do uzyskania przez organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego państwa, na którego terytorium loterie, gry lub zakłady wzajemne są urządzane i prowadzone.
24. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 46, nie ma zastosowania do otrzymanych dochodów z tytułu realizacji projektu w ramach umowy o współpracy bliźniaczej (umowy twinningowej), zawartej na podstawie prawa wspólnotowego, zgodnie z którą instytucją wdrażającą jest instytucja polskiej administracji publicznej.
25. Za wydatki poniesione na cele, o których mowa w ust. 1 pkt 131, uważa się:
    1) wydatki poniesione na:
    a) nabycie budynku mieszkalnego, jego części lub udziału w takim budynku, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość lub udziału w takim lokalu, a także na nabycie gruntu lub udziału w gruncie albo prawa użytkowania wieczystego gruntu lub udziału w takim prawie, związanych z tym budynkiem lub lokalem,
    b) nabycie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub udziału w takim prawie, prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lub udziału w takim prawie,
    c) nabycie gruntu pod budowę budynku mieszkalnego lub udziału w takim gruncie, prawa użytkowania wieczystego takiego gruntu lub udziału w takim prawie, w tym również z rozpoczętą budową budynku mieszkalnego, oraz nabycie innego gruntu lub udziału w gruncie, prawa użytkowania wieczystego gruntu lub udziału w takim prawie, jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 131, grunt ten zmieni przeznaczenie na grunt pod budowę budynku mieszkalnego,
    d) budowę, rozbudowę, nadbudowę, przebudowę lub remont własnego budynku mieszkalnego, jego części lub własnego lokalu mieszkalnego,

e) rozbudowę, nadbudowę, przebudowę lub adaptację na cele mieszkalne własnego budynku niemieszkalnego, jego części, własnego lokalu niemieszkalnego lub własnego pomieszczenia niemieszkalnego

- położonych w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej;

2) wydatki poniesione na:

a) spłatę kredytu (pożyczki) oraz odsetek od tego kredytu (pożyczki) zaciągniętego przez podatnika przed dniem uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a-c, na cele określone w pkt 1,

b) spłatę kredytu (pożyczki) oraz odsetek od tego kredytu (pożyczki) zaciągniętego przez podatnika przed dniem uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a-c, na spłatę kredytu (pożyczki), o którym mowa w lit. a,

c) spłatę każdego kolejnego kredytu (pożyczki) oraz odsetek od tego kredytu (pożyczki) zaciągniętego przez podatnika przed dniem uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a-c, na spłatę kredytu (pożyczki), o których mowa w lit. a lub b

- w banku lub w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, mających siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej, z zastrzeżeniem ust. 29 i 30;

3) wartość otrzymanego w ramach odpłatnego zbycia w drodze zamiany znajdującego się w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej:

a) budynku mieszkalnego, jego części lub udziału w takim budynku, lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość lub udziału w takim lokalu, lub

b) spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, lub udziału w tych prawach, lub

c) gruntu lub udziału w gruncie, prawa użytkowania wieczystego gruntu lub udziału w takim prawie przeznaczonych pod budowę budynku mieszkalnego, w tym również gruntu lub udziału w gruncie albo prawa wieczystego użytkowania gruntu lub udziału w takim prawie z rozpoczętą budową budynku mieszkalnego, lub

d) gruntu, udziału w gruncie albo prawa użytkowania wieczystego gruntu lub udziału w takim prawie, związanych z budynkiem lub lokalem wymienionym w lit. a.

26. Przez własny budynek, lokal lub pomieszczenie, o których mowa w ust. 25 pkt 1 lit. d i e, rozumie się budynek, lokal lub pomieszczenie stanowiące własność lub współwłasność podatnika lub do którego podatnikowi przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lub udział w takich prawach.

27. W przypadku ponoszenia wydatków na cele mieszkaniowe w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej, zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 131, stosuje się pod warunkiem istnienia podstawy prawnej wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, do uzyskania przez organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego państwa, na którego terytorium podatnik ponosi wydatki na cele mieszkaniowe.

28. Za wydatki, o których mowa w ust. 25, nie uważa się wydatków poniesionych na:
    1) nabycie gruntu lub udziału w gruncie, prawa wieczystego użytkowania gruntu lub udziału w takim prawie, budynku, jego części lub udziału w budynku, lub
    2) budowę, rozbudowę, nadbudowę, przebudowę, adaptację lub remont budynku albo jego części

    - przeznaczonych na cele rekreacyjne.

29. W przypadku gdy kredyt (pożyczka), o którym mowa w ust. 25 pkt 2 lit. a-c, stanowi część kredytu (pożyczki) przeznaczonego na spłatę również innych niż wymienione w tych przepisach zobowiązań kredytowych (pożyczkowych) podatnika, za wydatki poniesione na cele, o których mowa w ust. 1 pkt 131, uważa się wydatki przypadające na spłatę kredytu (pożyczki) określonego w ust. 25 pkt 2 lit a-c oraz zapłacone odsetki od tej części kredytu (pożyczki), która proporcjonalnie przypada na spłatę kredytu (pożyczki), o których mowa w ust. 25 pkt 2 lit. a-c.

30. Przepis ust. 1 pkt 131 nie ma zastosowania do tej części wydatków, o których mowa w ust. 25 pkt 2, które podatnik uwzględnił korzystając z ulg podatkowych, w rozumieniu Ordynacji podatkowej, przy opodatkowaniu podatkiem dochodowym oraz do tej części wydatków, o których mowa w ust. 25 pkt 2, którymi sfinansowane zostały wydatki określone w ust. 25 pkt 1, uwzględnione przez podatnika korzystającego z ulg

podatkowych, w rozumieniu Ordynacji podatkowej, przy opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

31. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 132, stosuje się, jeżeli:
    1) wysokość nagrody przekazanej na rzecz instytucji realizującej cele, o których mowa w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego, jest udokumentowana dowodem wpłaty na rachunek bankowy obdarowanej instytucji, a w przypadku nagrody innej niż pieniężna - dokumentem, z którego wynika wartość przekazanej nagrody, oraz oświadczeniem obdarowanej instytucji o jej przyjęciu;
    2) nagroda, o której mowa w pkt 1, została przekazana najpóźniej do dnia upływu terminu dla złożenia zeznania podatkowego, o którym mowa w art. 45 ust. 1, składanego za rok podatkowy, w którym otrzymano nagrodę.
32. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 136, nie ma zastosowania do przychodów określonych w art. 12 ust. 1.
33. Przez pracownicze programy emerytalne rozumie się pracownicze programy emerytalne utworzone i działające w oparciu o przepisy dotyczące pracowniczych programów emerytalnych obowiązujące w państwach członkowskich Unii Europejskiej lub w innych państwach należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej.
34. Osoba, o której mowa w ust. 1 pkt 117a, jest obowiązana złożyć świadczeniodawcy pisemne oświadczenie o uprawnieniu i pobieraniu świadczenia z pomocy społecznej lub zasiłku rodzinnego, na zasadach określonych odpowiednio w przepisach o pomocy społecznej oraz w przepisach o świadczeniach rodzinnych, podając imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer PESEL oraz numer decyzji, na podstawie której osoba ta pobiera świadczenie z pomocy społecznej lub zasiłek rodzinny.
35. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 23c, ma zastosowanie pod warunkiem złożenia urzędowi skarbowemu, o którym mowa w art. 45 ust. 1b, nie później niż w terminie określonym w art. 45 ust. 1, zaświadczenia lub zaświadczeń, o których mowa w art. 85 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. poz. 1569).
36. (52) Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 129, nie ma zastosowania do tej części dotacji otrzymanej na prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej, która została przeznaczona, na podstawie odrębnych przepisów, na wynagrodzenie osoby fizycznej prowadzącej tę działalność.

USTAWA z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1204, 1321 i 1567)

Art. 23.

1. W celu rozpoznawania zagrożeń, realizacji nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych oraz przygotowania do działań ratowniczych Państwowa Straż Pożarna przeprowadza czynności kontrolno-rozpoznawcze oraz ćwiczenia.
2. Czynności kontrolno-rozpoznawcze są przeprowadzane na podstawie:
   1) rocznego planu czynności kontrolno-rozpoznawczych;
   2) art. 269 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, 785 i 898), w zakresie zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
   3) zlecenia starosty, o którym mowa w art. 35 ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym;
   4) polecenia sądu, prokuratora lub Najwyższej Izby Kontroli;
   5) zgłoszenia obiektu, dla którego przepisy prawa wymagają wydania przez organy Państwowej Straży Pożarnej opinii lub zajęcia przez nie stanowiska w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
   6) zawiadomienia wójta, burmistrza lub prezydenta miasta o stwierdzeniu zagrożenia życia lub zdrowia, niebezpieczeństwa powstania szkód majątkowych w znacznych rozmiarach lub naruszenia środowiska, o którym mowa w art. 78 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, 1948, 1997 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 460 i 819);
   7) wystąpienia istotnych nowych okoliczności w zakresie stanu bezpieczeństwa na terenie działania komendy powiatowej (miejskiej) Państwowej Straży Pożarnej.
3. Czynności kontrolno-rozpoznawcze są przeprowadzane w zakresie:
   1) kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych;
   2) oceny zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej rozwiązań technicznych zastosowanych w obiekcie budowlanym;
   3) oceny zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym;
   4) ustalania spełnienia wymogów bezpieczeństwa w zakładzie o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lub zakładzie o dużym ryzyku wystąpienia

poważnej awarii przemysłowej, na zasadach ustalonych dla kontroli w art. 269 oraz art. 269a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;

5) rozpoznawania możliwości i warunków prowadzenia działań ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej;

6) rozpoznawania innych miejscowych zagrożeń;

7) wstępnego ustalania nieprawidłowości, które przyczyniły się do powstania pożaru oraz okoliczności jego rozprzestrzenienia się;

8) zbierania informacji niezbędnych do wykonania analizy poważnej awarii przemysłowej i formułowania zaleceń dla prowadzącego zakład;

9) (5) postępowania z substancjami zubożającymi warstwę ozonową, fluorowanymi gazami cieplarnianymi i pozostałymi fluorowanymi gazami cieplarnianymi w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych (Dz. U. poz. 881 , z 2016 r. poz. 1579 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 1567), wykorzystywanymi w ochronie przeciwpożarowej, a także systemami ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnicami zawierającymi te substancje lub gazy lub od nich uzależnionymi.

4. Prawo do przeprowadzania czynności kontrolno-rozpoznawczych mają strażacy upoważnieni przez właściwego komendanta Państwowej Straży Pożarnej.

5. Czynności kontrolno-rozpoznawcze mogą być przeprowadzane przez inne osoby upoważnione przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej.

6. Strażacy, o których mowa w ust. 4, w przypadku naruszenia:

1) przepisów przeciwpożarowych lub

2) przepisów art. 250 ust. 1, 4, 5, 8 i 9, art. 251 ust. 1, 5-8, art. 252 ust. 1, art. 253 ust. 1, art. 254 ust. 1, art. 255 ust. 1 i 2, art. 256-258, art. 261 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2-5, art. 261a ust. 1 i 2, art. 262, art. 263 lub art. 264 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, przez prowadzącego zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lub prowadzącego zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

- mają prawo do nakładania grzywny w drodze mandatu karnego.

7. Czynności kontrolno-rozpoznawcze mogą być przeprowadzane po doręczeniu kontrolowanemu upoważnienia do przeprowadzenia tych czynności przynajmniej na 7 dni, a w przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 5, przynajmniej na 3 dni - przed

terminem ich rozpoczęcia. Upoważnienie może być doręczone kontrolowanemu w chwili przystąpienia do czynności kontrolno-rozpoznawczych, jeżeli:

1) powzięto informację o możliwości występowania w miejscu ich przeprowadzania zagrożenia życia ludzi lub bezpośredniego niebezpieczeństwa powstania pożaru, lub poważnej awarii przemysłowej;
2) przeprowadzenie czynności kontrolno-rozpoznawczych jest niezbędne w celu dokonania ustaleń w zakresie określonym w ust. 3 pkt 7 i 8.

8. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 7, powinno zawierać:

1) określenie podstawy prawnej przeprowadzenia czynności kontrolno-rozpoznawczych;
2) oznaczenie organu przeprowadzającego czynności kontrolno-rozpoznawcze;
3) datę i miejsce wystawienia;
4) imię i nazwisko, określenie stanowiska służbowego strażaka upoważnionego do przeprowadzenia czynności kontrolno-rozpoznawczych oraz numer jego legitymacji służbowej;
5) imię i nazwisko oraz określenie rodzaju i numeru dokumentu tożsamości innej osoby upoważnionej do przeprowadzenia czynności kontrolno-rozpoznawczych;
6) oznaczenie podmiotu objętego czynnościami kontrolno-rozpoznawczymi i miejsca ich przeprowadzenia;
7) informacje o zakresie przedmiotowym czynności kontrolno-rozpoznawczych;
8) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli;
9) podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji;
10) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego.

9. W chwili przystąpienia do czynności kontrolno-rozpoznawczych upoważnieni do przeprowadzania tych czynności, zwani dalej "kontrolującymi", okazują kontrolowanemu: strażak - legitymację służbową, a inna osoba - dokument tożsamości.

10. Kontrolowany jest obowiązany umożliwić kontrolującemu przeprowadzenie czynności kontrolno-rozpoznawczych, a w tym:

1) udzielić niezbędnych informacji i wyjaśnień w sprawach objętych zakresem tych czynności oraz wyrazić zgodę na sporządzenie dokumentacji fotograficznej;
2) umożliwić dostęp do obiektów, urządzeń i innych składników majątkowych, w stosunku do których mają być przeprowadzone czynności;
3) zapewnić wgląd w dokumentację i prowadzone ewidencje objęte zakresem czynności;

4) umożliwić sporządzenie kopii niezbędnych dokumentów;
5) zapewnić warunki do pracy, w tym, w miarę możliwości, samodzielne pomieszczenie i miejsce do przechowywania dokumentów;
6) udostępnić środki łączności i inne konieczne środki techniczne, jakimi dysponuje, w zakresie niezbędnym do przeprowadzania czynności.

11. Kontrolujący ma prawo wstępu do wszystkich obiektów i pomieszczeń, chyba że stanowią one część mieszkalną lub ich właścicielami albo zarządzającymi są:
    1) komórki lub jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej albo przez niego nadzorowane, Policja, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu, **<Służba Ochrony Państwa>**, Centralne Biuro Antykorupcyjne lub Straż Graniczna;
    2) obce misje dyplomatyczne, urzędy konsularne albo inne instytucje międzynarodowe korzystające z immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych.
12. Kontrolujący podlega obowiązującym w obiektach i pomieszczeniach kontrolowanego przepisom o bezpieczeństwie i higienie pracy, o ochronie informacji niejawnych oraz o ochronie przeciwpożarowej. Kontrolujący nie podlega przeszukaniu przewidzianemu w regulaminie ochrony obiektów i pomieszczeń kontrolowanego.
13. Z ustaleń dokonanych w toku czynności kontrolno-rozpoznawczych kontrolujący sporządza protokół, który podpisują kontrolujący oraz kontrolowany albo osoba przez niego upoważniona.
14. Kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona mają prawo wniesienia zastrzeżeń do protokołu przed jego podpisaniem.
15. W razie odmowy podpisania protokołu przez kontrolowanego albo osobę, o której mowa w ust. 14, kontrolujący czyni o tym wzmiankę w protokole.
16. Kontrolujący doręcza oryginał protokołu bez zbędnej zwłoki właściwemu miejscowo komendantowi powiatowemu (miejskiemu) Państwowej Straży Pożarnej. Kopię protokołu kontrolujący doręcza kontrolowanemu lub osobie przez niego upoważnionej.
17. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:
    1) sposób planowania i warunki przeprowadzania czynności kontrolno-rozpoznawczych;
    2) sposób sporządzania i zakres protokołów z czynności kontrolno-rozpoznawczych;
    3) warunki, jakie powinni spełniać strażacy i inne osoby, które mogą być upoważnione do przeprowadzania czynności kontrolno-rozpoznawczych;

---

4) zakres właściwości komendantów Państwowej Straży Pożarnej odnośnie upoważniania strażaków do przeprowadzania czynności kontrolno-rozpoznawczych;
5) sposób gromadzenia i przekazywania wyników czynności kontrolno-rozpoznawczych oraz wzory zestawień tych wyników.

Rozporządzenie powinno umożliwiać właściwą realizację czynności kontrolno-rozpoznawczych oraz ich dokumentację.

Art. 61.

1. Strażak jest obowiązany do noszenia w czasie służby: umundurowania, odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej, dystynkcji, odznak, znaków identyfikacyjnych i ekwipunku osobistego.
2. Umundurowanie, dystynkcje i znaki identyfikacyjne są prawnie zastrzeżone wyłącznie dla strażaka.
3. Przedmioty, o których mowa w ust. 1, strażak otrzymuje bezpłatnie.
4. Przedmioty umundurowania, odzież specjalna i środki ochrony indywidualnej powinny wyróżniać Państwową Straż Pożarną jako formację ratowniczą oraz zapewniać bezpieczeństwo i higienę służby strażaków.
5. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej określi, w drodze zarządzenia, szczegółowe wymagania wobec przedmiotów umundurowania, odzieży specjalnej i środków ochrony indywidualnej, użytkowanych w Państwowej Straży Pożarnej, ich wzorce oraz ich cechy techniczne i jakościowe.
6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tabele należności oraz wzory i sposób noszenia umundurowania, odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej, ekwipunku osobistego, dystynkcji, odznak i znaków identyfikacyjnych strażaków, z uwzględnieniem:
   1) opisu przedmiotów umundurowania, odzieży specjalnej i środków ochrony indywidualnej;
   2) okresu używalności przedmiotów umundurowania, odzieży specjalnej, środków ochrony indywidualnej, dystynkcji i ekwipunku osobistego strażaka oraz przypadków, w których strażak jest obowiązany zwrócić poszczególne przedmioty lub ich równowartość.

   W rozporządzeniu należy ponadto uwzględnić potrzebę należytego zaopatrzenia strażaka w umundurowanie, odzież specjalną i środki ochrony indywidualnej.

7. Strażakowi, któremu nie wydano w naturze przedmiotów umundurowania, przysługuje równoważnik pieniężny.
8. Strażak zwolniony ze służby jest obowiązany zwrócić pobraną nienależną część równoważnika pieniężnego, chyba że zwolnienie nastąpiło z tytułu nabycia prawa do emerytury lub renty na podstawie ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu]*, **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708 i 2270 oraz z 2017 r. poz. 38 i 715).
9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i warunki przyznawania równoważnika pieniężnego w zamian za umundurowanie, w tym:
   1) przedmioty umundurowania stanowiące podstawę do określenia wysokości równoważnika;
   2) ryczałt za pranie chemiczne;
   3) sposób ustalania wysokości równoważnika;
   4) tryb i warunki przyznawania, zwrotu i wypłaty równoważnika;
   5) termin wypłacania równoważnika.

   W rozporządzeniu należy ponadto uwzględnić wartość umundurowania wydawanego w naturze.

Art. 66.

1. Strażakowi, który nabył prawo do renty z tytułu inwalidztwa niepozostającego w związku ze służbą, oraz uprawnionym członkom jego rodziny, a także osobom uprawnionym do renty rodzinnej po strażaku, którego śmierć nie pozostaje w związku ze służbą, przysługuje prawo do bezpłatnych świadczeń leczniczych społecznej służby zdrowia.
2. Strażakowi zwolnionemu ze służby, który nie nabył uprawnień do zaopatrzenia emerytalnego określonego w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu]*, **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, a także członkom jego rodziny przysługuje prawo do świadczeń leczniczych zakładów społecznej

służby zdrowia, w zakresie i na warunkach przewidzianych dla pracowników, z którymi stosunek pracy został rozwiązany.

Art. 83.

1. Decyzję administracyjną o zwolnieniu lokalu mieszkalnego, o którym mowa w art. 76 ust. 1, wydaje się w przypadku:
   1) podnajmowania lub oddania do bezpłatnego używania tego lokalu lub jego części;
   2) niezwolnienia przydzielonego lokalu mieszkalnego;
   3) uzyskania przez strażaka lub jego małżonka w miejscu pełnienia służby lub w miejscowości pobliskiej tytułu prawnego do innego lokalu mieszkalnego lub domu o powierzchni mieszkalnej odpowiadającej co najmniej przysługującym strażakowi i członkom jego rodziny normom zaludnienia;
   4) niezamieszkiwania w lokalu mieszkalnym przez okres dłuższy niż 6 miesięcy, chyba że zachodzą okoliczności uzasadniające czasowy pobyt strażaka poza miejscem stałego zamieszkania;
   5) używania lokalu mieszkalnego niezgodnie z jego przeznaczeniem, w szczególności gdy strażak lub członkowie jego rodziny w sposób rażący lub uporczywie wykraczają przeciwko obowiązującemu porządkowi domowemu, czyniąc uciążliwym korzystanie z innych lokali;
   6) nieuiszczania czynszu lub opłat za świadczenia związane z eksploatacją lokalu mieszkalnego przez co najmniej trzy pełne okresy płatności, pomimo pisemnego zawiadomienia o zamiarze wydania decyzji o zwolnieniu lokalu i wyznaczenia dodatkowego, miesięcznego terminu zapłaty zaległych i bieżących należności;
   7) zajmowania lokalu mieszkalnego, znajdującego się w budynku przeznaczonym na cele służbowe lub na terenach zamkniętych, przez strażaka zwolnionego ze służby lub pozostałych po strażaku członków rodziny uprawnionych do renty rodzinnej po strażaku, który w chwili śmierci spełniał warunki wymagane do uzyskania emerytury lub renty na podstawie ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa>** Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin;
   8) zajmowania lokalu mieszkalnego bez tytułu prawnego;

9) zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym pomimo zrzeczenia się na piśmie uprawnień do jego zajmowania;
10) zamiany lokalu mieszkalnego;
11) uzyskania przez strażaka pomocy finansowej.

2. Przez tereny zamknięte rozumie się tereny, o których mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2016 r. poz. 1629 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 60).

3. Decyzję administracyjną o zwolnieniu kwatery tymczasowej wydaje się w przypadku:
1) zwolnienia strażaka ze służby albo przeniesienia do służby w innej miejscowości;
2) upływu okresu, o którym mowa w art. 76 ust. 8;
3) wystąpienia okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3-6 i 8.

4. Decyzje w sprawach, o których mowa w ust. 1 i 2, dotyczą również członków rodziny strażaka i wszystkich innych osób zamieszkałych w lokalu mieszkalnym albo kwaterze tymczasowej.

5. Przydział i zwalnianie lokali mieszkalnych i kwater tymczasowych, przyznawanie, odmowa przyznania i zwrot równoważnika za remont albo za brak lokalu mieszkalnego oraz przyznawanie, odmowa przyznania i zwrot pomocy finansowej następują w drodze decyzji administracyjnej. Decyzje w tych sprawach wydają:
1) minister właściwy do spraw wewnętrznych - w stosunku do:
a) Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej,
b) zastępców Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej;
2) Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej - w stosunku do:
a) strażaków pełniących służbę w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej,
b) komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej,
c) komendantów szkół Państwowej Straży Pożarnej,
d) dyrektora Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej,
e) dyrektora Centralnego Muzeum Pożarnictwa,
f) strażaków wyznaczonych do wykonywania określonych zadań poza jednostką organizacyjną Państwowej Straży Pożarnej;
3) komendanci wojewódzcy Państwowej Straży Pożarnej - w stosunku do:
a) komendantów powiatowych (miejskich) Państwowej Straży Pożarnej,
b) strażaków pełniących służbę w komendach wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej;

4) komendanci szkół Państwowej Straży Pożarnej - w stosunku do podległych im strażaków;
5) komendanci powiatowi (miejscy) Państwowej Straży Pożarnej - w stosunku do podległych im strażaków;
6) dyrektor Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej - w stosunku do podległych mu strażaków;
7) dyrektor Centralnego Muzeum Pożarnictwa - w stosunku do podległych mu strażaków.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, mając na względzie zapewnienie potrzeb lokalowych strażaków, określi, w drodze rozporządzenia, warunki techniczne przydzielanych strażakom lokali mieszkalnych, tryb przydzielania i zwalniania lokali mieszkalnych oraz kwater tymczasowych, w przypadkach określonych w ustawie, przysługujące strażakowi normy zaludnienia, a także warunki zamiany lokali mieszkalnych, w tym:
   1) liczbę przysługujących norm zaludnienia, przypadających na strażaka i członków jego rodziny, w zależności od stanowiska służbowego strażaka i jego stanu rodzinnego;
   2) wzory wniosków o przydział, a także warunki zamiany lokali mieszkalnych;
   3) wymagane dokumenty, potwierdzające uprawnienie do ubiegania się o przydział;
   4) dokumenty potwierdzające zwolnienie przez strażaka dotychczas zajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu albo zwrot udzielonej pomocy finansowej.

Art. 84.

Strażak zwolniony ze służby, który nie posiada prawa do lokalu mieszkalnego na warunkach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, zachowuje prawo do przydzielonego lokalu mieszkalnego według norm powszechnie obowiązujących lub może być przeniesiony do zamiennego lokalu mieszkalnego.

Art. 88.

1. Uposażenie zasadnicze strażaka ustala się według stawki odpowiadającej grupie uposażenia należnej na danym stanowisku służbowym.

2. Uposażenie zasadnicze strażaka wzrasta z tytułu wysługi lat w Państwowej Straży Pożarnej, od dnia udokumentowania posiadanych okresów służby, o 2% po 2 latach służby i o dalszy 1% za każdy następny rok służby do wysokości 20% po 20 latach służby oraz o dalsze 2% za każde następne 2 lata służby powyżej 20 lat, aż do wysokości 32% po 32 latach służby. Po osiągnięciu 35 lat służby wzrost uposażenia zasadniczego strażaka wynosi 35%.
3. Podstawą do obliczenia wzrostu, o którym mowa w ust. 2, jest uposażenie zasadnicze ustalone według stawki odpowiadającej grupie uposażenia.
4. Do okresu służby, od którego zależą prawo do wzrostu uposażenia i jego wysokość, zalicza się również:
   1) okresy służby w: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu **<Służbie Ochrony Państwa>** lub Służbie Więziennej;

   [2) okresy traktowane jako równorzędne ze służbą w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub w Służbie Więziennej, wymienione w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin;]

   <2) okresy traktowane jako równorzędne ze służbą w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Służbie Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej lub w Służbie Więziennej, wymienione w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin;>

   3) okresy pracy wykonywanej w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa obowiązującego w danym zawodzie lub na danym stanowisku;

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

4) inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, stawki i grupy uposażenia zasadniczego strażaków oraz stawki dodatków do uposażenia albo sposób ich obliczania, a także sposób i tryb zaliczania okresów służby i pracy do okresu służby, od którego zależy prawo do wzrostu uposażenia, z uwzględnieniem w szczególności:
   1) zaszeregowania stanowisk służbowych do poszczególnych grup uposażenia zasadniczego;
   2) sposobu dokumentowania okresów, o których mowa w ust. 4;
   3) rodzajów dodatków, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 4;
   4) warunków przyznawania i sposobu obliczania dodatków do uposażenia, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 2, 2a i 4, oraz podmiotów uprawnionych do ich przyznawania i obliczania;
   5) okoliczności uwzględnianych przy ustalaniu i zmianie wysokości dodatku służbowego.

   W rozporządzeniu należy ponadto uwzględnić hierarchię stanowisk służbowych i stopień odpowiedzialności na danym stanowisku służbowym.

Art. 100.

1. W razie śmierci strażaka lub uznania go za zmarłego pozostałej po nim rodzinie przysługuje odprawa pośmiertna w takiej wysokości, w jakiej przysługiwałaby temu strażakowi odprawa, gdyby był zwolniony ze służby, oraz świadczenie określone w art. 98 ust. 1 pkt 2 i 3.
2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, przysługują małżonkowi strażaka, który pozostawał z nim we wspólnocie małżeńskiej, a w dalszej kolejności dzieciom i rodzicom, jeżeli w dniu śmierci strażaka spełniali warunki do uzyskania renty rodzinnej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

USTAWA z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 475 i 1266 oraz z 2016 r. poz. 1948)

Art. 14a.

1. Krzyż Wojskowy jest odznaczeniem wojskowym będącym nagrodą za czyny męstwa i odwagi dokonane w czasie działań bojowych przeciwko aktom terroryzmu w kraju lub podczas użycia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa w czasie pokoju.
2. Krzyż Wojskowy nadaje się żołnierzom, a także policjantom, funkcjonariuszom Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, **<Służby Ochrony Państwa,>** Straży Granicznej i Straży Pożarnej.
3. Krzyż Wojskowy może być nadany osobie cywilnej.
4. Krzyż Wojskowy może być nadany tej samej osobie czterokrotnie.
5. Krzyż Wojskowy może być nadany także formacji walczącej.

Art. 17.

1. (2) Ustanowiony przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej rozporządzeniem z dnia 7 marca 1928 r. Krzyż Zasługi Za Dzielność nadaje się policjantom, funkcjonariuszom Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, **<Służby Ochrony Państwa,>** Straży Granicznej, Służby Celno-Skarbowej, Straży Pożarnej oraz żołnierzom za czyny spełnione w specjalnie ciężkich warunkach, z wykazaniem wyjątkowej odwagi, z narażeniem życia lub zdrowia, w obronie prawa, nietykalności granic państwowych oraz życia, mienia i bezpieczeństwa obywateli.
2. Krzyż Zasługi za Dzielność może być nadany tej samej osobie wielokrotnie.
3. Krzyż Zasługi za Dzielność może być wyjątkowo nadawany także innym osobom nie wymienionym w ust. 1.

Art. 19a.

1. Nagrodą za nienaganną służbę w polskich kontyngentach wojskowych poza granicami państwa lub w rejonie prowadzenia operacji wojskowej są odznaczenia wojskowe o charakterze pamiątkowym mające w nazwie wyraz "Gwiazda" i nazwę państwa lub nazwę geograficzną terenu działania kontyngentu albo prowadzenia operacji wojskowej, bądź określenia sposobu działania kontyngentu.

2. Odznaczenia, o których mowa w ust. 1, nadaje się:
   1) żołnierzom, a także policjantom, funkcjonariuszom Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej oraz osobom cywilnym, co najmniej za jeden dzień nienagannej służby rozpoczętej w ramach kontyngentu lub operacji wojskowej;
   2) żołnierzom pełniącym służbę poza polskimi kontyngentami wojskowymi w międzynarodowych strukturach wojskowych i wykonującym zadania w rejonie działania kontyngentu lub w rejonie prowadzenia operacji wojskowej, co najmniej za jeden dzień nienagannej służby rozpoczętej w ramach tych struktur na danym terytorium;
   3) członkom załóg wojskowych statków powietrznych pełniącym służbę poza polskimi kontyngentami wojskowymi i wykonującym zadania w przestrzeni powietrznej nad terytorium objętym działaniami polskiego kontyngentu wojskowego lub prowadzonej operacji wojskowej, co najmniej za jeden lot.

2a. Odznaczenia, o których mowa w ust. 1, nadaje się również funkcjonariuszom Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa>** co najmniej za jeden dzień nienagannej służby pełnionej w państwie, na terytorium którego działa polski kontyngent wojskowy lub prowadzona jest operacja wojskowa z udziałem żołnierzy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działalnością tego kontyngentu lub prowadzenia tej operacji.

3. Odznaczeń, o których mowa w ust. 1, nie nadaje się członkom wizyt, inspekcji i kontroli.

4. Odznaczenia wymienione w ust. 1 mogą być nadane obywatelom innych państw współdziałającym z polskimi kontyngentami wojskowymi lub współdziałającym w operacji wojskowej.

5. Prezydent, w drodze rozporządzenia, określa nazwę "Gwiazdy" właściwą dla danego polskiego kontyngentu wojskowego lub operacji wojskowej, wstążkę, która uwzględnia w swojej kolorystyce barwy flagi właściwe dla terenu działania kontyngentu lub prowadzenia operacji wojskowej, okucie na wstążkę oraz wzór rysunkowy odznaki.

6. Prezydent określi, w drodze rozporządzenia, nazwę "Gwiazdy" właściwą dla sposobu działania kontyngentu, wstążkę, która uwzględnia w swojej kolorystyce barwy przyjęte dla kontyngentu, okucie na wstążkę oraz wzór rysunkowy odznaki - kierując się

konieczności jednolitego określenia nazwy, wstążki, okucia oraz wzoru rysunkowego dla poszczególnych odznaczeń.

USTAWA z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2017 r. poz. 2225)

Art. 6a.

1. Jeżeli żołnierz zwolniony z czynnej służby nie spełnia warunków do nabycia prawa do emerytury wojskowej lub wojskowej renty inwalidzkiej, od uposażenia wypłaconego żołnierzowi po dniu 31 grudnia 1998 r. do dnia zwolnienia ze służby, od którego nie odprowadzono składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, przekazuje się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składki za ten okres przewidziane w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778).
2. Przez uposażenie stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, o którym mowa w ust. 1, rozumie się:
   1) kwotę najniższego wynagrodzenia ustalaną na podstawie odrębnych przepisów - za okres służby wojskowej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego przed dniem 1 stycznia 2003 r.;
   2) kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w grudniu roku poprzedniego, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów - za okres służby wojskowej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego po dniu 31 grudnia 2002 r.;
   3) uposażenie stanowiące podstawę wymiaru składek na podstawie art. 18 ustawy, o której mowa w ust. 1 - za pozostałe okresy służby.
3. Składki, o których mowa w ust. 1, przekazuje się również w przypadku, gdy żołnierz spełnia jedynie warunki do nabycia prawa do wojskowej renty inwalidzkiej. Przekazanie składek następuje na wniosek żołnierza.
4. Składki podlegają waloryzacji wskaźnikiem waloryzacji składek określonym na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
5. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie ust. 4, stosuje się odpowiednio art. 19 ust. 1 oraz art. 22 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, o której mowa w ust. 1.

6. Przepisy ust. 1-5 stosuje się również do żołnierza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., jeżeli po zwolnieniu ze służby, pomimo spełnienia warunków do nabycia prawa do emerytury wojskowej, zgłosił wniosek o przyznanie emerytury z tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym.
7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, kwotę należnych, zwaloryzowanych składek przekazuje się niezwłocznie na podstawie zawiadomienia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych o nabyciu przez żołnierza prawa do emerytury przewidzianej w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
8. Kwota należnych, zwaloryzowanych składek stanowi przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
9. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określi, w drodze rozporządzenia, tryb i terminy przekazywania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek, o których mowa w ust. 1, 3, 4 i 7, oraz jednostki do tego właściwe, mając na uwadze konieczność zapewnienia prawidłowego, niezwłocznego wykonywania czynności związanych z przekazywaniem tych składek.

[10. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określi, w drodze rozporządzenia, tryb i terminy przekazywania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek, o których mowa w ust. 1, 3, 4 i 7, za żołnierzy zawodowych pełniących służbę w jednostkach podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych oraz jednostki do tego właściwe, mając na uwadze konieczność zapewnienia prawidłowego i niezwłocznego wykonywania czynności związanych z przekazywaniem tych składek.]

Uwaga:
użyte w art. 15 w ust. 3a i w art. 39a w różnym przypadku wyrazy „Biuro Ochrony Rządu” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami **<Służba Ochrony Państwa>.**

Art. 15.

1. Emerytura dla żołnierza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby wojskowej i wzrasta, z zastrzeżeniem ust. 1a, o:
   1) 2,6% podstawy wymiaru - za każdy dalszy rok tej służby;
   2) 2,6% podstawy wymiaru - za każdy rok okresów składkowych poprzedzających służbę, nie więcej jednak niż za trzy lata tych okresów;
   3) 1,3% podstawy wymiaru - za każdy rok okresów składkowych ponad trzyletni okres składkowy, o których mowa w pkt 2;
   4) 0,7% podstawy wymiaru - za każdy rok okresów nieskładkowych poprzedzających służbę.

1a. Emerytura dla żołnierza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby wojskowej i wzrasta za każdy dalszy rok tej służby w trakcie urlopu wychowawczego o:
   1) 2,6% podstawy wymiaru - za każdy rok urlopu wychowawczego, nie więcej jednak niż łącznie 3 lata;
   2) 0,7% podstawy wymiaru - za każdy rok urlopu wychowawczego powyżej 3 lat.

2. Emeryturę podwyższa się o:
   1) 2% podstawy wymiaru za każdy rok służby pełnionej bezpośrednio:
   a) w składzie personelu latającego na samolotach naddźwiękowych,
   b) w składzie załóg okrętów podwodnych,
   c) w charakterze nurków i płetwonurków,
   d) w zwalczaniu fizycznym terroryzmu;
   2) 1% podstawy wymiaru za każdy rok służby pełnionej bezpośrednio:
   a) w składzie personelu latającego na pozostałych samolotach i śmigłowcach,
   b) w składzie załóg nawodnych wojskowych jednostek pływających,
   c) w charakterze skoczków spadochronowych i saperów,
   d) w służbie wywiadowczej za granicą,
   e) w oddziałach specjalnych.

3. Emeryturę podwyższa się o 0,5% podstawy wymiaru za każdy rozpoczęty miesiąc pełnienia służby na froncie w czasie wojny lub w strefie działań wojennych.

3a. Jeżeli w wysłudze emerytalnej są uwzględniane okresy służby, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2, emeryturę podwyższa się na zasadach przewidzianych w przepisach o

zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

4. Emeryturę podwyższa się o 15% podstawy wymiaru emerytowi, którego inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą.

5. Przy ustalaniu prawa do emerytury i obliczaniu jej wysokości okresy, o których mowa w ust. 1 i 2, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

5a. Przepisy art. 14 ust. 6 i 7 stosuje się odpowiednio.

6. (uchylony).

6a. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki podwyższania emerytury, o których mowa w ust. 2 i 3, uwzględniając:

1) normy roczne:

a) godzin wykonywania lotów w składzie personelu latającego na samolotach naddźwiękowych oraz innych samolotach lub śmigłowcach,

b) godzin i dni pełnienia służby w składzie załóg okrętów podwodnych oraz załóg nawodnych wojskowych jednostek pływających,

c) godzin przebywania pod wodą i w podwyższonym ciśnieniu dla żołnierzy w charakterze nurków i płetwonurków,

d) służby w jednostce organizacyjnej przeznaczonej do fizycznego zwalczania terroryzmu,

e) wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych lub kierowania takimi czynnościami w służbie wywiadowczej za granicą,

f) wykonywania zadań specjalnych lub kierowania działaniami specjalnymi w ramach służby w oddziałach specjalnych;

2) liczbę skoków spadochronowych w roku wykonanych przez żołnierzy w charakterze skoczków spadochronowych;

3) liczbę dni w roku, w których żołnierze w charakterze saperów uczestniczyli w rozminowaniu i oczyszczaniu terenów z przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych albo brali udział w szkoleniach poligonowych z wykorzystaniem materiałów wybuchowych lub pracach minerskich z wykorzystaniem tych materiałów;

4) miesięczne okresy pełnienia służby na froncie w czasie wojny lub w strefie działań wojennych.

Art. 32a.

Jeżeli po dniu, od którego przyznano emeryturę wojskową określoną w art. 12 albo w art. 18b ust. 1, emeryt ponownie został powołany do zawodowej służby wojskowej albo został przyjęty do służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, **<Służbie Ochrony Państwa>**,Państwowej Straży Pożarnej lub Służbie Więziennej, wysokość emerytury zostaje ponownie ustalona w sposób określony w art. 32b i 32c.

Art. 32c.

Ponowne ustalenie wysokości emerytury przez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów zawodowej służby wojskowej lub służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, **<Służbie Ochrony Państwa>**,Państwowej Straży Pożarnej i Służbie Więziennej następuje na wniosek emeryta zgłoszony po zakończeniu tej służby. Przepisy art. 15 i 15a albo art. 18f stosuje się odpowiednio.

Art. 39a.

Prawo do emerytury ulega zawieszeniu w razie ponownego powołania emeryta do zawodowej służby wojskowej albo przyjęcia do służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub Służbie Więziennej.

USTAWA z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708 i 2270 oraz z 2017 r. poz. 38, 715, 1321 i 1386)

Uwaga:
użyte w tytule ustawy, w art. 1, w art. 3 w ust. 1 w pkt 7, w art. 12, w art. 13 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia, w art. 18b w ust. 1, w art. 21 w ust. 1, w art. 33a, w art. 33b w ust. 1, w art. 40a oraz w art. 42 w ust. 3 w zdaniu pierwszym w różnym przypadku wyrazy *[Biuro Ochrony Rządu]* zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami **<Służba Ochrony Państwa>**

Art. 1.

Funkcjonariuszom Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej, zwanym dalej "funkcjonariuszami", zwolnionym ze służby, przysługuje z budżetu państwa, na zasadach określonych w ustawie, zaopatrzenie emerytalne z tytułu wysługi lat lub w razie całkowitej niezdolności do służby, a członkom ich rodzin - w razie śmierci żywiciela.

Art. 3.

1. Użyte w ustawie bez bliższego określenia pojęcia oznaczają:
   1) emerytura - emeryturę policyjną przyznawaną funkcjonariuszom;
   2) emeryt - emeryta policyjnego;
   3) renta inwalidzka - policyjną rentę inwalidzką przyznawaną funkcjonariuszom;
   4) renta rodzinna - policyjną rentę rodzinną;
   5) rencista - rencistę policyjnego;
   6) renta - policyjną rentę inwalidzką i policyjną rentę rodzinną;
   7) wysługa emerytalna - okresy służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub Służbie Więziennej, z wyjątkiem okresów zawieszenia w czynnościach służbowych, a także okresy im równorzędne, łącznie z okresami, o których mowa w art. 14 i 16;
   8) uposażenie - uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym i nagrodą roczną, należne funkcjonariuszowi stosownie do przepisów o uposażeniu i nagrodach funkcjonariuszy;

9) najniższa emerytura lub renta - kwotę najniższej emerytury lub renty w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748, 1240, 1302 i 1311), zwanej dalej "ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych";
10) okresy składkowe i nieskładkowe - okresy uregulowane ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
11) (uchylony);
12) płatnik składek - płatnika składek, o którym mowa w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych.

2. Emerytem policyjnym jest funkcjonariusz zwolniony ze służby w Policji, Urzędzie Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, **<Służbie Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej lub w Służbie Więziennej, który ma ustalone prawo do emerytury policyjnej.
3. Rencistą policyjnym jest funkcjonariusz zwolniony ze służby w Policji, Urzędzie Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, **<Służbie Ochrony Państwa>**,Państwowej Straży Pożarnej lub w Służbie Więziennej, który ma ustalone prawo do policyjnej renty inwalidzkiej.

<Art. 10b.

1. Emeryci i renciści Biura Ochrony Rządu oraz osoby uprawnione do renty rodzinnej po funkcjonariuszach, emerytach i rencistach Biura Ochrony Rządu, z zastrzeżeniem art. 39, zachowują prawo do świadczeń ustalonych na podstawie ustawy.
2. Funkcjonariusze Biura Ochrony Rządu nabywają prawo do świadczeń pieniężnych z zaopatrzenia emerytalnego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących w dniu zwolnienia ze służby.>

Art. 12.

Emerytura policyjna przysługuje funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby, który w dniu zwolnienia posiada 15 lat służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji

Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub w Służbie Więziennej, z wyjątkiem funkcjonariusza, który ma ustalone prawo do emerytury określonej w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obliczonej z uwzględnieniem okresów służby i okresów z nią równorzędnych.

Art. 13.

1. Jako równorzędne ze służbą w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i w Służbie Więziennej traktuje się:

   [1) okresy służby w charakterze funkcjonariusza Urzędu Ochrony Państwa;]

   <1) okresy służby w charakterze funkcjonariusza Urzędu Ochrony Państwa lub Biura Ochrony Rządu;>

   1a) okresy służby w charakterze funkcjonariusza Policji państwowej, Milicji Obywatelskiej, z wyjątkiem służby określonej w ust. 2;

   1b) (5) (uchylony);

   1c) (6) okresy służby na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b, na zasadach określonych w art. 15c, z wyjątkiem służby określonej w ust. 2;

   2) służbę wojskową uwzględnianą przy ustalaniu prawa do emerytury wojskowej;

   3) okresy służby w charakterze funkcjonariusza Służby Ochrony Kolei, jeżeli funkcjonariusz przeszedł bezpośrednio do służby w Milicji Obywatelskiej lub w Służbie Więziennej w terminie do dnia 1 kwietnia 1955 r.;

   4) okresy zatrudnienia lub służby w zawodowych jednostkach ochrony przeciwpożarowej i nauki w szkołach pożarniczych, w charakterze członka Korpusu Technicznego Pożarnictwa, a także funkcjonariusza pożarnictwa w terminie do dnia 31 stycznia 1992 r.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do służby w latach 1944-1956 w charakterze funkcjonariusza organów bezpieczeństwa państwa, porządku i bezpieczeństwa publicznego, jeżeli przy wykonywaniu czynności służbowych funkcjonariusz popełnił przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości lub naruszające dobra osobiste obywatela i za to został zwolniony dyscyplinarnie, umorzono wobec niego postępowanie karne ze względu na

znikomy lub nieznaczny stopień społecznego niebezpieczeństwa czynu lub został skazany z winy umyślnej prawomocnym wyrokiem sądu.

Art. 18a.

1. (17) Funkcjonariuszowi przyjętemu po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2012 r. do służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, **<Służbie Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej lub w Służbie Więziennej emerytura przysługuje na zasadach i w wysokości określonych w niniejszym rozdziale.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do funkcjonariusza przyjętego do służby po dniu 31 grudnia 2012 r., jeżeli przed tym przyjęciem:
   1) pełnił służbę w Policji, Urzędzie Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub Służbie Więziennej, do której został przyjęty przed dniem 1 stycznia 2013 r.;
   2) pełnił zawodową służbę wojskową lub służbę kandydacką, do której został powołany przed dniem 1 stycznia 2013 r.

Art. 18b.

1. (18) Emerytura przysługuje funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby, który w dniu zwolnienia posiada ukończone 55 lat życia i co najmniej 25 lat służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub w Służbie Więziennej.

[2. Jako równorzędny ze służbą traktuje się okres służby wojskowej uwzględniany przy ustalaniu prawa do emerytury wojskowej.]

<2. Jako równorzędne ze służbą, o której mowa w ust. 1, traktuje się okresy:

1) służby w Biurze Ochrony Rządu;

2) służby wojskowej uwzględniane przy ustalaniu prawa do emerytury wojskowej.>

3. Do wysługi emerytalnej zalicza się również okresy, o których mowa w art. 16 ust. 2.

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

Art. 18d.

1. Funkcjonariusz, który w dniu zwolnienia ze służby osiągnął staż służby 25 lat, ale nie osiągnął wieku 55 lat życia, nabywa prawo do emerytury w dniu osiągnięcia tego wieku, w przypadku gdy zwolnienie ze służby nastąpiło z przyczyn określonych w:
   1) art. 41 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2015 r. poz. 355, z późn. zm.);
   2) art. 54 ust. 3, art. 57 ust. 4 w związku z ust. 2 pkt 4 oraz art. 60 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2015 r. poz. 1929 i 2023 oraz z 2016 r. poz. 147 i 437);
   3) art. 13 ust. 3, art. 16 ust. 4 w związku z ust. 2 pkt 4 oraz art. 19 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1106 i 1822 oraz z 2015 r. poz. 1066, 1217, 1268 i 2023);
   4) art. 58 ust. 3, art. 61 ust. 4 w związku z ust. 2 pkt 4 oraz art. 64 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2014 r. poz. 1411, z późn. zm.);
   5) art. 45 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1402, z późn. zm.);
   6) art. 35 ust. 1 pkt 1 i 9 oraz ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2016 r. poz. 552);
   <6a) art. 107 ust. 1 pkt 1 i 8 oraz ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. poz. …);>
   7) art. 43 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 603);
   8) art. 96 ust. 2 pkt 3 i 4 oraz art. 97 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1415, z późn. zm.).
2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, okresów służby funkcjonariusza nie uważa się za okresy składkowe oraz nie przekazuje się składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za te okresy, przewidzianych w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.
3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli funkcjonariusz wystąpił z wnioskiem o zaliczenie okresów służby jako okresów składkowych albo jeżeli śmierć funkcjonariusza nastąpiła przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

Art. 21.

1. Komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych orzekające w sprawach kandydatów do służby oraz funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Więziennej, Państwowej Straży Pożarnej, komisje lekarskie podległe Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefowi Agencji Wywiadu, a także wojskowe komisje lekarskie w stosunku do funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Służby Wywiadu Wojskowego orzekają także o:
   1) inwalidztwie funkcjonariuszy, emerytów i rencistów, związku albo braku związku inwalidztwa ze służbą oraz o związku albo braku związku śmierci ze służbą;
   2) niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji funkcjonariuszy, emerytów i rencistów na zasadach określonych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
   3) (uchylony).

1a. O inwalidztwie funkcjonariuszy, emerytów i rencistów komisje lekarskie orzekają na podstawie wiedzy medycznej, biorąc pod uwagę rokowania odzyskania zdolności do służby.

1b. (uchylony).

1c. W stosunku do funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego właściwe w sprawach, o których mowa w ust. 1, są komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

2. (uchylony).

3. (uchylony).

4. (uchylony).

4a. (uchylony).

5. (uchylony).

5a. (uchylony).

Art. 24.

Renta rodzinna przysługuje na zasadach i w wysokości określonych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z tym że:
   1) (20) w razie śmierci albo zaginięcia funkcjonariusza rentę rodzinną wymierza się od renty inwalidzkiej I grupy, jaka przysługiwałaby temu funkcjonariuszowi w dniu śmierci albo zaginięcia, bez uwzględnienia dodatku pielęgnacyjnego, z zastrzeżeniem art. 22a; przepis art. 22 ust. 2 stosuje się odpowiednio;

1a) w razie śmierci albo zaginięcia funkcjonariusza:

a) w czasie pełnienia służby w kontyngencie policyjnym wydzielonym do realizacji zadań, o których mowa w art. 145a ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,

b) w czasie pełnienia służby poza granicami państwa, na terytorium państw w całości lub części uznanych za strefę działań wojennych, jeżeli funkcjonariusz wykonywał czynności operacyjno-rozpoznawcze, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 albo w art. 22 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu albo czynności operacyjno-rozpoznawcze, o których mowa w art. 25 pkt 1 albo w art. 26 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2014 r. poz. 253, z późn. zm.), lub kierował wykonywaniem takich czynności,

c) w czasie pełnienia służby w kontyngencie Straży Granicznej wydzielonym do realizacji zadań, o których mowa w art. 147c pkt 1-3a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej,

d) w czasie pełnienia służby poza granicami państwa, jeżeli funkcjonariusz wykonywał zadania w warunkach, o których mowa w art. 60a ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu,

e) w czasie pełnienia służby poza granicami państwa w grupie ratowniczej, o której mowa w art. 49b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej

- renta rodzinna przysługuje małżonkowi bez względu na wiek i stan zdrowia *[;]* <,>

<**f) w czasie pełnienia służby poza granicami państwa, jeżeli funkcjonariusz wykonywał zadania w warunkach, o których mowa w art. 145 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. poz. …)**>;

1b) w razie śmierci funkcjonariusza Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Służby Wywiadu Wojskowego po zwolnieniu ze służby, jeżeli śmierć nastąpiła wskutek urazów doznanych w czasie pełnienia służby lub chorób powstałych w tym czasie, albo jeżeli śmierć nastąpiła wskutek wypadku pozostającego w związku z pełnieniem służby albo choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby, rentę rodzinną wymierza się od renty inwalidzkiej I grupy, jaka przysługiwałaby temu funkcjonariuszowi w dniu śmierci, bez uwzględnienia dodatku pielęgnacyjnego; przepis art. 22 ust. 2 stosuje się odpowiednio;

1c) w razie śmierci funkcjonariusza Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Służby Wywiadu Wojskowego po zwolnieniu ze służby, jeżeli śmierć nastąpiła wskutek wypadku albo choroby powstałej w czasie wykonywania zadań służbowych, o których mowa w art. 25 pkt 1 lub w art. 26 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego, lub kierowania wykonywaniem takich czynności, renta rodzinna przysługuje małżonkowi bez względu na wiek i stan zdrowia;

2) (21) rentę rodzinną po zmarłym emerycie lub renciście wymierza się od kwoty świadczenia, które przysługiwało zmarłemu, jednakże od kwoty nie niższej niż kwota renty inwalidzkiej II grupy, która przysługiwałaby zmarłemu, z zastrzeżeniem pkt 1b i art. 22a;

3) w razie niedoliczenia do wysługi emerytalnej zmarłego emeryta, o którym mowa w art. 15, okresów, o których mowa w art. 14 ust. 1, okresy te dolicza się na wniosek osoby uprawnionej do renty rodzinnej do wysługi emerytalnej zmarłego, na zasadach określonych w art. 14;

4) o niezdolności do pracy i stopniu tej niezdolności oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji, w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, uprawnionych członków rodziny orzeka lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;

5) jeżeli śmierć funkcjonariusza pozostająca w związku ze służbą jest następstwem czynu karalnego, przy wypłacaniu renty rodzinnej nie stosuje się przewidzianego w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zawieszania lub zmniejszania tego świadczenia w razie osiągania przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. W tym wypadku renta rodzinna przysługuje małżonkowi bez względu na wiek i stan zdrowia;

6) jeżeli śmierć funkcjonariusza Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Służby Wywiadu Wojskowego po zwolnieniu ze służby, pozostająca w związku z tą służbą, jest następstwem czynu karalnego, przy wypłacaniu renty rodzinnej nie stosuje się przewidzianego w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zawieszania lub zmniejszania tego świadczenia w razie osiągania przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. W tym wypadku renta rodzinna przysługuje małżonkowi bez względu na wiek i stan zdrowia;

7) w razie śmierci albo zaginięcia funkcjonariusza w związku z pełnieniem służby, o której mowa w pkt 1a, renta rodzinna przysługuje w wysokości uposażenia.

Art. 32.

1. Prawo do zaopatrzenia emerytalnego i wysokość świadczeń pieniężnych z tytułu tego zaopatrzenia ustala w formie decyzji:
   1) w stosunku do funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu**<Służby Ochrony Państwa>** i Państwowej Straży Pożarnej oraz członków ich rodzin - organ emerytalny określony przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
   1a) w stosunku do funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego oraz członków ich rodzin - wojskowy organ emerytalny określony na podstawie art. 37 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2015 r. poz. 330 i 1830);
   2) w stosunku do funkcjonariuszy Służby Więziennej i członków ich rodzin - organ emerytalny określony przez Ministra Sprawiedliwości.

2. Decyzję, o której mowa w ust. 1, doręcza się zainteresowanemu na piśmie wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem.

2a. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu, oraz Minister Sprawiedliwości, każdy w zakresie swojego działania, określą, w drodze rozporządzenia, organy, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, zakres ich działania, stopień dysponenta środków, siedzibę organu, strukturę organizacyjną oraz sposób powoływania i odwoływania organu oraz jego zastępców, mając na uwadze zapewnienie prawidłowego wykonywania czynności związanych z ustalaniem prawa do zaopatrzenia emerytalnego i wysokości świadczeń pieniężnych z tytułu tego zaopatrzenia.

3. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zaopatrzenia emerytalnego wszczyna się na wniosek zainteresowanego.

3a. Postępowanie, o którym mowa w ust. 3, powinno być zakończone nie później niż w terminie 60 dni od dnia zgłoszenia wniosku.

---

4. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, przysługuje zainteresowanemu odwołanie do właściwego sądu, według zasad określonych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego.
5. Odwołanie do sądu przysługuje również w przypadku niewydania przez organ emerytalny decyzji w terminie określonym w ust. 3.
6. Jeżeli prawo do świadczenia pieniężnego zostało udowodnione, lecz wydanie decyzji ulega zwłoce z powodu niemożności ustalenia wysokości świadczenia lub innych okoliczności, organ emerytalny przyznaje osobie uprawnionej świadczenie w kwocie zaliczkowej.

Art. 33a.

Jeżeli po dniu, od którego przyznano emeryturę określoną w art. 12 albo w art. 18b ust. 1, emeryt ponownie został przyjęty do służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub Służbie Więziennej albo został powołany do zawodowej służby wojskowej, wysokość emerytury zostaje ponownie ustalona w sposób określony w art. 33b i 33c.

Art. 33b.

1. W przypadku ponownego przyjęcia emeryta do służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub Służbie Więziennej i pełnienia tej służby nieprzerwanie przez okres co najmniej 12 miesięcy, na wniosek emeryta ustala się nową podstawę wymiaru emerytury, w sposób określony odpowiednio w art. 5 ust. 1 albo w art. 18f.
2. Ponowne ustalenie podstawy wymiaru następuje nie wcześniej niż po zakończeniu służby.

Art. 40a.

Prawo do emerytury ulega zawieszeniu w razie ponownego przyjęcia emeryta do służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub Służbie Więziennej albo powołania emeryta do zawodowej służby wojskowej.

Art. 42.

1. Świadczenia pieniężne wypłaca się od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym złożono wniosek, o którym mowa w art. 32 ust. 3, lub w którym wydano decyzję z urzędu.
2. W razie zgłoszenia wniosku o rentę rodzinną w miesiącu przypadającym bezpośrednio po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć lub zaginięcie funkcjonariusza albo w którym nastąpiła śmierć emeryta lub rencisty, rentę rodzinną wypłaca się od dnia śmierci lub zaginięcia, nie wcześniej jednak niż od dnia spełnienia warunków do renty przez uprawnionych członków rodziny.
3. Emerytury lub renty inwalidzkiej oraz dodatków nie wypłaca się za okres, za który funkcjonariusz otrzymał uposażenie lub świadczenie pieniężne przysługujące po zwolnieniu ze służby, określone odpowiednio w przepisach o uposażeniu funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub Służby Więziennej, chyba że emerytura lub renta inwalidzka byłaby korzystniejsza. W tym przypadku organ emerytalny potrąca z należnej emerytury lub renty inwalidzkiej oraz dodatków kwoty wypłacone z tytułu uposażenia lub świadczenia pieniężnego przysługującego po zwolnieniu ze służby.

USTAWA z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 882 i 2245)

Art. 50.

1. Osoby wykonujące czynności wynikające z niniejszej ustawy są obowiązane do zachowania w tajemnicy wszystkiego, o czym powezmą wiadomość w związku z wykonywaniem tych czynności, stosownie do odrębnych przepisów, a nadto z zachowaniem przepisów niniejszego rozdziału.
2. Od obowiązku zachowania tajemnicy osoba wymieniona w ust. 1 jest zwolniona w stosunku do:
   1) lekarza sprawującego opiekę nad osobą z zaburzeniami psychicznymi;

2) właściwych organów administracji rządowej lub samorządowej co do okoliczności, których ujawnienie jest niezbędne do wykonywania zadań z zakresu pomocy społecznej;
3) osób współuczestniczących w wykonywaniu czynności w ramach pomocy społecznej, w zakresie, w jakim to jest niezbędne;
4) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służby Więziennej, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>** i ich upoważnionych pisemnie funkcjonariuszy lub żołnierzy w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych;
5) policjanta, upoważnionego pisemnie przez kierownika jednostki organizacyjnej Policji, prowadzącego czynności operacyjno-rozpoznawcze w zakresie poszukiwań i identyfikacji osób.

USTAWA z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1057)

Art. 37g**.**

Od opłat za przejazd autostradą są zwolnione:

1) pojazdy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a także sił zbrojnych państw obcych, jeżeli umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, tak stanowi, pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej, zespołów ratownictwa medycznego, służb ratownictwa górniczego, Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu]*, **<Służby Ochrony Państwa>**, Służby Więziennej, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywane przez Służbę Celno-Skarbową, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
2) pojazdy Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad;

3) pojazdy drogowej spółki specjalnego przeznaczenia podczas wykonywania jej zadań spółki jako zarządcy autostrady;
4) pojazdy spółki, z którą zawarto umowę o budowę i eksploatację, bądź wyłącznie eksploatację autostrady podczas wykonywania zadań spółki jako zarządcy autostrady.

USTAWA z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 207, 1948, 2003 i 2138 oraz z 2017 r. poz. 624)

Art. 78c.

1. (7) W odniesieniu do lokali mieszkalnych będących w zasobie Zarządu Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji art. 41, art. 44a, art. 45, art. 48a i art. 48b stosuje się odpowiednio.
2. W przypadku lokalu mieszkalnego, miejsca w internacie albo kwaterze internatowej przekazanego do dyspozycji innej jednostki organizacyjnej podległej lub nadzorowanej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, zajmowanego przez osobę, która otrzymała przydział lokalu mieszkalnego, miejsca w internacie albo kwaterze internatowej, na zasadach określonych w przepisach:
   1) rozdziału 8 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2015 r. poz. 355, z późn. zm.),
   2) rozdziału 12 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1402, z późn. zm.),
   3) rozdziału 8 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1340, z późn. zm.) lub
   [4) rozdziału 7 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2014 r. poz. 170, z późn. zm.),]
   <4) rozdziału 8 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. poz. …)>,

   postępowanie w sprawie opróżnienia lokalu mieszkalnego, miejsca w internacie albo kwaterze internatowej prowadzi organ, w którego dyspozycji pozostaje lokal mieszkalny, miejsce w internacie albo kwaterze internatowej, na zasadach i w trybie przewidzianym w przepisach tej ustawy, na podstawie której nastąpił przydział lokalu mieszkalnego, miejsca w internacie albo kwaterze internatowej.

3. [(8)] Dyrektor Zarządu Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, na wniosek osoby zajmującej lokal mieszkalny w zasobie Zarządu Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, może dokonać zamiany tego lokalu mieszkalnego na inny lokal mieszkalny, niezasiedlony albo zajmowany przez inną osobę, jeżeli:
   1) osoba wnioskująca o zamianę zajmowanego lokalu mieszkalnego na inny niezasiedlony lokal mieszkalny w wyniku tej zamiany zajmowała będzie mniejszy lokal mieszkalny;
   2) osoba posiadająca prawo do lokalu mieszkalnego na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 2, w wyniku tej zamiany będzie zajmowała lokal mieszkalny, którego powierzchnia będzie spełniała posiadane przez nią uprawnienia;
   3) o wzajemną zamianę zgodnie zwróciły się zainteresowane strony i każda z tych stron złożyła odrębny wniosek o zamianę lokalu mieszkalnego.
4. [(9)] Zamiana lokalu mieszkalnego, o którym mowa w ust. 2, wymaga zgody Dyrektora Zarządu Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji i organu, który wydał decyzję o przydziale lokalu mieszkalnego dla osoby wnioskującej o jego zamianę.
5. [(10)] Z osobami dokonującymi zamiany lokalu mieszkalnego Dyrektor Zarządu Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji zawiera umowy najmu lokalu mieszkalnego na czas, na jaki obowiązywał tytuł prawny do dotychczas zajmowanego lokalu mieszkalnego.
6. [(11)] W przypadku zamiany lokalu mieszkalnego, o którym mowa w ust. 2, Dyrektor Zarządu Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji zawiera umowę najmu lokalu mieszkalnego na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale lokalu mieszkalnego wydanej przez organ, o którym mowa w ust. 4. W takim przypadku zamianie ulega również prawo dysponowania zamienianymi lokalami mieszkalnymi.
7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:
   1) wzór wezwania do opróżnienia lokalu mieszkalnego, miejsca w internacie albo kwaterze internatowej,
   2) wzór decyzji o opróżnieniu lokalu mieszkalnego, miejsca w internacie albo kwaterze internatowej,
   3) wzór wniosku o zamianę lokalu mieszkalnego

   - uwzględniając uproszczony charakter wzorów tych dokumentów.

USTAWA z dnia 14 grudnia 1995 r. o urzędzie Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2149)

Art. 8.

1. Do zakresu działania Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego należy:
   1) planowanie strategicznego użycia Sił Zbrojnych;
   2) programowanie wieloletniego rozwoju Sił Zbrojnych;
   3) nadzór nad ogólną i operacyjną działalnością Sił Zbrojnych, w tym w szczególności nad planowaniem operacyjnym, gotowością mobilizacyjną i bojową, szkoleniem oraz rozwojem organizacyjno-technicznym Sił Zbrojnych;
   4) reprezentowanie Sił Zbrojnych w najwyższych kolegialnych organach polityczno-wojskowych organizacji międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem;
   5) doradzanie Ministrowi Obrony Narodowej w sprawach dotyczących ogólnej i operacyjnej działalności Sił Zbrojnych;
   6) planowanie przygotowania Ministerstwa do funkcjonowania na stanowiskach kierowania w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny;
   7) przygotowanie i utrzymanie stanowisk kierowania w rejonach rozwinięcia zapasowych stanowisk kierowania obroną państwa dla Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Rady Ministrów oraz ministrów i centralnych organów administracji rządowej wskazanych przez Prezesa Rady Ministrów *[.]* **<;>**
   <8) ochrona obiektów i urządzeń o szczególnym znaczeniu oraz zapewnienie ich funkcjonowania.>
2. Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego wykonuje swoje zadania przy pomocy Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.

USTAWA z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2016 r. poz. 1510 i 2074 oraz z 2017 r. poz. 38)

Art. 25.

1. Posłom i senatorom w okresie sprawowania mandatu, licząc od pierwszego posiedzenia Sejmu lub Senatu, przysługuje uposażenie poselskie lub senatorskie, zwane dalej

"uposażeniem", wypłacane miesięcznie, także za niepełne miesiące sprawowania mandatu.

2. Uposażenie odpowiada wysokości wynagrodzenia podsekretarza stanu, ustalonego na podstawie przepisów o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, z wyłączeniem dodatku z tytułu wysługi lat.

3. Posłowi lub senatorowi, który nie korzysta z urlopu bezpłatnego, o którym mowa w art. 29 ust. 1, albo prowadzi działalność gospodarczą samodzielnie lub wspólnie z innymi osobami, albo nie zawiesił prawa do emerytury lub renty, uposażenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie przysługuje, z zastrzeżeniem ust. 3a.

3a. Posłowi lub senatorowi uprawnionemu do emerytury na podstawie:

1) (4) ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887, 1948, 2036 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 2 i 38) lub ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r. poz. 277 i 2043 oraz z 2017 r. poz. 2 i 38), który osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn,

2) ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 1037) albo ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu,]* **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708), którego emerytura stanowi 75% podstawy jej wymiaru bez uwzględnienia podwyższenia z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą

- uposażenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, przysługuje również w razie pobierania emerytury.

4. W uzasadnionych przypadkach Prezydium Sejmu lub Prezydium Senatu może podjąć decyzję o przyznaniu, na wniosek posła lub senatora, o którym mowa w ust. 3, uposażenia w całości lub w części.

5. Zasady obniżania uposażenia posłów i senatorów uniemożliwiających, poprzez rażące naruszanie przepisów odpowiednich regulaminów, pracę Sejmu, Senatu lub Zgromadzenia Narodowego, a także ich organów, oraz nieuczestniczących, bez

usprawiedliwienia, w posiedzeniach Sejmu lub Senatu oraz Zgromadzenia Narodowego, a także ich organów, określają regulaminy Sejmu i Senatu.

6. Szczegółowe zasady wypłacania uposażenia posłom lub senatorom, w tym:
   1) obejmującym mandat w trakcie trwania kadencji,
   2) którzy nie złożyli ślubowania na pierwszym posiedzeniu Sejmu lub Senatu
   - określa Prezydium Sejmu i Prezydium Senatu.

USTAWA z dnia 30 maja 1996 r. o uposażeniu byłego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1992)

Art. 5.

[1. Były Prezydent zachowuje uprawnienie do ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.]

<1. Były Prezydent zachowuje uprawnienie do ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. poz. …).>

2. Wydatki związane z ochroną są pokrywane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

USTAWA z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. poz. 491, z późn. zm.)

Uwaga:
użyte w art. 1a w pkt 1, w art. 1b we wprowadzeniu do wyliczenia oraz w pkt 3 i 5–9, w art. 1c w pkt 1, w art. 1d, w art. 6 w ust. 3, w art. 7, w art. 9 w ust. 1 w pkt 1 i 4, w art. 11a w ust. 1 i w ust. 3 w pkt 1, w pkt 2 lit. b–d i f, w pkt 3, 4, 7 i 9–11, w art. 11g w ust. 5 i 12, w art. 11j w ust. 1 w pkt 8–10, w art. 11n w ust. 1 oraz w art. 11zh w różnym przypadku wyrazy *[Biuro Ochrony Rządu]* zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami **<Służba Ochrony Państwa>**

Uwaga:
użyte w art. 1b w pkt 10, w art. 9 w ust. 1 w pkt 2, w art. 11a w ust. 3 w pkt 12, w art. 11g w ust. 5 i 6 w różnym przypadku wyrazy *[Szef Biura Ochrony Rządu]* zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami **<Komendant Służby Ochrony Państwa>**

Art. 1a.

Ustawa określa:

1) zasady sprawowania szczególnych form nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych nad Policją, Strażą Graniczną, Biurem Ochrony Rządu oraz Państwową Strażą Pożarną, zwanego dalej „nadzorem”;
2) zadania Inspektora Nadzoru Wewnętrznego;
3) organizację i tryb działania Biura Nadzoru Wewnętrznego, zwanego dalej „Biurem”.

Art. 1b.

Minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje nadzór nad Policją, Strażą Graniczną, Biurem Ochrony Rządu oraz Państwową Strażą Pożarną w zakresie:

1) prawidłowości realizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych,
2) prowadzonych czynności wyjaśniających i postępowań dyscyplinarnych,
3) rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania popełnianych przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej, a także pracowników zatrudnionych w tych służbach umyślnych, ściganych z oskarżenia publicznego przestępstw oraz przestępstw skarbowych, a także realizacji zadań w tym zakresie przez Biuro Spraw Wewnętrznych Policji i Biuro Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej,
4) weryfikowania kandydatów na określone stanowiska oraz osób zajmujących te stanowiska,
5) prawidłowości realizacji postępowań sprawdzających oraz kontrolnych postępowań sprawdzających przeprowadzanych przez Policję, Straż Graniczną i Biuro Ochrony Rządu oraz Państwową Straż Pożarną wobec własnych funkcjonariuszy, strażaków i pracowników w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1167 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 935 i ...) w zakresie, w jakim nie narusza to kompetencji Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,

6) realizacji obowiązku składania oświadczeń o stanie majątkowym przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej oraz pracowników zatrudnionych w tych służbach, a także ich analizy przez właściwych przełożonych w zakresie, w jakim nie narusza to kompetencji Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
7) działania zgodnego z przepisami prawa oraz zasadami etyki funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej, w związku z koniecznością zapewnienia przestrzegania praw i wolności człowieka i obywatela,
8) przestrzegania zasad etyki zawodowej przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej,
9) gromadzenia i przetwarzania danych osobowych przez Policję, Straż Graniczną, Biuro Ochrony Rządu i Państwową Straż Pożarną,
10) zezwalania przez Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej i Szefa Biura Ochrony Rządu na udzielenie wiadomości stanowiącej informację niejawną uprawnionym podmiotom

– przy pomocy Inspektora Nadzoru Wewnętrznego, z zastrzeżeniem art. 1d.

Art. 1c.

W celu sprawowania nadzoru, o którym mowa w art. 1b, minister właściwy do spraw wewnętrznych jest uprawniony do:

1) weryfikacji funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej, a także pracowników zatrudnionych w tych służbach w zakresie określonym w art. 11a ust. 3 pkt 2;

[2) zapoznawania się z wynikami i materiałami czynności operacyjno-rozpoznawczych prowadzonych w Policji i Straży Granicznej;]

<2) zapoznawania się z wynikami i materiałami czynności operacyjno-rozpoznawczych prowadzonych w Policji, Straży Granicznej i Służbie Ochrony Państwa;>

3) uzyskiwania informacji o wynikach i zapoznawania się z materiałami czynności wykonywanych przez Inspektora Nadzoru Wewnętrznego.

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

Art. 1d.

Przepisy niniejszej ustawy nie naruszają przepisów innych ustaw regulujących kwestie sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych nad Policją, Strażą Graniczną, Państwową Strażą Pożarną i Biurem Ochrony Rządu.

Art. 6.

1. (3) (skreślony).
2. (4) W urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych zatrudnia się pracowników na zasadach określonych w przepisach o pracownikach urzędów państwowych lub o służbie cywilnej, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.
3. Prezes Rady Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, stanowiska w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych, na których mogą być zatrudniani oddelegowani funkcjonariusze Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu lub strażacy Państwowej Straży Pożarnej, mając na względzie potrzebę zapewnienia właściwej organizacji pracy w tym urzędzie.

Art. 7.

1. Komórki organizacyjne urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych i jednostki organizacyjne Obrony Cywilnej, Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu oraz związki zawodowe, funkcjonariusze, strażacy i pracownicy tych jednostek nie mogą uczestniczyć w żadnej działalności, w tym gospodarczej, jeżeli działalność ta mogłaby prowadzić do wykorzystania autorytetu urzędowego, informacji służbowych lub środków publicznych do celów pozasłużbowych albo w sposób sprzeczny z ich przeznaczeniem.
2. Na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, uzgodniony z właściwym ministrem, państwowe jednostki organizacyjne są obowiązane uwzględniać potrzeby Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu oraz Państwowej Straży Pożarnej – w zakresie produkcji, usług i dostaw środków technicznych niezbędnych do wykonywania ich zadań.

Art. 9.

1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może zezwalać:
   1) byłym i obecnym pracownikom urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz organów i jednostek organizacyjnych podległych lub

nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, z wyłączeniem pracowników Policji, Straży Granicznej oraz Biura Ochrony Rządu,

2) Komendantowi Głównemu Policji, Komendantowi Głównemu Straży Granicznej, Szefowi Biura Ochrony Rządu, Komendantowi Biura Spraw Wewnętrznych Policji, Komendantowi Biura Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej, Inspektorowi Nadzoru Wewnętrznego oraz ich zastępcom,
3) byłym i obecnym strażakom oraz pracownikom Państwowej Straży Pożarnej,
4) funkcjonariuszom Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oddelegowanym do urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, z wyłączeniem odpowiednio Policji, Straży Granicznej oraz Biura Ochrony Rządu, w zakresie zadań realizowanych w okresie oddelegowania,
5) funkcjonariuszom Biura Spraw Wewnętrznych Policji oraz Biura Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej, w zakresie wynikającym z art. 11j ust. 1 pkt 1-3,
6) osobom udzielającym inspektorom Biura pomocy w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych

– na udzielenie wiadomości stanowiącej informację niejawną uprawnionemu podmiotowi.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy sytuacji, o których mowa w art. 11n, art. 11o, art. 11v ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 oraz art. 11w, z wyjątkiem dokumentów i materiałów, które sąd okręgowy lub prokurator Biura Lustracyjnego lub oddziałowego biura lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu uzna za niezbędne w związku z wykonywaniem ich zadań określonych w ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2016 r. poz. 1721, 1948, 2260 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 1530, 1600 i 1909) oraz ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1575).

3. W razie odmowy zezwolenia na udzielenie wiadomości stanowiącej informację niejawną o klauzuli „tajne” lub „ściśle tajne” pomimo żądania prokuratora lub sądu, zgłoszonego w związku z postępowaniem karnym o zbrodnie przeciwko pokojowi, ludzkości i o przestępstwa wojenne lub o zbrodnię godzącą w życie ludzkie albo o występek przeciwko życiu i zdrowiu, gdy jego następstwem była śmierć człowieka – minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek prokuratury lub sądu, przedstawia żądane dokumenty i

materiały oraz wyjaśnienia Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Jeżeli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stwierdzi, że uwzględnienie żądania prokuratora lub sądu jest konieczne do prawidłowości postępowania karnego, minister właściwy do spraw wewnętrznych jest obowiązany zezwolić na udostępnienie wnioskowanych informacji.

4. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio w razie odmowy zezwolenia na udzielenie wiadomości stanowiącej informację niejawną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w przypadkach określonych w art. 20ba ust. 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, z późn. zm.), art. 9da ust. 3 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1643, z późn. zm.) oraz *[art. 19a ust. 3 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2017 r. poz. 985, 1321 i ...)]* **<art. 64 ust. 3–7 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. poz. …)>**.

Art. 11a.

1. Inspektor Nadzoru Wewnętrznego jest organem, przy pomocy którego minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje nadzór nad służbami jemu podległymi lub przez niego nadzorowanymi, nad funkcjonariuszami Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażakami Państwowej Straży Pożarnej, a także nad pracownikami zatrudnionymi w tych służbach, zwanymi dalej „podmiotami nadzorowanymi”.
2. Inspektor Nadzoru Wewnętrznego podlega ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.
3. Do zadań Inspektora Nadzoru Wewnętrznego należy:
   1) wspieranie ministra właściwego do spraw wewnętrznych w czynnościach związanych z egzekwowaniem działania zgodnego z przepisami prawa oraz zasadami etyki w Policji, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu oraz Państwowej Straży Pożarnej, w związku z koniecznością zapewnienia przestrzegania praw i wolności człowieka i obywatela oraz ujawnianie nieprawidłowości w tym zakresie;
   2) weryfikowanie, na podstawie informacji, w tym również oznaczonych klauzulą tajności, będących w posiadaniu służb i podmiotów podległych lub nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych, Ministra Obrony Narodowej i Ministra Sprawiedliwości oraz danych zawartych w prowadzonych przez nie zbiorach,

rejestrach, ewidencjach i bazach danych, w tym również oznaczonych klauzulą tajności:

a) kandydatów na stanowiska komendantów, szefów i ich zastępców, dyrektorów i zastępców dyrektorów komórek organizacyjnych w podmiotach nadzorowanych oraz naczelników, a także osób zajmujących te stanowiska,

b) funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej w związku z planowanym oddelegowaniem lub przedłużeniem oddelegowania do pełnienia służby lub wykonywaniem zadań poza granicami kraju na okres przekraczający 14 dni, z wyłączeniem przypadków oddelegowania lub przedłużenia oddelegowania do pełnienia służby poza granicami państwa w kontyngencie policyjnym, o którym mowa w art. 145a ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, oddelegowania lub przedłużenia oddelegowania do pełnienia służby poza granicami państwa w kontyngencie Straży Granicznej, o którym mowa w art. 147c pkt 3a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, oddelegowania lub przedłużenia oddelegowania do pełnienia służby poza granicami państwa w celu realizacji zadań, o których mowa *[w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu]* **<w art. 3 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa>** oraz oddelegowania lub przedłużenia oddelegowania do pełnienia służby poza granicami państwa w grupie ratowniczej, o której mowa w art. 49b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1204, 1321, 1567 i ...),

c) kandydatów do mianowania na stopnie generalnego inspektora Policji, nadinspektora Policji, generała brygady Straży Granicznej (kontradmirała Straży Granicznej), generała dywizji Straży Granicznej (wiceadmirała Straży Granicznej), generała brygady i generała dywizji w Biurze Ochrony Rządu oraz kandydatów do nadania stopni nadbrygadiera i generała brygadiera w Państwowej Straży Pożarnej,

d) kandydatów w przypadku przedterminowego mianowania w korpusie oficerów młodszych Policji i korpusie oficerów starszych Policji, korpusie oficerów Straży Granicznej i korpusie oficerów Biura Ochrony Rządu oraz przedterminowego nadania stopnia w korpusie oficerów Państwowej Straży Pożarnej,

e) kandydatów do wyróżnienia, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, orderami i odznaczeniami, o których mowa w ustawie z dnia 16

października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 475 i 1266 oraz z 2016 r. poz. 1948),

f) kandydatów do oddelegowania do wykonywania zadań w Biurze Nadzoru Wewnętrznego, a także funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej w trakcie tego oddelegowania

– w zakresie przebiegu służby lub dawania rękojmi należytego wykonywania zadań;

3) ujawnianie i monitorowanie zachowań naruszających zasady etyki zawodowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej;

4) ujawnianie i analizowanie nieprawidłowości zaistniałych w związku z prowadzonymi czynnościami wyjaśniającymi i postępowaniami dyscyplinarnymi w Policji, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu oraz Państwowej Straży Pożarnej;

5) analizowanie informacji dotyczących naruszeń prawa przez podmioty nadzorowane;

[6) analizowanie i ocenianie czynności operacyjno-rozpoznawczych prowadzonych w Policji i Straży Granicznej oraz ujawnianie nieprawidłowości w tym obszarze w zakresie, w jakim nie narusza to kompetencji prokuratury i sądu;]

<6) analizowanie i ocenianie czynności operacyjno-rozpoznawczych prowadzonych w Policji, Straży Granicznej i Służbie Ochrony Państwa oraz ujawnianie nieprawidłowości w tym obszarze w zakresie, w jakim nie narusza to kompetencji prokuratury i sądu;>

7) rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie popełnianych przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej, a także pracowników zatrudnionych w tych służbach umyślnych, ściganych z oskarżenia publicznego przestępstw oraz przestępstw skarbowych;

8) ocenianie realizacji zadań przez Biuro Spraw Wewnętrznych Policji i Biuro Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej;

9) ocenianie prawidłowości realizacji postępowań sprawdzających oraz kontrolnych postępowań sprawdzających przeprowadzanych przez Policję, Straż Graniczną, Biuro Ochrony Rządu oraz Państwową Straż Pożarną wobec własnych funkcjonariuszy, strażaków i pracowników w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych w zakresie, w jakim nie narusza to kompetencji Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

10) ocenianie realizacji obowiązku składania oświadczeń o stanie majątkowym przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu, strażaków Państwowej Straży Pożarnej oraz pracowników zatrudnionych w tych służbach, a także ich analizy przez właściwych przełożonych w zakresie, w jakim nie narusza to kompetencji Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
11) analizowanie i ocenianie gromadzenia i przetwarzania danych osobowych przez Policję, Straż Graniczną, Biuro Ochrony Rządu i Państwową Straż Pożarną oraz ujawnianie nieprawidłowości w tym zakresie;
12) ocenianie realizacji uprawnienia w zakresie zezwalania przez Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej oraz Szefa Biura Ochrony Rządu na udzielenie wiadomości stanowiącej informację niejawną uprawnionym podmiotom.

Art. 11g.

1. Inspektor Nadzoru Wewnętrznego wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura, które jest komórką organizacyjną wyodrębnioną w tym celu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Działalnością Biura kieruje Inspektor Nadzoru Wewnętrznego.

[2. W skład Biura wchodzą funkcjonariusze Policji i Straży Granicznej oddelegowani do wykonywania zadań w Biurze, zwani dalej „inspektorami Biura”.

3. Do Biura mogą zostać oddelegowani, w celu wspomagania inspektorów Biura przy wykonywaniu ich zadań, funkcjonariusze Biura Ochrony Rządu oraz strażacy Państwowej Straży Pożarnej, zwani dalej „ekspertami Biura”.]

<2. W skład Biura wchodzą funkcjonariusze Policji, Straży Granicznej i Służby Ochrony Państwa oddelegowani do wykonywania zadań w Biurze, zwani dalej „inspektorami Biura”.

3. Do Biura mogą zostać oddelegowani, w celu wspomagania inspektorów Biura przy wykonywaniu ich zadań, strażacy Państwowej Straży Pożarnej, zwani dalej „ekspertami Biura”.>

4. Decyzje o oddelegowaniu, o którym mowa w ust. 2 i 3, i odwołaniu z niego wydaje minister właściwy do spraw wewnętrznych.
5. Oddelegowanie następuje na wniosek Inspektora Nadzoru Wewnętrznego, po wyrażeniu zgody na oddelegowanie przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i strażaków Państwowej Straży Pożarnej oraz po zaopiniowaniu wniosku

odpowiednio przez Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Szefa Biura Ochrony Rządu albo Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, który zwalnia oddelegowywanego z zajmowanego stanowiska służbowego, przenosi do dyspozycji, jeżeli jest to wymagane, i pozostawia na zaopatrzeniu wskazanego organu macierzystej formacji.

6. Odwołanie z oddelegowania może nastąpić w każdym czasie, na wniosek Inspektora Nadzoru Wewnętrznego, po poinformowaniu o tym wniosku odpowiednio Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej albo Szefa Biura Ochrony Rządu, lub na wniosek odpowiednio Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej albo Szefa Biura Ochrony Rządu, po zaopiniowaniu wniosku przez Inspektora Nadzoru Wewnętrznego.
7. W decyzji o oddelegowaniu określa się termin oddelegowania, zalicza się, do celów obliczenia uposażenia i innych należności pieniężnych przysługujących w trakcie oddelegowania, stanowisko służbowe do odpowiedniej grupy zaszeregowania oraz ustala się stopień etatowy, stosownie do zaszeregowania stanowiska służbowego, i ustala wysokość należnych dodatków do uposażenia.
8. Inspektorom Biura w okresie oddelegowania do Biura przysługują uprawnienia wynikające z przepisów niniejszej ustawy.
9. Inspektorom Biura oraz ekspertom Biura może zostać przyznany przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, na wniosek Inspektora Nadzoru Wewnętrznego, dodatek specjalny na okres oddelegowania do Biura w wysokości do:
   1) 75% kwoty bazowej – dla inspektorów Biura;
   2) 50% kwoty bazowej – dla ekspertów Biura.
10. Przy obliczaniu wysokości dodatku specjalnego, o którym mowa w ust. 9, stosuje się kwotę bazową dla funkcjonariuszy, określoną w ustawie budżetowej.
11. Inspektor Biura oraz ekspert Biura zachowują prawo do dodatku specjalnego przez okres 3 miesięcy po zakończeniu tego oddelegowania, pod warunkiem że w czasie oddelegowania do Biura realizował zadania łącznie przez okres co najmniej 12 miesięcy.
12. Funkcjonariuszom Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażakom Państwowej Straży Pożarnej oddelegowanym do Biura wypłacane są w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych uposażenie, nagroda roczna

za okres oddelegowania i nagrody uznaniowe. Pozostałe należności i świadczenia wypłacane są przez macierzystą formację.

13. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może przyznać nagrody uznaniowe inspektorom Biura oraz ekspertom Biura.

Art. 11j.

1. Inspektor Nadzoru Wewnętrznego jest uprawniony do:

[1) bezpośredniego zlecania wykonania określonych czynności, w tym również w trybie czynności operacyjno-rozpoznawczych, Komendantowi Biura Spraw Wewnętrznych Policji, zwanemu dalej „Komendantem BSWP", i Komendantowi Biura Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej, zwanemu dalej „Komendantem BSWSG", oraz żądania informacji na temat wyników tych czynności, w uzasadnionych przypadkach z wyłączeniem informowania przełożonych służbowych kierowników tych jednostek organizacyjnych;

2) bezpośredniego żądania od Komendanta BSWP i Komendanta BSWSG informacji dotyczących wyników czynności operacyjno-rozpoznawczych prowadzonych wobec podmiotów nadzorowanych oraz wobec zachodzących w tych podmiotach zjawisk i zdarzeń;

3) bezpośredniego zlecania Komendantowi BSWP i Komendantowi BSWSG dokonywania sprawdzeń kandydatów, o których mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2;]

<1) bezpośredniego zlecania wykonania określonych czynności, w tym również w trybie czynności operacyjno-rozpoznawczych, Komendantowi Biura Spraw Wewnętrznych Policji, zwanemu dalej „Komendantem BSWP", i Komendantowi Biura Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej, zwanemu dalej „Komendantem BSWSG", oraz żądania od nich informacji na temat wyników tych czynności, w uzasadnionych przypadkach z wyłączeniem informowania przełożonych służbowych kierowników tych jednostek organizacyjnych, a także Komendantowi Służby Ochrony Państwa;

2) bezpośredniego żądania od Komendanta BSWP, Komendanta BSWSG i Komendanta Służby Ochrony Państwa informacji dotyczących wyników czynności operacyjno-rozpoznawczych prowadzonych wobec podmiotów nadzorowanych oraz wobec zachodzących w tych podmiotach zjawisk i zdarzeń;

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

3) bezpośredniego zlecania Komendantowi BSWP, Komendantowi BSWSG i Komendantowi Służby Ochrony Państwa dokonywania sprawdzeń kandydatów, o których mowa w art. 11a ust. 3 pkt 2;>

4) powoływania zespołów zadaniowych złożonych z funkcjonariuszy podmiotów nadzorowanych oraz pracowników zatrudnionych w tych podmiotach, za zgodą ich przełożonych, określając ich skład, zadania, organizację i tryb pracy;

5) zlecania wykonania ekspertyz związanych z realizacją zadań Biura;

6) przetwarzania informacji, w tym danych osobowych, w ramach realizowanych kompetencji nadzorczych w konkretnych sprawach;

[7) uzyskania dostępu do materiałów uzyskanych w wyniku prowadzonych czynności operacyjno-rozpoznawczych Policji i Straży Granicznej, w celu analizy i oceny prowadzonych form czynności operacyjno-rozpoznawczych, z zachowaniem ograniczeń wynikających z przepisów odpowiednio art. 20b ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji lub art. 9d ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej;]

<7) uzyskania dostępu do materiałów uzyskanych w wyniku prowadzonych czynności operacyjno-rozpoznawczych Policji, Straży Granicznej i Służby Ochrony Państwa, w celu analizy i oceny prowadzonych form czynności operacyjno-rozpoznawczych, z zachowaniem ograniczeń wynikających z przepisów odpowiednio art. 20b ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, art. 9d ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej lub art. 67 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa;>

8) uzyskania dostępu do materiałów postępowań sprawdzających i kontrolnych postępowań sprawdzających przeprowadzanych przez Policję, Straż Graniczną, Biuro Ochrony Rządu oraz Państwową Straż Pożarną wobec własnych funkcjonariuszy, strażaków i pracowników w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych w zakresie, w jakim nie narusza to kompetencji Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;

9) uzyskania dostępu do materiałów z prowadzonych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego kontroli, o których mowa w art. 12 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, postępowań sprawdzających oraz kontrolnych postępowań sprawdzających, przeprowadzanych przez Policję, Straż

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

Graniczną, Biuro Ochrony Rządu oraz Państwową Straż Pożarną wobec własnych funkcjonariuszy, strażaków i pracowników;

10) uzyskania dostępu do oświadczeń o stanie majątkowym składanych przez funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu, strażaków Państwowej Straży Pożarnej oraz pracowników zatrudnionych w tych służbach, a także materiałów sporządzonych w wyniku ich analizy przez właściwych przełożonych w zakresie, w jakim nie narusza to kompetencji Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

2. Inspektor Nadzoru Wewnętrznego jest obowiązany niezwłocznie przedstawiać ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych informacje i materiały mogące mieć istotne znaczenie dla sprawowania nadzoru, o którym mowa w art. 1b.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może w każdym czasie żądać informacji i materiałów z realizacji zadań przez Inspektora Nadzoru Wewnętrznego.

4. Inspektor Nadzoru Wewnętrznego przedstawia corocznie do dnia 31 marca ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych informację o działalności Biura.

5. Inspektor Nadzoru Wewnętrznego określa metody i formy wykonywania zadań przez inspektorów Biura i ekspertów Biura w zakresie nieobjętym innymi przepisami wydanymi na podstawie ustawy.

6. Do czynności operacyjno-rozpoznawczych w zakresie nieobjętym przepisami wydanymi na podstawie niniejszej ustawy stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

Art. 11n.

1. Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez Biuro w stosunku do funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej, a także pracowników zatrudnionych w tych służbach, w celu zapobieżenia, wykrycia, ustalenia sprawców, a także uzyskania i utrwalenia dowodów, ściganych z oskarżenia publicznego, umyślnych przestępstw określonych w art. 228 § 1 i 3–5, art. 229 § 1 i 3–5, art. 230 § 1, art. 230a § 1, art. 231 § 2, art. 245, art. 246, art. 258, art. 269 oraz art. 299 § 1, 2, 5 i 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137, z późn. zm.), zwanej dalej „Kodeksem karnym”, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne, Sąd Okręgowy w Warszawie może, w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną,

na pisemny wniosek Inspektora Nadzoru Wewnętrznego, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, przedstawia się wraz z materiałami uzasadniającymi potrzebę zastosowania kontroli operacyjnej.

3. W przypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli mogłoby to spowodować utratę informacji lub zatarcie albo zniszczenie dowodów przestępstwa, Inspektor Nadzoru Wewnętrznego może zarządzić, po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, kontrolę operacyjną, zwracając się jednocześnie do Sądu Okręgowego w Warszawie z wnioskiem o wydanie postanowienia w tej sprawie. W razie nieudzielenia przez sąd zgody w terminie 5 dni od dnia zarządzenia kontroli operacyjnej, Inspektor Nadzoru Wewnętrznego wstrzymuje kontrolę operacyjną oraz dokonuje protokolarnego, komisyjnego zniszczenia materiałów zgromadzonych podczas jej stosowania.

4. W przypadku potrzeby zarządzenia kontroli operacyjnej wobec osoby podejrzanej lub oskarżonego, we wniosku Inspektora Nadzoru Wewnętrznego o zarządzenie kontroli operacyjnej zamieszcza się informację o toczącym się wobec tej osoby postępowaniu.

5. Kontrola operacyjna prowadzona jest niejawnie i polega na:
   1) uzyskiwaniu i utrwalaniu treści rozmów prowadzonych przy użyciu środków technicznych, w tym za pomocą sieci telekomunikacyjnych;
   2) uzyskiwaniu i utrwalaniu obrazu lub dźwięku osób z pomieszczeń, środków transportu lub miejsc innych niż miejsca publiczne;
   3) uzyskiwaniu i utrwalaniu treści korespondencji, w tym korespondencji prowadzonej za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
   4) uzyskiwaniu i utrwalaniu danych zawartych w informatycznych nośnikach danych, telekomunikacyjnych urządzeniach końcowych, systemach informatycznych i teleinformatycznych;
   5) uzyskiwaniu dostępu i kontroli zawartości przesyłek.

6. Wniosek Inspektora Nadzoru Wewnętrznego o zarządzenie przez Sąd Okręgowy w Warszawie kontroli operacyjnej powinien zawierać w szczególności:
   1) numer sprawy i jej kryptonim, jeżeli został jej nadany;
   2) opis przestępstwa z podaniem, w miarę możliwości, jego kwalifikacji prawnej;
   3) okoliczności uzasadniające potrzebę zastosowania kontroli operacyjnej, w tym stwierdzonej bezskuteczności lub nieprzydatności innych środków;

4) dane osoby lub inne dane, pozwalające na jednoznaczne określenie podmiotu lub przedmiotu, wobec którego stosowana będzie kontrola operacyjna, ze wskazaniem miejsca lub sposobu jej stosowania;
5) cel, czas i rodzaj prowadzonej kontroli operacyjnej, o której mowa w ust. 5.

7. Kontrolę operacyjną zarządza się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Sąd Okręgowy w Warszawie może, na pisemny wniosek Inspektora Nadzoru Wewnętrznego, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, na okres nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, wydać postanowienie o jednorazowym przedłużeniu kontroli operacyjnej, jeżeli nie ustały przyczyny tej kontroli.
8. W uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania kontroli operacyjnej pojawią się nowe okoliczności istotne dla zapobieżenia lub wykrycia przestępstwa albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, Sąd Okręgowy w Warszawie, na pisemny wniosek Inspektora Nadzoru Wewnętrznego, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może, również po upływie okresów, o których mowa w ust. 7, wydawać kolejne postanowienia o przedłużeniu kontroli operacyjnej na następujące po sobie okresy, których łączna długość nie może przekraczać 12 miesięcy.
9. Inspektor Nadzoru Wewnętrznego może upoważnić swojego zastępcę do składania wniosków, o których mowa w ust. 1, 3, 7 i 8, lub do zarządzania kontroli operacyjnej w trybie ust. 3.
10. Do wniosków, o których mowa w ust. 3, 7 i 8, stosuje się odpowiednio ust. 2 i 6. Sąd Okręgowy w Warszawie przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w ust. 1, 3, 7 i 8, zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi wniosek, w szczególności zgromadzonymi podczas stosowania kontroli operacyjnej zarządzonej w tej sprawie.
11. Wnioski, o których mowa w ust. 1, 3, 4, 7 i 8, sąd rozpoznaje jednoosobowo, przy czym czynności sądu związane z rozpoznawaniem tych wniosków powinny być realizowane w warunkach przewidzianych dla przekazywania, przechowywania i udostępniania informacji niejawnych oraz z odpowiednim zastosowaniem przepisów wydanych na podstawie art. 181 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1904 i ...), zwanej dalej „Kodeksem postępowania karnego”. W posiedzeniu sądu może wziąć udział wyłącznie prokurator i przedstawiciel Inspektora Nadzoru Wewnętrznego wnioskującego o zarządzenie kontroli operacyjnej.
12. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, operator pocztowy oraz usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną są obowiązani do zapewnienia na własny koszt warunków

technicznych i organizacyjnych umożliwiających prowadzenie przez Biuro kontroli operacyjnej.

13. Usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną będący mikro- lub małym przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, 1948, 1997 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 460 i 819) zapewnia warunki techniczne i organizacyjne umożliwiające prowadzenie przez Biuro kontroli operacyjnej stosownie do posiadanej infrastruktury.
14. Kontrola operacyjna powinna być zakończona niezwłocznie po ustaniu przyczyn jej zarządzenia, najpóźniej jednak z upływem okresu, na który została wprowadzona.
15. Inspektor Nadzoru Wewnętrznego informuje Prokuratora Generalnego o wynikach kontroli operacyjnej po jej zakończeniu, a na jego żądanie również o przebiegu tej kontroli.
16. W przypadku uzyskania dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego Inspektor Nadzoru Wewnętrznego przekazuje Prokuratorowi Generalnemu wszystkie materiały zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej. W postępowaniu przed sądem, w odniesieniu do tych materiałów, stosuje się odpowiednio art. 393 § 1 zdanie pierwsze Kodeksu postępowania karnego.
17. W przypadku gdy materiały, o których mowa w ust. 16:
    1) zawierają informacje, o których mowa w art. 178 Kodeksu postępowania karnego, Inspektor Nadzoru Wewnętrznego zarządza ich niezwłoczne, komisyjne i protokolarne zniszczenie;
    2) mogą zawierać informacje, o których mowa w art. 178a i art. 180 § 3 Kodeksu postępowania karnego, z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 Kodeksu karnego, albo informacje stanowiące tajemnice związane z wykonywaniem zawodu lub funkcji, o których mowa w art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego, Inspektor Nadzoru Wewnętrznego przekazuje Prokuratorowi Generalnemu te materiały.
18. W przypadku, o którym mowa w ust. 17 pkt 2, Prokurator Generalny niezwłocznie po otrzymaniu materiałów kieruje je do Sądu Okręgowego w Warszawie wraz z wnioskiem o:
    1) stwierdzenie, które z przekazanych materiałów zawierają informacje, o których mowa w ust. 17 pkt 2;

2) dopuszczenie do wykorzystania w postępowaniu karnym materiałów zawierających informacje stanowiące tajemnice związane z wykonywaniem zawodu lub funkcji, o których mowa w art. 180 § 2 Kodeksu postępowania karnego, nieobjęte zakazami, określonymi w art. 178a i art. 180 § 3 Kodeksu postępowania karnego z wyłączeniem informacji o przestępstwach, o których mowa w art. 240 § 1 Kodeksu karnego.

19. Sąd Okręgowy w Warszawie, niezwłocznie po złożeniu wniosku przez Prokuratora Generalnego, wydaje postanowienie o dopuszczeniu do wykorzystania w postępowaniu karnym materiałów, o których mowa w ust. 18 pkt 2, gdy jest to niezbędne dla dobra wymiaru sprawiedliwości, a okoliczność nie może być ustalona na podstawie innego dowodu, a także zarządza niezwłoczne zniszczenie materiałów, których wykorzystanie w postępowaniu karnym jest niedopuszczalne.

20. Na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie w przedmiocie dopuszczenia do wykorzystania w postępowaniu karnym materiałów, o których mowa w ust. 18 pkt 2, Prokuratorowi Generalnemu przysługuje zażalenie. Do zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

21. Inspektor Nadzoru Wewnętrznego jest obowiązany do wykonania zarządzenia Sądu Okręgowego w Warszawie o zniszczeniu materiałów, o którym mowa w ust. 19, oraz niezwłocznego, komisyjnego i protokolarnego zniszczenia materiałów, których wykorzystanie w postępowaniu karnym jest niedopuszczalne. Inspektor Nadzoru Wewnętrznego niezwłocznie informuje Prokuratora Generalnego o zniszczeniu tych materiałów.

22. Osobie, wobec której kontrola operacyjna była stosowana, nie udostępnia się materiałów zgromadzonych podczas trwania tej kontroli. Przepis nie narusza uprawnień wynikających z art. 321 Kodeksu postępowania karnego.

23. Sąd Okręgowy w Warszawie, Prokurator Generalny i Inspektor Nadzoru Wewnętrznego prowadzą rejestry postanowień, pisemnych zgód, wniosków i zarządzeń dotyczących kontroli operacyjnej.

24. Rejestry, o których mowa w ust. 23, prowadzi się w formie elektronicznej, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

25. Zgromadzone podczas stosowania kontroli operacyjnej materiały niezawierające dowodów pozwalających na wszczęcie postępowania karnego lub dowodów mających znaczenie dla toczącego się postępowania karnego podlegają niezwłocznemu,

protokolarnemu i komisyjnemu zniszczeniu. Zniszczenie materiałów zarządza Inspektor Nadzoru Wewnętrznego.

26. O wydaniu i wykonaniu zarządzenia dotyczącego zniszczenia materiałów, o których mowa w ust. 25, Inspektor Nadzoru Wewnętrznego jest obowiązany do niezwłocznego poinformowania Prokuratora Generalnego.

27. Na postanowienia sądu, o których mowa w:

1) ust. 1, 3, 7 i 8 – przysługuje zażalenie Inspektorowi Nadzoru Wewnętrznego;

2) ust. 3 – przysługuje zażalenie Prokuratorowi Generalnemu.

Do zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

28. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, ministrem właściwym do spraw łączności oraz ministrem właściwym do spraw informatyzacji, określi, w drodze rozporządzenia, sposób dokumentowania kontroli operacyjnej oraz przechowywania i przekazywania wniosków i zarządzeń, a także przechowywania, przekazywania oraz przetwarzania i niszczenia materiałów uzyskanych podczas stosowania tej kontroli, a także wzory stosowanych druków i rejestrów, uwzględniając potrzebę zapewnienia niejawnego charakteru podejmowanych czynności i uzyskanych materiałów.

29. Minister właściwy do spraw wewnętrznych przedstawia corocznie Sejmowi i Senatowi informację o działalności określonej w ust. 1–28, łącznie z informacjami o działalności określonej w art. 19 ust. 1–21 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, w tym informacje i dane, o których mowa w art. 11p ust. 1 niniejszej ustawy oraz art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Informacja powinna być przedstawiona Sejmowi i Senatowi do dnia 30 czerwca roku następnego po roku nią objętym.

Art. 11zk.

W zakresie nieuregulowanym niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej *i [ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu.”]* **<ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa>**.

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

Art. 11zh.

Minister właściwy do spraw wewnętrznych wyznacza rzecznika dyscyplinarnego w stosunku do Inspektora Nadzoru Wewnętrznego i zastępcy Inspektora Nadzoru Wewnętrznego. Inspektor Nadzoru Wewnętrznego wyznacza rzecznika dyscyplinarnego w stosunku do oddelegowanych do Biura funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz komisję dyscyplinarną w stosunku do oddelegowanych do Biura strażaków Państwowej Straży Pożarnej spośród inspektorów Biura i ekspertów Biura. Inspektor Nadzoru Wewnętrznego wyznacza rzecznika dyscyplinarnego w stosunku do oddelegowanych do Biura funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz komisję dyscyplinarną w stosunku do oddelegowanych do Biura strażaków Państwowej Straży Pożarnej spośród inspektorów Biura lub ekspertów Biura.

USTAWA z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220, 791, 1089, 1387 i 1566)

Art. 21a.

Organami właściwymi w sprawach regulacji gospodarki paliwami i energią dla:

1) jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych, jednostek organizacyjnych Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej i *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>** oraz jednostek organizacyjnych więziennictwa podległych Ministrowi Sprawiedliwości są inspekcje gospodarki energetycznej powoływane przez właściwych ministrów w uzgodnieniu z Prezesem URE;
2) jednostek organizacyjnych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego są inspekcje gospodarki energetycznej powoływane przez Szefów tych Agencji w uzgodnieniu z Prezesem URE.

Art. 28b.

Tajemnica służbowa, o której mowa w art. 17 rozporządzenia 1227/2011, może być ujawniana wyłącznie na żądanie:

1) sądu lub prokuratora w związku z:

a) toczącym się przeciwko osobie fizycznej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji objętych tajemnicą służbową, postępowaniem karnym lub karnym skarbowym,

b) toczącym się postępowaniem karnym lub karnym skarbowym o przestępstwo popełnione w związku z działaniem osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji objętych tajemnicą służbową,

c) wykonaniem wniosku o udzielenie pomocy prawnej, pochodzącego od państwa obcego, które na mocy ratyfikowanej umowy międzynarodowej wiążącej Rzeczpospolitą Polską ma prawo występować o udostępnienie tajemnicy służbowej;

2) (11) organu Krajowej Administracji Skarbowej - w związku z prowadzonym przez ten organ postępowaniem w sprawie o przestępstwo, przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, w zakresie informacji dotyczących danej osoby fizycznej, prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej:

a) przeciwko osobie fizycznej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji objętych tajemnicą służbową,

b) popełnione w zakresie działalności osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji objętych tajemnicą służbową;

3) Prezesa Najwyższej Izby Kontroli lub upoważnionego przez niego kontrolera - w zakresie danych dotyczących jednostki kontrolowanej, niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego w prowadzonym postępowaniu kontrolnym dotyczącym tej jednostki, określonym w ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1096 oraz z 2016 r. poz. 677 i 2261);

4) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służby Więziennej, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>** i ich upoważnionych pisemnie funkcjonariuszy lub żołnierzy - w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych;

5) Prezesa URE - w związku z wykonywaniem zadań wynikających z rozporządzenia 1227/2011;

6) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;

7) Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego - w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym;

8) Policji - jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, 1948 i 1955 oraz z 2017 r. poz. 60);
9) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego - jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w art. 34 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1897, 1948 i 1955 oraz z 2017 r. poz. 60);
10) Centralnego Biura Antykorupcyjnego - jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w art. 23 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1310, 1948, 1955 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 60);
11) komornika sądowego - w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym lub zabezpieczającym w sprawie roszczeń wobec podmiotu będącego stroną umowy lub innej czynności prawnej objętej tajemnicą służbową - w zakresie informacji dotyczących tego podmiotu;
12) administracyjnego organu egzekucyjnego - w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym lub zabezpieczającym.

USTAWA z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1904)

Art. 134.

§ 1. Pisma adresowane do żołnierzy oraz funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, **<Służby Ochrony Państwa,>** Straży Granicznej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej można doręczyć adresatom za pośrednictwem ich przełożonych, przy czym wezwania przeznaczone dla żołnierzy pełniących zasadniczą służbę wojskową przesyła się do dowódcy jednostki wojskowej, w której żołnierz pełni służbę, w celu doręczenia i zarządzenia stawienia się stosownie do wezwania.

§ 2. Osobom pozbawionym wolności doręcza się pismo za pośrednictwem administracji odpowiedniego zakładu.

§ 3. Pismo przeznaczone dla adresata niebędącego osobą fizyczną albo dla obrońcy lub pełnomocnika doręcza się w biurze adresata osobie tam zatrudnionej.

Art. 309.

Śledztwo prowadzi się w sprawach:

1) w których rozpoznanie w pierwszej instancji należy do właściwości sądu okręgowego;
2) o występki - gdy osobą podejrzaną jest sędzia, prokurator, funkcjonariusz Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, **<Służby Ochrony Państwa,>**Służby Celno-Skarbowej lub Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
3) o występki - gdy osobą podejrzaną jest funkcjonariusz Straży Granicznej, Żandarmerii Wojskowej, finansowego organu postępowania przygotowawczego lub organu nadrzędnego nad finansowym organem postępowania przygotowawczego, w zakresie spraw należących do właściwości tych organów lub o występki popełnione przez tych funkcjonariuszy w związku z wykonywaniem czynności służbowych;
4) o występki, w których nie prowadzi się dochodzenia;
5) o występki, w których prowadzi się dochodzenie, jeżeli prokurator tak postanowi ze względu na wagę lub zawiłość sprawy.

USTAWA z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1260 i 1926)

Uwaga:

użyte w art. 2 w pkt 37, w art. 6 w ust. 1 w pkt 11, w art. 39 w ust. 2 w pkt 6, w art. 53 w ust. 1 w pkt 10, w art. 64e w ust. 1 w pkt 5, w art. 66 w ust. 1b w pkt 1, w ust. 4 w pkt 4 i w ust. 7, w art. 70d w ust. 3, w art. 70zn w ust. 4, w art. 73 w ust. 3, w art. 76 w ust. 3 i w ust. 5 w pkt 4 oraz w art. 86 w ust. 1 w różnym przypadku wyrazy „Biuro Ochrony Rządu” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Służba Ochrony Państwa

Uwaga:
użyte w art. 86 w ust. 4, w art. 80c ust. 1 pkt 7, w art. 100ah w ust. 1 w pkt 9 i w art. 100c w ust. 1 w pkt 5a w różnym przypadku wyrazy „Szef Biura Ochrony Rządu" zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Komendant Służby Ochrony Państwa

Art. 2.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1) droga - wydzielony pas terenu składający się z jezdni, pobocza, chodnika, drogi dla pieszych lub drogi dla rowerów, łącznie z torowiskiem pojazdów szynowych znajdującym się w obrębie tego pasa, przeznaczony do ruchu lub postoju pojazdów, ruchu pieszych, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt;

1a) droga publiczna - droga w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1440, 1920, 1948 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 191 i 1089);

1b) droga wewnętrzna - droga w rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;

2) droga twarda - drogę z jezdnią o nawierzchni bitumicznej, betonowej, kostkowej, klinkierowej lub brukowcowej oraz z płyt betonowych lub kamienno-betonowych, jeżeli długość nawierzchni przekracza 20 m; inne drogi są drogami gruntowymi;

3) autostrada - drogę dwujezdniową, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi, na której nie dopuszcza się ruchu poprzecznego, przeznaczoną tylko do ruchu pojazdów samochodowych, z wyłączeniem czterokołowca, które na równej, poziomej jezdni mogą rozwinąć prędkość co najmniej 40 km/h, w tym również w razie ciągnięcia przyczep;

4) droga ekspresowa - drogę dwu- lub jednojezdniową, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi, na której skrzyżowania występują wyjątkowo, przeznaczoną tylko do ruchu pojazdów samochodowych, z wyłączeniem czterokołowca;

5) droga dla rowerów - drogę lub jej część przeznaczoną do ruchu rowerów, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi; droga dla rowerów jest oddzielona od innych dróg lub jezdni tej samej drogi konstrukcyjnie lub za pomocą urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego;

5a) pas ruchu dla rowerów - część jezdni przeznaczoną do ruchu rowerów w jednym kierunku, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;

5b) śluza dla rowerów - część jezdni na wlocie skrzyżowania na całej szerokości jezdni lub wybranego pasa ruchu przeznaczona do zatrzymania rowerów w celu zmiany kierunku jazdy lub ustąpienia pierwszeństwa, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi;

6) jezdnia - część drogi przeznaczoną do ruchu pojazdów; określenie to nie dotyczy torowisk wydzielonych z jezdni;

7) pas ruchu - każdy z podłużnych pasów jezdni wystarczający do ruchu jednego rzędu pojazdów wielośladowych, oznaczony lub nieoznaczony znakami drogowymi;

8) pobocze - część drogi przyległą do jezdni, która może być przeznaczona do ruchu pieszych lub niektórych pojazdów, postoju pojazdów, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt;

9) chodnik - część drogi przeznaczoną do ruchu pieszych;

10) skrzyżowanie - przecięcie się w jednym poziomie dróg mających jezdnię, ich połączenie lub rozwidlenie, łącznie z powierzchniami utworzonymi przez takie przecięcia, połączenia lub rozwidlenia; określenie to nie dotyczy przecięcia, połączenia lub rozwidlenia drogi twardej z drogą gruntową, z drogą stanowiącą dojazd do obiektu znajdującego się przy drodze lub z drogą wewnętrzną;

10a) (2) szkoda istotna - szkodę w zakresie elementów układu nośnego, hamulcowego lub kierowniczego pojazdu mającą wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego, kwalifikującą pojazd do dodatkowego badania technicznego i stwierdzoną przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny lub przez zakład ubezpieczeń w związku z otrzymanym zgłoszeniem szkody z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia, o którym mowa w dziale II w grupach 3 i 10 załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1170 i 1089);

11) przejście dla pieszych - powierzchnię jezdni, drogi dla rowerów lub torowiska przeznaczoną do przechodzenia przez pieszych, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;

12) przejazd dla rowerzystów - powierzchnię jezdni lub torowiska przeznaczoną do przejeżdżania przez rowerzystów, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;

13) przystanek - miejsce zatrzymywania się pojazdów transportu publicznego, oznaczone odpowiednimi znakami drogowymi;

14) tunel - budowlę na drodze, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;

15) obszar zabudowany - obszar oznaczony odpowiednimi znakami drogowymi;

---

16) strefa zamieszkania - obszar obejmujący drogi publiczne lub inne drogi, na którym obowiązują szczególne zasady ruchu drogowego, a wjazdy i wyjazdy oznaczone są odpowiednimi znakami drogowymi;

16a) strefa ruchu - obszar obejmujący co najmniej jedną drogę wewnętrzną, na który wjazdy i wyjazdy oznaczone są odpowiednimi znakami drogowymi;

17) uczestnik ruchu - pieszego, kierującego, a także inne osoby przebywające w pojeździe lub na pojeździe znajdującym się na drodze;

18) pieszy - osobę znajdującą się poza pojazdem na drodze i niewykonującą na niej robót lub czynności przewidzianych odrębnymi przepisami; za pieszego uważa się również osobę prowadzącą, ciągnącą lub pchającą rower, motorower, motocykl, wózek dziecięcy, podręczny lub inwalidzki, osobę poruszającą się w wózku inwalidzkim, a także osobę w wieku do 10 lat kierującą rowerem pod opieką osoby dorosłej;

19) kolumna pieszych - zorganizowaną grupę pieszych prowadzoną przez kierownika lub dowódcę;

20) kierujący - osobę, która kieruje pojazdem lub zespołem pojazdów, a także osobę, która prowadzi kolumnę pieszych, jedzie wierzchem albo pędzi zwierzęta pojedynczo lub w stadzie;

21) kierowca - osobę uprawnioną do kierowania pojazdem silnikowym lub motorowerem;

22) szczególna ostrożność - ostrożność polegającą na zwiększeniu uwagi i dostosowaniu zachowania uczestnika ruchu do warunków i sytuacji zmieniających się na drodze, w stopniu umożliwiającym odpowiednio szybkie reagowanie;

23) ustąpienie pierwszeństwa - powstrzymanie się od ruchu, jeżeli ruch mógłby zmusić innego kierującego do zmiany kierunku lub pasa ruchu albo istotnej zmiany prędkości, a pieszego - do zatrzymania się, zwolnienia lub przyspieszenia kroku;

24) ruch kierowany - ruch otwierany i zamykany za pomocą sygnalizacji świetlnej albo przez uprawnioną osobę;

25) niedostateczna widoczność - widoczność występującą od zmierzchu do świtu, a także w warunkach zmniejszonej przejrzystości powietrza od świtu do zmierzchu;

26) wymijanie - przejeżdżanie (przechodzenie) obok pojazdu lub uczestnika ruchu poruszającego się w przeciwnym kierunku;

27) omijanie - przejeżdżanie (przechodzenie) obok nieporuszającego się pojazdu, uczestnika ruchu lub przeszkody;

---

28) wyprzedzanie - przejeżdżanie (przechodzenie) obok pojazdu lub uczestnika ruchu poruszającego się w tym samym kierunku;

29) zatrzymanie pojazdu - unieruchomienie pojazdu niewynikające z warunków lub przepisów ruchu drogowego, trwające nie dłużej niż 1 minutę, oraz każde unieruchomienie pojazdu wynikające z tych warunków lub przepisów;

30) postój pojazdu - unieruchomienie pojazdu niewynikające z warunków lub przepisów ruchu drogowego, trwające dłużej niż 1 minutę;

31) pojazd - środek transportu przeznaczony do poruszania się po drodze oraz maszynę lub urządzenie do tego przystosowane;

32) pojazd silnikowy - pojazd wyposażony w silnik, z wyjątkiem motoroweru i pojazdu szynowego;

33) pojazd samochodowy - pojazd silnikowy, którego konstrukcja umożliwia jazdę z prędkością przekraczającą 25 km/h; określenie to nie obejmuje ciągnika rolniczego;

34) pojazd wolnobieżny - pojazd silnikowy, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 25 km/h, z wyłączeniem ciągnika rolniczego;

35) pojazd członowy - zespół pojazdów składający się z pojazdu silnikowego złączonego z naczepą;

35a) pojazd nienormatywny - pojazd lub zespół pojazdów, którego naciski osi wraz z ładunkiem lub bez ładunku są większe od dopuszczalnych, przewidzianych dla danej drogi w przepisach o drogach publicznych, lub którego wymiary lub rzeczywista masa całkowita wraz z ładunkiem lub bez niego są większe od dopuszczalnych, przewidzianych w przepisach niniejszej ustawy;

35b) ładunek niepodzielny - ładunek, który bez niewspółmiernie wysokich kosztów lub ryzyka powstania szkody nie może być podzielony na dwa lub więcej mniejszych ładunków;

35c) pilot - osobę odpowiedzialną za zapewnienie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz minimalizację utrudnień w ruchu drogowym w czasie przejazdu pojazdu;

36) pojazd specjalny - pojazd samochodowy lub przyczepę przeznaczone do wykonywania specjalnej funkcji, która powoduje konieczność dostosowania nadwozia lub posiadania specjalnego wyposażenia; w pojeździe tym mogą być przewożone osoby i rzeczy związane z wykonywaniem tej funkcji;

37) pojazd używany do celów specjalnych - pojazd samochodowy przystosowany w sposób szczególny do przewozu osób lub ładunków, używany przez Siły Zbrojne

Rzeczypospolitej Polskiej, Policję, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Biuro Ochrony Rządu, Straż Graniczną, Służbę Celno-Skarbową, jednostki ochrony przeciwpożarowej, Inspekcję Transportu Drogowego i Służbę Więzienną;

38) pojazd uprzywilejowany - pojazd wysyłający sygnały świetlne w postaci niebieskich świateł błyskowych i jednocześnie sygnały dźwiękowe o zmiennym tonie, jadący z włączonymi światłami mijania lub drogowymi; określenie to obejmuje również pojazdy jadące w kolumnie, na której początku i na końcu znajdują się pojazdy uprzywilejowane wysyłające dodatkowo sygnały świetlne w postaci czerwonego światła błyskowego;

39) pojazd zabytkowy - pojazd, który na podstawie odrębnych przepisów został wpisany do rejestru zabytków lub znajduje się w wojewódzkiej ewidencji zabytków, a także pojazd wpisany do inwentarza muzealiów, zgodnie z odrębnymi przepisami;

40) samochód osobowy - pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą oraz ich bagażu;

41) autobus - pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą;

41a) autobus szkolny - autobus przeznaczony do przewozu dzieci do szkoły, barwy pomarańczowej, oznaczony z przodu i z tyłu prostokątnymi tablicami barwy białej, z napisem barwy czarnej "autobus szkolny";

42) samochód ciężarowy - pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu ładunków; określenie to obejmuje również samochód ciężarowo-osobowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu ładunków i osób w liczbie od 4 do 9 łącznie z kierowcą;

42a) ciągnik samochodowy - pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie wyłącznie do ciągnięcia przyczepy; określenie to obejmuje ciągnik siodłowy i ciągnik balastowy;

42b) czterokołowiec - pojazd samochodowy przeznaczony do przewozu osób lub ładunków, z wyłączeniem samochodu osobowego, ciężarowego i motocykla, którego masa własna nie przekracza:

a) w przypadku przewozu rzeczy 550 kg,

b) w przypadku przewozu osób 400 kg;

42c) czterokołowiec lekki - czterokołowiec, którego masa własna nie przekracza 350 kg i konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 45 km/h;

43) taksówka - pojazd samochodowy, odpowiednio wyposażony i oznaczony, przeznaczony do przewozu osób w liczbie nie większej niż 9 łącznie z kierowcą oraz ich bagażu podręcznego za ustaloną na podstawie taksometru opłatą;

44) ciągnik rolniczy - pojazd silnikowy, którego konstrukcja umożliwia rozwijanie prędkości nie mniejszej niż 6 km/h, skonstruowany do używania łącznie ze sprzętem do prac rolnych, leśnych lub ogrodniczych; ciągnik taki może być również przystosowany do ciągnięcia przyczep oraz do prac ziemnych;

45) motocykl - pojazd samochodowy zaopatrzony w silnik spalinowy o pojemności skokowej przekraczającej 50 cm^3, dwukołowy lub z bocznym wózkiem - wielośladowy; określenie to obejmuje również pojazd trójkołowy o symetrycznym rozmieszczeniu kół;

46) motorower - pojazd dwu- lub trójkołowy zaopatrzony w silnik spalinowy o pojemności skokowej nieprzekraczającej 50 cm^3 lub w silnik elektryczny o mocy nie większej niż 4 kW, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 45 km/h;

47) rower - pojazd o szerokości nieprzekraczającej 0,9 m poruszany siłą mięśni osoby jadącej tym pojazdem; rower może być wyposażony w uruchamiany naciskiem na pedały pomocniczy napęd elektryczny zasilany prądem o napięciu nie wyższym niż 48 V o znamionowej mocy ciągłej nie większej niż 250 W, którego moc wyjściowa zmniejsza się stopniowo i spada do zera po przekroczeniu prędkości 25 km/h;

47a) wózek rowerowy - pojazd o szerokości powyżej 0,9 m przeznaczony do przewozu osób lub rzeczy poruszany siłą mięśni osoby jadącej tym pojazdem; wózek rowerowy może być wyposażony w uruchamiany naciskiem na pedały pomocniczy napęd elektryczny zasilany prądem o napięciu nie wyższym niż 48 V o znamionowej mocy ciągłej nie większej niż 250 W, którego moc wyjściowa zmniejsza się stopniowo i spada do zera po przekroczeniu prędkości 25 km/h;

48) wózek inwalidzki - pojazd konstrukcyjnie przeznaczony do poruszania się osoby niepełnosprawnej, napędzany siłą mięśni lub za pomocą silnika, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do prędkości pieszego;

49) zespół pojazdów - pojazdy złączone ze sobą w celu poruszania się po drodze jako całość; nie dotyczy to pojazdów złączonych w celu holowania;

49a) kolejka turystyczna - zespół pojazdów składający się z ciągnika rolniczego, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 25 km/h, albo pojazdu wolnobieżnego oraz przyczepy (przyczep) dostosowanej do przewozu osób, wykorzystywanych w ramach prowadzonej działalności w zakresie świadczenia usług turystycznych;

50) przyczepa - pojazd bez silnika, przystosowany do łączenia go z innym pojazdem;
51) przyczepa lekka - przyczepę, której dopuszczalna masa całkowita nie przekracza 750 kg;
52) naczepa - przyczepę, której część spoczywa na pojeździe silnikowym i obciąża ten pojazd;
53) masa własna - masę pojazdu z jego normalnym wyposażeniem, paliwem, olejami, smarami i cieczami w ilościach nominalnych, bez kierującego;
54) dopuszczalna masa całkowita - największą określoną właściwymi warunkami technicznymi masę pojazdu obciążonego osobami i ładunkiem, dopuszczonego do poruszania się po drodze;
55) rzeczywista masa całkowita - masę pojazdu łącznie z masą znajdujących się na nim rzeczy i osób;
56) dopuszczalna ładowność - największą masę ładunku i osób, jaką może przewozić pojazd, która stanowi różnicę dopuszczalnej masy całkowitej i masy własnej pojazdu;
57) nacisk osi - sumę nacisków, jaką na drogę wywierają koła znajdujące się na jednej osi;
58) VIN - numer identyfikacyjny pojazdu nadany i umieszczony przez producenta;
59) urządzenie rejestrujące - stacjonarne, przenośne albo zainstalowane w pojeździe albo na statku powietrznym urządzenie ujawniające i zapisujące za pomocą technik utrwalania obrazów naruszenia przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami;
60) kategoria pojazdu - klasyfikację pojazdu według wymagań homologacyjnych;
61) maksymalna masa całkowita - największą masę pojazdu obciążonego osobami i ładunkiem, określoną przez producenta pojazdu;
62) nowy pojazd - pojazd fabrycznie nowy, który nie był zarejestrowany;
63) państwo członkowskie - państwo członkowskie Unii Europejskiej, Konfederację Szwajcarską lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronę umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
64) pojazd kompletny - pojazd, który w celu spełnienia wymagań technicznych oraz uzyskania założonych cech użytkowych nie wymaga kompletacji;
65) pojazd marki "SAM" - pojazd zbudowany przy wykorzystaniu nadwozia, podwozia lub ramy, konstrukcji własnej;
66) pojazd produkowany w małych seriach - pojazd produkowany w limitowanej liczbie, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 70zm ust. 1 pkt 3;

67) pojazd niekompletny - pojazd, który w celu spełnienia wymagań technicznych oraz uzyskania założonych cech użytkowych powinien przejść co najmniej jeden etap kompletacji;

68) pojazd skompletowany - pojazd, który w celu spełnienia wymagań technicznych oraz uzyskania założonych cech użytkowych powstał w wyniku co najmniej jednego etapu kompletacji;

69) pojazd z końcowej partii produkcji - pojazd będący częścią zapasów producenta, który nie spełnia wymagań technicznych z powodu zmiany warunków stanowiących podstawę do wydania świadectwa homologacji typu WE pojazdu albo świadectwa homologacji typu pojazdu, a świadectwo to utraciło ważność;

70) przedmiot wyposażenia lub część - rozumie się przez to układ, oddzielny zespół techniczny lub część, podlegające wymaganiom technicznym określonym w dziale III, rozdziale 1a i 1b, przepisach Unii Europejskiej dotyczących badań homologacyjnych lub regulaminach EKG ONZ, przeznaczone do zastosowania w pojeździe;

71) świadectwo homologacji typu - świadectwo homologacji typu EKG ONZ, świadectwo homologacji typu pojazdu, świadectwo homologacji typu WE;

72) świadectwo homologacji typu EKG ONZ - dokument wydany przez właściwy organ państwa - strony Porozumienia dotyczącego przyjęcia jednolitych wymagań technicznych dla pojazdów kołowych, wyposażenia i części, które mogą być stosowane w tych pojazdach, oraz wzajemnego uznawania homologacji udzielonych na podstawie tych wymagań, sporządzonego w Genewie dnia 20 marca 1958 r. (Dz. U. z 2001 r. poz. 1135 i 1136), zwanego dalej "Porozumieniem", stwierdzający, że typ przedmiotu wyposażenia lub części spełnia wymagania procedury homologacji typu EKG ONZ określone w regulaminach Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) stanowiących załączniki do tego Porozumienia;

73) świadectwo homologacji typu pojazdu - dokument wydany przez właściwy organ Rzeczypospolitej Polskiej stwierdzający, że typ pojazdu spełnia wymagania procedury homologacji typu pojazdu;

74) świadectwo homologacji typu WE - dokument wydany przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej stwierdzający, że typ pojazdu, typ przedmiotu jego wyposażenia lub części, spełnia wymagania procedury homologacji typu WE;

75) typ przedmiotu wyposażenia lub części - oznaczenie przedmiotów wyposażenia lub części, spełniających tę samą funkcję w pojeździe, które nie różnią się od siebie pod

względem istotnych cech mających wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego lub ochronę środowiska, jeżeli wymagania określone w przepisach UE dotyczących badań homologacyjnych lub regulaminy EKG ONZ nie stanowią inaczej;

76) świadectwo dopuszczenia indywidualnego WE pojazdu - dokument wydany przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej stwierdzający, że pojazd spełnia odpowiednie warunki lub wymagania techniczne procedury dopuszczenia indywidualnego WE pojazdu;

77) świadectwo homologacji sposobu montażu instalacji przystosowującej dany typ pojazdu do zasilania gazem - dokument wydany przez właściwy organ Rzeczypospolitej Polskiej stwierdzający, że sposób montażu instalacji przystosowującej dany typ pojazdu do zasilania gazem oraz elementy tej instalacji spełniają wymagania procedury homologacji sposobu montażu instalacji przystosowującej dany typ pojazdu do zasilania gazem;

78) typ pojazdu - oznaczenie pojazdów jednej kategorii pojazdu, które nie różnią się od siebie pod względem istotnych cech, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 70zm ust. 1 pkt 5;

79) wprowadzenie do obrotu - odpłatne albo nieodpłatne przekazanie pojazdu, przedmiotu wyposażenia lub części po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej użytkownikowi;

80) wariant pojazdu - oznaczenie pojazdów jednego typu, które nie różnią się od siebie co najmniej pod względem istotnych cech, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 70zm ust. 1 pkt 5;

81) wersja pojazdu - oznaczenie pojazdów jednego wariantu, o kompletacji określonej w opisie technicznym typu pojazdu w świadectwie homologacji typu pojazdu albo świadectwie homologacji typu WE pojazdu;

82) tramwaj - pojazd przeznaczony do przewozu osób lub rzeczy zasilany energią elektryczną, poruszający się po szynach na drogach publicznych;

83) trolejbus - autobus przystosowany do zasilania energią elektryczną z sieci trakcyjnej;

84) blokada alkoholowa - urządzenie techniczne uniemożliwiające uruchomienie silnika pojazdu silnikowego i pojazdu szynowego, w przypadku gdy zawartość alkoholu w wydychanym przez kierującego powietrzu wynosi co najmniej 0,1 mg alkoholu w 1 dm^3;

85) kalibracja blokady alkoholowej - ogół czynności służących wzorcowaniu blokady alkoholowej oraz regulacji tego urządzenia w sposób umożliwiający spełnienie wymagania, o którym mowa w pkt 84.

Art. 6.

1. Polecenia lub sygnały może dawać uczestnikowi ruchu lub innej osobie znajdującej się na drodze:
   1) policjant;
   2) żołnierz Żandarmerii Wojskowej lub wojskowego organu porządkowego, zabezpieczający przemarsz lub przejazd kolumny wojskowej albo w razie akcji związanej z ratowaniem życia lub mienia;
   3) funkcjonariusz Straży Granicznej;
   3a) inspektor Inspekcji Transportu Drogowego;
   3b) umundurowany funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej;
   3c) strażnik gminny (miejski);
   4) pracownik kolejowy na przejeździe kolejowym;
   5) osoba działająca w imieniu zarządcy drogi lub osoba wykonująca roboty na drodze na zlecenie lub za zgodą zarządcy drogi;
   6) osoba nadzorująca bezpieczne przejście dzieci przez jezdnię, w wyznaczonym miejscu;
   7) kierujący autobusem szkolnym w miejscach postoju związanych z wsiadaniem lub wysiadaniem dzieci;
   7a) ratownik górski podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem akcji ratowniczej;
   8) strażnik leśny lub funkcjonariusz Straży Parku - na terenie odpowiednio lasu lub parku narodowego;
   9) strażak Państwowej Straży Pożarnej podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem akcji ratowniczej;
   10) członek ochotniczej straży pożarnej podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem akcji ratowniczej;
   11) funkcjonariusz Biura Ochrony Rządu podczas wykonywania czynności związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa ochranianych osób, obiektów i urządzeń;
   12) pilot podczas wykonywania czynności związanych z pilotowaniem przejazdu pojazdu nienormatywnego.
2. Osoby, o których mowa w ust. 1 i ust. 4 pkt 2, powinny być łatwo rozpoznawalne i widoczne z dostatecznej odległości, zarówno w dzień, jak i w nocy.
3. Przepis ust. 2 w zakresie łatwej rozpoznawalności:

1) dotyczy osoby wymienionej w ust. 1 pkt 1 tylko poza obszarem zabudowanym;
2) nie dotyczy kierującego autobusem szkolnym, jeżeli sygnał do zatrzymania innych pojazdów dawany jest przez tę osobę bez wychodzenia z odpowiednio oznaczonego pojazdu.

3a. Osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 4-8 i 12 oraz ust. 4 pkt 2, mogą dawać polecenia lub sygnały uczestnikowi ruchu lub innej osobie znajdującej się na drodze pod warunkiem ukończenia szkolenia organizowanego przez wojewódzki ośrodek ruchu drogowego. Pilot zabezpieczający przejazd pojazdu nienormatywnego będący osobą, o której mowa w ust. 1 pkt 1-3c i 9, nie podlega szkoleniu.

3b. Szkolenie, o którym mowa w ust. 3a, może być przeprowadzone odpłatnie. Opłatę ponosi podmiot kierujący na szkolenie, a w pozostałych przypadkach - osoba odbywająca szkolenie. Wysokość maksymalnej opłaty za szkolenie jednej osoby nie może przekraczać 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, uwzględniając potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa i porządku w trakcie kierowania ruchem drogowym oraz sprawnego wykonywania czynności w tym zakresie, w drodze rozporządzenia:
1) określi organizację i sposób wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1, program i tryb prowadzenia szkolenia w tym zakresie, wzór zaświadczenia o ukończeniu szkolenia, wysokość stawek za szkolenie oraz tryb ich pobierania i zwrotu, biorąc pod uwagę w szczególności średnie realne koszty organizacji i przeprowadzania szkolenia;
2) może upoważnić inne osoby do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1, oraz określić okoliczności, szczegółowe warunki, sposób wykonywania czynności w tym zakresie, jak również warunki, które te osoby muszą spełniać;
3) określi wzór ubioru osób, o których mowa w ust. 1 pkt 4-6.

Art. 39.

1. Kierujący pojazdem samochodowym oraz osoba przewożona takim pojazdem wyposażonym w pasy bezpieczeństwa są obowiązani korzystać z tych pasów podczas jazdy, z zastrzeżeniem ust. 3, 3b i 3c.

2. Obowiązek korzystania z pasów bezpieczeństwa nie dotyczy:

1) osoby mającej zaświadczenie lekarskie o przeciwwskazaniu do używania pasów bezpieczeństwa;
2) kobiety o widocznej ciąży;
3) kierującego taksówką podczas przewożenia pasażera;
4) instruktora lub egzaminatora podczas szkolenia lub egzaminowania;
5) policjanta, funkcjonariusza Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej, żołnierza Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej - podczas przewożenia osoby (osób) zatrzymanej;
6) funkcjonariusza Biura Ochrony Rządu podczas wykonywania czynności służbowych;
6a) żołnierza Żandarmerii Wojskowej podczas wykonywania czynności ochronnych;
7) zespołu medycznego w czasie udzielania pomocy medycznej;
8) konwojenta podczas przewożenia wartości pieniężnych;
9) osoby chorej lub niepełnosprawnej przewożonej na noszach lub w wózku inwalidzkim;
10) dziecka w wieku poniżej 3 lat przewożonego pojazdem kategorii M_2 i M_3;
11) dziecka przewożonego na zasadach przewidzianych w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1138, z późn. zm.).

2a. Kierujący pojazdem kategorii M_2 i M_3, o których mowa w załączniku nr 2 do ustawy, wyposażonym w pasy bezpieczeństwa jest obowiązany do poinformowania osób przewożonych pojazdem o obowiązku korzystania z tych pasów podczas jazdy, chyba że zostały one o tym obowiązku poinformowane:
1) przez znajdującą się w pojeździe osobę kierującą przewożoną grupą lub
2) za pomocą urządzenia audiowizualnego, lub
3) za pomocą znaku umieszczonego w widoczny sposób przy każdym miejscu siedzącym, zgodnego ze wzorem określonym w załączniku do dyrektywy Rady z dnia 16 grudnia 1991 r. odnoszącej się do obowiązkowego stosowania pasów bezpieczeństwa i urządzeń przytrzymujących dla dzieci w pojazdach (91/671/EWG) (Dz. Urz. WE L 373 z 31.12.1991, str. 26, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 1, str. 353, z późn. zm.), zwanej dalej "dyrektywą nr 91/671/EWG".

3. W pojeździe kategorii M_1, N_1, N_2 i N_3, o których mowa w załączniku nr 2 do ustawy, wyposażonym w pasy bezpieczeństwa lub urządzenia przytrzymujące dla dzieci, dziecko mające mniej niż 150 cm wzrostu jest przewożone, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 3b, w foteliku bezpieczeństwa dla dziecka lub innym urządzeniu przytrzymującym dla dzieci, zgodnym z:
   1) masą i wzrostem dziecka oraz
   2) właściwymi warunkami technicznymi określonymi w przepisach Unii Europejskiej lub w regulaminach EKG ONZ dotyczących urządzeń przytrzymujących dla dzieci w pojeździe.

3a. Foteliki bezpieczeństwa dla dziecka oraz inne urządzenia przytrzymujące dla dzieci są instalowane w pojeździe, zgodnie z zaleceniami producenta urządzenia, wskazującymi, w jaki sposób urządzenie może być bezpiecznie stosowane.

3b. Zezwala się na przewożenie w pojeździe kategorii M_1, N_1, N_2 i N_3, o których mowa w załączniku nr 2 do ustawy, na tylnym siedzeniu pojazdu, dziecka mającego co najmniej 135 cm wzrostu przytrzymywanego za pomocą pasów bezpieczeństwa w przypadkach, kiedy ze względu na masę i wzrost dziecka nie jest możliwe zapewnienie fotelika bezpieczeństwa dla dziecka lub innego urządzenia przytrzymującego dla dzieci zgodnego z warunkami, o których mowa w ust. 3.

3c. Zezwala się na przewożenie w pojeździe kategorii M_1 i N_1, o których mowa w załączniku nr 2 do ustawy, na tylnym siedzeniu pojazdu, trzeciego dziecka w wieku co najmniej 3 lat, przytrzymywanego za pomocą pasów bezpieczeństwa, w przypadku gdy dwoje dzieci jest przewożonych w fotelikach bezpieczeństwa dla dziecka lub innych urządzeniach przytrzymujących dla dzieci, zainstalowanych na tylnych siedzeniach pojazdu i nie ma możliwości zainstalowania trzeciego fotelika bezpieczeństwa dla dziecka lub innego urządzenia przytrzymującego dla dzieci.

4. Przepis ust. 3 nie dotyczy przewozu dziecka:
   1) taksówką;
   2) specjalistycznym środkiem transportu sanitarnego, o którym mowa w art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1868 i 2020 oraz z 2017 r. poz. 60);
   3) pojazdem Policji, Straży Granicznej lub straży gminnej (miejskiej);
   4) mającego zaświadczenie lekarskie o przeciwwskazaniu do przewożenia w foteliku bezpieczeństwa dla dziecka lub innym urządzeniu przytrzymującym dla dzieci.

5. Zaświadczenia lekarskie, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i ust. 4 pkt 4, zawierają:
   1) imię i nazwisko;
   2) numer ewidencyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL - serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument;
   3) okres ważności;
   4) znak graficzny zgodny ze wzorem określonym w art. 5 dyrektywy nr 91/671/EWG.
6. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzory zaświadczeń lekarskich, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i ust. 4 pkt 4, kierując się przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi obowiązkowego stosowania pasów bezpieczeństwa i urządzeń przytrzymujących dla dzieci w pojazdach oraz mając na uwadze potrzebę ujednolicenia stosowanych dokumentów.

Art. 53.

1. Pojazdem uprzywilejowanym w ruchu drogowym może być pojazd samochodowy:
   1) jednostek ochrony przeciwpożarowej;
   2) zespołu ratownictwa medycznego;
   3) Policji;
   4) jednostki ratownictwa chemicznego;
   5) Straży Granicznej;
   6) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
   7) Agencji Wywiadu;
   7a) Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
   7b) Służby Kontrwywiadu Wojskowego;
   7c) Służby Wywiadu Wojskowego;
   8) Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
   9) Służby Więziennej;
   10) Biura Ochrony Rządu;
   10a) (uchylony);
   10b) (uchylony);
   10c) straży gminnych (miejskich);
   10d) podmiotów uprawnionych do wykonywania zadań z zakresu ratownictwa górskiego;

10e) Służby Parku Narodowego;

10f) podmiotów uprawnionych do wykonywania zadań z zakresu ratownictwa wodnego;

10g) Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywany przez Służbę Celno-Skarbową;

11) Inspekcji Transportu Drogowego;

12) jednostki niewymienionej w pkt 1-11, jeżeli jest używany w związku z ratowaniem życia lub zdrowia ludzkiego - na podstawie zezwolenia ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

1a. Minister właściwy do spraw wewnętrznych stwierdza wygaśnięcie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 12, gdy ustaną okoliczności uzasadniające wykorzystanie pojazdu jako uprzywilejowanego.

2. Kierujący pojazdem uprzywilejowanym może, pod warunkiem zachowania szczególnej ostrożności, nie stosować się do przepisów o ruchu pojazdów, zatrzymaniu i postoju oraz do znaków i sygnałów drogowych tylko w razie, gdy:

1) uczestniczy:

a) w akcji związanej z ratowaniem życia, zdrowia ludzkiego lub mienia albo koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa lub porządku publicznego albo

b) w przejeździe kolumny pojazdów uprzywilejowanych,

c) w wykonywaniu zadań związanych bezpośrednio z zapewnieniem bezpieczeństwa osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, którym na mocy odrębnych przepisów przysługuje ochrona;

2) pojazd wysyła jednocześnie sygnały świetlny i dźwiękowy; po zatrzymaniu pojazdu nie wymaga się używania sygnału dźwiękowego;

3) w pojeździe włączone są światła drogowe lub mijania.

3. Kierujący pojazdem uprzywilejowanym jest obowiązany stosować się do poleceń i sygnałów dawanych przez osoby kierujące ruchem lub upoważnione do jego kontroli.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, uwzględniając w szczególności konieczność zapewnienia porządku, sprawności i bezpieczeństwa ruchu drogowego, określi, w drodze rozporządzenia, okoliczności, w jakich używane są pojazdy uprzywilejowane w kolumnach.

Art. 64e.

1. Przepisy art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 i 3 i art. 64a-64d nie dotyczą:

1) autobusu - w zakresie nacisków osi;

---

2) pojazdu, którego szerokość i długość bez ładunku nie są większe od dopuszczalnych, przewożącego ładunek na zasadach określonych w art. 61 ust. 6, 8 i 9;
3) pojazdu biorącego udział w akcjach ratowniczych oraz przy bezpośredniej likwidacji skutków klęsk żywiołowych;
4) pojazdu zarządu drogi;
5) pojazdu Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Biura Ochrony Rządu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywanego przez Służbę Celno-Skarbową oraz jednostek ochrony przeciwpożarowej, wykonującego zadania tych służb.

2. Minister właściwy do spraw transportu może zwolnić, w drodze decyzji administracyjnej, z obowiązku uzyskania zezwolenia na przejazd pojazdu nienormatywnego pojazd wykonujący przejazd w ramach pomocy humanitarnej lub medycznej, pod warunkiem uzyskania na przejazd zgody zarządców dróg właściwych dla trasy przejazdu.
3. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 2, wydaje się na wniosek zainteresowanego podmiotu wykonującego przejazd i właściwego organu państwowego, samorządowego lub organizacji humanitarnej.

Art. 66.

1. Pojazd uczestniczący w ruchu ma być tak zbudowany, wyposażony i utrzymany, aby korzystanie z niego:
   1) nie zagrażało bezpieczeństwu osób nim jadących lub innych uczestników ruchu, nie naruszało porządku ruchu na drodze i nie narażało kogokolwiek na szkodę;
   2) nie zakłócało spokoju publicznego przez powodowanie hałasu przekraczającego poziom określony w przepisach szczegółowych;
   3) nie powodowało wydzielania szkodliwych substancji w stopniu przekraczającym wielkości określone w przepisach szczegółowych;
   4) nie powodowało niszczenia drogi;
   5) zapewniało dostateczne pole widzenia kierowcy oraz łatwe, wygodne i pewne posługiwanie się urządzeniami do kierowania, hamowania, sygnalizacji i oświetlenia drogi przy równoczesnym jej obserwowaniu;
   6) nie powodowało zakłóceń radioelektrycznych w stopniu przekraczającym wielkości określone w przepisach szczegółowych.

1a. Autobus, samochód ciężarowy o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 t i ciągnik samochodowy, dla którego określono dopuszczalną masę całkowitą zespołu pojazdów powyżej 3,5 t, powinny być wyposażone w homologowany ogranicznik prędkości montowany przez producenta lub jednostkę przez niego upoważnioną, ograniczający maksymalną prędkość autobusu do 100 km/h, a samochodu ciężarowego i ciągnika samochodowego do 90 km/h.

1b. Przepis ust. 1a nie dotyczy pojazdu:

1) specjalnego lub używanego do celów specjalnych Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywanego przez Służbę Celno-Skarbową, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Biura Ochrony Rządu i jednostek ochrony przeciwpożarowej;

2) zabytkowego;

3) nierozwijającego, ze względów konstrukcyjnych, prędkości większej niż odpowiednio określone w ust. 1a;

4) używanego do prowadzenia badań naukowych na drogach;

5) przeznaczonego wyłącznie do robót publicznych na obszarach miejskich.

1c. Minister właściwy do spraw transportu, mając na uwadze szczególne zagrożenia występujące podczas przewozu towarów niebezpiecznych, może określić w drodze rozporządzenia niższe niż ustalone w ust. 1a wartości ustawień urządzeń ograniczających maksymalną prędkość pojazdów przewożących niektóre towary niebezpieczne.

1d. Pojazd silnikowy i pojazd szynowy może być wyposażony w blokadę alkoholową montowaną przez producenta urządzenia lub jego upoważnionego przedstawiciela.

1e. Kalibrację blokady alkoholowej wykonuje się co 12 miesięcy. Pierwszą kalibrację blokady alkoholowej wykonuje się przed montażem urządzenia w pojeździe.

1f. Producent urządzenia lub jego upoważniony przedstawiciel przeprowadza kalibrację blokady alkoholowej i wystawia dokument potwierdzający jej kalibrację.

1g. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wymagania funkcjonalne i wymogi techniczne blokady alkoholowej oraz wzór dokumentu potwierdzającego kalibrację blokady alkoholowej, uwzględniając dostępność rynkową takich urządzeń oraz konieczność zapewnienia bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.

2. Urządzenia i wyposażenie pojazdu, w szczególności zapewniające bezpieczeństwo ruchu i ochronę środowiska przed ujemnymi skutkami używania pojazdu, powinny być utrzymane w należytym stanie oraz działać sprawnie i skutecznie.

3. Urządzenia służące do łączenia pojazdu ciągnącego z przyczepą powinny zapewnić bezpieczne ciągnięcie przyczepy o dopuszczalnej masie całkowitej przewidzianej do ciągnięcia przez ten pojazd, uniemożliwić samoczynne odłączenie się przyczepy oraz zapewnić prawidłowe działanie świateł i hamulców, o ile przyczepa jest w nie wyposażona.

3a. Pojazd uczestniczący w ruchu powinien posiadać nadane przez producenta, z zastrzeżeniem art. 66a, cechy identyfikacyjne:

1) numer VIN albo numer nadwozia, podwozia lub ramy;

2) (uchylony).

4. Zabrania się:

1) umieszczania wewnątrz i zewnątrz pojazdu wystających spiczastych albo ostrych części lub przedmiotów, które mogą spowodować uszkodzenie ciała osób jadących w pojeździe lub innych uczestników ruchu;

1a) stosowania w pojeździe przedmiotów wyposażenia i części wymontowanych z pojazdów, których ponowne użycie zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego lub negatywnie wpływa na środowisko;

2) stosowania w pojeździe przedmiotów wyposażenia i części nieodpowiadających warunkom określonym w przepisach szczegółowych;

3) umieszczania w pojeździe lub na nim urządzeń stanowiących obowiązkowe wyposażenie pojazdu uprzywilejowanego, wysyłających sygnały świetlne w postaci niebieskich lub czerwonych świateł błyskowych albo sygnał dźwiękowy o zmiennym tonie;

4) wyposażania pojazdu w urządzenie informujące o działaniu sprzętu kontrolno-pomiarowego używanego przez organy kontroli ruchu drogowego lub działanie to zakłócające albo przewożenia w pojeździe takiego urządzenia w stanie wskazującym na gotowość jego użycia; nie dotyczy to pojazdów specjalnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywanych przez Służbę Celno-Skarbową i Biura Ochrony Rządu;

5) wymiany nadwozia pojazdu posiadającego cechy identyfikacyjne, o których mowa w ust. 3a pkt 1;

6) dokonywania zmian konstrukcyjnych zmieniających rodzaj pojazdu, z wyjątkiem:

a) pojazdu, na którego typ zostało wydane świadectwo homologacji typu lub inny równoważny dokument, o którym mowa w art. 70j ust. 1, art. 70k ust. 1, art. 70o ust. 1, art. 70zo ust. 1, art. 70zp ust. 1 albo art. 70zu ust. 1,

b) pojazdu, w którym zmian konstrukcyjnych dokonał przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w tym zakresie.

4a. Przepis ust. 4 nie dotyczy pojazdu zabytkowego - w zakresie pkt 1-3, z zastrzeżeniem, że w przypadku pkt 3 obowiązuje zakaz korzystania z tych urządzeń podczas jazdy i postoju.

5. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrami właściwym do spraw wewnętrznych oraz Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, warunki techniczne pojazdów oraz zakres ich niezbędnego wyposażenia.

5a. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, warunki techniczne pojazdów wchodzących w skład kolejki turystycznej oraz zakres ich niezbędnego wyposażenia.

6. Ministrowie Obrony Narodowej oraz właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu określą, w drodze rozporządzenia, warunki techniczne pojazdów specjalnych i używanych do celów specjalnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw finansów publicznych oraz Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, określą, w drodze rozporządzenia, warunki techniczne pojazdów specjalnych i używanych do celów specjalnych Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Krajowej Administracji Skarbowej, Służby Więziennej i straży pożarnej.

8. W rozporządzeniach, o których mowa w ust. 5-7, należy uwzględnić w szczególności:

1) konieczność zapewnienia bezpiecznego korzystania z pojazdów;

2) zapewnienie możliwie najmniejszego negatywnego wpływu pojazdów na środowisko;

3) przepisy i porozumienia międzynarodowe dotyczące pojazdów, ich wyposażenia i części;

4) przeznaczenie pojazdów oraz sposób ich wykorzystania.

9. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki oraz ministrem właściwym do spraw środowiska, kierując się względami technicznymi, zasadami bezpieczeństwa ruchu drogowego i wymogami ochrony środowiska oraz mając na celu zapobieganie nieprawidłowościom w obrocie przedmiotami wyposażenia i częściami wymontowanymi z pojazdów, określi, w drodze rozporządzenia, wykaz przedmiotów wyposażenia i części wymontowanych z pojazdów, których ponowne użycie zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego lub negatywnie wpływa na środowisko.

Art. 70d.

1. Producent nowego typu pojazdu, typu przedmiotu wyposażenia lub części jest obowiązany uzyskać dla każdego nowego typu pojazdu, typu przedmiotu wyposażenia lub części odpowiednie świadectwo homologacji typu WE, z zastrzeżeniem ust. 2-6.
2. Nowy typ pojazdu zaprojektowanego i zbudowanego do użytku przede wszystkim na placach budowy, w kamieniołomach, w obiektach portowych lub w portach lotniczych oraz pojazdu wolnobieżnego nie podlega obowiązkowi uzyskania świadectwa homologacji typu WE pojazdu oraz świadectwa homologacji typu pojazdu. Producent tego typu pojazdu może wystąpić o dopuszczenie fakultatywne poprzez uzyskanie świadectwa homologacji typu WE pojazdu, potwierdzającego spełnienie odpowiednich wymagań technicznych, w zakresie, w jakim ten typ pojazdu spełnia wymagania określone w załącznikach IV i XI do dyrektywy 2007/46/WE. Przepisu nie stosuje się do pojazdów, o których mowa w załączniku nr 2 do ustawy, oraz do tramwaju i trolejbusu.
3. Nowy typ pojazdu specjalnego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywanego przez Służbę Celno-Skarbową, Inspekcji Transportu Drogowego, Służby Więziennej i jednostek ochrony przeciwpożarowej lub nowy typ pojazdu używanego do celów specjalnych nie podlega obowiązkowi uzyskania świadectwa homologacji typu WE pojazdu oraz świadectwa homologacji typu pojazdu. Producent tych typów pojazdów może uzyskać świadectwo homologacji typu WE pojazdu, jeżeli typ pojazdu spełnia odpowiednie wymagania techniczne określone w przepisach wydanych na podstawie art. 70zm ust. 1 pkt 1.

4. Producent:
   1) tramwaju,
   2) trolejbusu
   - jest obowiązany uzyskać dla każdego nowego typu tego pojazdu świadectwo homologacji typu pojazdu.
5. Podmiot dokonujący montażu instalacji przystosowującej dany typ pojazdu do zasilania gazem jest obowiązany uzyskać świadectwo homologacji sposobu montażu instalacji przystosowującej dany typ pojazdu do zasilania gazem.
6. Producent:
   1) nowego typu pojazdu, jest zwolniony z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli uzyskał:
   a) świadectwo homologacji typu WE pojazdu, w odniesieniu do pojazdów produkowanych w małych seriach,
   b) świadectwo homologacji typu pojazdu, w odniesieniu do pojazdów produkowanych w małych seriach,
   c) świadectwo homologacji typu pojazdu, w odniesieniu do pojazdów kategorii $T_{4.1}$, $T_{4.2}$, T_5, C, R,
   d) uznanie świadectwa homologacji typu pojazdu wydanego zgodnie z procedurą homologacji typu przez właściwy organ innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
   e) uznanie świadectwa homologacji typu pojazdu dla pojazdów produkowanych w małych seriach wydanego na dany typ pojazdu zgodnie z procedurą homologacji typu przez właściwy organ innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
   f) dopuszczenie jednostkowe pojazdu,
   g) uznanie dopuszczenia jednostkowego pojazdu wydanego przez właściwy organ innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
   h) świadectwo dopuszczenia indywidualnego WE pojazdu;
   2) nowego typu przedmiotu wyposażenia lub części jest zwolniony z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli:
   a) uzyskał świadectwo homologacji typu EKG ONZ,
   b) nowy typ przedmiotu wyposażenia lub części jest objęty świadectwem homologacji typu WE pojazdu.

7. W procedurze homologacji typu WE pojazdu świadectwa homologacji typu EKG ONZ uznaje się za równoważne świadectwom homologacji typu WE przedmiotu wyposażenia lub części w zakresie, w jakim wymagania określone w regulaminach EKG ONZ wymienionych w części II załącznika IV do dyrektywy 2007/46/WE pokrywają się z zakresem wymagań dla tego przedmiotu wyposażenia lub części, określonym w odpowiednich dyrektywach lub rozporządzeniach Unii Europejskiej.
8. W przypadku gdy pojazd, o którym mowa w ust. 2, nie spełnia wszystkich wymagań dyrektywy 2007/46/WE oraz producent pojazdu nie może uzyskać zwolnienia z niektórych wymagań technicznych, o których mowa w art. 70zm ust. 1 pkt 1, uznaje się go za pojazd niekompletny.
9. Przepisu ust. 6 pkt 1 lit. a nie stosuje się do pojazdów specjalnych.

Art. 70zn**.**

1. Spełnienie odpowiednich warunków lub wymagań technicznych danego pojazdu, potwierdza się dopuszczeniem jednostkowym pojazdu.
2. Dopuszczeniu jednostkowemu pojazdu, z zastrzeżeniem ust. 3-6, podlega nowy pojazd:
   1) przed wprowadzeniem do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na którego typ producent lub importer nie uzyskał świadectwa homologacji typu WE pojazdu albo świadectwa homologacji typu pojazdu;
   2) na którego typ zostało wydane świadectwo homologacji typu WE pojazdu albo świadectwo homologacji typu pojazdu, w którym przed rejestracją zostały wprowadzone zmiany w pojeździe, przedmiocie wyposażenia lub części, wpływające na zmianę warunków stanowiących podstawę do wydania świadectwa homologacji typu tego pojazdu.
3. Nowy pojazd zaprojektowany i zbudowany do użytku przede wszystkim na placach budowy, w kamieniołomach, w obiektach portowych lub w portach lotniczych, pojazd wolnobieżny, pojazd kategorii M_1 przeznaczony do zawodów sportowych nie podlega obowiązkowi uzyskania dopuszczenia jednostkowego pojazdu. Producent takiego pojazdu może wystąpić o dopuszczenie fakultatywne poprzez uzyskanie dopuszczenia jednostkowego pojazdu, jeżeli pojazd spełnia odpowiednie warunki lub wymagania techniczne obowiązujące w procedurze dopuszczenia jednostkowego pojazdu, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 70zs ust. 1 pkt 1. Przepisu nie stosuje się do pojazdów, o których mowa w załączniku nr 2 do ustawy.

4. Nowy pojazd specjalny Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywany przez Służbę Celno-Skarbową, Inspekcji Transportu Drogowego, Służby Więziennej i jednostek ochrony przeciwpożarowej lub nowy pojazd używany do celów specjalnych nie podlega obowiązkowi uzyskania dopuszczenia jednostkowego pojazdu. Producent takiego pojazdu może wystąpić o uzyskanie dopuszczenia jednostkowego pojazdu, jeżeli pojazd spełnia odpowiednie warunki lub wymagania techniczne obowiązujące w procedurze dopuszczenia jednostkowego pojazdu, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 70zs ust. 1 pkt 1.
5. Dopuszczenia jednostkowego pojazdu nie stosuje się do tramwaju i trolejbusu.
6. W przypadku pojazdu kategorii M, N, O podlegającego dopuszczeniu jednostkowemu, Dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego w uzasadnionych przypadkach zwalnia, w drodze decyzji administracyjnej, wnioskującego o dopuszczenie jednostkowe z obowiązku spełnienia niektórych wymagań technicznych, o których mowa w załączniku IV i XI do dyrektywy 2007/46/WE, pod warunkiem zastosowania wymagań alternatywnych równoważnych z wymaganiami określonymi w tych załącznikach w najwyższym możliwym do realizacji zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego i ochrony środowiska.

Art. 73.

1. Rejestracji pojazdu dokonuje, na wniosek właściciela, starosta właściwy ze względu na miejsce jego zamieszkania (siedzibę), wydając dowód rejestracyjny i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne oraz nalepkę kontrolną, jeżeli jest wymagana, z zastrzeżeniem ust. 2-5.
2. Rejestracji pojazdu, którego właścicielem jest przedsiębiorstwo wielozakładowe lub inny podmiot, w skład którego wchodzą wydzielone jednostki organizacyjne, może dokonać starosta właściwy ze względu na siedzibę zakładu lub jednostki, na wniosek kierownika zakładu lub wydzielonej jednostki organizacyjnej upoważnionego przez właściciela.
2a. Rejestracji pojazdów należących do członków obcych sił zbrojnych, personelu cywilnego i członków rodzin, oraz pojazdów ich wykonawców kontraktowych, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie umów międzynarodowych, na

wniosek władz wojskowych tych sił zbrojnych, dokonuje starosta właściwy ze względu na miejsce pobytu tych osób na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2b. Rejestracji pojazdów należących do obcych sił zbrojnych przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie umów międzynarodowych, dokonuje właściwy organ Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Organ ten wydaje dowód rejestracyjny i zalegalizowane tablice rejestracyjne oraz nalepkę kontrolną, chyba że dla danego pojazdu tablice (tablica) rejestracyjne lub nalepka kontrolna nie są wymagane, a numer rejestracyjny umieszcza się bezpośrednio na pojeździe.

3. Rejestracji pojazdów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Biura Ochrony Rządu, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywanych przez Służbę Celno-Skarbową dokonują właściwe organy tych jednostek. Organy te wydają dowód rejestracyjny i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne oraz nalepkę kontrolną, chyba że dla danego pojazdu tablice (tablica) rejestracyjne lub nalepka kontrolna nie są wymagane, a numer rejestracyjny umieszcza się bezpośrednio na pojeździe.

3a. Producent blankietów dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych, nalepek kontrolnych i innych dokumentów wymaganych do rejestracji pojazdów, a także starostowie przekazują odpłatnie wojewodzie mazowieckiemu odpowiednio: blankiety dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych, nalepek kontrolnych i innych dokumentów wymaganych do rejestracji pojazdów, a także zalegalizowane tablice rejestracyjne niezbędne do rejestracji, o której mowa w art. 76 ust. 4. Informacje dotyczące przekazanych blankietów dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych, nalepek kontrolnych i innych dokumentów wymaganych do rejestracji oraz tablic rejestracyjnych podlegają ochronie zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych o klauzuli tajności "tajne" lub "ściśle tajne".

4. Rejestracji pojazdu należącego do przedstawicielstwa dyplomatycznego, urzędu konsularnego i misji specjalnej państw obcych lub organizacji międzynarodowej, a także ich personelu korzystającego z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na mocy ustaw, umów bądź powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych lub na zasadzie wzajemności, dokonuje wojewoda mazowiecki na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych.

5. W razie powierzenia pojazdu przez zagraniczną osobę fizyczną lub prawną podmiotowi polskiemu, pojazd ten jest rejestrowany przez określony w ust. 1 organ właściwy ze względu na miejsce zamieszkania (siedzibę) podmiotu polskiego.

Art. 76.

1. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:
   1) (3) w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz Ministrem Obrony Narodowej:
   a) warunki i tryb rejestracji pojazdów, czasowej rejestracji pojazdów, wyrejestrowania pojazdów, z zastrzeżeniem ust. 2-3, oraz wzory dowodu rejestracyjnego, pozwolenia czasowego, nalepki kontrolnej, tablic rejestracyjnych oraz innych tablic, cech identyfikacyjnych i oznaczeń, w które zaopatruje się pojazd, a także ich opis,
   b) warunki dystrybucji blankietów dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych i nalepek kontrolnych,
   c) szczegółowe wymagania techniczne dla tablic rejestracyjnych oraz zakres i sposób ich badania;
   2) wysokość opłat za wydanie dowodu rejestracyjnego, pozwolenia czasowego, tablic (tablicy) rejestracyjnych i nalepki kontrolnej oraz ich wtórników;
   3) w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, szczegółowe czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu oraz wzory dokumentów w tych sprawach.
2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, ministrem właściwym do spraw transportu oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb rejestracji oraz wzory dowodu rejestracyjnego i tablic rejestracyjnych pojazdów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz pojazdów należących do obcych sił zbrojnych przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie umów międzynarodowych, o których mowa w art. 73 ust. 2b, a także jednostki organizacyjne właściwe w tych sprawach.

2a. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, ministrem właściwym do spraw transportu oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb rejestracji oraz wzory dowodu rejestracyjnego i tablic rejestracyjnych pojazdów Służby Kontrwywiadu

Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego, a także jednostki organizacyjne właściwe w tych sprawach.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, ministrem właściwym do spraw informatyzacji oraz Ministrem Obrony Narodowej oraz po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb rejestracji oraz wzory dowodu rejestracyjnego i tablic rejestracyjnych pojazdów Biura Ochrony Rządu, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywanych przez Służbę Celno-Skarbową, a także jednostki organizacyjne właściwe w tych sprawach.

4. Prezes Rady Ministrów, uwzględniając wymagania wynikające z obowiązku ochrony informacji niejawnych określi, w drodze zarządzenia niepodlegającego ogłoszeniu:
   1) warunki i tryb rejestracji pojazdów resortu spraw wewnętrznych, obrony narodowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywanych przez Służbę Celno-Skarbową, wykorzystywanych do prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych;
   2) szczególny tryb i warunki przekazywania blankietów dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych, nalepek kontrolnych i innych dokumentów wymaganych do rejestracji oraz tablic rejestracyjnych, o których mowa w art. 73 ust. 3a;
   3) szczególne wymagania w zakresie personalizacji tych blankietów.

5. W rozporządzeniach, o których mowa w ust. 1-3, należy uwzględnić w szczególności:
   1) konieczność przeciwdziałania dopuszczeniu do ruchu pojazdów pochodzących z kradzieży;
   2) prawidłowe zabezpieczenie dokumentów związanych z rejestracją, tablicami rejestracyjnymi i innymi oznaczeniami;
   3) koszty działania administracji publicznej w sprawach rejestracji pojazdów;
   4) sposób wykorzystania pojazdów, o których mowa w ust. 2-3, przy wykonywaniu zadań określonych w przepisach dotyczących Biura Ochrony Rządu, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu

Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej i Krajowej Administracji Skarbowej.

Art. 80c.

1. Dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się, o ile są one niezbędne do realizacji ich ustawowych zadań, następującym podmiotom:
   1) Policji;
   2) Żandarmerii Wojskowej;
   3) Straży Granicznej;
   4) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu;
   5) Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu;
   6) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego;
   7) Szefowi Biura Ochrony Rządu;
   8) sądom;
   9) prokuraturze;
   10) organom Krajowej Administracji Skarbowej;
   11) Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu;
   12) Polskiemu Biuru Ubezpieczycieli Komunikacyjnych;
   13) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych - w celu umożliwienia zabezpieczenia ustawowym prawem zastawu należności z tytułu składek, do których poboru Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest obowiązany;
   14) organom właściwym w sprawach rejestracji pojazdów;
   15) strażom gminnym (miejskim);
   16) Inspekcji Transportu Drogowego;
   17) Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych;
   18) komornikom sądowym;
   19) administracyjnym organom egzekucyjnym oraz organom podatkowym;
   20) wojskowym komendantom uzupełnień;
   21) ministrowi właściwemu do spraw środowiska;
   22) ministrowi właściwemu do spraw transportu;
   23) (uchylony);
   24) Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego;
   25) zakładom ubezpieczeń;

26) stacjom kontroli pojazdów;
27) Dyrektorowi Transportowego Dozoru Technicznego;
28) organom właściwym w sprawach realizacji zadań związanych z funkcjonowaniem stref płatnego parkowania;
29) ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego, kierownikowi ośrodka pomocy społecznej lub pracownikowi socjalnemu;
30) organowi prowadzącemu Rejestr Zastawów Skarbowych;
31) organom Inspekcji Ochrony Środowiska.

2. Dane o pojazdach, o których mowa w art. 73 ust. 3, udostępnia się wyłącznie podmiotom określonym w ust. 1 pkt 1-10 i 16 oraz w ust. 2a.

2a. Dane lub informacje zgromadzone w ewidencji udostępnia się także ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, w celu realizacji jego ustawowych zadań, za pomocą urządzeń teletransmisji danych, bez konieczności składania pisemnego wniosku.

3. Zgromadzone w ewidencji dane mogą być udostępniane sądom za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, którego administratorem jest Minister Sprawiedliwości.

3a. Zgromadzone w ewidencji dane udostępnia się zakładom ubezpieczeń za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, o którym mowa w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

4. Podmiotom, o których mowa w ust. 1, dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się w postaci elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Udostępnienie danych w innej postaci może nastąpić wyłącznie w przypadku, gdy nie będzie możliwe udostępnienie w postaci elektronicznej.

5. Podmiotom, o których mowa w ust. 1, dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się na uzasadniony wniosek złożony w postaci papierowej albo w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP. Odpowiedź w postaci papierowej może stanowić wydruk z systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję. Wydruk ten nie wymaga podpisu ani pieczęci.

6. Minister właściwy do spraw informatyzacji może wyrazić zgodę, w drodze decyzji, na udostępnienie danych zgromadzonych w ewidencji podmiotom, o których mowa w ust. 1,

albo ich jednostkom organizacyjnym, za pomocą urządzeń teletransmisji danych, bez konieczności składania pisemnego wniosku, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:

1) posiadają urządzenia umożliwiające odnotowanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane uzyskał;
2) posiadają zabezpieczenia techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania;
3) jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem wykonywanych zadań albo prowadzonej działalności.

7. Decyzji, o której mowa w ust. 6, nie wydaje się w przypadku, o którym mowa w ust. 2a.

Art. 86.

1. Do pojazdów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej i Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywanych przez Służbę Celno-Skarbową, których dotyczą warunki i tryb rejestracji określone w art. 73 ust. 3 oraz w art. 76 ust. 4 pkt 1, oraz pojazdów należących do obcych sił zbrojnych przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie umów międzynarodowych, o których mowa w art. 73 ust. 2b, a także do pojazdów Państwowej Straży Pożarnej mają zastosowanie przepisy art. 83 ust. 1, z wyłączeniem wymogu posiadania zezwolenia starosty, o którym mowa w art. 83 ust. 1 pkt 1 lit. b.
2. Badania techniczne pojazdów służb, o których mowa w ust. 1, są przeprowadzane:
   1) przez upoważnione komórki organizacyjne lub stacje kontroli pojazdów prowadzone przez służby, o których mowa w ust. 1, z wyłączeniem obcych sił zbrojnych przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
   2) w stacjach kontroli pojazdów prowadzących działalność, o której mowa w art. 83 ust. 2.
3. Upoważnione do przeprowadzania badań technicznych komórki organizacyjne lub stacje kontroli, o których mowa w ust. 2 pkt 1, posiadają uprawnienia stacji kontroli pojazdów wyłącznie w odniesieniu do pojazdów służb, o których mowa w ust. 1.
4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw finansów publicznych oraz Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu oraz po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa

Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Biura Ochrony Rządu i Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, a także Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, uwzględniając specyfikę wynikającą z przeznaczenia pojazdów służb, o których mowa w ust. 1, określą, w drodze rozporządzenia:

1) jednostki organizacyjne sprawujące nadzór nad komórkami organizacyjnymi i stacjami kontroli pojazdów przeprowadzającymi badania techniczne pojazdów oraz wydające upoważnienia do przeprowadzania badań technicznych, wzory dokumentów związanych z uzyskaniem upoważnień do wykonywania badań oraz wzór upoważnienia do ich przeprowadzania;
2) wymagania w stosunku do komórek organizacyjnych i stacji kontroli pojazdów upoważnionych do przeprowadzania badań technicznych pojazdów;
3) wzory dokumentów stosowanych przy badaniach technicznych pojazdów;
4) warunki i terminy przeprowadzania badań technicznych pojazdów;
5) okoliczności dopuszczające przeprowadzanie badań technicznych pojazdów, w stacjach kontroli pojazdów prowadzących działalność, o której mowa w art. 83 ust. 2, nieposiadających upoważnienia do badań technicznych pojazdów służb;
6) zasady i warunki współpracy przy wykonywaniu badań technicznych pojazdów innej służby niż właściwa dla komórki organizacyjnej przeprowadzającej badanie.

Art. 100ah.

1. Dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się, o ile są one niezbędne do realizacji ich ustawowych zadań, następującym podmiotom:
   1) Policji;
   2) Inspekcji Transportu Drogowego;
   3) Żandarmerii Wojskowej;
   4) Szefowi Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych;
   5) Straży Granicznej;
   6) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu;
   7) Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu;
   8) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego;
   9) Szefowi Biura Ochrony Rządu;
   10) sądom;
   11) prokuraturze;

12) starostom;
13) strażom gminnym (miejskim);
14) Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych;
15) organom Krajowej Administracji Skarbowej;
16) wojskowym komendantom uzupełnień;
17) podmiotowi wydającemu karty, o którym mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o systemie tachografów cyfrowych (Dz. U. Nr 180, poz. 1494, z późn. zm.);
18) ministrowi właściwemu do spraw transportu w celu umożliwienia organom i służbom uprawnionym do korzystania z systemu Tachonet wymianę danych z organami i uprawnionymi służbami w innych państwach, w których funkcjonuje system tachografu cyfrowego;
19) marszałkowi województwa;
20) wojewódzkiemu ośrodkowi ruchu drogowego;
21) zakładom ubezpieczeń w zakresie niezbędnym do wykonywania uprawnień, o których mowa w art. 43 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych;
22) Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu;
23) ministrowi właściwemu do spraw rodziny;
24) ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego;
25) organowi właściwemu dłużnika, o którym mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 859 i 1217).

1a. Dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się także ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, w celu realizacji jego ustawowych zadań, za pomocą urządzeń teletransmisji danych, bez konieczności składania pisemnego wniosku.

2. Dane zgromadzone w ewidencji mogą być udostępniane sądom za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, którego administratorem jest Minister Sprawiedliwości.

2a. Zgromadzone w ewidencji dane mogą być udostępniane zakładom ubezpieczeń za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, obsługującego Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, o którym mowa w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

3. Podmiotom, o których mowa w ust. 1, dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się w postaci elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Udostępnienie danych w innej postaci, może nastąpić wyłącznie w przypadku, gdy nie będzie możliwe udostępnienie w postaci elektronicznej.
4. Podmiotom, o których mowa w ust. 1, dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się na uzasadniony wniosek złożony w postaci papierowej albo w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP. Odpowiedź w postaci papierowej może stanowić wydruk z systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję. Wydruk ten nie wymaga podpisu ani pieczęci.
5. Minister właściwy do spraw informatyzacji może wyrazić zgodę, w drodze decyzji, na udostępnienie danych zgromadzonych w ewidencji podmiotom, o których mowa w ust. 1, albo ich jednostkom organizacyjnym, za pomocą urządzeń teletransmisji danych, bez konieczności składania pisemnego wniosku, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:
   1) posiadają urządzenia umożliwiające odnotowanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane uzyskał;
   2) posiadają zabezpieczenia techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania;
   3) jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem wykonywanych zadań albo prowadzonej działalności.
6. Decyzji, o której mowa w ust. 5, nie wydaje się w przypadku, o którym mowa w ust. 1a.

Art. 100c**.**

1. Dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się, o ile są one niezbędne do realizacji ich ustawowych zadań, następującym podmiotom:
   1) Policji;
   1a) Inspekcji Transportu Drogowego;
   2) Żandarmerii Wojskowej;
   2a) Szefowi Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych;
   3) Straży Granicznej;
   4) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu;
   4a) Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu;

5) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego;

5a) Szefowi Biura Ochrony Rządu;

6) sądom;

7) prokuraturze;

8) starostom;

8a) strażom gminnym (miejskim);

9) Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych;

10) organom Krajowej Administracji Skarbowej;

11) wojskowym komendantom uzupełnień;

12) podmiotowi wydającemu karty, o którym mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o systemie tachografów cyfrowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 891);

12a) ministrowi właściwemu do spraw rodziny;

12b) ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego;

12c) organowi właściwemu dłużnika, o którym mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 489, 624, 777 i 952);

13) ministrowi właściwemu do spraw transportu w celu umożliwienia organom i służbom uprawnionym do korzystania z systemu Tachonet wymianę danych z organami i uprawnionymi służbami w innych państwach, w których funkcjonuje system tachografu cyfrowego;

14) (47) Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu.

1b. Dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się także ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, w celu realizacji jego ustawowych zadań, za pomocą urządzeń teletransmisji danych, bez konieczności składania pisemnego wniosku.

2. Dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się także na wniosek osoby, której one dotyczą.

2a. Każdy może uzyskać, nieodpłatnie, potwierdzenie lub zaprzeczenie zgodności danych zawartych w dokumencie stwierdzającym uprawnienie do kierowania pojazdami z danymi zgromadzonymi w ewidencji, za pośrednictwem ePUAP, o której mowa w art. 19a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

2b. Potwierdzeniu lub zaprzeczeniu, o którym mowa w ust. 2a, podlegają dane określone w art. 100b ust. 1 pkt 1 i 2 oraz pkt 4-7. Art. 80c ust. 3c i 3d stosuje się odpowiednio.

2c. Dane, o których mowa w art. 100b ust. 1 pkt 15, udostępnia się osobie, której dane dotyczą, w postaci elektronicznej przy użyciu systemu teleinformatycznego obsługującego ewidencję, po uwierzytelnieniu profilem zaufanym ePUAP.

3. Minister właściwy do spraw informatyzacji może udostępnić, w formie zaświadczenia, dane zgromadzone w ewidencji innym podmiotom niż wymienione w ust. 1 i 2, w tym osobom fizycznym, osobom prawnym lub jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, jeżeli wykażą swój uzasadniony interes.

4. Dane zgromadzone w ewidencji udostępnia się, z zastrzeżeniem ust. 5, na umotywowany wniosek zainteresowanego podmiotu złożony w postaci pisemnej lub w postaci elektronicznej z użyciem mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

4a. Dane zgromadzone w ewidencji mogą być udostępniane podmiotom zagranicznym w celu wypełnienia postanowień ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych, a także wykonania aktu prawa stanowionego przez organizację międzynarodową, której Rzeczpospolita Polska jest członkiem. Tryb i sposób udostępniania danych określają ratyfikowane przez Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe, akty prawa stanowionego przez organizację międzynarodową, której Rzeczpospolita Polska jest członkiem lub porozumienia zawarte pomiędzy właściwymi ministrami państw członkowskich Unii Europejskiej.

5. Minister właściwy do spraw informatyzacji może wyrazić zgodę, w drodze decyzji, na udostępnienie danych zgromadzonych w ewidencji podmiotom, o których mowa w ust. 1, albo ich jednostkom organizacyjnym, za pomocą urządzeń teletransmisji danych, bez konieczności składania pisemnego wniosku, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:
   1) posiadają urządzenia umożliwiające odnotowanie w systemie, kto, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane uzyskał;
   2) posiadają zabezpieczenia techniczne i organizacyjne uniemożliwiające wykorzystanie danych niezgodnie z celem ich uzyskania;
   3) jest to uzasadnione specyfiką lub zakresem wykonywanych zadań albo prowadzonej działalności.

6. Decyzji, o której mowa w ust. 5, nie wydaje się w przypadku, o którym mowa w ust. 1b.

USTAWA z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2016 r. poz. 1432 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 60)

Art. 26.

1. Wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej uprawnia do wykonywania czynności, o których mowa w art. 3 pkt 1, przez:
   1) pracowników ochrony wykonujących czynności w ramach specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych;
   2) pracowników ochrony wchodzących w skład zespołów konwojujących wartości pieniężne oraz inne przedmioty wartościowe lub niebezpieczne;
   3) pracowników ochrony wykonujących bezpośrednio czynności związane z ochroną osób;
   4) osoby nadzorujące i kontrolujące pracę pracowników ochrony fizycznej nieposiadających wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej;
   5) pracowników ochrony mających prawo do czynności określonych:
   a) w art. 36 ust. 1 pkt 4,
   b) w art. 36 ust. 1 pkt 5 po dopuszczeniu do posiadania broni w trybie przepisów ustawy o broni i amunicji;
   6) pracowników ochrony wykonujących zadania na obszarach, w obiektach i urządzeniach podlegających obowiązkowej ochronie.
2. Osoba wpisana na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej jest uprawniona do:
   1) opracowywania planu ochrony w zakresie określonym w art. 3 pkt 1;
   2) organizowania i kierowania zespołami pracowników ochrony fizycznej.
3. Na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej wpisuje się osobę, która:
   1) posiada obywatelstwo polskie lub obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
   2) ukończyła 21 lat;
   3) ukończyła co najmniej gimnazjum lub ośmioletnią szkołę podstawową;
   4) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
   5) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne i nie toczy się przeciwko niej postępowanie karne o takie przestępstwo;

6) posiada nienaganną opinię wydaną przez właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania komendanta powiatowego (rejonowego, miejskiego) Policji, sporządzoną na podstawie aktualnie posiadanych przez Policję informacji albo - w przypadku obywatela innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz obywatela polskiego zamieszkałego na terenie tych państw - przez organ odpowiedniego szczebla i kompetencji tych państw, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby;
7) posiada zdolność fizyczną i psychiczną do wykonywania zadań, stwierdzoną orzeczeniami lekarskim i psychologicznym, których ważność nie upłynęła;
8) posiada przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomość przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia.

4. Na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej wpisuje się również osobę, której uznano kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika ochrony fizycznej na podstawie ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 65).
5. Opinię, o której mowa w ust. 3 pkt 6, wydaje się nie rzadziej niż co 3 lata, w formie postanowienia, na które służy zażalenie, a w przypadku opinii dotyczącej obywatela innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz obywatela polskiego zamieszkałego na terenie tych państw, w formie przyjętej w tym państwie.
6. Spełnienie wymogów określonych w ust. 3 pkt 4 i 5 pracownik ochrony potwierdza własnym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.
7. Spełnienie wymogu określonego w ust. 3 pkt 8 potwierdzają:
   1) dyplomy potwierdzające kwalifikacje zawodowe w zawodzie technika ochrony fizycznej osób i mienia lub świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie technika ochrony fizycznej osób i mienia;

2) dyplomy lub świadectwa uczelni, szkół oficerskich lub podoficerskich Policji lub Straży Granicznej;

3) świadectwo szkolenia zawodowego zakończonego złożeniem egzaminu na pierwszy stopień podoficerski, chorążego lub oficerski Służby Więziennej wraz ze świadectwem szkolenia specjalistycznego w zakresie specjalizacji ochronnej w Służbie Więziennej;

[4) zaświadczenia o ukończeniu kursów organizowanych przez ośrodki szkolenia Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej lub Biura Ochrony Rządu, o ile kursy te spełniają wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 9;]

<4) zaświadczenia o ukończeniu kursów organizowanych przez ośrodki szkolenia Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Biura Ochrony Rządu lub Służby Ochrony Państwa, o ile kursy te spełniają wymagania określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ust. 9;>

5) zaświadczenie o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego lub kursu umiejętności zawodowych, potwierdzających przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia, realizowanych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 117 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949);

6) zaświadczenia o ukończeniu innych kursów potwierdzających przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia, prowadzonych przez publiczne i niepubliczne placówki i ośrodki zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 117 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe;

7) świadectwa ukończenia szkoleń lub kursów potwierdzających przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie wyszkolenia strzeleckiego, samoobrony, technik interwencyjnych oraz znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia prowadzonych przez uczelnie.

8. Dyplomy uczelni kształcących w zakresie prawa, administracji publicznej, bezpieczeństwa narodowego lub bezpieczeństwa wewnętrznego potwierdzają specjalistyczne przygotowanie teoretyczne w zakresie znajomości przepisów prawa związanych z wykonywaniem ochrony osób i mienia.

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

9. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania oraz ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia wymagania w zakresie kursów i szkoleń, o których mowa w ust. 7 pkt 6 i 7, w tym szczegółową tematykę i formę przeprowadzonych zajęć, mając na względzie zapewnienie właściwego poziomu wyszkolenia pracowników ochrony fizycznej.

USTAWA z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 777, 935 i 1428)

Art. $6b^2$.

1. Powiatowe zespoły i wojewódzkie zespoły mogą korzystać, z wymiany informacji drogą elektroniczną, z danych dotyczących osób, które złożyły wniosek o ustalenie niepełnosprawności albo o ustalenie stopnia niepełnosprawności, o:
   1) posiadaniu orzeczenia o niezdolności do pracy, jego rodzaju i okresie, na jaki zostało wydane - gromadzonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, organy emerytalne, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu,]* **<Służby Ochrony Państwa>**,Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708), oraz wojskowe organy emerytalne;
   2) prawie do świadczenia rehabilitacyjnego i okresie jego pobierania - gromadzonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych;
   3) kwalifikacjach i umiejętnościach zawodowych oraz doświadczeniu zawodowym - gromadzonych przez publiczne służby zatrudnienia;
   4) posiadaniu statusu bezrobotnego zarejestrowanego w powiatowym urzędzie pracy i pobieraniu świadczeń z tytułu bezrobocia oraz korzystaniu z instrumentów aktywizujących zawodowo na rynku pracy - gromadzonych przez publiczne służby zatrudnienia.

2. W przypadku awarii systemów teleinformatycznych służących do wymiany informacji drogą elektroniczną, o której mowa w ust. 1, powiatowe zespoły i wojewódzkie zespoły mogą korzystać z danych określonych w ust. 1 w drodze pisemnej wymiany informacji. Podmioty wymienione w ust. 1 przekazują te dane niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku powiatowego zespołu lub wojewódzkiego zespołu.

USTAWA z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 870 i 1321)

Art. 111a.

1. Środki zgromadzone na rachunku członka otwartego funduszu są przekazywane przez ten fundusz, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa w przypadku, gdy:
   1) właściwy organ emerytalny zawiadomi o ustaleniu członkowi otwartego funduszu prawa do emerytury:
   a) obliczonej na podstawie art. 15 lub prawa do jej zwiększenia na podstawie art. 14 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 1037 i 2138) lub
   b) obliczonej na podstawie art. 15 lub prawa do jej zwiększenia na podstawie art. 14 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, [*Biura Ochrony Rządu]*, **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708 i 2270 oraz z 2017 r. poz. 38);
   2) Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadomi o ustaleniu członkowi otwartego funduszu prawa do emerytury na podstawie art. 46-50a, art. 50e lub art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz o obliczeniu wysokości emerytury na podstawie art. 183 tej ustawy;
   3) Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zawiadomi o wyborze przez członka otwartego funduszu renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy albo renty rodzinnej z ubezpieczenia na podstawie art. 33 ust. 2b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o

ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r. poz. 277 i 2043 oraz z 2017 r. poz. 2 i 38);

4) Minister Sprawiedliwości zawiadomi o przejściu w stan spoczynku z prawem do uposażenia, o którym mowa w art. 100 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2062, 1948, 2103 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 38 i 60), sędziego będącego członkiem otwartego funduszu.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, otwarty fundusz emerytalny nie może pobierać opłaty.

2a. W przypadku ustalenia prawa do emerytury, o której mowa w ust. 1 pkt 2, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wykreśla wpis o członkostwie w otwartym funduszu z Centralnego Rejestru Członków Otwartych Funduszy Emerytalnych i zawiadamia o tym wykreśleniu fundusz emerytalny.

2b. Z dniem ustalenia prawa do emerytury, o której mowa w ust. 1 pkt 2, umowa z otwartym funduszem staje się nieważna z mocy prawa.

2c. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się art. 100a.

3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, termin i tryb dokonywania zwrotu w przypadkach, o których mowa w ust. 1, uwzględniając zasady współdziałania otwartych funduszy emerytalnych, organów emerytalnych i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przy dokonywaniu rozliczeń.

USTAWA z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm.)

Art. 297.

§ 1. (170) Akta, w tym akta zawierające informacje wymienione w art. 182, naczelnicy urzędów skarbowych i naczelnicy urzędów celno-skarbowych udostępniają wyłącznie:

1) (171) ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej, dyrektorowi izby administracji skarbowej - w toku postępowania podatkowego, postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe, kontroli podatkowej lub kontroli celno-skarbowej;

2) (172) innym naczelnikom urzędów skarbowych lub naczelnikom urzędów celno-skarbowych - w związku ze wszczętym postępowaniem podatkowym, postępowaniem

w sprawach o przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe, kontrolą podatkową, kontrolą celno-skarbową lub w związku z postępowaniem przejętym w trybie art. 18d;

2a) Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej - zgodnie z przepisami o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;

3) sądom lub prokuratorowi - w związku z toczącym się postępowaniem;

4) Rzecznikowi Praw Obywatelskich - w związku z jego udziałem w postępowaniu przed sądem administracyjnym;

5) Prokuratorowi Generalnemu - na wniosek właściwego prokuratora:

a) w przypadkach określonych w dziale IV Kodeksu postępowania administracyjnego,

b) w związku z udziałem prokuratora w postępowaniu przed sądem administracyjnym;

6) (uchylony);

7) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Wywiadu, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służbie Więziennej, *[Biuru Ochrony Rządu]* <**Służbie Ochrony Państwa>**i ich posiadającym pisemne upoważnienie funkcjonariuszom lub żołnierzom w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych;

8) Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia czynności kontrolnych, określonych w rozdziale 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1310, 1948, 1955 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 60).

§ 2. W przypadkach określonych w § 1 pkt 1 lub 2 stosuje się odpowiednio przepis art. 295.

§ 3. (173) W przypadkach, o których mowa w § 1, akta spraw są oznaczane oraz przekazywane w sposób przewidziany w art. 184 § 2a.

§ 4. (174) Naczelnicy urzędów skarbowych oraz naczelnicy urzędów celno-skarbowych udostępniają Najwyższej Izbie Kontroli, w związku z toczącym się postępowaniem kontrolnym, akta, o których mowa w § 1, po wyłączeniu z nich informacji wymienionych w art. 182, chyba że informacje takie zostały uprzednio udzielone Najwyższej Izbie Kontroli na podstawie odrębnych przepisów.

§ 5. Naczelnicy urzędów skarbowych udostępniają Państwowej Komisji Wyborczej, w związku z badaniem sprawozdania komitetu wyborczego, informacji, o której mowa w art. 34 ust. 1, lub sprawozdania, o którym mowa w art. 38 ustawy z dnia 27 czerwca 1997

r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2011 r. poz. 924, z 2015 r. poz. 1064 i 1485 oraz z 2016 r. poz. 1157, 1948 i 2074), akta, o których mowa w § 1.

Art. 298.

Akta niezawierające informacji, o których mowa w art. 182, organy podatkowe udostępniają:

1) ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych;

1a) (176) Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej;

2) innym organom podatkowym;

3) (177) (uchylony);

3a) (178) (uchylony);

4) Najwyższej Izbie Kontroli - w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o Najwyższej Izbie Kontroli;

5) (179) sądowi, prokuratorowi, a także upoważnionym pisemnie przez prokuratora funkcjonariuszom Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Straży Granicznej lub Centralnego Biura Antykorupcyjnego - w związku z toczącym się postępowaniem;

5a) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Wywiadu, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służbie Więziennej, *[Biuru Ochrony Rządu]* **<Służbie Ochrony Państwa>** i ich posiadającym pisemne upoważnienie funkcjonariuszom lub żołnierzom w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych;

5b) (180) Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej i ich posiadającym pisemne upoważnienie funkcjonariuszom lub żołnierzom, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom lub ich wykrycia, ustalenia sprawców i uzyskania dowodów albo ujawnienia mienia zagrożonego przepadkiem;

6) biegłym powołanym w toku postępowania podatkowego lub kontroli podatkowej - w zakresie określonym przez organ podatkowy;

6a) wojewodzie i Szefowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców - w zakresie prowadzonych postępowań dotyczących legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

6b) Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej - w związku z prowadzonym postępowaniem oraz wydawaniem opinii prawnej;

6c) organom nadzoru górniczego - w celu weryfikacji pomiaru urobku rudy miedzi, wydobytego gazu ziemnego oraz wydobytej ropy naftowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 marca 2012 r. o podatku od wydobycia niektórych kopalin (Dz. U. z 2016 r. poz. 1581 i 1948);

6d) (181) Przewodniczącemu Komisji Nadzoru Finansowego - w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego na podstawie ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 174, 615, 888, 996 i 1823);

6e) (182) organom właściwym w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych - w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia czynności sprawdzających i postępowania na podstawie przepisów o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych;

7) innym organom - w przypadkach i na zasadach określonych w odrębnych ustawach oraz ratyfikowanych umowach międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska.

USTAWA z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1876)

Art. 105.

1. Bank ma obowiązek udzielenia informacji stanowiących tajemnicę bankową wyłącznie:

1) innym bankom i instytucjom kredytowym w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z wykonywaniem czynności bankowych oraz nabywaniem i zbywaniem wierzytelności;

1a) na zasadzie wzajemności - innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów - o wierzytelnościach oraz o obrotach i stanach rachunków bankowych w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń;

1b) innym bankom, instytucjom kredytowym lub instytucjom finansowym, w zakresie niezbędnym dla:

a) wykonywania obowiązujących je przepisów dotyczących nadzoru skonsolidowanego, w tym w szczególności dla sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych, obejmujących także bank,

b) zarządzania ryzykiem dużych zaangażowań,

c) stosowania metod wewnętrznych oraz innych metod i modeli, o których mowa w przepisach części trzeciej rozporządzenia nr 575/2013;

1c) instytucjom, o których mowa w ust. 4, w zakresie niezbędnym do stosowania metod wewnętrznych oraz innych metod i modeli, o których mowa w przepisach części trzeciej rozporządzenia nr 575/2013;

1d) innym bankom, spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym, Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej oraz izbie rozliczeniowej, o której mowa w art. 67, albo spółce handlowej, o której mowa w art. 92bb ust. 1, w zakresie niezbędnym do udzielania zbiorczej informacji, o której mowa w art. 92ba ust. 1, lub zbiorczej informacji, o której mowa w art. 105c;

1e) innym bankom, spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym oraz izbie rozliczeniowej, o której mowa w art. 67, albo spółce handlowej, o której mowa w art. 92bb ust. 1, w zakresie niezbędnym do udzielania informacji, o której mowa w art. 92ba ust. 3;

2) na żądanie:

a) Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie nadzoru sprawowanego na podstawie niniejszej ustawy i ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, pracowników Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie, o którym mowa w art. 139 ust. 1 pkt 2, oraz osób upoważnionych uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie określonym w tym upoważnieniu,

b) sądu lub prokuratora w związku z toczącym się postępowaniem o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe:

– przeciwko osobie fizycznej będącej stroną umowy zawartej z bankiem, w zakresie informacji dotyczących tej osoby fizycznej,

– popełnione w związku z działaniem osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, w zakresie informacji dotyczących tej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej,

– określone w art. 165a lub art. 299 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137, z późn. zm.), zwanej dalej "Kodeksem karnym",

– w zakresie zawarcia z osobą fizyczną, prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej umowy o wykonywanie czynności bankowych, w celu weryfikacji zawarcia takich umów i czasu ich obowiązywania,

c) sądu lub prokuratora w związku z wykonaniem wniosku o udzielenie pomocy prawnej, pochodzącego z państwa obcego, które na mocy ratyfikowanej umowy międzynarodowej wiążącej Rzeczpospolitą Polską ma prawo występować o udzielenie informacji objętych tajemnicą bankową,

d) sądu w związku z prowadzonym postępowaniem spadkowym lub o podział majątku między małżonkami albo prowadzoną przeciwko osobie fizycznej będącej stroną umowy sprawą o alimenty lub o rentę o charakterze alimentacyjnym,

e) Szefa Krajowej Administracji Skarbowej albo naczelnika urzędu celno-skarbowego w trybie i na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1947, z późn. zm.) w związku z toczącą się:

– sprawą karną lub karną skarbową przeciwko osobie fizycznej będącej stroną umowy zawartej z bankiem,

– sprawą karną lub karną skarbową o przestępstwo popełnione w zakresie działalności osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, która jest posiadaczem rachunku,

f) Prezesa Najwyższej Izby Kontroli w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania kontrolnego określonego w ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2017 r. poz. 524),

g) (uchylona),

h) Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w zakresie określonym ustawą z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz upoważnionych pracowników Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w zakresie określonym upoważnieniem,

i) biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych banku na podstawie zawartej z bankiem umowy,

j) (uchylona),

k) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służby Więziennej, *[Biura*

Ochrony Rządu] **<Służby Ochrony Państwa>** i ich posiadających pisemne upoważnienie funkcjonariuszy lub żołnierzy w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych,

l) Policji, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom, ich wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,

la) Żandarmerii Wojskowej, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom, ich wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 40b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 244, 768 i 1086),

ł) komornika sądowego w zakresie rachunków bankowych lub pełnomocnictw do dysponowania rachunkami bankowymi, liczby tych rachunków lub pełnomocnictw, obrotów i stanów tych rachunków, z podaniem wpływów, obciążeń rachunków i ich tytułów oraz odpowiednio ich nadawców i odbiorców, w zakresie niezbędnym do prawidłowego prowadzenia postępowania egzekucyjnego, postępowania zabezpieczającego oraz wykonywania innych czynności wynikających z jego ustawowych zadań,

ła) Ministra Sprawiedliwości w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań organu do spraw informacji zgodnie z art. 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 655/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającego procedurę europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 59),

m) wydawców instrumentów płatniczych niebędących bankami, w zakresie określonym ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych,

n) Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań określonych w art. 12 i 14 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922),

o) koordynatora w związku z wykonywaniem przez niego nadzoru uzupełniającego nad konglomeratem finansowym w rozumieniu ustawy o nadzorze uzupełniającym,

p) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, w trybie i na zasadach określonych w art. 23 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1310, z późn. zm.),

q) właściwej władzy nadzorczej, jeżeli jest to niezbędne dla wykonywania przez tę władzę nadzoru skonsolidowanego nad bankiem, przy czym w przypadku właściwej władzy nadzorczej z państwa niebędącego państwem członkowskim - jeżeli Komisja Nadzoru Finansowego zawarła z tą władzą porozumienie, o którym mowa w art. 141f ust. 3,

r) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

– w zakresie określonym ustawą z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1808 i 1948),

– w związku z toczącym się postępowaniem przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów prowadzonym na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 229, 1089 i 1132),

s) prokuratora, Policji i innych organów uprawnionych do prowadzenia postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa lub czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia - w zakresie określonym w art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1260),

t) (uchylona),

u) podmiotu, o którym mowa w art. 42 ust. 4 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowej realizacji wypłat środków gwarantowanych,

v) administracyjnego organu egzekucyjnego oraz centralnego biura łącznikowego, o którym mowa w art. 9 ustawy z dnia 11 października 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych (Dz. U. poz. 1289, z 2015 r. poz. 211 oraz z 2016 r. poz. 1948), w zakresie:

– posiadanych przez dany podmiot:

-- rachunków bankowych lub pełnomocnictw do dysponowania rachunkami bankowymi, liczby tych rachunków lub pełnomocnictw, obrotów i stanów tych rachunków, z

podaniem wpływów, obciążeń rachunków i ich tytułów oraz odpowiednio ich nadawców i odbiorców,

-- rachunków pieniężnych, rachunków papierów wartościowych lub posiadanych pełnomocnictw do dysponowania takimi rachunkami, liczby tych rachunków, a także obrotów i stanów tych rachunków,

– zawartych przez dany podmiot umów:

-- kredytowych lub umów pożyczki, z podaniem wysokości zobowiązań wynikających z tych kredytów lub pożyczek, celów, na jakie zostały udzielone, i sposobu zabezpieczenia ich spłaty,

-- depozytowych,

-- udostępniania skrytek sejfowych,

– nabytych przez dany podmiot, za pośrednictwem banków, akcji Skarbu Państwa lub obligacji Skarbu Państwa, a także obrotu tymi papierami wartościowymi,

– obrotu przez dany podmiot wydawanymi przez banki certyfikatami depozytowymi lub innymi papierami wartościowymi

– w związku z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym, postępowaniem zabezpieczającym oraz wykonywaniem innych czynności wynikających z ustawowych zadań tych organów.

w) krajowego administratora, o którym mowa w art. 3 pkt 22 rozporządzenia Komisji (UE) nr 389/2013 z dnia 2 maja 2013 r. ustanawiającego rejestr Unii zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, decyzjami nr 280/2004/WE i nr 406/2009/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającego rozporządzenia Komisji (UE) nr 920/2010 i nr 1193/2011 (Dz. Urz. UE L 122 z 03.05.2013, str. 1), w zakresie swoich kompetencji,

wa) Rzecznika Finansowego, o którym mowa w art. 11 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 892 i 1823 oraz z 2017 r. poz. 245 i 819) w zakresie niezbędnym do realizacji przez niego ustawowych zadań;

x) Komisji Nadzoru Finansowego w przypadku otrzymania wniosku o przekazanie informacji niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań w zakresie sprawowanego nadzoru nad rynkiem kapitałowym oraz w sprawach związanych z wykonywaniem tego nadzoru, pochodzącego od organu nadzoru nad rynkiem kapitałowym z siedzibą w państwie członkowskim, albo od organu nadzoru nad

rynkiem kapitałowym z siedzibą w innym państwie, jeżeli Komisja Nadzoru Finansowego zawarła z tym organem porozumienie, o którym mowa w art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1480),

y) lustratorów związków rewizyjnych zrzeszających banki spółdzielcze na podstawie umowy zawartej z bankiem spółdzielczym,

z) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, w trybie i na zasadach określonych w art. 34a ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1897, 1948 i 1955 oraz z 2017 r. poz. 60, 768 i 1321);

3) Narodowemu Bankowi Polskiemu, w związku z wykonywaniem kontroli oraz zbieraniem danych niezbędnych do sporządzania bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej, a także innym bankom uprawnionym do pośredniczenia w dokonywaniu przez rezydentów przekazów pieniężnych za granicę oraz rozliczeń w kraju z nierezydentami, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 679).

2. Zakres oraz zasady udzielania informacji przez banki organom podatkowym, organom Krajowej Administracji Skarbowej oraz powiernikowi i jego zastępcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1771), regulują odrębne ustawy.

2a. Banki, na pisemne żądanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, są obowiązane do sporządzania i przekazywania informacji dotyczących numerów rachunków bankowych płatników składek oraz przekazywania danych umożliwiających identyfikację posiadaczy tych rachunków.

2b. Banki, na pisemne żądanie organu wypłacającego świadczenie z ubezpieczenia społecznego lub zaopatrzenia emerytalnego albo uposażenie w stanie spoczynku, są obowiązane do sporządzania i przekazywania danych umożliwiających identyfikację współposiadacza (współposiadaczy) rachunku wspólnego, na który zostały przekazane świadczenia lub uposażenia za okres po śmierci świadczeniobiorcy.

3. Banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów, organy państwowe i osoby, którym ujawniono wiadomości stanowiące tajemnicę bankową, są obowiązane wykorzystać te wiadomości wyłącznie w granicach upoważnienia określonego w ust. 1.

---

4. Banki mogą, wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi, utworzyć instytucje upoważnione do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania:
   1) bankom - informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są potrzebne w związku z wykonywaniem czynności bankowych oraz w związku ze stosowaniem metod wewnętrznych oraz innych metod i modeli, o których mowa w części trzeciej rozporządzenia nr 575/2013;
   2) innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów - informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń;
   3) instytucjom kredytowym - informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie niezbędnym do oceny zdolności kredytowej konsumenta, o której mowa w art. 9 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim;
   4) instytucjom pożyczkowym i podmiotom, o których mowa w art. 59d ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim - na zasadzie wzajemności, informacji stanowiących odpowiednio tajemnicę bankową oraz informacje udostępnione przez instytucje pożyczkowe oraz podmioty, o których mowa w art. 59d ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, w zakresie niezbędnym do oceny zdolności kredytowej konsumenta, o której mowa w art. 9 tej ustawy, i analizy ryzyka kredytowego.

4a. Instytucje utworzone na podstawie ust. 4 mogą udostępniać, z zastrzeżeniem ust. $4a^1$ i $4a^2$, biurom informacji gospodarczej działającym na podstawie ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1015 i 1188, z 2015 r. poz. 396, z 2016 r. poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 819 i 933) dane w drodze teletransmisji.

$4a^1$. Udostępnianie danych na podstawie ust. 4a może nastąpić, jeżeli wierzyciel występujący o udostępnienie tych danych uzyskał pisemne upoważnienie osoby, której dotyczą te dane. Upoważnienie określa zakres danych przeznaczonych do udostępnienia.

$4a^2$. Sposób udostępniania danych określa umowa o współpracy między instytucją utworzoną na podstawie ust. 4 a biurem informacji gospodarczej. Umowa zawiera wzór upoważnienia, o którym mowa w ust. $4a^1$.

4b. Banki mogą udostępniać biurom, o których mowa w ust. 4a, dane o zobowiązaniach powstałych z tytułu umów związanych z dokonywaniem czynności bankowych, jeżeli umowy te zawierają klauzule informujące o możliwości przekazania danych do tych biur.

4c. Klauzule, o których mowa w ust. 4b, zawierają informacje o warunkach, na jakich banki przekazują dane, o których mowa w art. 14 ust. 1 i art. 15 ust. 1 ustawy, o której mowa w ust. 4a.

4d. Instytucje, utworzone zgodnie z ust. 4, mogą udostępniać instytucjom finansowym, będącym podmiotami zależnymi od banków, informacje o zobowiązaniach powstałych z tytułu umów związanych z wykonywaniem czynności bankowych, jeżeli umowy te zawierają klauzule informujące o możliwości przekazania danych do tych instytucji finansowych.

4e. Instytucje utworzone na podstawie ust. 4 mogą udostępniać instytucjom pożyczkowym i podmiotom, o których mowa w art. 59d ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, informacje stanowiące tajemnicę bankową pod warunkiem wyrażenia pisemnej zgody na przekazanie tych informacji przez osobę, której one dotyczą.

4f. Zgoda konsumenta może być także wyrażona w postaci elektronicznej. W takim przypadku instytucja pożyczkowa lub podmiot, o którym mowa w art. 59d ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, obowiązane są do utrwalania wyrażonej w ten sposób zgody na informatycznym nośniku danych w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

4g. Przed udostępnieniem informacji na podstawie ust. 4e instytucje utworzone na podstawie ust. 4 sprawdzają, czy konsument wyraził zgodę na udostępnienie tych informacji, w formie, o której mowa w ust. 4e lub 4f.

4h. Wymianie pomiędzy instytucjami utworzonymi na podstawie ust. 4 a instytucjami pożyczkowymi i podmiotami, o których mowa w art. 59d ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, podlegają dane umożliwiające identyfikację konsumenta, w tym jego dane teleadresowe, oraz dane dotyczące zobowiązania konsumenta.

4i. Banki i instytucje, o których mowa w ust. 4 pkt 2 i 3, obowiązane są do informowania instytucji utworzonych na podstawie ust. 4 o całkowitej spłacie zobowiązań, ich wygaśnięciu, stwierdzeniu nieistnienia zobowiązania, korekcie jego wysokości oraz o nowo powstałych zobowiązaniach i ich aktualizacji, w terminie 7 dni od wystąpienia okoliczności uzasadniających przekazanie informacji. Instytucja utworzona na podstawie

ust. 4 obowiązana jest wprowadzić informacje, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, do zbioru, w którym są one przetwarzane, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia ich otrzymania.

5. Bank ponosi odpowiedzialność za szkody wynikające z ujawnienia tajemnicy bankowej i wykorzystania jej niezgodnie z przeznaczeniem.
6. Bank nie ponosi odpowiedzialności za szkodę wynikającą z ujawnienia tajemnicy bankowej przez osoby i instytucje upoważnione przez ustawę do żądania od banków udzielania informacji stanowiących tajemnicę bankową.
7. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Finansowego, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres danych podlegających wymianie, o których mowa w ust. 4h, uwzględniając właściwą ochronę praw osób, których informacje dotyczą, oraz zapewnienie możliwości dokonania oceny zdolności kredytowej konsumenta i analizy ryzyka kredytowego.

Art. 110.

Bank może pobierać przewidziane w umowie prowizje i opłaty z tytułu wykonywanych czynności bankowych oraz opłaty za wykonywanie innych czynności, w tym także opłaty za przygotowanie, sporządzenie i przekazanie informacji stanowiących tajemnicę bankową uprawnionym przez ustawę osobom, organom i instytucjom, z wyłączeniem przypadków, gdy udzielenie informacji następuje na żądanie:

1) sądu lub prokuratora w toku postępowania karnego lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe;
2) prokuratora w sprawach dotyczących wykorzystywania działalności banków do celów mających związek z przestępstwem, o którym mowa w art. 299 Kodeksu karnego;
3) osób upoważnionych uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego oraz inspektora nadzoru bankowego;
4) organu Krajowej Administracji Skarbowej w zakresie uregulowanym w odrębnych ustawach;
5) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w sprawach dotyczących numerów rachunków bankowych płatników składek oraz danych umożliwiających identyfikację posiadaczy tych rachunków;
6) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji,

Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służby Więziennej, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służbę Ochrony Państwa>**w związku z postępowaniami sprawdzającymi prowadzonymi na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych;

7) prokuratora, Policji i innych organów uprawnionych do prowadzenia postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa lub czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia - w zakresie informacji przekazywanych na potrzeby tych postępowań;

8) (uchylony).

USTAWA z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922)

Art. 43.

1. Z obowiązku rejestracji zbioru danych zwolnieni są administratorzy danych:

1) zawierających informacje niejawne;

1a) które zostały uzyskane w wyniku czynności operacyjno-rozpoznawczych przez funkcjonariuszy organów uprawnionych do tych czynności;

2) przetwarzanych przez właściwe organy dla potrzeb postępowania sądowego oraz na podstawie przepisów o Krajowym Rejestrze Karnym;

2a) przetwarzanych przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej;

2b) przetwarzanych przez właściwe organy na potrzeby udziału Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Wizowym Systemie Informacyjnym;

2c) przetwarzanych przez właściwe organy na podstawie przepisów o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej;

3) dotyczących osób należących do kościoła lub innego związku wyznaniowego, o uregulowanej sytuacji prawnej, przetwarzanych na potrzeby tego kościoła lub związku wyznaniowego;

4) przetwarzanych w związku z zatrudnieniem u nich, świadczeniem im usług na podstawie umów cywilnoprawnych, a także dotyczących osób u nich zrzeszonych lub uczących się;

5) dotyczących osób korzystających z ich usług medycznych, obsługi notarialnej, adwokackiej, radcy prawnego, rzecznika patentowego, doradcy podatkowego lub biegłego rewidenta;

6) tworzonych na podstawie przepisów dotyczących wyborów do Sejmu, Senatu, Parlamentu Europejskiego, rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wyborów na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, na wójta, burmistrza, prezydenta miasta oraz dotyczących referendum ogólnokrajowego i referendum lokalnego;
7) dotyczących osób pozbawionych wolności na podstawie ustawy, w zakresie niezbędnym do wykonania tymczasowego aresztowania lub kary pozbawienia wolności;
8) przetwarzanych wyłącznie w celu wystawienia faktury, rachunku lub prowadzenia sprawozdawczości finansowej;
9) powszechnie dostępnych;
10) przetwarzanych w celu przygotowania rozprawy wymaganej do uzyskania dyplomu ukończenia szkoły wyższej lub stopnia naukowego;
11) przetwarzanych w zakresie drobnych bieżących spraw życia codziennego;
12) przetwarzanych w zbiorach, które nie są prowadzone z wykorzystaniem systemów informatycznych, z wyjątkiem zbiorów zawierających dane, o których mowa w art. 27 ust. 1.

1a. Obowiązkowi rejestracji zbiorów danych osobowych, z wyjątkiem zbiorów zawierających dane, o których mowa w art. 27 ust. 1, nie podlega administrator danych, który powołał administratora bezpieczeństwa informacji i zgłosił go Generalnemu Inspektorowi do rejestracji, z zastrzeżeniem art. 46e ust. 2.

2. W odniesieniu do zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, oraz zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1a, przetwarzanych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, **<Służbę Ochrony Państwa>** oraz Centralne Biuro Antykorupcyjne, Generalnemu Inspektorowi nie przysługują uprawnienia określone w art. 12 pkt 2, art. 14 pkt 1 i 3-5 oraz art. 15-18.

USTAWA z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 888, 1086, 1566, 1909 i 2180)

Art. 29**.**

1. Dział sprawy wewnętrzne obejmuje sprawy:
1) ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego;

2) ochrony granicy Państwa, kontroli ruchu granicznego i cudzoziemców oraz koordynacji działań związanych z polityką migracyjną państwa;
3) zarządzania kryzysowego;
4) obrony cywilnej;
5) ochrony przeciwpożarowej;
6) (uchylony);
6a) (uchylony);
7) nadzoru nad ratownictwem górskim i wodnym;
8) obywatelstwa;
9) ewidencji ludności, dowodów osobistych i paszportów, w zakresie ustalonym w ustawach;
10) rejestracji stanu cywilnego w zakresie ustalonym w ustawie oraz zmiany imion i nazwisk.

2. Jeżeli informacje uzyskane przez organy i jednostki organizacyjne nadzorowane, podległe lub podporządkowane ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych mogą mieć istotne znaczenie dla bezpieczeństwa Państwa, minister ten przekazuje je niezwłocznie do wiadomości Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesa Rady Ministrów.
3. (uchylony).
4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje nadzór nad działalnością Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Obrony Cywilnej Kraju, Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, Krajowego Centrum Informacji Kryminalnej oraz *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>**.

USTAWA z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 2217)

Art. 1.

1. Ustawa określa zasady nabywania prawa oraz ustalania wysokości i wypłacania dodatkowego wynagrodzenia rocznego dla pracowników jednostek sfery budżetowej, zwanego dalej "wynagrodzeniem rocznym".

2. Przez użyte w ust. 1 określenie "pracownicy jednostek sfery budżetowej" rozumie się pracowników:
   1) państwowych jednostek sfery budżetowej, dla których środki na wynagrodzenia są kształtowane na podstawie odrębnej ustawy;
   2) zatrudnionych w urzędach organów władzy publicznej, kontroli, ochrony prawa oraz sądach i trybunałach, wymienionych w art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 i 1948);
   3) samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych prowadzących gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie wymienionej w pkt 2;
   4) biur poselskich, senatorskich lub poselsko-senatorskich oraz klubów, kół albo zespołów parlamentarnych.
3. Przepisów ustawy nie stosuje się do:
   1) osób, o których mowa w:
   a) art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. z 2011 r. poz. 430 i 654 oraz z 2015 r. poz. 1348 i 1960);
   b) (utraciła moc);
   2) (1) żołnierzy oraz funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej oraz *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>**.

USTAWA z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778)

Art. 8.

1. Za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a.
2. Jeżeli pracownik spełnia kryteria określone dla osób współpracujących, o których mowa w ust. 11 - dla celów ubezpieczeń społecznych jest traktowany jako osoba współpracująca.
2a. Za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do

której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

3. Za osobę wykonującą pracę nakładczą uważa się osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę nakładczą.
4. Za członka spółdzielni uważa się członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną oraz spółdzielni kółek rolniczych, zajmujących się produkcją rolną, działających zgodnie z art. 138-178 oraz art. 180 § 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2017 r. poz. 1560 i 1596), który wykonuje pracę na rzecz spółdzielni na innej podstawie niż stosunek pracy lub wytwarza na jej rzecz produkty rolne w prowadzonym przez siebie gospodarstwie.
5. Na równi z członkiem spółdzielni, o którym mowa w ust. 4, traktuje się inne osoby, które wykonują pracę w spółdzielni lub w gospodarstwie rolnym spółdzielni na innej podstawie niż stosunek pracy, niebędące jej członkami i wynagradzane według zasad obowiązujących członków spółdzielni, w tym kandydatów na członka spółdzielni.
6. Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się:
   1) osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych;
   2) twórcę i artystę;
   3) osobę prowadzącą działalność w zakresie wolnego zawodu:
   a) w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,
   b) z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
   4) wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej;
   5) osobę prowadzącą publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949).
7. Za twórcę, o którym mowa w ust. 6 pkt 2, uważa się osobę, która tworzy dzieła w zakresie architektury, architektury wnętrz, architektury krajobrazu, urbanistyki, literatury pięknej,

sztuk plastycznych, muzyki, fotografiki, twórczości audiowizualnej, choreografii i lutnictwa artystycznego oraz sztuki ludowej, będące przedmiotem prawa autorskiego.

8. Za artystę, o którym mowa w ust. 6 pkt 2, uważa się osobę wykonującą zarobkowo działalność artystyczną w dziedzinie sztuki aktorskiej i estradowej, reżyserii teatralnej i estradowej, sztuki tanecznej i cyrkowej oraz w dziedzinie dyrygentury, wokalistyki, instrumentalistyki, kostiumografii, scenografii, a także w dziedzinie produkcji audiowizualnej reżyserów, scenarzystów, operatorów obrazu i dźwięku, montażystów i kaskaderów.
9. Uznanie działalności za twórczą lub artystyczną i ustalenie daty jej rozpoczęcia następuje w formie decyzji Komisji do Spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców, działającej przy *ministrze właściwym do spraw kultury*( ).
10. *Minister właściwy do spraw kultury*( ) w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego powołuje, w drodze rozporządzenia, komisję, o której mowa w ust. 9, oraz szczegółowo określa jej zadania, a także skład i tryb działania.
11. Za osobę współpracującą z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz zleceniobiorcami, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 5, uważa się małżonka, dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione, rodziców, macochę i ojczyma oraz osoby przysposabiające, jeżeli pozostają z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracują przy prowadzeniu tej działalności lub wykonywaniu umowy agencyjnej lub umowy zlecenia; nie dotyczy to osób, z którymi została zawarta umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego.
12. Za stypendystę sportowego uważa się osobę pobierającą stypendium sportowe, z wyjątkiem osób uczących się lub studiujących, jeśli nie podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innego tytułu.
13. Za osobę duchowną uważa się duchownego oraz członków zakonów męskich i żeńskich Kościoła Katolickiego, innych kościołów i związków wyznaniowych, z wyjątkiem alumnów seminariów duchownych, nowicjuszów, postulantów i juniorystów, którzy nie ukończyli 25. roku życia.
14. Na równi z zatrudnieniem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej uważa się zatrudnienie obywateli polskich za granicą w polskich przedstawicielstwach dyplomatycznych i urzędach konsularnych, w stałych przedstawicielstwach przy Organizacji Narodów Zjednoczonych i innych misjach lub misjach specjalnych, a także w innych polskich

placówkach, instytucjach lub przedsiębiorstwach, chyba że umowy międzynarodowe stanowią inaczej.

15. Za osobę w stosunku służby uważa się żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy:
    1) Policji;
    2) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu;
    2a) Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
    3) Straży Granicznej;
    4) Państwowej Straży Pożarnej;
    5) Służby Więziennej;
    6) Służby Celno-Skarbowej;
    6a) Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego;
    [7) Biura Ochrony Rządu.]
    <7) Służby Ochrony Państwa.>

Art. 22.

1. Stopy procentowe składek wynoszą:
    1) 19,52% podstawy wymiaru - na ubezpieczenie emerytalne, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4;
    2) 8,00% podstawy wymiaru - na ubezpieczenia rentowe;
    3) 2,45% podstawy wymiaru - na ubezpieczenie chorobowe;
    4) od 0,40% do 8,12% podstawy wymiaru - na ubezpieczenie wypadkowe.
2. Zasady różnicowania stopy procentowej składek na ubezpieczenie wypadkowe określają przepisy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.
3. W przypadku:
    1) odprowadzania składki do otwartego funduszu emerytalnego część składki na ubezpieczenie emerytalne wynosząca:
    a) 2,92% podstawy wymiaru składki jest odprowadzana przez Zakład do wybranego przez ubezpieczonego otwartego funduszu emerytalnego,
    b) 4,38% podstawy wymiaru składki jest ewidencjonowana przez Zakład na subkoncie, o którym mowa w art. 40a,
    2) nieodprowadzania lub zaprzestania odprowadzania składki do otwartego funduszu emerytalnego, o którym mowa w ust. 3d, część składki na ubezpieczenie emerytalne

wynosząca 7,3% podstawy wymiaru składki jest ewidencjonowana przez Zakład na subkoncie, o którym mowa w art. 40a

- z uwzględnieniem art. 111.

3a. Zakład nie odprowadza do otwartego funduszu emerytalnego i nie ewidencjonuje na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, składek, o których mowa w ust. 3, w przypadku zawiadomienia przez właściwy organ emerytalny o ustaleniu prawa ubezpieczonego do emerytury obliczonej na podstawie art. 15 lub prawa do jej zwiększenia na podstawie art. 14:

1) ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 1037 i 2138 oraz z 2017 r. poz. 715 i 1321) lub

2) ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu]*, **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708 i 2270 oraz z 2017 r. poz. 38, 715, 1321 i 1386).

3b. (uchylony).

3c. (uchylony).

3d. Zakład zaprzestaje odprowadzania do otwartego funduszu emerytalnego składek, o których mowa w ust. 3 pkt 1 lit. a, od dnia następującego po dniu poinformowania przez Zakład otwartego funduszu emerytalnego o obowiązku przekazania środków zgromadzonych na rachunku członka otwartego funduszu emerytalnego na fundusz emerytalny FUS w związku z ukończeniem przez ubezpieczonego wieku niższego o 10 lat od wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3e. Przepis ust. 3d stosuje się odpowiednio do części składki, o której mowa w ust. 3 pkt 1 lit. a, należnej za okres do dnia, o którym mowa w ust. 3d, opłaconej lub zidentyfikowanej po tym dniu.

3f. Składkę, o której mowa w ust. 3e, ewidencjonuje się na subkoncie, o którym mowa w art. 40a.

3g. Zakład nie odprowadza do otwartego funduszu emerytalnego i nie ewidencjonuje na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, składek, o których mowa w ust. 3, osobom, którym ustalono prawo do emerytury albo emerytury częściowej, o której mowa w art. 26b

ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z zastrzeżeniem ust. 3h.

3h. Zakład ewidencjonuje na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, składki osobom mającym ustalone prawo do okresowej emerytury kapitałowej, do emerytury pomostowej

Art. 40.

1. Na koncie ubezpieczonego ewidencjonuje się informacje o zwaloryzowanej wysokości składek na ubezpieczenie emerytalne, z wyłączeniem składek podlegających odprowadzeniu do otwartego funduszu emerytalnego i zewidencjonowaniu na subkoncie, o którym mowa w art. 40a:
   1) należnych - w przypadku ubezpieczonych niebędących płatnikami składek;
   2) wpłaconych - w przypadku ubezpieczonych będących płatnikami składek oraz osób współpracujących z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność.

1a. Jeżeli ubezpieczony niebędący płatnikiem składek w ciągu 3 miesięcy od upływu terminu opłacenia składki, o której mowa w ust. 1 pkt 1, stwierdzi, że składka ta nie została opłacona, może zwrócić się do Zakładu o udzielenie informacji, czy Zakład podjął działania zmierzające do jej ściągnięcia.

1b. Na koncie ubezpieczonego niebędącego płatnikiem składek ewidencjonuje się informacje o zwaloryzowanej wysokości należnych składek podlegających:
   1) odprowadzeniu do otwartego funduszu emerytalnego,
   2) zewidencjonowaniu na subkoncie, o którym mowa w art. 40a

   - które uległy przedawnieniu zgodnie z art. 24.

1c. (6) Na koncie ubezpieczonego ewidencjonuje się także informacje o zwaloryzowanej wysokości składek podlegających odprowadzeniu do otwartego funduszu emerytalnego lub zewidencjonowaniu na subkoncie, o którym mowa w art. 40a:
   1) w przypadku ubezpieczonych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, należnych za okres do dnia złożenia wniosku o emeryturę określoną w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub nabycia prawa do emerytury, jeżeli złożenie takiego wniosku nie jest wymagane - nieopłaconych lub niezidentyfikowanych do tego dnia, także wówczas gdy nie uległy one przedawnieniu;
   2) w przypadku ubezpieczonych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, opłaconych lub zidentyfikowanych po dniu złożenia wniosku o emeryturę określoną w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Społecznych lub nabycia prawa do emerytury, jeżeli złożenie takiego wniosku nie jest wymagane.

1d. Jako datę zewidencjonowania na koncie ubezpieczonego składek, o których mowa w ust. 1b i 1c, przyjmuje się dzień zewidencjonowania na koncie ubezpieczonego składek, o których mowa w ust. 1 pkt 1, należnych za ten sam miesiąc kalendarzowy.

1e. (7) Na koncie ubezpieczonego ewidencjonuje się kwotę środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc ustalenia prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego wynoszącego 65 lat oraz z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego wynoszącego 60 lat przez osobę, która nie spełnia ustawowych warunków do ustalenia prawa do okresowej emerytury kapitałowej, z zastrzeżeniem ust. 1f.

1f. Przepisu ust. 1e nie stosuje się do osób spełniających ustawowe warunki do ustalenia prawa do okresowej emerytury kapitałowej.

1g. Przepis ust. 1e stosuje się odpowiednio do osób, którym nie ustalono prawa do okresowej emerytury kapitałowej z przyczyn, o których mowa w art. 8 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych.

2. Na koncie ubezpieczonego ewidencjonuje się także informacje:

1) wymienione w drukach: zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych, imiennym raporcie miesięcznym i w deklaracji rozliczeniowej;

2) o członkostwie w otwartym funduszu emerytalnym i o terminach przekazania składek do tego funduszu;

3) *o członkostwie w kasie chorych*(8) i o terminach przekazania składek do tej kasy;

4) o wysokości należnych i wpłaconych składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne oraz o wysokości należnych i odprowadzonych składek podlegających odprowadzeniu do otwartego funduszu emerytalnego;

4a) o wartości środków wypłaconych z tytułu okresowej emerytury kapitałowej;

5) o faktach pozaubezpieczeniowych, mających wpływ na prawo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i na ich wysokość;

6) (uchylony);

7) niezbędne do przyznania i wypłaty świadczeń z ubezpieczeń społecznych, a także świadczeń finansowanych z budżetu państwa oraz o dokonanych wypłatach;

8) niezbędne do ustalenia, ponownego ustalenia lub przeliczenia kapitału początkowego;

9) o kapitale początkowym oraz zwaloryzowanym kapitale początkowym;

10) niezbędne do realizacji przez Zakład zadań zleconych na podstawie odrębnych przepisów;

11) o okresach pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, przekazane w zgłoszeniu danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o którym mowa w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 664);

12) o małżeńskich stosunkach majątkowych oraz o osobach fizycznych, na rzecz których ma nastąpić w razie śmierci wypłata środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, w przypadku osób niebędących członkami otwartego funduszu emerytalnego, dla których Zakład prowadzi to subkonto;

13) o kwocie środków, o której mowa w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a;

14) o osobach uposażonych, o których mowa w art. 25b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;

15) o oświadczeniach:

a) o przekazywaniu do otwartego funduszu emerytalnego składki, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 1 lit. a, począwszy od składki opłaconej za lipiec,

b) o zewidencjonowaniu składki, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 2, na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, począwszy od składki opłaconej za miesiąc, w którym złożono wniosek.

3. (uchylony).

4. (uchylony).

5. (uchylony).

6. (uchylony).

7. (uchylony).

8. Zakład może odmówić zewidencjonowania na koncie ubezpieczonego nieopłaconej składki na ubezpieczenie emerytalne, o której mowa w ust. 1 pkt 1, a zewidencjonowaną anulować, w razie współdziałania ubezpieczonego z płatnikiem składek w celu uniknięcia obowiązku opłacania składek.

8a. Na podstawie zawiadomienia przez właściwy organ emerytalny o ustaleniu prawa ubezpieczonego do emerytury na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin lub przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym

funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu]*, **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin Zakład usuwa z ewidencji informacje o należnych i zwaloryzowanych składkach na ubezpieczenie emerytalne za okresy służby uwzględnione w wymiarze emerytury wojskowej lub policyjnej.

9. (uchylony).

10. (uchylony).

USTAWA z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383, 1386 i 2120)

Art. 2.

1. Świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w ustawie przysługują:
   1) ubezpieczonym - w przypadku spełnienia warunków do nabycia prawa do świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
   2) członkom rodziny pozostałym po ubezpieczonym albo po osobie uprawnionej do świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
2. Świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w ustawie przysługują również żołnierzom zawodowym oraz funkcjonariuszom Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa>**Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej, jeżeli nie spełniają oni warunków do nabycia prawa lub utracili prawo do świadczeń określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób, oraz członkom rodzin pozostałym po tych osobach.

Art. 6.

1. Okresami składkowymi są następujące okresy:

1) ubezpieczenia;
2) opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości określonej w przepisach o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych, w przepisach wymienionych w art. 195 pkt 1-4 i 8, w przepisach o adwokaturze, w przepisach o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz w przepisach o pomocy społecznej;
3) zaliczone do okresów ubezpieczenia społecznego duchownych:
a) okresy pozostawania duchownymi przed dniem 1 lipca 1989 r., pod warunkiem opłacania składek na ubezpieczenie społeczne za cały okres podlegania temu ubezpieczeniu,
b) okresy przebywania duchownych na misjach oraz okresy prowadzenia przez duchownych działalności duszpasterskiej wśród Polonii, przypadające po dniu 14 listopada 1991 r., do dnia wejścia w życie ustawy;
4) czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim lub okresy jej równorzędne albo okresy zastępczych form tej służby;
5) działalności kombatanckiej, działalności równorzędnej z tą działalnością, a także okresy zaliczane do okresów tej działalności oraz okresy podlegania represjom wojennym i okresu powojennego, określone w przepisach o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego;
6) pełnionej w Polsce służby:
a) w Policji (Milicji Obywatelskiej),
b) w Urzędzie Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego i Służbie Wywiadu Wojskowego oraz Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (w organach bezpieczeństwa publicznego),
c) w Straży Granicznej,
d) w Służbie Więziennej,
e) w Państwowej Straży Pożarnej,
f) w Służbie Celnej,
g) w Biurze Ochrony Rządu,
h) w Służbie Celno-Skarbowej*[;]* **<,>**
<i) w Służbie Ochrony Państwa;>
7) pobierania zasiłku macierzyńskiego;
8) (5) osadzenia w więzieniach lub innych miejscach odosobnienia na terytorium Polski na mocy skazania albo bez wyroku po dniu 31 grudnia 1955 r. za działalność polityczną;

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

9) zatrudnienia za granicą osób, które w tym czasie nie były obywatelami polskimi, jeżeli osoby te powróciły do kraju po dniu 22 lipca 1944 r. i zostały uznane za repatriantów;

10) świadczenia pracy po 1956 r. na rzecz organizacji politycznych i związków zawodowych, nielegalnych w rozumieniu przepisów obowiązujących do kwietnia 1989 r.

2. Za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. następujące okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne:

1) zatrudnienia po ukończeniu 15 lat życia:

a) na obszarze Państwa Polskiego - w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy, jeżeli w tych okresach pracownik pobierał wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego: chorobowy, macierzyński lub opiekuńczy albo rentę chorobową,

b) obywateli polskich za granicą - w polskich przedstawicielstwach dyplomatycznych i urzędach konsularnych, w stałych przedstawicielstwach przy Organizacji Narodów Zjednoczonych i w innych misjach lub misjach specjalnych, a także w innych polskich placówkach, instytucjach lub przedsiębiorstwach, do których zostali delegowani lub skierowani; dotyczy to również członków rodziny delegowanego lub skierowanego tam pracownika, którzy podjęli zatrudnienie w tych placówkach w czasie pobytu za granicą,

c) obywateli polskich za granicą - w organizacjach międzynarodowych, zagranicznych instytucjach i w zakładach, do których zostali skierowani w ramach współpracy międzynarodowej lub w których byli zatrudnieni za zgodą właściwych władz polskich; zgoda nie jest wymagana w stosunku do pracowników, którzy wyjechali za granicę przed dniem 9 maja 1945 r.,

d) obywateli polskich za granicą - u innych pracodawców zagranicznych, jeżeli w okresie pracy za granicą były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne w Polsce;

2) pracy przymusowej:

a) wykonywanej na rzecz hitlerowskich Niemiec w okresie II wojny światowej,

b) wykonywanej na obszarze Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w okresie od dnia 17 września 1939 r. do dnia 31 grudnia 1956 r.,

c) wykonywanej na rozkaz władz alianckich do dnia 31 grudnia 1945 r.,

d) wykonywanej w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach pozyskiwania i wzbogacania rud uranu oraz batalionach budowlanych podczas odbywania służby wojskowej w Wojsku Polskim;

3) zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975 r.;

4) pracy wykonywanej w czasie odbywania na obszarze Państwa Polskiego kary pozbawienia wolności, kary aresztu za wykroczenie oraz w czasie tymczasowego aresztowania - w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy określonego dla takiej pracy;

5) niewykonywania pracy po ustaniu zatrudnienia, jeżeli za te okresy na podstawie przepisów Kodeksu pracy zostało wypłacone wynagrodzenie lub odszkodowanie;

6) czasowego pozostawania bez pracy na obszarze Państwa Polskiego z powodu niemożności jej otrzymania lub niemożności podjęcia szkolenia zawodowego, w tym okresy pobierania zasiłków z funduszu aktywizacji zawodowej, zasiłków dla bezrobotnych oraz zasiłków szkoleniowych wypłaconych z Funduszu Pracy;

6a) (6) niewykonywania pracy przed dniem 31 lipca 1990 r. na skutek represji politycznych;

7) sprawowania mandatu posła lub senatora w Państwie Polskim;

8) internowania na podstawie art. 42 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym (Dz. U. poz. 154, z 1982 r. poz. 18 oraz z 1989 r. poz. 178);

9) wykonywania działalności twórczej lub artystycznej na obszarze Państwa Polskiego:

a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, za które opłacono składkę na ubezpieczenie społeczne lub w których ubezpieczony był zwolniony od opłacania składki,

b) przypadającej przed dniem 1 stycznia 1974 r., uznane przez Komisję do Spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców, działającą przy ministrze właściwym do spraw kultury, pod warunkiem że twórca lub artysta opłacał składki na ubezpieczenie społeczne po dniu 31 grudnia 1973 r.;

10) pracy adwokatów wykonywanej na obszarze Państwa Polskiego:

a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, za które opłacono składkę na ubezpieczenie społeczne lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki,

b) przed dniem objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego z tego tytułu;

11) wykonywania na obszarze Państwa Polskiego pracy nakładczej:

a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki,

b) przed dniem objęcia obowiązkiem ubezpieczenia z tego tytułu,

---

jeżeli w tych okresach osoba wykonująca taką pracę uzyskiwała wynagrodzenie w wysokości co najmniej połowy obowiązującego najniższego wynagrodzenia, określonego na podstawie przepisów Kodeksu pracy;

12) pracy na obszarze Państwa Polskiego w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych i w innych spółdzielniach zrzeszonych w Centralnym Związku Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, w zespołowych gospodarstwach rolnych spółdzielni kółek rolniczych zrzeszonych w Krajowym Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych oraz pracy na rzecz tych spółdzielni:

a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki,

b) przed dniem objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego z tego tytułu;

13) pracy na obszarze Państwa Polskiego wykonywanej na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia oraz współpracy przy wykonywaniu takiej umowy:

a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego i okresy kontynuowania tego ubezpieczenia, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki,

b) wykonywanej przed dniem 1 stycznia 1976 r., jeżeli umowa odpowiadała warunkom ubezpieczenia obowiązującym w tym dniu;

14) pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarze Państwa Polskiego:

a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego i okresy kontynuowania tego ubezpieczenia, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki,

b) prowadzonej przed dniem objęcia obowiązkiem ubezpieczenia z tego tytułu, jeżeli prowadzenie działalności gospodarczej odpowiadało warunkom ubezpieczenia;

15) współpracy przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarze Państwa Polskiego objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego oraz okresy kontynuowania tego ubezpieczenia, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki;

16) ubezpieczenia społecznego duchownych na obszarze Państwa Polskiego, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki;

17) pobierania stypendium sportowego z tytułu wyczynowego uprawiania sportu na obszarze Państwa Polskiego po ukończeniu 15 roku życia, z wyjątkiem okresów pobierania stypendium przez osoby uczące się lub studiujące w systemie studiów dziennych.

3. Za okresy zatrudnienia i okresy pracy na obszarze Państwa Polskiego, o których mowa w ust. 2, uważa się:

1) okresy zatrudnienia i okresy pracy wykonywanej na terenach wchodzących w skład Rzeczypospolitej Polskiej w obecnych granicach oraz

2) okresy zatrudnienia i okresy pracy wykonywanej na terenach wchodzących w skład Rzeczypospolitej Polskiej przed ustaleniem jej obecnych granic.

Art. 32.

1. (22) Ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 i 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1.

1a. Przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się:

1) okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

2) (uchylony).

2. Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

3. Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnym charakterze uważa się:

1) pracowników organów kontroli państwowej;

2) pracowników organów administracji celnej;

3) pracowników wykonujących działalność twórczą lub artystyczną;

4) dziennikarzy zatrudnionych w redakcjach dzienników, czasopism, w radiu, telewizji oraz w organach prasowych, informacyjnych, publicystycznych albo fotograficznych, objętych układem zbiorowym pracy dziennikarzy;

5) nauczycieli, wychowawców lub innych pracowników pedagogicznych wykonujących pracę nauczycielską wymienioną w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela;
6) żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa>**, Służby Celnej, Służby Celno-Skarbowej, Służby Więziennej i Państwowej Straży Pożarnej;
7) pracowników jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a-5 i 8 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 736 i 1169).

4. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

4a. (utracił moc).

5. Odrębne przepisy określają zasady przechodzenia na emeryturę, bez względu na wiek, nauczycieli urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r.

Art. 45.

1. Za okresy zaliczane do okresów zatrudnienia na kolei uważa się okresy:
1) przerwy w pracy na kolei obejmującej okresy wymienione w art. 44 pkt 6 i 7;
2) zatrudnienia poza koleją w okresie po dniu 31 sierpnia 1939 r. do dnia 9 maja 1945 r. pracowników, którzy w dniu 31 sierpnia 1939 r. byli zatrudnieni na kolei i po dniu 9 maja 1945 r. podjęli ponownie w Polsce zatrudnienie na kolei;
3) pobierania stypendium sportowego z tytułu wyczynowego uprawiania sportu, wypłacanego przez kolejowy klub sportowy, jeżeli osoba pobierająca stypendium przed okresem jego pobierania była zatrudniona na kolei.

2. Okresy działalności kombatanckiej, służby wojskowej oraz służby w:
1) Policji (Milicji Obywatelskiej),
2) Urzędzie Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego i Służbie Wywiadu Wojskowego oraz Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (w organach bezpieczeństwa publicznego),
3) Straży Granicznej,

4) Służbie Więziennej,
5) Państwowej Straży Pożarnej,
6) Biurze Ochrony Rządu<,>
<7) Służbie Ochrony Państwa;>

traktuje się na równi z okresami zaliczalnymi do okresów zatrudnienia na kolei.

Art. 85.

1. Kwoty najniższej renty z tytułu niezdolności do pracy wynoszą:
   1) 1000,00 zł miesięcznie - dla osób całkowicie niezdolnych do pracy;
   2) 750,00 zł miesięcznie - dla osób częściowo niezdolnych do pracy.
2. Kwota najniższej emerytury, z zastrzeżeniem art. 24a ust. 6, art. 54, art. 54a ust. 2 i art. 87, oraz renty rodzinnej wynosi 1000,00 zł miesięcznie.

2a. (31) Jeżeli w wyniku waloryzacji emerytura przyznana na podstawie art. 24a lub art. 27a, osobie niemającej okresu składkowego i nieskładkowego wymaganego do ustalenia tej emerytury w wysokości najniższej emerytury, jest niższa od obowiązujących od terminu waloryzacji nowych kwot najniższych rent z tytułu niezdolności do pracy, emeryturę tę podwyższa się odpowiednio do:
   1) kwoty, o której mowa w art. 85 ust. 1 pkt 1, jeżeli emerytura z urzędu została przyznana osobie uprzednio uprawnionej do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy;
   2) kwoty, o której mowa w art. 85 ust. 1 pkt 2, jeżeli emerytura z urzędu została przyznana osobie uprzednio uprawnionej do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

3. (32) Kwoty najniższych świadczeń, o których mowa w ust. 1-2a, podwyższa się przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacji, o którym mowa w art. 89-94.
4. Świadczenia ustalone w kwotach niższych niż określone w ust. 1-3, w tym także świadczenia ustalone wraz ze zwiększeniami, o których mowa w art. 56 ust. 3 i 4 oraz w art. 73 ust. 3 i 4, podwyższa się do tych kwot z urzędu, a jeżeli ich wypłata była wstrzymana - po wznowieniu wypłaty.
5. Przepis ust. 4 stosuje się do świadczeń przyznanych zgodnie z postanowieniami umów międzynarodowych ubezpieczonym zamieszkałym w Polsce, w taki sposób, aby suma świadczenia przyznanego na podstawie ustawy i świadczenia zagranicznego nie była niższa od kwoty świadczeń określonych w ust. 1-3.

6. Emerytury przysługującej z Funduszu nie podwyższa się do kwoty najniższej emerytury, jeżeli przysługuje ona osobie, która ma ustalone prawo do emerytury wojskowej obliczonej według zasad określonych w art. 15a ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 1037 i 2138 oraz z 2017 r. poz. 715 i 1321) lub do emerytury policyjnej obliczonej według zasad określonych w art. 15a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu,]* **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708 i 2270 oraz z 2017 r. poz. 38, 715 i 1321).

Art. 95.

1. W razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego.
2. Przepis ust. 1 stosuje się również, z uwzględnieniem art. 96, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2, z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa lub policyjna została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin lub w art. 15a lub art. 18e ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu],* **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.
3. Przepis ust. 1 stosuje się także w razie zbiegu u jednej osoby prawa do renty rodzinnej z prawem do zasiłku lub świadczenia przedemerytalnego.

Art. 173.

1. Dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

1a. Kapitał początkowy ustala się także dla zwolnionych ze służby: żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Więziennej, urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., jeżeli przed dniem 1 stycznia 1999 r. pozostawali oni w służbie i nie mają ustalonego prawa do świadczeń określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób.

1b. Przepis ust. 1a stosuje się również do funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1a, którzy po zwolnieniu ze służby nabyli prawo do policyjnego zaopatrzenia emerytalnego, a następnie utracili to prawo w związku ze skazaniem prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego, popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, albo za przestępstwo określone w art. 258 Kodeksu karnego lub wobec którego orzeczono prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe popełnione przed zwolnieniem ze służby.

2. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat.

3. Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy.

4. Pierwszej waloryzacji kapitału początkowego dokonuje się od dnia 1 czerwca 2000 r. przez pomnożenie tego kapitału wskaźnikiem wzrostu przeciętnego wynagrodzenia z 1999 r., pomniejszonego o naliczone i potrącone od ubezpieczonego składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia za 1998 r.

5. Drugiej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2001 r. dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-5, 9 i 10 oraz w art. 25a.

5a. Trzeciej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2002 r. oraz kolejnych dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-8 i 10 oraz w art. 25a.

6. Kapitał początkowy ewidencjonowany jest na koncie ubezpieczonego.

6a. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji kapitał początkowy nie może ulec obniżeniu.

USTAWA z dnia 7 maja 1999 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Służby Celno-Skarbowej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego (Dz. U. z 2015 r. poz. 620 oraz z 2016 r. poz. 1948)

o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Służby Celno-Skarbowej,*[Biura Ochrony Rządu],* **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego

Art. 1.

1. Ustawa normuje odpowiedzialność majątkową funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Służby Celno-Skarbowej, *[Biura Ochrony Rządu],* **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego za szkody wyrządzone przez nich, wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków służbowych, w mieniu Skarbu Państwa znajdującym się w dyspozycji organu lub jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych albo nadzorowanych przez ministrów właściwych do spraw wewnętrznych, do spraw finansów publicznych, Ministra Obrony Narodowej, Ministra Sprawiedliwości, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefa Służby Wywiadu Wojskowego i Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego.
2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:
   1) funkcjonariuszu - należy przez to rozumieć: policjanta, funkcjonariusza Straży Granicznej, funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej, funkcjonariusza *[Biura Ochrony Rządu],* **<Służby Ochrony Państwa>**, strażaka Państwowej Straży Pożarnej, funkcjonariusza Służby Więziennej, funkcjonariusza Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego;

2) uposażeniu przysługującym funkcjonariuszowi - należy przez to rozumieć uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym należne funkcjonariuszowi w dniu wyrządzenia szkody, a w przypadku szkody powstałej po rozwiązaniu stosunku służbowego - należne w dniu zwolnienia ze służby.

USTAWA z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1839)

Uwaga:
w art. 3 w pkt 1, w art. 15 w ust. 6, w art. 16 w ust. 2 oraz w art. 49 wyrazy *[Biura Ochrony Rządu]* zastępuje się wyrazami **<Służby Ochrony Państwa>**

Art. 3.

Przepisy ustawy nie dotyczą:

1) broni i amunicji stanowiących uzbrojenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Służby Celno-Skarbowej, Służby Więziennej oraz innych państwowych formacji uzbrojonych, w odniesieniu do których dostęp do broni i amunicji regulują odrębne przepisy;

2) broni i amunicji stanowiących uzbrojenie żołnierzy armii państw obcych przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z przedsięwzięciami wojskowymi realizowanymi wspólnie z Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej, a także na podstawie umów i porozumień międzynarodowych;

2a) broni i amunicji stanowiących uzbrojenie funkcjonariuszy straży granicznych państw członkowskich Unii Europejskiej przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z wykonywaniem, za zgodą właściwych organów Rzeczypospolitej Polskiej, zadań określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej;

2b) broni i amunicji stanowiących uzbrojenie zagranicznych funkcjonariuszy biorących udział we wspólnej operacji, o której mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lutego 2014 r. o udziale zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników we wspólnych operacjach lub

wspólnych działaniach ratowniczych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 295);

3) obrotu z zagranicą bronią i amunicją, technologiami i usługami mającymi znaczenie dla obronności, bezpieczeństwa lub ważnych interesów Państwa oraz wytwarzania, przewozu przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przywozu z zagranicy i wywozu za granicę broni i amunicji w celach przemysłowych lub handlowych, a także obrotu nimi na podstawie odrębnych przepisów;

4) przemieszczania amunicji przez przedsiębiorców oraz przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 283).

Art. 15.

1. Pozwolenia na broń nie wydaje się osobom:

1) niemającym ukończonych 21 lat, z zastrzeżeniem ust. 2;

2) z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 882), lub o znacznie ograniczonej sprawności psychofizycznej;

3) wykazującym istotne zaburzenia funkcjonowania psychologicznego;

4) uzależnionym od alkoholu lub od substancji psychoaktywnych;

5) nieposiadającym miejsca stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

6) stanowiącym zagrożenie dla siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego:

a) skazanym prawomocnym orzeczeniem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe,

b) skazanym prawomocnym orzeczeniem sądu za nieumyślne przestępstwo:

- przeciwko życiu i zdrowiu,
- przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo gdy sprawca zbiegł z miejsca zdarzenia.

2. Na wniosek szkoły, organizacji sportowej, Polskiego Związku Łowieckiego, stowarzyszenia obronnego pozwolenie może być wydane osobie mającej ukończone 18 lat, jednakże tylko na broń służącą do celów sportowych lub łowieckich.

3. Osoba, która występuje z wnioskiem o wydanie pozwolenia na broń, lub osoba, która zgłasza do rejestru broń pneumatyczną, przedstawiają właściwemu organowi Policji orzeczenia lekarskie i psychologiczne, stwierdzające, że nie należą do osób

wymienionych w ust. 1 pkt 2-4, i potwierdzające, że mogą dysponować bronią, wydane przez lekarza upoważnionego i psychologa upoważnionego, nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku.

4. Osoba posiadająca pozwolenie na broń wydane w celu określonym w art. 10 ust. 2 pkt 1 i 2 obowiązana jest raz na 5 lat przedstawić właściwemu organowi Policji orzeczenia lekarskie i psychologiczne, o których mowa w ust. 3, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem tego terminu. W przypadku wydania orzeczenia stwierdzającego, że należy ona do osób wymienionych w ust. 1 pkt 2-4 i że nie może dysponować bronią, lekarz upoważniony lub psycholog upoważniony są obowiązani zawiadomić o tym właściwy organ Policji.

4a. Przepisów ust. 3 i 4 nie stosuje się do pracowników podmiotów wskazanych w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2 wpisanych na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, o której mowa w art. 26 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2016 r. poz. 1432 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 60), ubiegających się lub posiadających dopuszczenie do posiadania broni, którzy przedstawiają orzeczenia lekarskie wydane w trybie przepisów ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia.

5. W przypadku ujawnienia okoliczności dostatecznie uzasadniających podejrzenie, iż osoba posiadająca pozwolenie na broń lub zarejestrowaną broń pneumatyczną należy do osób wymienionych w ust. 1 pkt 2-4, właściwy organ Policji może zobowiązać tę osobę do niezwłocznego poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym i przedstawienia wydanych orzeczeń. W przypadku wydania negatywnego orzeczenia lekarz lub psycholog zobowiązany jest zawiadomić o tym właściwy organ Policji.

6. Przepisy ust. 3 i 4 nie dotyczą funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Służby Celno-Skarbowej, Służby Więziennej oraz funkcjonariuszy innych państwowych formacji uzbrojonych i żołnierzy zawodowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów posiadają przydzieloną im broń służbową.

7. (uchylony).

8. Koszty związane z wydaniem orzeczeń, o których mowa w ust. 3-5, ponosi osoba poddana badaniu.

---

9. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wykaz stanów chorobowych i zaburzeń funkcjonowania psychologicznego, o których mowa w ust. 1 pkt 2-4, wykluczających możliwość wydania pozwolenia na broń, rejestracji broni, biorąc pod uwagę uniemożliwienie wydania pozwolenia na broń lub karty rejestracyjnej broni pneumatycznej osobom niedającym rękojmi bezpiecznego posługiwania się bronią.

Art. 16.

1. Osoba, która występuje z podaniem o wydanie pozwolenia na broń, jest obowiązana zdać egzamin przed komisją powołaną przez właściwy organ Policji ze znajomości przepisów dotyczących posiadania i używania danej broni oraz z umiejętności posługiwania się tą bronią.
2. Od egzaminu, o którym mowa w ust. 1, zwolnieni są funkcjonariusze Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Celno-Skarbowej, Biura Ochrony Rządu, Służby Więziennej, funkcjonariusze lub pracownicy innych państwowych formacji uzbrojonych i żołnierze zawodowi Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, członkowie Polskiego Związku Łowieckiego - w zakresie broni myśliwskiej, oraz członkowie Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego posiadający licencję zezwalającą na uprawianie strzelectwa sportowego - w zakresie broni sportowej, jeżeli zdali taki egzamin na podstawie odrębnych przepisów.
3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, tryb przeprowadzania i zakres przedmiotowy egzaminu, skład komisji egzaminacyjnej oraz stawki odpłatności za egzamin. Egzamin powinien składać się z części teoretycznej, dotyczącej znajomości przepisów w zakresie zgodnego z prawem posiadania i używania danej broni, oraz z części praktycznej, dotyczącej umiejętności posługiwania się tą bronią, a stawki odpłatności za egzamin powinny być zróżnicowane w zależności od celu, w jakim ma być wydane pozwolenie na broń.

Art. 49.

Przepisów rozdziału nie stosuje się do strzelnic Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Więziennej oraz Biura Ochrony Rządu.

Art. 39.

1. Członkowie misji dyplomatycznych i urzędów konsularnych oraz osoby zrównane z nimi na podstawie porozumień międzynarodowych mogą posiadać broń i amunicję na podstawie porozumień międzynarodowych lub na zasadzie wzajemności w celach:
   1) ochrony osobistej;
   2) łowieckich;
   3) sportowych;
   4) kolekcjonerskich;
   5) pamiątkowych.

[2. Cudzoziemcom, o których mowa w ust. 1, właściwy organ Policji wydaje terminowe pozwolenie na broń na okres pełnienia przez te osoby funkcji w misjach dyplomatycznych i urzędach konsularnych w Rzeczypospolitej Polskiej.]

<2. Cudzoziemcom, o których mowa w ust. 1, właściwy organ Policji wydaje terminowe pozwolenie na broń na okres pełnienia przez te osoby funkcji w misjach dyplomatycznych i urzędach konsularnych w Rzeczypospolitej Polskiej, po uzyskaniu pozytywnej opinii Komendanta Służby Ochrony Państwa.>

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz minister właściwy do spraw zagranicznych określą, w drodze rozporządzenia, tryb i warunki wydawania pozwoleń na broń cudzoziemcom, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem wymogu przedstawienia dokumentu o charakterze pozwolenia na broń, wydanego cudzoziemcowi przez właściwy organ państwa, którego jest obywatelem.

Art. 41.

1. Przywóz broni i amunicji z zagranicy oraz jej wywóz za granicę przez cudzoziemców, o których mowa w art. 39 ust. 1 i art. 40, wymagają uprzedniego wydania zaświadczenia przez właściwego konsula Rzeczypospolitej Polskiej. Zaświadczenie zastępuje pozwolenie na broń na okres do 30 dni od dnia przywozu broni i amunicji.
2. Jeżeli upłynął termin ważności zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, broń i amunicja podlegają niezwłocznemu złożeniu do depozytu organu Policji właściwego ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca.
3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach właściwy organ Policji może wydać cudzoziemcowi zaświadczenie zastępujące pozwolenie na broń oraz uprawniające do

wywozu broni i amunicji, określając termin ważności tego zaświadczenia nie dłuższy niż 14 dni.

<3a. Zaświadczenia, o których mowa w ust. 1 i 3, wydaje się po uzyskaniu pozytywnej opinii Komendanta Służby Ochrony Państwa.>

4. Jeżeli cudzoziemcy, o których mowa w art. 39 ust. 1 i art. 40, nie spełniają warunków określonych w ust. 1 i 2, broń i amunicja podlegają zatrzymaniu przez właściwy organ Straży Granicznej lub organ celny i protokolarnemu przekazaniu organowi Policji właściwemu ze względu na miejsce przekraczania granicy przez tych cudzoziemców.

USTAWA z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 966 i 1948)

Art. 2.

Przez użyte w ustawie określenia:

1) państwowa sfera budżetowa - rozumie się państwowe jednostki budżetowe, które prowadzą gospodarkę finansową na zasadach określonych w art. 11 i 12 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o finansach publicznych";
2) (1) pracownicy - rozumie się osoby zatrudnione w jednostkach, o których mowa w pkt 1, oraz żołnierzy zawodowych, żołnierzy odbywających nadterminową zasadniczą służbę wojskową, żołnierzy odbywających okresową służbę wojskową, funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>** i Państwowej Straży Pożarnej - z wyjątkiem pełniących służbę kandydacką - oraz funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Więziennej i Służby Celno-Skarbowej;
3) wynagrodzenia - rozumie się wynagrodzenia i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy osób zatrudnionych w jednostkach, o których mowa w pkt 1, oraz uposażenia, nagrody roczne i uznaniowe oraz dodatkowe uposażenia roczne, a także zapomogi przysługujące na podstawie odrębnych ustaw żołnierzom i funkcjonariuszom, o których mowa w pkt 2;

4) średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń - rozumie się wzrost wynagrodzeń na dany rok budżetowy w stosunku do roku poprzedniego;
5) (uchylony);
6) kwoty bazowe - rozumie się prognozowane przeciętne wynagrodzenie w państwowej sferze budżetowej z 1999 r. w wysokości 1135,40 zł, odpowiednio przeliczone dla osób, o których mowa w art. 5 pkt 1, zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121, z późn. zm.).

USTAWA z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 678 i 1475)

Art. 6.

1. Prawo do uzyskania informacji o osobach, których dane osobowe zgromadzone zostały w Rejestrze, przysługuje:
   1) Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej;
   2) Marszałkowi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, w odniesieniu do posłów;
   3) Marszałkowi Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, w odniesieniu do senatorów;
   3a) Marszałkowi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, w odniesieniu do posłów do Parlamentu Europejskiego;
   3b) Państwowej Komisji Wyborczej, w odniesieniu do kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
   3c) okręgowym komisjom wyborczym w odniesieniu do kandydatów na posłów i senatorów oraz kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego;
   3d) terytorialnym komisjom wyborczym, w odniesieniu do kandydatów na radnych;
   3e) gminnym komisjom wyborczym, w odniesieniu do kandydatów na wójta, burmistrza i prezydenta miasta;
   4) sądom sprawującym w Rzeczypospolitej Polskiej wymiar sprawiedliwości, w związku z prowadzonym postępowaniem;
   5) Trybunałowi Stanu i Trybunałowi Konstytucyjnemu, w związku z prowadzonymi postępowaniami;
   6) prokuratorom, Policji i innym organom uprawnionym do prowadzenia postępowania przygotowawczego w sprawach karnych i karnych skarbowych oraz czynności

sprawdzających w sprawach o wykroczenia, w związku z prowadzonym postępowaniem;

7) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, **<Służbie Ochrony Państwa,>**Krajowej Administracji Skarbowej i Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, w zakresie, w jakim jest to konieczne dla wykonania nałożonych na nie zadań określonych w ustawie;

7a) (uchylony);

7b) Przewodniczącemu Komisji Nadzoru Finansowego lub upoważnionemu przez niego przedstawicielowi, w związku z wykonywaniem czynności w ramach nadzoru sprawowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego;

8) organom wykonującym orzeczenia w postępowaniu karnym, w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe, w sprawach o wykroczenia oraz w sprawach nieletnich, w związku z prowadzonym postępowaniem wykonawczym, w zakresie, w jakim jest to konieczne do wykonania orzeczenia;

9) organom administracji rządowej, organom samorządu terytorialnego oraz innym organom wykonującym zadania publiczne, w przypadkach kiedy jest to uzasadnione potrzebą wykonania nałożonych na nie zadań, określonych w ustawie;

10) pracodawcom, w zakresie niezbędnym dla zatrudnienia pracownika, co do którego z przepisów ustawy wynika wymóg niekaralności, korzystania z pełni praw publicznych, a także ustalenia uprawnienia do zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej;

10a) osobom prawnym oraz jednostkom organizacyjnym niebędącym osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną - w przypadkach, w których z przepisów ustawy wynika wymóg niekaralności członków ich organów lub wspólników, w odniesieniu do członków lub kandydatów na członków tych organów oraz wspólników;

11) władzom państw obcych, jeżeli wynika to z ratyfikowanej umowy międzynarodowej, a w przypadku braku takiej umowy, pod warunkiem wzajemności;

12) organom centralnym państw członkowskich Unii Europejskiej w terminie nieprzekraczającym 10 dni roboczych od dnia otrzymania zapytania, a w przypadku, gdy zapytanie zostało złożone w celu udzielenia przez te organy informacji osobie

fizycznej na jej temat, w terminie nieprzekraczającym 20 dni roboczych od dnia otrzymania zapytania.

1a. Informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 3b i 3c, przekazuje się niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni.

2. Przepisy ust. 1 pkt 1, 4-9 i 11 stosuje się odpowiednio do uzyskiwania zgromadzonych w Rejestrze informacji o podmiotach zbiorowych.

USTAWA z dnia 6 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1127 i 1089)

Art. 54.

1. Z zastrzeżeniem art. 55-55b, informacje stanowiące tajemnicę zawodową mogą być ujawniane wyłącznie na żądanie:

1) sądu lub prokuratora:

a) w związku z toczącym się przeciwko osobie fizycznej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji zawartej z podmiotem obowiązanym do zachowania tajemnicy zawodowej, postępowaniem karnym lub karnym skarbowym albo w związku z wykonaniem wniosku o udzielenie pomocy prawnej, pochodzącego od państwa obcego, które na mocy ratyfikowanej umowy międzynarodowej wiążącej Rzeczpospolitą Polską ma prawo występować o udzielenie informacji objętych tajemnicą zawodową,

b) w związku z toczącym się postępowaniem karnym lub karnym skarbowym o przestępstwo popełnione w związku z działaniem osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji zawartej z podmiotem obowiązanym do zachowania tajemnicy zawodowej;

2) sądu - w związku z prowadzonym postępowaniem spadkowym lub o podział majątku między małżonkami albo prowadzoną przeciwko osobie fizycznej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji zawartej z podmiotem obowiązanym do zachowania tajemnicy zawodowej, sprawą o alimenty lub o rentę o charakterze alimentacyjnym;

3) organu Krajowej Administracji Skarbowej w związku z toczącym się przed tym organem postępowaniem w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe:

a) przeciwko osobie fizycznej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji zawartej z podmiotem obowiązanym do zachowania tajemnicy zawodowej,

b) popełnione w zakresie działalności osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji zawartej z podmiotem obowiązanym do zachowania tajemnicy zawodowej;

4) Prezesa Najwyższej Izby Kontroli lub upoważnionego przez niego kontrolera - w zakresie danych dotyczących jednostki kontrolowanej, niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego w prowadzonym postępowaniu kontrolnym dotyczącym tej jednostki, określonym w ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2017 r. poz. 524);

5) biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych podmiotu obowiązanego do zachowania tajemnicy zawodowej, na podstawie zawartej z nim umowy - jeżeli jest to niezbędne do celów tego badania;

6) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służby Więziennej, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służbie Ochrony Państwa>** i ich upoważnionych pisemnie funkcjonariuszy lub żołnierzy - w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych;

7) Policji - jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, z późn. zm.);

7a) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, w trybie i na zasadach określonych w art. 34a ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1897, 1948 i 1955 oraz z 2017 r. poz. 60 i 768);

7b) Żandarmerii Wojskowej - jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa albo ich równowartości, na zasadach i w

trybie określonych w art. 40b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 244 i 768);

8) komornika sądowego - w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym lub zabezpieczającym;

8a) administracyjnego organu egzekucyjnego oraz centralnego biura łącznikowego, o którym mowa w art. 9 ustawy z dnia 11 października 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych (Dz. U. poz. 1289, z 2015 r. poz. 211 oraz z 2016 r. poz. 1948), w zakresie wykonywania ich ustawowych zadań;

9) Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki - w zakresie niezbędnym do kontroli wykonywania przez przedsiębiorstwa energetyczne oraz inne podmioty obowiązków określonych w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne.

2. Nie narusza obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej:

1) przekazywanie, przechowywanie oraz ujawnianie danych w trybie i na warunkach określonych w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1015 i 1188, z 2015 r. poz. 396, z 2016 r. poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 819 i 933);

2) przekazywanie informacji przez towarowy dom maklerski lub zagraniczną osobę prawną prowadzącą działalność maklerską w formie oddziału:

a) podmiotowi wiodącemu w rozumieniu art. 4 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1252), zwanej dalej "ustawą o nadzorze uzupełniającym",

b) koordynatorowi w rozumieniu art. 3 pkt 19 ustawy o nadzorze uzupełniającym,

c) koordynatorowi zagranicznemu w rozumieniu art. 3 pkt 20 ustawy o nadzorze uzupełniającym

- w wykonaniu obowiązków określonych ustawą o nadzorze uzupełniającym.

USTAWA z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2014 r. poz. 1392, z 2015 r. poz. 1274 oraz z 2017 r. poz. 60 i 858)

Art. 35.

Dane lub informacje przechowywane w rejestrach, o których mowa w art. 33 ust. 1-3 i art. 34 ust. 1, udostępnia się:

1) organom administracji publicznej,
2) Radzie do Spraw Uchodźców, Policji, Straży Granicznej, Służbie Więziennej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Żandarmerii Wojskowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, *[Biuru Ochrony Rządu,]* **<Służbie Ochrony Państwa>**, Państwowej Inspekcji Pracy, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych i straży gminnej (miejskiej),
3) organom Krajowej Administracji Skarbowej,
4) sądom,
5) prokuraturom

- w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań.

USTAWA z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 290)

Art. 30.

1. Obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym dokonuje się na podstawie dokumentu uprawniającego do nabycia i sprzedaży.
2. Materiały wybuchowe, broń, amunicja, wyroby oraz technologia o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym mogą być sprzedawane wyłącznie podmiotom określonym w niniejszej ustawie, z tym że:

1) materiały wybuchowe sprzedaje się:

a) przedsiębiorcy i jednostce naukowej, którzy przedłożą:

- koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania lub obrotu materiałami wybuchowymi,

-koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania amunicji,

-pozwolenie na nabywanie, przechowywanie lub używanie materiałów wybuchowych wydane odpowiednio przez wojewodę lub inny organ uprawniony do wydania takiego pozwolenia na podstawie odrębnych przepisów,

b) Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Policji, Agencji Wywiadu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Straży Granicznej, Służbie Więziennej, *[Biuru Ochrony Rządu]* **<Służbie Ochrony Państwa>** i Państwowej Straży Pożarnej, po okazaniu dokumentu uprawniającego do ich nabycia, wystawionego przez właściwy organ,

c) innym podmiotom, których dostęp do materiałów wybuchowych regulują odrębne przepisy, na warunkach w nich określonych;

2) broń oraz istotne części broni sprzedaje się:

a) osobom fizycznym, przedsiębiorcom oraz innym podmiotom, które przedłożą zaświadczenie wydane odpowiednio przez właściwy organ Policji lub organ wojskowy, uprawniające do nabycia określonego rodzaju oraz liczby egzemplarzy broni,

b) cudzoziemcom na warunkach określonych w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji,

c) przedsiębiorcom, którzy przedłożą koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrotu bronią,

d) przedsiębiorcom, którzy przedłożą koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania broni - zgodnie z zakresem koncesji,

e) przedsiębiorcom, którzy przedłożą koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania amunicji, w celu przeprowadzania prób rodzajów amunicji wytwarzanej na podstawie koncesji,

f) (3) Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Policji, Agencji Wywiadu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Straży Granicznej, Służbie Celno-Skarbowej, Służbie Więziennej i *[Biuru Ochrony Rządu,]* **<Służbie Ochrony Państwa>** po okazaniu dokumentu uprawniającego do jej nabycia, wystawionego przez właściwy organ,

g) (4) Państwowej Straży Łowieckiej, Straży Ochrony Kolei, Straży Leśnej, Państwowej Straży Rybackiej, straży gminnej (miejskiej), Straży Marszałkowskiej, Straży

Parkowej, Służbie Celno-Skarbowej i Inspekcji Transportu Drogowego - na podstawie dokumentu wydanego przez uprawniony organ Policji,

h) specjalistycznym uzbrojonym formacjom ochronnym, uprawnionym do posiadania broni na podstawie świadectwa broni - na podstawie zaświadczenia właściwego organu Policji, uprawniającego do nabycia określonego rodzaju oraz ilości egzemplarzy broni,

i) innym podmiotom, których dostęp do broni regulują odrębne przepisy, na warunkach w nich określonych;

3) amunicję sprzedaje się:

a) osobom fizycznym, przedsiębiorcom oraz innym podmiotom na podstawie:

- legitymacji posiadacza broni lub świadectwa broni,
- zaświadczenia wydanego odpowiednio przez właściwy organ Policji lub organ wojskowy, uprawniającego do nabycia określonego rodzaju oraz liczby egzemplarzy broni wraz z amunicją do tej broni,

b) cudzoziemcom, na warunkach określonych w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji,

c) przedsiębiorcom, którzy przedłożą koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrotu amunicją,

d) przedsiębiorcom, którzy przedłożą koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrotu bronią oraz dokument potwierdzający nabycie broni - w ilości niezbędnej do odstrzelenia 3 nabojów z każdej lufy egzemplarza broni palnej przeznaczonej do sprzedaży,

e) (5) Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Policji, Agencji Wywiadu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Straży Granicznej, Służbie Celno-Skarbowej, Służbie Więziennej i *[Biuru Ochrony Rządu,]* **<Służbie Ochrony Państwa>** po okazaniu dokumentu uprawniającego do jej nabycia, wystawionego przez właściwy organ,

f) (6) Państwowej Straży Łowieckiej, Straży Ochrony Kolei, Straży Leśnej, Państwowej Straży Rybackiej, straży gminnej (miejskiej), Straży Marszałkowskiej, Straży Parkowej, Służbie Celno-Skarbowej i Inspekcji Transportu Drogowego - na podstawie dokumentu wydanego przez uprawniony organ Policji,

---

g) specjalistycznym uzbrojonym formacjom ochronnym na podstawie pisemnej zgody właściwego komendanta wojewódzkiego Policji w celu szkolenia strzeleckiego,

h) innym podmiotom, których dostęp do amunicji regulują odrębne przepisy, na warunkach w nich określonych;

4) istotne części amunicji sprzedaje się przedsiębiorcom, którzy przedłożą koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania amunicji, w której te części występują;

5) proch strzelniczy i spłonki sprzedaje się osobom, które okażą legitymację posiadacza broni myśliwskiej, sportowej oraz posiadaczom broni kolekcjonerskiej;

6) proch strzelniczy czarny (dymny) sprzedaje się pełnoletnim właścicielom replik broni palnej rozdzielnego ładowania, którzy okażą dowód tożsamości oraz Europejską kartę broni palnej;

7) wyroby o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym sprzedaje się:

a) przedsiębiorcom posiadającym koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania lub obrotu wyrobami o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym,

b) (7) Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Policji, Agencji Wywiadu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Straży Granicznej, Służbie Celno-Skarbowej, Służbie Więziennej, *[Biuru Ochrony Rządu]* **<Służbie Ochrony Państwa>** i Państwowej Straży Pożarnej, po okazaniu dokumentu uprawniającego do ich nabycia, wystawionego przez właściwy organ,

c) (8) Państwowej Straży Łowieckiej, Straży Ochrony Kolei, Straży Leśnej, Straży Rybackiej, straży gminnej (miejskiej), Straży Marszałkowskiej, Straży Parkowej, Służbie Celno-Skarbowej i Inspekcji Transportu Drogowego, po okazaniu dokumentu uprawniającego do ich nabycia, wystawionego przez właściwy organ,

d) innym podmiotom, których dostęp do wyrobów o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym regulują odrębne przepisy, na warunkach w nich określonych;

8) kamizelki kuloodporne, hełmy wojskowe i policyjne, ochraniacze twarzy, kończyn i innych części ciała sprzedaje się także przedsiębiorcom, którzy posiadają koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, oraz przedsiębiorcom albo jednostkom organizacyjnym, które na podstawie odrębnych przepisów powołały wewnętrzne służby ochrony, oraz szkołom kształcącym w

zawodzie pracownika ochrony fizycznej osób i mienia, a także przedsiębiorcom prowadzącym działalność szkoleniową dla osób ubiegających się o wydanie licencji pracownika ochrony fizycznej;

9) technologie o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym sprzedaje się:

a) przedsiębiorcom, którzy przedłożą koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie:

- obrotu określonymi technologiami o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym,
- wytwarzania wyrobów o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, których dotyczy dana technologia,

b) (9) Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Policji, Agencji Wywiadu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Straży Granicznej, Służbie Celno-Skarbowej, Służbie Więziennej i *[Biuru Ochrony Rządu]*, **<Służbie Ochrony Państwa>** po okazaniu dokumentu uprawniającego do ich nabycia, wystawionego przez właściwy organ.

3. Przedsiębiorca, który sprzedaje materiały wybuchowe, broń, amunicję oraz wyroby i technologię o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym obowiązany jest poinformować o dokonanej transakcji organ, który wydał dokument uprawniający do zakupu.

4. Dopuszcza się przeprowadzanie transakcji dotyczących broni i amunicji za pośrednictwem sieci teleinformatycznej. Strony transakcji opatrują dokumenty dotyczące obrotu bronią i amunicją kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki i minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, określą, w drodze rozporządzenia:

1) tryb, formę i zakres przekazywania przez przedsiębiorców informacji o dokonanej transakcji, o której mowa w ust. 3 i 4, organowi wydającemu dokument uprawniający do zakupu,

2) szczegółowe zasady i sposób udokumentowania odstrzelenia nabojów z broni wprowadzanej do obrotu,

3) szczegółowe zasady sprzedaży dotyczące obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym,

---

4) zakres i tryb kontroli przestrzegania zasad sprzedaży dotyczących materiałów wybuchowych, broni, amunicji oraz wyrobów o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym,
5) szczegółowe zasady dotyczące obrotu bronią i amunicją za pośrednictwem sieci teleinformatycznej

- mając na względzie zapewnienie bezpieczeństwa.

USTAWA z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1930 oraz z 2016 r. poz. 1948)

Art. 19.

Podmiotami uprawnionymi, w zakresie swoich zadań ustawowych, do otrzymywania informacji kryminalnych z Centrum, zwanymi w niniejszej ustawie "podmiotami uprawnionymi", są:

1) organy prokuratury;
2) organy Policji;
2a) Centralne Biuro Antykorupcyjne;
2b) Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
3) organy Straży Granicznej;
4) (uchylony)
5) organy celne;
6) organy podatkowe;
7) (1) organy Krajowej Administracji Skarbowej;
7a) (2) (uchylony);
[8) *[Biuro Ochrony Rządu;]* **<Służba Ochrony Państwa>**
9) Żandarmeria Wojskowa;
10) organy informacji finansowej;
11) (uchylony)
12) organy administracji publicznej właściwe w sprawach obywatelstwa, cudzoziemców i repatriacji;
13) Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Szef Służby Wywiadu Wojskowego;

13a) Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego lub upoważniony przez niego przedstawiciel;

13b) krajowy administrator, o którym mowa w art. 3 pkt 22 rozporządzenia Komisji (UE) nr 389/2013 z dnia 2 maja 2013 r. ustanawiającego rejestr Unii zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, decyzjami nr 280/2004/WE i nr 406/2009/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającego rozporządzenia Komisji (UE) nr 920/2010 i nr 1193/2011 (Dz. Urz. UE L 122 z 03.05.2013, str. 1);

14) Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, dyrektorzy regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych, nadleśniczowie oraz Główny Inspektor Straży Leśnej;

15) dyrektorzy parków narodowych.

USTAWA z dnia dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 556)

Art. 29.

1. O wydanie licencji może ubiegać się osoba, jeżeli:

1) posiada obywatelstwo polskie lub obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub przysługuje jej, na podstawie umów międzynarodowych lub przepisów prawa Unii Europejskiej, prawo do podjęcia zatrudnienia lub wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2) ukończyła 21 lat;

3) [(1)] posiada wykształcenie co najmniej średnie lub średnie branżowe;

4) ma pełną zdolność do czynności prawnych;

5) nie toczy się przeciwko niej postępowanie o umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

6) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

7) nie została zwolniona dyscyplinarnie z Policji, Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa>**, wojska, prokuratury, sądu lub z innego urzędu administracji publicznej w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie, w okresie ostatnich 5 lat;

8) posiada pozytywną opinię komendanta powiatowego (rejonowego, miejskiego) Policji właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania, sporządzoną na podstawie

aktualnie posiadanych informacji przez Policję albo - w przypadku obywatela innego państwa - przez organ odpowiedniego szczebla i kompetencji państwa, właściwego ze względu na miejsce jej zamieszkania;

9) posiada zdolność psychiczną do wykonywania czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1, stwierdzoną orzeczeniem lekarskim;

10) legitymuje się dokumentem potwierdzającym odbycie szkolenia w zakresie zagadnień ochrony danych osobowych, ochrony informacji niejawnych, przepisów regulujących prawa i obowiązki detektywa oraz zasad wykonywania działalności gospodarczej w zakresie usług detektywistycznych.

2. Okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 4-6 i 10, potwierdzają odpowiednio: pisemne oświadczenie osoby ubiegającej się o wydanie licencji oraz zaświadczenie o niekaralności, zaświadczenie o odbyciu szkolenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 10, albo decyzja o uznaniu kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawie uznania kwalifikacji w zawodzie detektywa. Dokumenty te osoba ubiegająca się o wydanie licencji jest obowiązana złożyć wraz z wnioskiem o jej wydanie.

3. (uchylony).

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb składania wniosku o wydanie licencji oraz dokumenty potwierdzające spełnienie wymogów, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, uwzględniając potrzebę zapewnienia sprawności postępowania.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wymagania w zakresie szkolenia, w tym szczegółową tematykę i formę jego prowadzenia, jednostki właściwe do jego prowadzenia i wzór zaświadczenia o ukończeniu szkolenia, mając na względzie zapewnienie właściwego szkolenia detektywa, prawidłowego wykonywania usług detektywistycznych i wykonywania obowiązków wynikających z niniejszej ustawy oraz bezpieczeństwo przetwarzanych danych osobowych.

USTAWA z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2062, ze zm.)

Art. 16**.**

§ 1. Sąd okręgowy dzieli się na wydziały:

---

1) cywilny - do spraw z zakresu prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, spraw dotyczących leczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz od środków odurzających i psychotropowych, spraw należących do sądu opiekuńczego na podstawie odrębnych ustaw oraz spraw dotyczących demoralizacji i czynów karalnych nieletnich;
2) karny - do spraw z zakresu prawa karnego oraz spraw zgodności z prawdą oświadczeń lustracyjnych.

§ 2. (uchylony).

§ 3. (uchylony).

§ 4. (uchylony).

§ 4a. W sądzie okręgowym może zostać utworzony wydział:

1) pracy, ubezpieczeń społecznych albo pracy i ubezpieczeń społecznych - do spraw odpowiednio z zakresu prawa pracy lub z zakresu ubezpieczeń społecznych;
2) gospodarczy - do spraw gospodarczych oraz innych spraw z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego należących do sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw;
3) (10) kontroli danych telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych - do spraw związanych z kontrolą pozyskiwania danych telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych przez Policję, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Straż Graniczną, Centralne Biuro Antykorupcyjne **<,Służbę Ochrony Państwa>** i Służbę Celno-Skarbową.

§ 4b. Rozpoznawanie spraw z zakresu prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych oraz spraw gospodarczych oraz innych spraw z zakresu prawa gospodarczego i cywilnego należących do sądu gospodarczego na podstawie odrębnych ustaw, należących do właściwości sądu okręgowego, w którym nie utworzono odrębnego wydziału do tych spraw, Minister Sprawiedliwości przekazuje innemu sądowi okręgowemu, działającemu na obszarze tej samej apelacji, w trybie określonym w art. 20.

§ 5. (11) (uchylony).

§ 6. Minister Sprawiedliwości, w drodze zarządzenia, wskazuje wydział sądu okręgowego rozpoznający środki odwoławcze w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

USTAWA z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 161 i 476)

Art. 16.

Kierujący placówką zagraniczną:

1) jest przełożonym wszystkich członków służby zagranicznej w kierowanej przez niego placówce zagranicznej oraz osób, o których mowa w art. 2 ust. 2;
2) odpowiada przed dyrektorem generalnym służby zagranicznej za prawidłowe gospodarowanie mieniem, przestrzeganie dyscypliny finansów publicznych, przestrzeganie przepisów, w szczególności przepisów prawa pracy oraz przepisów dotyczących tajemnic ustawowo chronionych *[.]* **<;>**

<3) odpowiada za bezpieczeństwo placówki zagranicznej i zapewnia jej ochronę, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 244, 768 i 1086) oraz w art. 3 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. poz. ...).>

USTAWA z dnia24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 244, 768 i 1086)

Art. 3.

1. Żandarmeria Wojskowa wykonuje zadania należące do jej zakresu działania w Siłach Zbrojnych oraz w stosunku do osób określonych w ust. 2.
2. Żandarmeria Wojskowa jest właściwa wobec:
   1) żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową;
   2) żołnierzy niebędących w czynnej służbie wojskowej w czasie noszenia przez nich mundurów oraz odznak i oznak wojskowych;
   3) pracowników zatrudnionych w jednostkach wojskowych:
   a) w związku z ich zachowaniem się podczas pracy w tych jednostkach,
   b) w związku z popełnieniem przez nich czynu zabronionego przez ustawę pod groźbą kary, wiążącego się z tym zatrudnieniem;
   4) osób przebywających na terenach lub w obiektach jednostek wojskowych;

<4a) osób przebywających na terenach lub w obiektach placówek zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej;

4b) osób stwarzających lub mogących stwarzać zagrożenie dla osoby ochranianej;>

5) innych osób niż określone w pkt 1-4, podlegających orzecznictwu sądów wojskowych albo jeżeli wynika to z odrębnych przepisów;

6) osób niebędących żołnierzami, jeżeli współdziałają z osobami, o których mowa w pkt 1-5, w popełnieniu czynu zabronionego przez ustawę pod groźbą kary albo też jeżeli dokonują czynów zagrażających dyscyplinie wojskowej albo czynów przeciwko życiu lub zdrowiu żołnierza albo mieniu wojskowemu;

7) żołnierzy sił zbrojnych państw obcych, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz członków ich personelu cywilnego, jeżeli pozostają w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, o ile umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, nie stanowi inaczej.

Art. 4.

1. Zadaniami Żandarmerii Wojskowej są:

1) zapewnianie przestrzegania dyscypliny wojskowej;

2) ochranianie porządku publicznego na terenach i obiektach jednostek wojskowych oraz w miejscach publicznych;

3) ochranianie życia i zdrowia ludzi oraz mienia wojskowego przed zamachami naruszającymi te dobra;

3a) prowadzenie działań antyterrorystycznych w rozumieniu ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. poz. 904) na obszarach lub w obiektach należących do komórek i jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych albo administrowanych przez te komórki i jednostki organizacyjne;

<3b) ochranianie placówek zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej znajdujących się w miejscu stacjonowania Polskich Kontyngentów Wojskowych oraz ochrona personelu dyplomatyczno-konsularnego tych placówek;>

4) wykrywanie przestępstw i wykroczeń, w tym skarbowych, popełnionych przez osoby, o których mowa w art. 3 ust. 2, ujawnianie i ściganie ich sprawców oraz ujawnianie i zabezpieczanie dowodów tych przestępstw i wykroczeń;

4a) dokonywanie analizy oświadczeń o stanie majątkowym żołnierzy zawodowych i przedstawianie Ministrowi Obrony Narodowej wniosków w tym względzie;

5) zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń przez osoby, o których mowa w art. 3 ust. 2, oraz innym zjawiskom patologicznym, a w szczególności: alkoholizmowi i narkomanii w Siłach Zbrojnych;

6) współdziałanie z polskimi oraz zagranicznymi organami i służbami właściwymi w sprawach bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz policjami wojskowymi;

7) zwalczanie klęsk żywiołowych, nadzwyczajnych zagrożeń środowiska i likwidowanie ich skutków oraz czynne uczestniczenie w akcjach poszukiwawczych, ratowniczych i humanitarnych, mających na celu ochronę życia i zdrowia oraz mienia;

8) wykonywanie innych zadań określonych w odrębnych przepisach.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, Żandarmeria Wojskowa wykonuje poprzez:

1) kontrolowanie przestrzegania dyscypliny wojskowej oraz porządku publicznego;

2) interweniowanie w przypadkach naruszenia dyscypliny wojskowej lub porządku publicznego;

3) opracowywanie dla właściwych organów informacji o stanie dyscypliny wojskowej i przestępczości w Siłach Zbrojnych, a także występowanie do tych organów z wnioskami mającymi na celu zapobieżenie popełnianiu przestępstw, wykroczeń i przewinień dyscyplinarnych;

4) wykonywanie czynności operacyjno-rozpoznawczych;

5) wykonywanie czynności procesowych w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o postępowaniu karnym i karnym skarbowym;

6) zabezpieczanie śladów i dowodów popełnienia przestępstw i wykroczeń oraz sporządzanie ekspertyz i opinii kryminalistycznych;

7) poszukiwanie sprawców przestępstw i wykroczeń oraz zaginionych żołnierzy, a także poszukiwanie utraconych przez jednostki wojskowe: broni, amunicji, materiałów wybuchowych i innego mienia wojskowego oraz materiałów zawierających informacje niejawne;

8) wykonywanie kontroli ruchu drogowego, pilotowanie kolumn wojskowych oraz kierowanie ruchem drogowym, w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o ruchu drogowym i o drogach publicznych;

9) kontrolowanie uprawnień żołnierzy do noszenia munduru oraz odznak i oznak wojskowych, posiadania uzbrojenia i ekwipunku wojskowego oraz przebywania poza terenami i obiektami jednostek wojskowych;
10) kontrolowanie posiadania uprawnień do używania munduru oraz odznak i oznak wojskowych, w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o odznakach i mundurach;
11) konwojowanie osób, dokumentów i mienia wojskowego;
12) przymusowe doprowadzanie osób, w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o postępowaniu karnym, karnym skarbowym, karnym wykonawczym i cywilnym;
13) asystowanie przy czynnościach egzekucyjnych, w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o postępowaniu cywilnym i o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;
14) współuczestniczenie w zapewnianiu porządku podczas trwania imprez masowych przeprowadzanych na terenach i w obiektach jednostek wojskowych, w zakresie i na zasadach przewidzianych w przepisach o bezpieczeństwie imprez masowych;
15) wykonywanie zadań policji sądowej w sądach wojskowych i powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury, w których utworzono komórki organizacyjne do spraw wojskowych;
16) kontrolowanie ochrony mienia wojskowego, a w szczególności przechowywania uzbrojenia i środków bojowych;
17) kontrolowanie przestrzegania przepisów o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz o narkomanii, a także wykonywanie czynności przewidzianych w tych przepisach dla organów wojskowych;
17a) przyjmowanie i zwalnianie z izby zatrzymań osób, o których mowa w art. 26a, oraz prowadzenie ich ewidencji, przechowywanie dokumentów dotyczących pobytu tych osób w izbach zatrzymań oraz ich rzeczy osobistych, złożonych do depozytu, a także nadzorowanie osób przebywających w izbach zatrzymań;
18) wykonywanie czynności ochronnych w stosunku do uprawnionych osób, a także zabezpieczanie pobytu w jednostkach wojskowych osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe i delegacji zagranicznych.

3. Żandarmeria Wojskowa wykonuje również czynności na polecenie sądu wojskowego i sądu powszechnego oraz prokuratora, a także organów administracji rządowej, wojskowej

i samorządu terytorialnego oraz Agencji Mienia Wojskowego w zakresie, w jakim obowiązek ten wynika z odrębnych przepisów.

4. W czasie stanów nadzwyczajnych oraz w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny Żandarmeria Wojskowa wykonuje ponadto zadania określone w odrębnych przepisach.

<5. Wykonywanie zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 3b, odbywa się w ramach użycia Sił Zbrojnych poza granicami państwa w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 1510).>

Art. 5.

1. Żandarmeria Wojskowa wykonuje zadania należące do jej zakresu działania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

[2. Żandarmeria Wojskowa może wykonywać zadania należące do jej zakresu działania również poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w stosunku do żołnierzy polskich oraz - w przypadkach określonych w art. 3 ust. 2 pkt 5 - w stosunku do polskich pracowników zatrudnionych za granicą w polskich jednostkach wojskowych i w polskich przedstawicielstwach wojskowych, chyba że umowa międzynarodowa stanowi inaczej.]

<2. Żandarmeria Wojskowa może wykonywać zadania należące do jej zakresu działania również poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w stosunku do:

1) żołnierzy polskich;

2) osób, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 4a i 4b;

3) polskich pracowników zatrudnionych za granicą w polskich jednostkach wojskowych i w polskich przedstawicielstwach wojskowych, chyba że umowa międzynarodowa stanowi inaczej.>

Art. 11.

1. Żołnierze Żandarmerii Wojskowej podczas wykonywania czynności służbowych są obowiązani:

1) nosić mundury;

2) mieć przy sobie legitymację żołnierza Żandarmerii Wojskowej;

3) mieć przy sobie odznakę identyfikacyjną żołnierza Żandarmerii Wojskowej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, o których mowa w art. 40 ust. 2.

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

<3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się przy wykonywaniu czynności ochronnych.>

Art. 12.

1. Żołnierze Żandarmerii Wojskowej przed przystąpieniem do wykonania czynności służbowej są obowiązani przedstawić się, podając stopień wojskowy oraz imię i nazwisko, a ponadto na żądanie osoby, której czynność ta dotyczy, są obowiązani okazać legitymację żołnierza Żandarmerii Wojskowej w sposób umożliwiający odczytanie oraz zanotowanie serii i numeru legitymacji, a także danych osobowych żołnierza.

[2. Przepis art. 11 ust. 2 stosuje się odpowiednio.]

<2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się przy wykonywaniu czynności ochronnych oraz czynności operacyjno-rozpoznawczych, o których mowa w art. 40 ust. 2.>

Art. 14.

1. Żandarmeria Wojskowa, wykonując zadania, o których mowa w art. 4, współdziała z:
   1) Służbą Kontrwywiadu Wojskowego, Służbą Wywiadu Wojskowego, wojskowymi organami porządkowymi oraz dowódcami jednostek wojskowych i dowódcami (komendantami) garnizonów;
   2) (1) Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Policją, Strażą Graniczną, organami Krajowej Administracji Skarbowej, *[Biurem Ochrony Rządu]* **<Służbą Ochrony Państwa>,** strażami ochrony kolei oraz innymi organami uprawnionymi do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, a także organami uprawnionymi do prowadzenia dochodzeń w sprawach o przestępstwa oraz organami, którym przysługują uprawnienia oskarżyciela publicznego, i organami uprawnionymi do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego w sprawach o wykroczenia;
   3) Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych.
2. (2) Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres i tryb współdziałania Żandarmerii Wojskowej z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Policją, Strażą Graniczną, organami Krajowej Administracji Skarbowej, *[Biurem Ochrony Rządu]* oraz innymi organami uprawnionymi do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, a także organami uprawnionymi do prowadzenia dochodzeń w sprawach o przestępstwa oraz organami, którym przysługują uprawnienia oskarżyciela publicznego, i organami uprawnionymi do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego w sprawach o

wykroczenia, z uwzględnieniem właściwości i kompetencji tych organów oraz zadań Żandarmerii Wojskowej.

3. Zakres i tryb współdziałania Żandarmerii Wojskowej ze strażami ochrony kolei określają przepisy o transporcie kolejowym.

4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, zakres i tryb współdziałania Żandarmerii Wojskowej z organami wojskowymi, o których mowa w ust. 1 pkt 1, z uwzględnieniem właściwości i kompetencji tych organów oraz zadań Żandarmerii Wojskowej.

Art. 17.

1. Żołnierze Żandarmerii Wojskowej, wykonując zadania, o których mowa w art. 4, wobec osób określonych w art. 3 ust. 2 mają prawo:
   1) legitymowania w celu ustalenia tożsamości;
   2) sprawdzania posiadania uprawnień określonych w odrębnych przepisach;
   3) zatrzymywania w przypadkach i w trybie określonym w przepisach o postępowaniu karnym;
   4) zatrzymywania w przypadkach określonych w art. 18 i w przepisach innych ustaw;
   5) doprowadzania do miejsca pełnienia czynnej służby wojskowej lub miejsca zamieszkania, w przypadkach określonych ustawą;
   6) osadzania w izbie zatrzymań w przypadkach i w trybie określonym w przepisach o dyscyplinie wojskowej;
   7) nakładania grzywien w drodze mandatu karnego za wykroczenia, na zasadach i w trybie określonym dla funkcjonariuszy Policji w przepisach o postępowaniu w sprawach o wykroczenia, a także wykonywania czynności sprawdzających oraz zawiadamiania prokuratora do spraw wojskowych w powszechnej jednostce organizacyjnej prokuratury o popełnieniu wykroczenia, na zasadach i w trybie określonym w przepisach o postępowaniu karnym;
   8) występowania do dowódców jednostek wojskowych z wnioskami o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, na zasadach i w trybie określonym w przepisach o dyscyplinie wojskowej, postępowaniu karnym i w innych przepisach;
   9) przeszukiwania osób i pomieszczeń w przypadkach i w trybie określonym w przepisach o postępowaniu karnym i w innych przepisach;
   10) dokonywania kontroli osobistej, przeglądania zawartości bagażu osobistego i sprawdzania ładunków w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego, z

wyjątkiem środków transportu przewożących znaki pieniężne, w razie istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego przez ustawę pod groźbą kary albo w celu ustalenia miejsca pobytu lub ujęcia poszukiwanej osoby;

10a) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych, a w przypadku czynności operacyjno-rozpoznawczych i administracyjno-porządkowych prowadzonych na podstawie ustawy - także dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom;

11) udzielania pouczeń oraz wydawania rozkazów (poleceń) w granicach niezbędnych do wykonania czynności służbowej;

12) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców;

13) zwracania się o niezbędną pomoc do innych jednostek organizacyjnych niż wymienione w pkt 12 oraz stowarzyszeń i fundacji, jak również zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy;

14) usuwania pojazdów i blokowania kół pojazdów w przypadkach i w trybie określonym w przepisach o ruchu drogowym;

15) używania i wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej na zasadach określonych w art. 42.

<1a. Przy wykonywaniu zadań, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3b, do żołnierzy Żandarmerii Wojskowej stosuje się odpowiednio przepisy art. 7b i art. 7c ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa.>

2. Instytucje, organy i przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 1 pkt 12, są obowiązani, w zakresie swojego działania, do udzielania żądanej pomocy w ramach obowiązujących przepisów prawa.

3. Jednostki, stowarzyszenia, fundacje i osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 13, są obowiązane do udzielania pomocy w ramach obowiązujących przepisów prawa.

Art. 21.

1. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i ministrem właściwym do spraw zagranicznych, określi, w drodze rozporządzenia, osoby, w stosunku do których Żandarmeria Wojskowa wykonuje czynności ochronne, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 18, w sposób nienaruszający

właściwości innych organów, a także zakres i tryb współdziałania w tym przedmiocie z *[Biurem Ochrony Rządu]*. **<Służbą Ochrony Państwa>**.

2. W przypadku wykonywania czynności ochronnych, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 18, Żandarmerii Wojskowej przysługują uprawnienia określone w art. 17 i art. 42 wobec osób stwarzających zagrożenie dla osób ochranianych.

USTAWA z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1907, 1935 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 708 i 1214)

Art. 67.

1. Inspekcja współdziała w szczególności z: Policją, Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencją Wywiadu, *[Biurem Ochrony Rządu]*, **<Służbą Ochrony Państwa>**, Żandarmerią Wojskową, Strażą Graniczną, Służbą Celno-Skarbową, Państwową Inspekcją Pracy, Inspekcją Handlową, Inspekcją Ochrony Środowiska, Inspekcją Weterynaryjną i zarządcami dróg - w zakresie bezpieczeństwa i porządku ruchu na drogach publicznych oraz zwalczania przestępstw i wykroczeń drogowych dokonywanych w zakresie transportu drogowego lub w związku z tym transportem, z uwzględnieniem właściwości i kompetencji tych organów oraz zadań Inspekcji.
2. W celu realizacji zadań określonych w art. 50 Inspekcja współdziała z organami samorządu terytorialnego, jak również z organizacjami zrzeszającymi przewoźników drogowych.
3. W celu realizacji zadań określonych w art. 50, Inspekcja może, w drodze teletransmisji danych, korzystać z bezpośredniego dostępu do danych zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Sądowym. Minister Sprawiedliwości oraz Główny Inspektor Transportu Drogowego określi, w drodze porozumienia, szczegółowe warunki techniczne dostępu do tych danych.
4. W celu wykonywania zadań w zakresie kontroli ruchu drogowego, o których mowa w art. 50 pkt 1, Inspekcja może prowadzić wyszukiwania informacji za pośrednictwem Krajowego Punktu Kontaktowego, na zasadach określonych w art. 80k-80r ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

USTAWA z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2017 r. poz. 1321)

Uwaga:
użyte w art. 11, w art. 12 w ust. 1 w pkt 7 oraz w art. 13 w ust. 1 w pkt 1 w różnym przypadku wyrazy *[Biuro Ochrony Rządu]* zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami **<Służba Ochrony Państwa>**

Art. 11.

Przy Radzie Ministrów działa Kolegium do Spraw Służb Specjalnych, zwane dalej "Kolegium", jako organ opiniodawczo-doradczy w sprawach programowania, nadzorowania i koordynowania działalności ABW, AW, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego, zwanych dalej "służbami specjalnymi", oraz podejmowanych dla ochrony bezpieczeństwa państwa działań Policji, Straży Granicznej, Żandarmerii Wojskowej, Służby Więziennej, Biura Ochrony Rządu, Krajowej Administracji Skarbowej, organów informacji finansowej oraz służb rozpoznania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 12.

1. Do zadań Kolegium należy formułowanie ocen lub wyrażanie opinii w sprawach:
   1) powoływania i odwoływania Szefa ABW, Szefa AW, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szefa Służby Wywiadu Wojskowego oraz Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
   2) kierunków i planów działania służb specjalnych;
   3) szczegółowych projektów budżetów służb specjalnych, przed rozpatrzeniem ich przez Radę Ministrów;
   4) projektów aktów normatywnych i innych dokumentów rządowych dotyczących działalności służb specjalnych;
   5) wykonywania przez służby specjalne powierzonych im zadań zgodnie z kierunkami i planami działania tych służb;
   6) rocznych sprawozdań przedstawianych przez Szefów z działalności podległych im służb specjalnych;

7) koordynowania działalności ABW, AW, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego, a także działalności służb specjalnych z Policją, Strażą Graniczną, Żandarmerią Wojskową, Biurem Ochrony Rządu, Krajową Administracją Skarbową, organami informacji finansowej i służbami rozpoznania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich współdziałania w dziedzinie ochrony bezpieczeństwa państwa;

8) współdziałania podmiotów, o których mowa w art. 10, ze służbami specjalnymi;

9) współdziałania służb specjalnych z właściwymi organami i służbami innych państw;

10) organizacji wymiany informacji istotnych dla bezpieczeństwa i międzynarodowej pozycji Rzeczypospolitej Polskiej pomiędzy organami administracji rządowej;

11) ochrony informacji niejawnych dotyczących:

a) zagrożeń o zasięgu ogólnokrajowym w zakresie ochrony informacji niejawnych,

b) sposobów postępowania w sytuacji zagrożenia o zasięgu ogólnokrajowym, powstałej wskutek ujawnienia informacji niejawnych, oraz dokonywanie oceny skutków ujawnienia takich informacji,

c) projektów aktów normatywnych i innych dokumentów rządowych dotyczących ochrony informacji niejawnych,

d) innych spraw zlecanych przez Radę Ministrów lub Prezesa Rady Ministrów oraz wnoszonych przez ministrów w zakresie realizacji zadań związanych z ochroną informacji niejawnych.

2. W skład Kolegium wchodzą:

1) przewodniczący - Prezes Rady Ministrów;

2) sekretarz Kolegium;

3) członkowie:

a) minister właściwy do spraw wewnętrznych,

b) minister właściwy do spraw zagranicznych,

c) Minister Obrony Narodowej,

d) minister właściwy do spraw finansów publicznych,

e) Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego;

4) minister-członek Rady Ministrów właściwy do spraw koordynowania działalności służb specjalnych, jeżeli został wyznaczony przez Prezesa Rady Ministrów.

3. W posiedzeniach Kolegium uczestniczą także:

1) Szef ABW;

2) Szef AW;

2a) Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego;

3) Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego;

3a) Szef Służby Wywiadu Wojskowego;

4) Przewodniczący Sejmowej Komisji do Spraw Służb Specjalnych.

4. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej może delegować swojego przedstawiciela do udziału w posiedzeniach Kolegium, spełniającego wymagania określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych w zakresie dostępu do informacji niejawnych o klauzuli tajności "ściśle tajne".

5. Przewodniczący Kolegium może zapraszać do udziału w posiedzeniach Kolegium przewodniczących właściwych komisji sejmowych, przedstawicieli organów państwowych oraz inne osoby, których uczestnictwo jest niezbędne ze względu na tematykę obrad.

6. Sekretarza Kolegium powołuje, spośród osób spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych w zakresie dostępu do informacji niejawnych o klauzuli tajności "ściśle tajne", i odwołuje Prezes Rady Ministrów.

7. Sekretarz Kolegium organizuje pracę Kolegium i w tym zakresie może występować do organów administracji rządowej o przedstawienie informacji niezbędnych w sprawach rozpatrywanych przez Kolegium.

8. Obsługę Kolegium zapewnia Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

9. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowy tryb i zasady funkcjonowania Kolegium,

2) zakres czynności sekretarza Kolegium

- w sposób zapewniający sprawną pracę Kolegium.

Art. 13.

1. Prezes Rady Ministrów w celu koordynacji działań w dziedzinie ochrony bezpieczeństwa i obronności państwa wydaje wiążące wytyczne oraz żąda informacji i opinii od:

1) ministra właściwego do spraw wewnętrznych - w odniesieniu do działalności Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu;

2) Ministra Sprawiedliwości - w odniesieniu do działalności Służby Więziennej;

3) Ministra Obrony Narodowej - w odniesieniu do działalności Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Żandarmerii Wojskowej;

4) Szefów Agencji - w odniesieniu do działalności tych Agencji;
5) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego - w odniesieniu do działalności Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
6) ministra właściwego do spraw finansów publicznych - w odniesieniu do działalności Krajowej Administracji Skarbowej oraz organów informacji finansowej.

2. W przypadku powołania ministra w celu koordynowania działalności służb specjalnych wytyczne, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do działalności Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego Prezes Rady Ministrów wydaje na wniosek tego ministra.
3. Wytyczne, o których mowa w ust. 1 i 2, opiniuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej oraz Kolegium do Spraw Służb Specjalnych.
4. Prezes Rady Ministrów, zwracając się do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o wyrażenie opinii w sprawie, o której mowa w ust. 3, załącza opinię Kolegium do Spraw Służb Specjalnych.
5. O wydaniu wytycznych Prezes Rady Ministrów niezwłocznie powiadamia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.
6. Prezes Rady Ministrów w celu zapewnienia wymaganego współdziałania służb specjalnych może żądać od Szefów tych służb informacji związanych z planowaniem i wykonywaniem powierzonych zadań. Żądanie przekazania informacji skierowane do Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Szefa Służby Wywiadu Wojskowego wymaga równoczesnego powiadomienia Ministra Obrony Narodowej.
7. Prezes Rady Ministrów może upoważnić ministra powołanego w celu koordynowania działalności służb specjalnych do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 6.
8. W razie konieczności współpracy służb specjalnych w celu realizacji ustawowych zadań Prezes Rady Ministrów obowiązek koordynacji działań w tym zakresie powierza ministrowi powołanemu w celu koordynowania działalności służb specjalnych albo Szefowi jednej ze służb.

Uwaga:
w art. 59a w ust. 5, w art. 113 oraz w art. 131 w ust. 2 wyrazy [Biura Ochrony Rządu] zastępuje się wyrazami <**Służby Ochrony Państwa**>

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

Art. 59.

1. Funkcjonariusz może być skierowany do komisji lekarskiej właściwej Agencji:
   1) z urzędu lub na jego wniosek - w celu określenia stanu zdrowia oraz ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do służby, jak również związku poszczególnych chorób ze służbą;
   2) z urzędu - w celu sprawdzenia prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do służby z powodu choroby lub prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego.

1a. Funkcjonariusz jest obowiązany poddać się badaniom zleconym przez komisję lekarską, w tym również badaniom specjalistycznym, psychologicznym i dodatkowym.

1b. W przypadku gdy przeprowadzone badania i zgromadzona dokumentacja nie pozwalają na wydanie orzeczenia, funkcjonariusz może zostać skierowany na obserwację w podmiocie leczniczym, jeżeli wyraża na to zgodę.

2. Funkcjonariusz może być również poddany badaniom psychofizjologicznym. O skierowaniu funkcjonariusza na te badania decyduje Szef Agencji.

Art. 77.

1. Osobę przyjmowaną do służby w ABW albo AW i posiadającą stopień wojskowy, policyjny, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, **<Służba Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej lub Służby Więziennej można mianować na odpowiedni stopień we właściwej Agencji.
2. Osobę przyjętą do służby w ABW albo AW i posiadającą stopień Urzędu Ochrony Państwa, Szef Agencji mianuje na równorzędny stopień tej Agencji.
3. Przy przyjmowaniu do służby osoby posiadającej stopień wojskowy podporucznika, stopień podkomisarza Policji, stopień podporucznika Straży Granicznej, stopień podporucznika Biura Ochrony Rządu, **<stopień podporucznika Biura Ochrony Państwa >** stopień młodszego kapitana Państwowej Straży Pożarnej lub podporucznika Służby Więziennej, mianuje się na stopień podporucznika właściwej Agencji.

Art. 113.

Funkcjonariusz Agencji zwolniony ze służby, który nie posiada prawa do lokalu mieszkalnego na warunkach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura

Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, zachowuje prawo do przydzielonego lokalu mieszkalnego według norm powszechnie obowiązujących lub może być przeniesiony do zamiennego lokalu mieszkalnego.

Art. 131.

1. W razie śmierci funkcjonariusza pozostałej po nim rodzinie przysługuje odprawa pośmiertna w takiej wysokości, w jakiej przysługiwałaby temu funkcjonariuszowi odprawa, gdyby był zwolniony ze służby, oraz świadczenia określone w art. 128 ust. 1 pkt 2-4.
2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, przysługują małżonkowi funkcjonariusza, który pozostawał z nim we wspólności małżeńskiej, a w dalszej kolejności dzieciom oraz rodzicom, jeżeli w dniu śmierci funkcjonariusza spełniali warunki do uzyskania renty rodzinnej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się także do zaginionych funkcjonariuszy.

USTAWA z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 283)

Art. 2.

1. Przepisy ustawy stosuje się do przedsiębiorców i jednostek naukowych, z wyłączeniem jednostek naukowych będących jednostkami organizacyjnymi Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej albo Policji.
2. Przepisy ustawy stosuje się także do osób zagranicznych i przedsiębiorców zagranicznych w zakresie przemieszczania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.
3. (2) Przepisów ustawy nie stosuje się do materiałów wybuchowych nabywanych, przechowywanych, przemieszczanych i używanych przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Centralne Biuro

Antykorupcyjne, *[Biuro Ochrony Rządu]*, **<Służba Ochrony Państwa>**, Policję, Służbę Więzienną, Straż Graniczną, Służbę Celno-Skarbową oraz przez armie obcych państw przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Przepisów ustawy nie stosuje się do materiałów wybuchowych nabywanych, przechowywanych, przemieszczanych i używanych przez zagranicznych funkcjonariuszy biorących udział we wspólnej operacji, o której mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lutego 2014 r. o udziale zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników we wspólnych operacjach lub wspólnych działaniach ratowniczych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 295).

5. Przepisów ustawy, z wyjątkiem art. 6, art. 9 ust. 9, art. 27 ust. 2, art. 37-41, art. 63 i art. 64, nie stosuje się do amunicji.

Art. 2a.

Przepisów rozdziałów 5d-5f nie stosuje się do:

1) wyrobów pirotechnicznych przeznaczonych do niehandlowego wykorzystania w realizacji zadań:

a) Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w art. 3 ust. 1-2b ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1534 i 2138 oraz z 2017 r. poz. 60),

b) Policji, o których mowa w art. 1 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, 1948 i 1955 oraz z 2017 r. poz. 60),

c) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, o których mowa w art. 5 i art. 6 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1897, 1948 i 1955 oraz z 2017 r. poz. 60),

d) Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego, o których mowa w art. 5 i art. 6 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1318, 1955 i 2138),

e) Centralnego Biura Antykorupcyjnego, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1310, 1948, 1955 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 60),

[f) Biura Ochrony Rządu, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2016 r. poz. 552, 904, 960 i 1250 oraz z 2017 r. poz. 60),]

<f) Służby Ochrony Państwa, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. poz. ...),>

g) Straży Granicznej, o których mowa w art. 1 ust. 2-2b ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1643, 1948 i 1955 oraz z 2017 r. poz. 60),

h) (3) Krajowej Administracji Skarbowej, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1947),

i) Służby Więziennej, o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2016 r. poz. 713, 904, 960, 1250 i 2149 oraz z 2017 r. poz. 60),

j) Państwowej Straży Pożarnej, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 603 i 960 oraz z 2017 r. poz. 60);

2) wyrobów pirotechnicznych przeznaczonych do niehandlowego wykorzystania przez armie obcych państw przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 23 września 1999 r. o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium (Dz. U. z 2016 r. poz. 1108 i 2138);

3) wyposażenia morskiego, o którym mowa w ustawie z dnia 2 grudnia 2016 r. o wyposażeniu morskim (Dz. U. z 2017 r. poz. 32);

4) wyrobów pirotechnicznych przeznaczonych do wykorzystania w przemyśle lotniczym;

5) kapiszonów przeznaczonych specjalnie do zabawek, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. poz. 542, 1228 i 1579), dotyczących zasadniczych wymagań dla zabawek.

USTAWA z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2017 r. poz. 959 i 1089)

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

Uwaga:

w art. 66 w ust. 1c, w art. 66a w ust. 1 w pkt 3, w art. 116 w ust. 3 w pkt 1, w art. 126a w ust. 2 w pkt 1 i 2, w art. 149a w ust. 1 oraz w art. 207 w ust. 8 wyrazy *[Biura Ochrony Rządu]* zastępuje się wyrazami **<Służby Ochrony Państwa>**

Art. 66.

1. Statki powietrzne, z zastrzeżeniem art. 93 i art. 93a, mogą startować z lotnisk i lądować na lotniskach wpisanych do rejestru lotnisk, których dane techniczne i eksploatacyjne są opublikowane w Zintegrowanym Pakiecie Informacji Lotniczych, o którym mowa w art. 121 ust. 3. Aktualne dane techniczne i eksploatacyjne lotnisk są przekazywane do publikacji w Zintegrowanym Pakiecie Informacji Lotniczych przez zarządzającego lotniskiem.

1a. Cywilne statki powietrzne wykonujące loty, o których mowa w art. 66a ust. 1, mogą startować z lotnisk wojskowych i lądować na lotniskach wojskowych, których dane techniczne i eksploatacyjne są opublikowane w Zintegrowanym Pakiecie Informacji Lotniczych, o którym mowa w art. 121 ust. 3.

1b. Aktualne dane techniczne i eksploatacyjne lotnisk, o których mowa w ust. 1a, są przekazywane do publikacji w Zintegrowanym Pakiecie Informacji Lotniczych przez Ministra Obrony Narodowej.

1c. W przypadku wykonywania lotów w celu realizacji zadań na potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie przewozu żołnierzy, funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Biura Ochrony Rządu oraz pracowników wojska, Minister Obrony Narodowej oprócz danych, o których mowa w ust. 1a, przekazuje do publikacji w Zintegrowanym Pakiecie Informacji Lotniczych także potwierdzenie spełnienia przez lotniska wojskowe wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 59a ust. 6.

1d. Do danych technicznych i eksploatacyjnych, o których mowa w ust. 1a, stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 59a ust. 6 oraz przepisy rozporządzenia Komisji (UE) nr 73/2010 z dnia 26 stycznia 2010 r. ustanawiającego wymagania dotyczące jakości danych i informacji lotniczych dla jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej (Dz. Urz. UE L 23 z 27.01.2010, str. 6).

2. Zarządzający lotniskiem użytku publicznego może odmówić przyjęcia statku powietrznego wyłącznie ze względu na ważne okoliczności związane z funkcjonowaniem lotniska, uniemożliwiające bezpieczne jego lądowanie.
3. Zarządzający lotniskiem nie może odmówić zezwolenia na lądowanie przymusowe statku powietrznego znajdującego się w niebezpieczeństwie lub statku powietrznego wykonującego lot w celu ochrony życia lub zdrowia ludzi, poszukiwania lub ratownictwa, w celu zapobiegania skutkom klęsk żywiołowych lub ich usunięcia, a także lot w ramach działań bezpośrednio związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego i z obronnością państwa.

Art. 66a.

1. Cywilne statki powietrzne mogą startować z lotnisk wojskowych i lądować na lotniskach wojskowych w przypadku wykonywania lotów:
   1) krajowych wyłącznie przez:
   a) samoloty z napędem śmigłowym o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 5700 kg włącznie lub o liczbie miejsc pasażerskich poniżej 10,
   b) śmigłowce,
   c) statki powietrzne bez napędu,
   d) aerostaty;
   2) w celu realizacji zadań na potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie przewozu ładunków;
   3) w celu realizacji zadań na potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie przewozu żołnierzy, funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Biura Ochrony Rządu oraz pracowników wojska, gdy lotniska te spełniają wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 59a ust. 6.
2. Potwierdzenia spełnienia przez lotniska wojskowe wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 59a ust. 6 dokonuje Minister Obrony Narodowej na wniosek jednostki organizacyjnej lub związku organizacyjnego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, którym przekazano lotnisko wojskowe do użytkowania.
3. Lotniska wojskowe, z których startują i na których lądują wojskowe statki powietrzne lub cywilne statki powietrzne, w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, są lotniskami wykorzystywanymi jedynie do celów wojskowych.

---

4. Jednostka organizacyjna lub związek organizacyjny Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, którym przekazano lotnisko wojskowe do użytkowania, informują zarządzającego lotniskiem cywilnym, na którym ma lądować cywilny statek powietrzny wykonujący lot z lotniska użytkowanego przez tę jednostkę lub ten związek, iż lotnisko wojskowe jest wykorzystywane jedynie do celów wojskowych i nie jest portem lotniczym lub częścią portu lotniczego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 300/2008 z dnia 11 marca 2008 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 2320/2002, zwanego dalej "rozporządzeniem nr 300/2008/WE". Informacja dotycząca wykorzystywania lotniska wojskowego jedynie do celów wojskowych jest potwierdzona odpowiednią uwagą w planie lotu.
5. Jednostka organizacyjna lub związek organizacyjny Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, którym przekazano lotnisko wojskowe do użytkowania, zapewniają we własnym zakresie ochronę przed aktami bezprawnej ingerencji zagrażającymi bezpieczeństwu lotów, o których mowa w ust. 1.

Art. 76.

1. Nie pobiera się opłat lotniskowych na lotniskach użytku publicznego od podmiotu realizującego w interesie publicznym zadania związane z wykonaniem lotu:
   1) w celu zapobiegania skutkom klęsk żywiołowych lub ich usunięcia oraz ratowania życia lub zdrowia ludzkiego, chyba że lot ten jest wykonywany w ramach prowadzonej działalności gospodarczej - potwierdzonego:
   a) statusem lotu:
   – HOSP (lot statku powietrznego wykonywany w celu niesienia pomocy medycznej zgłoszony przez odpowiednie służby medyczne), lub
   – SAR (lot statku powietrznego wykonującego akcję poszukiwawczo-ratowniczą), lub
   – HUM (lot statku powietrznego biorącego udział w akcji humanitarnej), lub
   b) odpowiednią uwagą w planie lotu;
   2) w przypadkach ochrony granic, zapewnienia bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego - potwierdzonego:
   a) statusem lotu:
   – STATE (lot państwowego i cywilnego statku powietrznego w misjach wojskowych, policyjnych, celnych lub Straży Granicznej), lub

– GARDA (hasło, na jakie statek powietrzny wykonuje zadania związane z bezpieczeństwem powszechnym, porządkiem publicznym i ochroną granicy), lub

b) odpowiednią uwagą w planie lotu;

3) wyłącznie w celu przewozu, w oficjalnej misji, panującego monarchy i jego najbliższej rodziny, głowy państwa, przewodniczącego parlamentu lub jego izby, szefa rządu lub osoby zajmującej stanowisko równorzędne - potwierdzonego:

a) statusem lotu HEAD (lot polskiego statku powietrznego nadany przez *[Szefa Biura Ochrony Rządu]* **<Komendanta Służby Ochrony Państwa>**), lub

b) odpowiednią uwagą w planie lotu.

2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, przekazuje zarządzającemu lotniskiem użytku publicznego, nie później niż w ciągu 24 godzin od zaistnienia zdarzenia będącego podstawą do pobierania opłat lotniskowych, w sposób określony przez zarządzającego lotniskiem w Zintegrowanym Pakiecie Informacji Lotniczych, o którym mowa w art. 121 ust. 3, kopię planu lotu potwierdzającego prawo do skorzystania ze zwolnienia.

3. Zarządzający lotniskiem użytku publicznego zawiera w taryfie opłat lotniskowych informację odnośnie do lotów zwolnionych z opłat lotniskowych na podstawie ust. 1.

4. W przypadku lotów wojskowych statków powietrznych oraz wojskowych statków powietrznych państw obcych wykonywanych na lotniskach, o których mowa w art. 60 ust. 3, opłaty lotniskowe określa się w umowie operacyjnej, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 83 ust. 2, zawartej przez zarządzającego lotniskiem użytku publicznego oraz jednostkę organizacyjną wskazaną przez Ministra Obrony Narodowej, z uwzględnieniem udziału obu stron umowy w założeniu lotniska użytku publicznego oraz w ponoszeniu kosztów utrzymywania i eksploatacji tego lotniska.

Art. 116.

1. Zabrania się członkom załogi oraz innym osobom wnoszenia i używania broni palnej, broni gazowej oraz materiałów wybuchowych na pokład statku powietrznego, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, ma zastosowanie także do urządzeń, środków i substancji mogących stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa lotu lub pasażerów.

3. Zakazów, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się do:

1) żołnierzy i funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, żołnierzy Żandarmerii Wojskowej oraz funkcjonariuszy Agencji

Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Straży Granicznej, Służby Celno-Skarbowej i Biura Ochrony Rządu, którzy, bez zamiaru odbycia lotu, wykonują obowiązki służbowe na pokładzie statku powietrznego pozostającego na lotnisku albo lądowisku;

2) funkcjonariuszy Straży Granicznej pełniących wartę ochronną, o której mowa w art. 186a ust. 1;

3) żołnierzy i funkcjonariuszy służb, o których mowa w pkt 1, którzy podczas wykonywania przez nich obowiązków służbowych odbywają lot i odbyli szkolenie w zakresie zasad bezpieczeństwa na pokładzie statku powietrznego w przypadku użycia broni palnej lub środków przymusu bezpośredniego.

4. Żołnierze i funkcjonariusze służb, o których mowa w ust. 3 pkt 1, którzy podczas wykonywania przez nich obowiązków służbowych odbywają lot, mają prawo do użycia na pokładzie statku powietrznego broni palnej lub środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1-4, 7, 11 i 13 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628, z późn. zm.), na zasadach i w sposób określony w tej ustawie.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe warunki wnoszenia broni palnej lub środków przymusu bezpośredniego na pokład statku powietrznego, uwzględniając konieczność zapewnienia bezpieczeństwa na pokładzie tego statku;

2) organizację i zakres szkolenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, mając na względzie zapewnienie odpowiedniego poziomu wyszkolenia żołnierzy i funkcjonariuszy, jednolitość programu i formy szkolenia, zakres wiedzy teoretycznej i praktyki niezbędnej do wykonywania obowiązków służbowych na pokładzie statku powietrznego.

6. (uchylony).

7. (uchylony).

8. (uchylony).

Art. 126a.

1. Bezzałogowy statek powietrzny, w tym model latający, może zostać zniszczony, unieruchomiony albo nad jego lotem może zostać przejęta kontrola, w przypadku gdy:

1) przebieg lotu lub działanie bezzałogowego statku powietrznego:

a) zagraża życiu lub zdrowiu osoby,

b) stwarza zagrożenie dla chronionych obiektów, urządzeń lub obszarów,

c) zakłóca przebieg imprezy masowej albo zagraża bezpieczeństwu jej uczestników,

d) stwarza uzasadnione podejrzenie, że może zostać użyty jako środek ataku terrorystycznego;

2) bezzałogowy statek powietrzny wykonuje lot w przestrzeni powietrznej w części, w której wprowadzono ograniczenia lotów albo znajdującej się nad terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w której lot statku powietrznego jest zakazany od poziomu terenu do określonej wysokości.

2. Do zniszczenia lub unieruchomienia bezzałogowego statku powietrznego albo przejęcia kontroli nad jego lotem w przypadku, o którym mowa w:

1) ust. 1 pkt 1 lit. a, b i d - są uprawnieni funkcjonariusze Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej, strażnicy Straży Marszałkowskiej, żołnierze Żandarmerii Wojskowej i Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz pracownicy specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych,

2) ust. 1 pkt 1 lit. c - są uprawnieni funkcjonariusze Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, żołnierze Żandarmerii Wojskowej oraz pracownicy specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych,

3) ust. 1 pkt 2 - są uprawnieni żołnierze Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej

- na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Art. 149a.

1. Wykonywanie lotów międzynarodowych przez obce cywilne statki powietrzne w celu realizacji zadań na potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie przewozu ładunków lub żołnierzy, funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Biura Ochrony Rządu oraz pracowników wojska wymaga zezwolenia Dowódcy Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, jest wydawane na zasadach i w trybie określonych w art. 18a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej.

Art. 207.

1. Odpowiedzialność za szkody, o których mowa w art. 206, ponosi osoba eksploatująca statek powietrzny.
2. Za osobę eksploatującą statek powietrzny uważa się osobę, która go używała w czasie spowodowania szkody.
3. Osobę, która przekazała prawo używania statku powietrznego innej osobie, uważa się za eksploatującą statek powietrzny, jeżeli zachowała prawo decydowania w sprawach wykonywania lotu.
4. Za używającą statek powietrzny uważa się osobę, która używa go bądź sama, bądź przez osoby za nią działające, choćby przekroczyły udzielone im uprawnienia.
5. Osobę wpisaną do rejestru statków jako użytkownika uważa się za osobę eksploatującą statek powietrzny i ponoszącą odpowiedzialność za szkodę, chyba że udowodni, że eksploatującą w danym czasie była inna osoba.
6. Odpowiedzialność za szkody ponosi również osoba, która bezprawnie używa statku powietrznego; solidarnie z nią odpowiedzialność ponoszą osoby określone w ust. 1-5, chyba że użycie statku powietrznego nastąpiło bez ich winy.
7. Solidarnie z osobami określonymi w ust. 1-6 odpowiadają osoby, z których winy szkoda powstała.
8. W przypadku lotu cywilnego statku powietrznego wykonywanego w celu realizacji zadań na potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie przewozu ładunków lub żołnierzy, funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Biura Ochrony Rządu oraz pracowników wojska, solidarnie z osobami określonymi w ust. 1-7 odpowiada Skarb Państwa reprezentowany przez jednostkę organizacyjną lub związek organizacyjny Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, którym przekazano lotnisko do użytkowania.

USTAWA z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1726 i 2138 oraz z 2017 r. poz. 60)

Art. 17a.

1. Osobę posiadającą stopień policyjny, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji

Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Urzędu Ochrony Państwa, jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, można powołać do służby kontraktowej, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach, za zgodą Ministra Obrony Narodowej, do służby stałej, na stanowisko służbowe zaszeregowane do stopnia wojskowego równorzędnego ze stopniem posiadanym w odpowiedniej służbie.

2. Osobę, o której mowa w ust. 1, powołaną do zawodowej służby wojskowej mianuje się na odpowiedni stopień wojskowy na zasadach określonych w art. 32. Mianowanie następuje z dniem objęcia stanowiska służbowego.
3. Przed objęciem stanowiska służbowego żołnierz powołany w trybie ust. 1 i 2 składa przysięgę wojskową oraz może być poddany szkoleniu wojskowemu.
4. Okresy służby w formacjach, o których mowa w ust. 1, zalicza się do okresów, od których są uzależnione uprawnienia wymienione w art. 62 ust. 4 i art. 80 ust. 1 pkt 3.
5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, jakie stopnie policyjne, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Urzędu Ochrony Państwa odpowiadają poszczególnym stopniom wojskowym. Rozporządzenie powinno uwzględniać równorzędność pierwszych stopni w poszczególnych korpusach.

USTAWA z dnia dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1952)

Art. 3.

Ilekroć w ustawie jest mowa o:

1) dochodzie - oznacza to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób:

a) przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2032, z późn. zm.), pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne,

b) dochód z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,

c) inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych:

– renty określone w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,

– renty wypłacone osobom represjonowanym i członkom ich rodzin, przyznane na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,

– świadczenia pieniężne oraz ryczałt energetyczny określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych,

– dodatek kombatancki, ryczałt energetyczny i dodatek kompensacyjny określone w przepisach o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,

– świadczenie pieniężne określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę Niemiecką lub Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich,

– emerytury i renty otrzymywane przez osoby, które utraciły wzrok w wyniku działań wojennych w latach 1939-1945 lub eksplozji pozostałych po tej wojnie niewypałów i niewybuchów,

– renty inwalidzkie z tytułu inwalidztwa wojennego, kwoty zaopatrzenia otrzymywane przez ofiary wojny oraz członków ich rodzin, renty wypadkowe osób, których inwalidztwo powstało w związku z przymusowym pobytem na robotach w III Rzeszy Niemieckiej w latach 1939-1945, otrzymywane z zagranicy,

– zasiłki chorobowe określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych,

– środki bezzwrotnej pomocy zagranicznej otrzymywane od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych, pochodzące ze środków bezzwrotnej pomocy przyznanych na podstawie jednostronnej

deklaracji lub umów zawartych z tymi państwami, organizacjami lub instytucjami przez Radę Ministrów, właściwego ministra lub agencje rządowe, w tym również w przypadkach, gdy przekazanie tych środków jest dokonywane za pośrednictwem podmiotu upoważnionego do rozdzielania środków bezzwrotnej pomocy zagranicznej na rzecz podmiotów, którym służyć ma ta pomoc,

– należności ze stosunku pracy lub z tytułu stypendium osób fizycznych mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przebywających czasowo za granicą - w wysokości odpowiadającej równowartości diet z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju ustalonych dla pracowników zatrudnionych w państwowych lub samorządowych jednostkach sfery budżetowej na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666, 2138 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 60 i 962),

– należności pieniężne wypłacone policjantom, żołnierzom, celnikom i pracownikom jednostek wojskowych i jednostek policyjnych użytych poza granicami państwa w celu udziału w konflikcie zbrojnym lub wzmocnienia sił państwa albo państw sojuszniczych, misji pokojowej, akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom, a także należności pieniężne wypłacone żołnierzom, policjantom, celnikom i pracownikom pełniącym funkcje obserwatorów w misjach pokojowych organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych,

– należności pieniężne ze stosunku służbowego otrzymywane w czasie służby kandydackiej przez funkcjonariuszy Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu, obliczone za okres, w którym osoby te uzyskały dochód,

– dochody członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, pomniejszone o składki na ubezpieczenia społeczne,

– alimenty na rzecz dzieci,

– stypendia doktoranckie i habilitacyjne przyznane na podstawie ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016 r. poz. 882 i 1311 oraz z 2017 r. poz. 859 i 1530), stypendia doktoranckie określone w art. 200 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1842, z późn. zm.), stypendia sportowe przyznane na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2017 r.

poz. 1463 i 1600) oraz inne stypendia o charakterze socjalnym przyznane uczniom lub studentom,

– kwoty diet nieopodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich,

– należności pieniężne otrzymywane z tytułu wynajmu pokoi gościnnych w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich w gospodarstwie rolnym osobom przebywającym na wypoczynku oraz uzyskane z tytułu wyżywienia tych osób,

– dodatki za tajne nauczanie określone w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2017 r. poz. 1189),

– dochody uzyskane z działalności gospodarczej prowadzonej na podstawie zezwolenia na terenie specjalnej strefy ekonomicznej określonej w przepisach o specjalnych strefach ekonomicznych,

– ekwiwalenty pieniężne za deputaty węglowe określone w przepisach o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe",

– ekwiwalenty z tytułu prawa do bezpłatnego węgla określone w przepisach o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006,

– świadczenia określone w przepisach o wykonywaniu mandatu posła i senatora,

– dochody uzyskane z gospodarstwa rolnego,

– dochody uzyskiwane za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, pomniejszone odpowiednio o zapłacone za granicą Rzeczypospolitej Polskiej: podatek dochodowy oraz składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne,

– renty określone w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,

– zaliczkę alimentacyjną określoną w przepisach o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej,

– świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów,

– pomoc materialną o charakterze socjalnym określoną w art. 90c ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.) oraz

pomoc materialną określoną w art. 173 ust. 1 pkt 1, 2 i 8, art. 173a, art. 199 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 i art. 199a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym,

– kwoty otrzymane na podstawie art. 27f ust. 8-10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych,

– świadczenie pieniężne i pomoc pieniężną określone w ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. poz. 693 i 1220 oraz z 2017 r. poz. 1386),

– świadczenie rodzicielskie,

– zasiłek macierzyński, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,

– stypendia dla bezrobotnych finansowane ze środków Unii Europejskiej;

2) dochodzie rodziny - oznacza to sumę dochodów członków rodziny;

2a) dochodzie członka rodziny - oznacza to przeciętny miesięczny dochód członka rodziny osiągnięty w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 4-4c;

3) dochodzie osoby uczącej się albo dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego - oznacza to przeciętny miesięczny dochód uzyskany w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 4-4c;

4) dziecku - oznacza to dziecko własne, małżonka, przysposobione oraz dziecko, w sprawie którego toczy się postępowanie o przysposobienie, lub dziecko znajdujące się pod opieką prawną;

5) emeryturach i rentach - oznacza to emerytury i renty inwalidzkie oraz renty z tytułu niezdolności do pracy, w tym renty szkoleniowe określone w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o ubezpieczeniu społecznym rolników, o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, [*Biura Ochrony Rządu]* <**Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, a także uposażenia w stanie spoczynku określone w przepisach prawa o ustroju sądów powszechnych, przepisach

o prokuraturze oraz w przepisach o Sądzie Najwyższym, a także renty szkoleniowe i renty z tytułu niezdolności do pracy określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, renty z tytułu niezdolności do pracy określone w przepisach o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach, a także renty strukturalne określone w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;

6) gospodarstwie rolnym - oznacza to gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym;

7) instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie - oznacza to dom pomocy społecznej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie;

8) koszyku żywnościowym - oznacza to asortyment artykułów spożywczych, określony wartościowo i ilościowo w badaniach progu wsparcia dochodowego rodzin, których spożycie jest niezbędne do prawidłowego rozwoju dziecka w określonym wieku;

9) niepełnosprawnym dziecku - oznacza to dziecko w wieku do ukończenia 16. roku życia legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności określonym w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;

10) okresie zasiłkowym - oznacza to okres od dnia 1 listopada do dnia 31 października następnego roku kalendarzowego, na jaki ustala się prawo do świadczeń rodzinnych;

11) organie właściwym - oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie rodzinne lub otrzymującej świadczenie rodzinne;

12) osobach pozostających na utrzymaniu - oznacza to członków rodziny utrzymujących się z połączonych dochodów tych osób;

13) osobie uczącej się - oznacza to osobę pełnoletnią uczącą się, niepozostającą na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony;

14) opiekunie faktycznym dziecka - oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka;

15) pełnoletniej osobie niepełnosprawnej - oznacza to osobę pełnoletnią, legitymującą się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, a także osobę, która ukończyła 75 lat;

15a) przepisach o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego - oznacza to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 72) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1);

16) rodzinie - oznacza to odpowiednio następujących członków rodziny: małżonków, rodziców dzieci, opiekuna faktycznego dziecka oraz pozostające na utrzymaniu dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia, a także dziecko, które ukończyło 25. rok życia legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli w związku z tą niepełnosprawnością przysługuje świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016 r. poz. 162 i 972 oraz z 2017 r. poz. 1428); do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, a także pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko;

16a) rodzinie wielodzietnej - oznacza to rodzinę wychowującą troje i więcej dzieci mających prawo do zasiłku rodzinnego;

17) (utracił moc);

17a) osobie samotnie wychowującej dziecko - oznacza to pannę, kawalera, wdowę, wdowca, osobę pozostającą w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, osobę rozwiedzioną, chyba że wychowuje wspólnie co najmniej jedno dziecko z jego rodzicem;

18) szkole - oznacza to szkołę podstawową, szkołę ponadpodstawową oraz szkołę artystyczną, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także

młodzieżowy ośrodek socjoterapii, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania oraz ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy;

19) szkole wyższej - oznacza to uczelnię w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym oraz kolegium pracowników służb społecznych;

20) umiarkowanym stopniu niepełnosprawności - oznacza to:

a) niepełnosprawność w umiarkowanym stopniu w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,

b) całkowitą niezdolność do pracy orzeczoną na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,

c) posiadanie orzeczenia o zaliczeniu do II grupy inwalidów;

21) znacznym stopniu niepełnosprawności - oznacza to:

a) niepełnosprawność w stopniu znacznym w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,

b) całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji orzeczoną na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,

c) stałą albo długotrwałą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym i do samodzielnej egzystencji albo trwałą lub okresową całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym i do samodzielnej egzystencji, orzeczoną na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników w celu uzyskania świadczeń określonych w tych przepisach,

d) posiadanie orzeczenia o zaliczeniu do I grupy inwalidów,

e) niezdolność do samodzielnej egzystencji orzeczoną na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników;

22) zatrudnieniu lub innej pracy zarobkowej - oznacza to wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego, umowy o pracę nakładczą oraz wykonywanie pracy lub świadczenie usług na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych, a także prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej;

23) utracie dochodu - oznacza to utratę dochodu spowodowaną:

a) uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego,

b) utratą zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,

c) utratą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,

d) utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej,

e) (uchylona),

f) wyrejestrowaniem pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszeniem jej wykonywania w rozumieniu art. 14a ust. 1d ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, 1948, 1997 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 460 i 819),

g) (uchylona),

h) utratą zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,

i) utratą zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń lub utratą świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych;

j) utratą świadczenia rodzicielskiego,

k) utratą zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,

l) utratą stypendium doktoranckiego określonego w art. 200 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym;

24) uzyskaniu dochodu - oznacza to uzyskanie dochodu spowodowane:

a) zakończeniem urlopu wychowawczego,

b) uzyskaniem zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,

c) uzyskaniem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,

d) uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej,

e) (uchylona),

f) rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniem jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 14a ust. 1d ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej,

g) (uchylona),

h) uzyskaniem zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,

i) uzyskaniem świadczenia rodzicielskiego,

j) uzyskaniem zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,

k) uzyskaniem stypendium doktoranckiego określonego w art. 200 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym.

USTAWA z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, 1292, 1321, 1428 i 1543)

Art. 71.

1. Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnemu za każdy dzień kalendarzowy od dnia zarejestrowania się we właściwym powiatowym urzędzie pracy, z zastrzeżeniem art. 75, jeżeli:

1) nie ma dla niego propozycji odpowiedniej pracy, propozycji stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, szkolenia, prac interwencyjnych lub robót publicznych oraz

2) w okresie 18 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień zarejestrowania, łącznie przez okres co najmniej 365 dni:

a) był zatrudniony i osiągał wynagrodzenie w kwocie co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę, od którego istnieje obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy, z zastrzeżeniem art. 104a-105; w okresie tym nie uwzględnia się okresów urlopów bezpłatnych trwających łącznie dłużej niż 30 dni,

b) wykonywał pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą i osiągał z tego tytułu dochód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę,

c) świadczył usługi na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo

współpracował przy wykonywaniu tych umów, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę w przeliczeniu na okres pełnego miesiąca, z zastrzeżeniem art. 104b ust. 2,

d) opłacał składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy, z zastrzeżeniem art. 104b ust. 2, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę,

e) wykonywał pracę w okresie tymczasowego aresztowania lub odbywania kary pozbawienia wolności, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę,

f) wykonywał pracę w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych, będąc członkiem tej spółdzielni, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę,

g) opłacał składkę na Fundusz Pracy w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej za granicą u pracodawcy zagranicznego w państwie niewymienionym w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, w wysokości 9,75% przeciętnego wynagrodzenia za każdy miesiąc zatrudnienia,

h) był zatrudniony za granicą i przybył do Rzeczypospolitej Polskiej jako repatriant,

i) był zatrudniony, pełnił służbę lub wykonywał inną pracę zarobkową i osiągał wynagrodzenie lub dochód, od którego istnieje obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy.

2. Do 365 dni, o których mowa w ust. 1 pkt 2, zalicza się również okresy:

1) zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego, służby przygotowawczej, służby kandydackiej, kontraktowej zawodowej służby wojskowej, ćwiczeń wojskowych, okresowej służby wojskowej, terytorialnej służby wojskowej pełnionej rotacyjnie lub służby wojskowej pełnionej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny oraz zasadniczej służby w obronie cywilnej i służby zastępczej, a także służby w charakterze funkcjonariusza, o którym mowa w ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby

Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708 i 2270 oraz z 2017 r. poz. 38 i 715);

2) urlopu wychowawczego udzielonego na podstawie odrębnych przepisów;

3) pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy lub służby, o której mowa w pkt 1, renty szkoleniowej oraz przypadające po ustaniu zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej albo zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności okresy pobierania zasiłku chorobowego, macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego lub świadczenia rehabilitacyjnego, jeżeli podstawę wymiaru tych zasiłków i świadczenia, z uwzględnieniem kwoty składek na ubezpieczenia społeczne, stanowiła kwota wynosząca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę;

4) niewymienione w ust. 1 pkt 2, za które były opłacane składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, jeżeli podstawę wymiaru składek stanowiła kwota wynosząca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę;

5) za które przyznano odszkodowanie z tytułu niezgodnego z przepisami rozwiązania przez pracodawcę stosunku pracy lub stosunku służbowego, oraz okres, za który wypłacono pracownikowi odszkodowanie z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę;

6) świadczenia usług na podstawie umowy uaktywniającej, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2016 r. poz. 157 oraz z 2017 r. poz. 60);

7) pobierania renty rodzinnej, w przypadku gdy nastąpił zbieg prawa do tej renty z prawem do renty z tytułu niezdolności do pracy i wybrano pobieranie renty rodzinnej;

8) sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem przez osoby, o których mowa w art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963, z późn. zm.);

9) pobierania świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłku dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, jeżeli utrata prawa do nich była spowodowana śmiercią osoby, nad którą opieka była sprawowana.

3. Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnym zwolnionym z zakładów karnych i aresztów śledczych, zarejestrowanym w okresie 30 dni od dnia zwolnienia, jeżeli suma okresów, o

których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2, przypadających w okresie 18 miesięcy przed ostatnim pozbawieniem wolności oraz wykonywania pracy w okresie pozbawienia wolności wynosiła co najmniej 365 dni, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę. W przypadku pozbawienia wolności w okresie pobierania zasiłku, po zwolnieniu z zakładu karnego lub aresztu śledczego przysługuje prawo do zasiłku na okres skrócony o okres pobierania zasiłku przed pozbawieniem wolności i w trakcie przerw w odbywaniu kary.

4. Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnym zwolnionym z zasadniczej służby wojskowej lub okresowej służby wojskowej, jeżeli okres jej odbywania wynosił co najmniej 240 dni i przypadał w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy.
5. (uchylony)
6. W przypadku udokumentowania przez bezrobotnego okresu uprawniającego do zasiłku po upływie 7 dni od dnia zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy, jednak w okresie posiadania statusu bezrobotnego, prawo do zasiłku przysługuje od dnia udokumentowania tego prawa na okres, o którym mowa w art. 73 ust. 1.
7. (uchylony)
8. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki oraz tryb opłacania składek na Fundusz Pracy przez osoby podejmujące zatrudnienie lub inną pracę zarobkową za granicą u pracodawcy zagranicznego w państwie niewymienionym w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, uwzględniając zasady obowiązujące przy opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne, brak możliwości ich opłacania za okresy wsteczne oraz ich zwrotu, chyba że zostały wpłacone w wyższej od obowiązującej wysokości.

Art. 104.

1. Obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca, co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę opłacają:
   1) pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne za osoby:
   a) pozostające w stosunku pracy lub stosunku służbowym,

b) wykonujące pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą,

c) wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, oraz za osoby z nimi współpracujące, z wyłączeniem osób świadczących pracę na podstawie umowy uaktywniającej, o której mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,

d) wykonujące pracę w okresie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania,

e) pobierające stypendia sportowe,

f) otrzymujące świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym, świadczenie górnicze lub górniczy zasiłek socjalny lub wynagrodzenie przysługujące w okresie świadczenia górniczego, stypendium na przekwalifikowanie lub kontraktu szkoleniowego - przewidziane w odrębnych przepisach,

g) za żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy niespełniających warunków do nabycia prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej, za których, po zwolnieniu ze służby lub rozwiązaniu stosunku pracy, odprowadzono składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od uposażenia lub wynagrodzenia wypłaconego w okresie służby lub stosunku pracy na podstawie przepisów odrębnych,

h) za funkcjonariuszy, którzy w chwili zwolnienia ze służby spełniają jedynie warunki do nabycia prawa do policyjnej renty inwalidzkiej, w przypadku przekazania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe;

1a) (uchylony);

2) rolnicze spółdzielnie produkcyjne, spółdzielnie kółek rolniczych lub spółdzielnie usług rolniczych - za swoich członków, z wyjątkiem członków, którzy wnieśli wkład gruntowy o powierzchni użytków rolnych większej niż 2 ha przeliczeniowe;

---

3) inne niż wymienione w pkt 1 i 2 osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym lub zaopatrzeniu emerytalnemu, z wyjątkiem:

a) duchownych,

b) pobierających na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłek stały,

c) pobierających na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy lub dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka,

ca) pobierających na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zasiłek dla opiekuna,

d) podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników,

e) żołnierzy niezawodowych w służbie czynnej,

f) odbywających zastępcze formy służby wojskowej,

g) przebywających na urlopach wychowawczych oraz pobierających zasiłek macierzyński,

h) pobierających świadczenie szkoleniowe, o którym mowa w art. 70 ust. 6,

i) osób świadczących pracę na podstawie umowy uaktywniającej, o której mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,

j) osób sprawujących osobistą opiekę nad dzieckiem, o których mowa w art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

2. Wysokość składki na Fundusz Pracy określa ustawa budżetowa.

3. W przypadku gdy kwoty, o których mowa w ust. 1, pochodzą z różnych źródeł, obowiązek opłacania składek na Fundusz Pracy powstaje wtedy, gdy łączna kwota stanowiąca podstawę wymiaru składek ustalona zgodnie z ust. 1 wynosi co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę.

4. Osoba, do której ma zastosowanie przepis ust. 3, składa stosowne oświadczenie każdemu pracodawcy lub w terenowej jednostce organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli sama opłaca składki na ubezpieczenia społeczne.

USTAWA z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1896, z późn. zm.)

Art. 281.

1. Z zastrzeżeniem art. 282, informacje stanowiące tajemnicę zawodową mogą być ujawniane wyłącznie na żądanie:

1) sądu lub prokuratora, jeżeli są niezbędne w toczącym się postępowaniu karnym, a w postępowaniu cywilnym, jeżeli informacje nie dotyczą osób trzecich niebędących stroną postępowania;

2) (49) organu Krajowej Administracji Skarbowej w związku z toczącym się przed tym organem postępowaniem w sprawie o przestępstwo skarbowe lub o wykroczenie skarbowe, jeżeli są niezbędne w toczącym się postępowaniu;

3) Prezesa Najwyższej Izby Kontroli lub upoważnionego przez niego kontrolera w zakresie danych dotyczących jednostki kontrolowanej, niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego w prowadzonym postępowaniu kontrolnym dotyczącym tej jednostki określonym w ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1096 oraz z 2016 r. poz. 677);

4) (50) (uchylony);

5) (51) (uchylony);

6) (52) (uchylony);

7) biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych podmiotu obowiązanego do zachowania tajemnicy zawodowej, jeżeli jest to niezbędne do celów tego badania, na podstawie zawartej z nim umowy;

8) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służby Więziennej, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>** i ich upoważnionych pisemnie funkcjonariuszy lub żołnierzy w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych;

8a) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w art. 34a ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2015 r. poz. 1929 i 2023 oraz z 2016 r. poz. 147, 437, 904 i 960);

9) (53) Policji, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i

identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, z późn. zm.);

9a) Straży Granicznej, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w art. 10c ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1643);

9b) (54) Żandarmerii Wojskowej, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 40b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 244 i 768);

10) komornika sądowego w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym lub zabezpieczającym, jeżeli są niezbędne w tym postępowaniu;

10a) administracyjnego organu egzekucyjnego oraz centralnego biura łącznikowego, o którym mowa w art. 9 ustawy z dnia 11 października 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych (Dz. U. poz. 1289 oraz z 2015 r. poz. 211), w zakresie wykonywania ich ustawowych zadań;

11) jedynego uczestnika funduszu, jeżeli statut funduszu tak stanowi, przy czym w przypadku, gdy uczestnikiem funduszu są podmioty należące do tej samej grupy kapitałowej, dla celów niniejszego przepisu grupa ta jest traktowana jako jedyny uczestnik;

12) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w związku z toczącym się postępowaniem przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów prowadzonym na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 184, 1618 i 1634), jeżeli są niezbędne w toczącym się postępowaniu;

13) jedynego inwestora alternatywnej spółki inwestycyjnej, jeżeli regulacje wewnętrzne ASI tak stanowią, przy czym w przypadku, gdy wyłącznymi inwestorami alternatywnej spółki inwestycyjnej są podmioty należące do tej samej grupy kapitałowej, dla celów niniejszego przepisu grupa ta jest traktowana jako jedyny inwestor;

---

14) Krajowego Funduszu Kapitałowego, jeżeli są niezbędne do monitorowania i kontrolowania prawidłowości wydawania przez fundusz inwestycyjny, alternatywną spółkę inwestycyjną, zarządzającego ASI lub zarządzającego z państwa trzeciego środków pochodzących ze wsparcia udzielonego przez Krajowy Fundusz Kapitałowy.

2. Fundusz sekurytyzacyjny może ujawniać informacje dotyczące nabytych wierzytelności lub puli wierzytelności podmiotom, z którymi zawiera lub zawarł umowy, o których mowa w art. 191.

3. Udostępnianie informacji gospodarczych przez fundusze inwestycyjne oraz alternatywne spółki inwestycyjne na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1015 i 1188 oraz z 2015 r. poz. 396) nie narusza obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej.

USTAWA z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1907 i 2201)

Art. 178.

1. W sytuacji wystąpienia szczególnego zagrożenia Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązki dotyczące:

1) utrzymania ciągłości lub odtwarzania:

a) dostarczania sieci telekomunikacyjnej,

b) świadczenia usług telekomunikacyjnych

- z uwzględnieniem pierwszeństwa dla podmiotów i służb, o których mowa w ust. 2 pkt 1,

2) ograniczenia niektórych, publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych,

3) ograniczenia zakresu lub obszaru eksploatacji sieci telekomunikacyjnych i urządzeń telekomunikacyjnych, używania urządzeń radiowych, z wyłączeniem urządzeń używanych przez podmioty, o których mowa w art. 4,

4) nakazu nieodpłatnego świadczenia, w określonym zakresie, publicznie dostępnych usług telefonicznych z aparatów publicznych

- kierując się rozmiarem zagrożenia i potrzebą ograniczenia jego skutków, z zachowaniem zasady minimalizowania negatywnych skutków nałożonych obowiązków dla ciągłości świadczenia usług i dla działalności gospodarczej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

2. Decyzja Prezesa UKE, o której mowa w ust. 1:

1) wydawana jest z urzędu lub na wniosek podmiotów koordynujących działania ratownicze, podmiotów właściwych w sprawach zarządzania kryzysowego, służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, a także innych podmiotów realizujących zadania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego;

2) może być ogłoszona ustnie przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu, bez uzasadnienia, w całości lub części, jeżeli wymagają tego względy obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

3. W przypadkach i na zasadach określonych w przepisach odrębnych Komendant Główny Policji, komendant wojewódzki Policji, Komendant Główny Straży Granicznej, komendant Oddziału Straży Granicznej, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej, komendant Oddziału Żandarmerii Wojskowej, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz *[Szef Biura Ochrony Rządu]* **<Komendant Służby Ochrony Państwa>** mogą zarządzić o zastosowaniu urządzeń uniemożliwiających telekomunikację na określonym obszarze.

Art. 179.

1. (uchylony).

2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do wykonywania zadań i obowiązków w zakresie przygotowania i utrzymywania wskazanych elementów sieci telekomunikacyjnych dla zapewnienia telekomunikacji na potrzeby systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym, w tym obroną państwa, realizowanych na zasadach określonych w planach, decyzjach lub umowach zawartych między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi a uprawnionymi podmiotami.

3. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z zastrzeżeniem ust. 12 pkt 2, jest obowiązany do:

1) zapewnienia warunków technicznych i organizacyjnych dostępu i utrwalania, zwanych dalej "warunkami dostępu i utrwalania", umożliwiających jednoczesne i wzajemnie niezależne:

a) uzyskiwanie przez Policję, Straż Graniczną, **<Służbę Ochrony Państwa,>** Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Żandarmerię Wojskową, Centralne Biuro Antykorupcyjne i Krajową Administrację Skarbową, zwane dalej "uprawnionymi podmiotami", w sposób określony w ust. 4b, dostępu do:

– przekazów telekomunikacyjnych, nadawanych lub odbieranych przez użytkownika końcowego lub telekomunikacyjne urządzenie końcowe,

– posiadanych przez przedsiębiorcę danych związanych z przekazami telekomunikacyjnymi, o których mowa w ust. 9, art. 159 ust. 1 pkt 1 i pkt 3-5,

b) uzyskiwanie przez uprawnione podmioty danych związanych ze świadczoną usługą telekomunikacyjną i danych, o których mowa w art. 161,

c) utrwalanie przez uprawnione podmioty przekazów telekomunikacyjnych i danych, o których mowa w lit. a i b;

2) utrwalania na rzecz sądu i prokuratora przekazów telekomunikacyjnych i danych, o których mowa w pkt 1 lit. a i b.

3a. Przedsiębiorca telekomunikacyjny zapewnia, na własny koszt, warunki dostępu i utrwalania w zakresie wszystkich świadczonych usług telekomunikacyjnych, począwszy od dnia rozpoczęcia działalności telekomunikacyjnej, a w przypadku rozpoczęcia świadczenia nowej usługi telekomunikacyjnej od dnia jej uruchomienia.

3b. Przedsiębiorca telekomunikacyjny zapewnia, na własny koszt, utrwalanie na rzecz sądu lub prokuratora przekazów telekomunikacyjnych i danych, o których mowa w ust. 3 pkt 1 lit. a i b.

4. Przedsiębiorca telekomunikacyjny zapewnia warunki dostępu i utrwalania z zachowaniem wymagań określonych w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 12.

4a. Warunki dostępu i utrwalania mogą być zapewniane za pomocą interfejsów zlokalizowanych w miejscach obejmowanych przez sieć przedsiębiorcy telekomunikacyjnego na zasadach określonych w umowach zawartych przez uprawnione podmioty z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym. Umowa może określać współudział stron w kosztach zastosowania interfejsów. W przypadku braku uzgodnień w zakresie lokalizacji interfejsu uprawnione podmioty wskazują miejsce lokalizacji pozostające w obrębie sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, umożliwiające: techniczną realizację interfejsu, niezbędną ochronę tego miejsca wynikającą z przepisów odrębnych oraz minimalizację nakładów ponoszonych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego i podmioty uprawnione.

4b. Zapewnienie warunków dostępu i utrwalania powinno umożliwiać uprawnionym podmiotom dostęp do przekazów telekomunikacyjnych i danych bez udziału pracowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Za zgodą uprawnionego podmiotu warunki dostępu i utrwalania mogą być zapewnione przy niezbędnym współudziale

upoważnionych pracowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego gwarantujących prawidłową realizację przedmiotowych czynności w zakresie określonym przez uprawniony podmiot.

4c. Dopuszcza się możliwość wspólnego zapewnienia warunków dostępu i utrwalania przez dwóch lub więcej przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w szczególności za pomocą tych samych interfejsów. Szczegółowe zasady współpracy przedsiębiorców telekomunikacyjnych w tym zakresie regulują umowy zawarte pomiędzy nimi. O zawarciu umowy przedsiębiorcy niezwłocznie informują Prezesa UKE. Zawarcie umowy nie zwalnia jej stron z indywidualnej odpowiedzialności za zapewnienie warunków dostępu i utrwalenia.

4d. Zapewnienia warunków technicznych dostępu i utrwalania za pomocą interfejsów nie stosuje się do przedsiębiorców telekomunikacyjnych będących mikroprzedsiębiorcami albo małymi przedsiębiorcami w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, z zastrzeżeniem ust. 4c.

5. (uchylony).

6. Prezes UKE na wniosek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego uzasadniony obiektywnymi i niezależnymi od niego technicznymi lub organizacyjnymi przyczynami uniemożliwiającymi dalsze wykonywanie obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, po uzyskaniu, w terminie określonym w art. 106 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, zgody uprawnionych podmiotów, może w całości lub w części, w drodze decyzji, obowiązek ten zawiesić na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy. Wniosek składa się w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia wystąpienia zdarzenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym. Do wniosku dołącza się harmonogram osiągnięcia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego pełnej zdolności do wykonywania obowiązku.

6a. Przepisu ust. 6 nie stosuje się do przedsiębiorcy telekomunikacyjnego rozpoczynającego działalność telekomunikacyjną lub rozpoczynającego świadczenie nowej usługi telekomunikacyjnej.

6b. Złożenie wniosku lub zawieszenie obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania nie zwalnia przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, w zakresie posiadanych możliwości technicznych, organizacyjnych i finansowych.

---

7. Przedsiębiorca telekomunikacyjny może powierzyć, w drodze umowy, innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu wykonywanie obowiązków, o których mowa w ust. 3. Powierzenie to nie zwalnia powierzającego z odpowiedzialności za wykonywanie obowiązków, o których mowa w ust. 3.

8. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do wskazania Prezesowi UKE:

1) jednostki organizacyjnej lub osoby mającej siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uprawnionej do reprezentowania tego przedsiębiorcy w sprawach związanych z zapewnieniem warunków dostępu i utrwalania;
2) przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, który będzie w jego imieniu wykonywał obowiązki, o których mowa w ust. 3;
3) przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, wspólnie z którym będzie zapewniał warunki dostępu i utrwalania za pomocą tych samych interfejsów.

8a. W przypadku zmiany danych podmiotów, o których mowa w ust. 8, przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany poinformować Prezesa UKE o tych zmianach.

9. Przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczący publicznie dostępne usługi telekomunikacyjne jest obowiązany prowadzić elektroniczny wykaz abonentów, użytkowników lub zakończeń sieci, uwzględniając w nim dane uzyskiwane przy zawarciu umowy.

9a. Prezes UKE udostępnia uprawnionym podmiotom informacje o przeniesionych numerach zawarte w bazie danych, o której mowa w art. 71 ust. 4, na zasadach i w trybie określonych w przepisach odrębnych. Przepis ust. 4b stosuje się odpowiednio.

10. Prezes UKE przekazuje niezwłocznie informacje, o których mowa w ust. 8 i 8a, Ministrowi Sprawiedliwości, Ministrowi Obrony Narodowej, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Szefowi Służby Kontrwywiadu Wojskowego, a także ministrowi, którego zakres zadań obejmuje koordynowanie działalności służb specjalnych - jeżeli został powołany.

11. (uchylony).

12. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

1) wymagania i sposób zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, o których mowa w ust. 3 i art. 180d, z wyłączeniem spraw uregulowanych w art. 242 Kodeksu postępowania karnego, kierując się zasadą osiągania celu przy jak najniższych nakładach;

2) rodzaje działalności telekomunikacyjnej lub rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, o których mowa w ust. 3 i art. 180d, kierując się zakresem i rodzajem świadczonych usług telekomunikacyjnych lub wielkością sieci telekomunikacyjnych przedsiębiorców.

USTAWA z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1938, 2110 i 2217)

Uwaga:
użyte w art. 42 w ust. 2, w art. 47 w ust. 2c, w art. 66 w ust. 1 w pkt 4 i 9 oraz w art. 87 w ust. 10f w różnym przypadku wyrazy *[Biuro Ochrony Rząd]* zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami **<Służba Ochrony Państwa>.**

Art. 42.

1. Świadczenia opieki zdrowotnej niezakwalifikowane jako świadczenia gwarantowane oraz odpłatne świadczenia opieki zdrowotnej udzielane uprawnionym żołnierzom lub pracownikom także po ich zwolnieniu ze służby lub ustaniu umowy o pracę, w związku z urazami i chorobami nabytymi podczas wykonywania zadań poza granicami państwa, pokrywa się z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.

1a. Świadczenia opieki zdrowotnej niezakwalifikowane jako świadczenia gwarantowane oraz odpłatne świadczenia opieki zdrowotnej udzielane weteranom poszkodowanym w zakresie leczenia urazów i chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa pokrywa się z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest odpowiednio Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Szef Agencji Wywiadu.

2. Świadczenia opieki zdrowotnej niezakwalifikowane jako świadczenia gwarantowane oraz odpłatne świadczenia opieki zdrowotnej udzielane policjantom, funkcjonariuszom Straży Granicznej, funkcjonariuszom Biura Ochrony Rządu, strażakom Państwowej Straży Pożarnej, a także pracownikom tych służb, oraz po ich zwolnieniu ze służby lub ustaniu

umowy o pracę, w związku z urazami nabytymi podczas wykonywania zadań poza granicami państwa, pokrywa się z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

2a. Prezes Rady Ministrów, Minister Obrony Narodowej oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych, każdy w swoim zakresie, określą, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe warunki otrzymywania świadczeń opieki zdrowotnej, o których mowa w ust. 1a,
2) tryb postępowania w sprawach, o których mowa w pkt 1,
3) sposób i tryb finansowania ponoszonych kosztów

- uwzględniając zasady wydatkowania środków publicznych.

Art. 47.

1. Inwalidom wojennym i wojskowym, cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych oraz osobom represjonowanym przysługuje prawo do bezpłatnych wyrobów medycznych na zlecenie osoby uprawnionej, o której mowa w art. 2 pkt 14 ustawy o refundacji, do wysokości limitu finansowania ze środków publicznych określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy o refundacji.

1a. Świadczeniobiorcom do 18 roku życia, u których stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, na podstawie zaświadczenia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej lub lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii lub pediatrii, przysługuje prawo do wyrobów medycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy o refundacji, na zlecenie osoby uprawnionej, o której mowa w art. 2 pkt 14 ustawy o refundacji, do wysokości limitu finansowania ze środków publicznych określonego w tych przepisach, według wskazań medycznych bez uwzględnienia okresów użytkowania. O ilości miesięcznego zaopatrzenia w te wyroby decyduje każdorazowo osoba uprawniona do wystawienia zlecenia, o której mowa w art. 2 pkt 14 ustawy o refundacji.

2. Uprawnionemu żołnierzowi lub pracownikowi, w zakresie leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa, przysługuje prawo do bezpłatnych wyrobów medycznych na zlecenie osoby uprawnionej, o której mowa w art.

2 pkt 14 ustawy o refundacji, do wysokości limitu finansowania ze środków publicznych określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy o refundacji.

2a. Weteranowi poszkodowanemu w zakresie leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa, przysługuje prawo do bezpłatnych wyrobów medycznych na zlecenie osoby uprawnionej, o której mowa w art. 2 pkt 14 ustawy o refundacji, do wysokości limitu finansowania ze środków publicznych określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy o refundacji.

2b. W przypadku gdy cena wyrobów medycznych jest wyższa od wysokości limitu finansowania ze środków publicznych, określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy o refundacji, wówczas weteranom poszkodowanym, o których mowa w ust. 2a, służy prawo do dofinansowania kwotą wykraczającą poza wysokość limitu finansowania ze środków publicznych, określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy o refundacji.

2c. Dofinansowanie, o którym mowa w ust. 2b, może być dokonane ze środków budżetu państwa, z części pozostającej w dyspozycji Ministra Obrony Narodowej - w odniesieniu do weteranów poszkodowanych-żołnierzy, z części pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw wewnętrznych - w odniesieniu do weteranów poszkodowanych-funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej, z części pozostającej w dyspozycji Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego - w odniesieniu do weteranów poszkodowanych-funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo z części pozostającej w dyspozycji Szefa Agencji Wywiadu - w odniesieniu do weteranów poszkodowanych-funkcjonariuszy Agencji Wywiadu.

2d. Prezes Rady Ministrów, Minister Obrony Narodowej i minister właściwy do spraw wewnętrznych, każdy w swoim zakresie, określą, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb ubiegania się o dofinansowanie kosztów, o których mowa w ust. 2b. Rozporządzenie powinno zapewnić sprawność postępowania w tych sprawach oraz adekwatność udzielanego dofinansowania w stosunku do ceny wyrobów medycznych.

2e. Osoby, o których mowa w ust. 1-2a są obowiązane do okazania wystawiającemu zlecenie dokumentu potwierdzającego przysługujące uprawnienie.

2f. Wystawiający zlecenie jest obowiązany wpisać na zleceniu rodzaj, numer, datę wydania i termin ważności dokumentu potwierdzającego uprawnienia, o których mowa w ust. 1-2a.

3. Przepisy art. 38 ust. 2 i 3 ustawy o refundacji stosuje się odpowiednio.

Art. 66.

1. Obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają:

1) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są:

a) pracownikami w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych,

b) rolnikami lub ich domownikami w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników,

c) osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą lub osobami z nimi współpracującymi, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej,

d) osobami wykonującymi pracę nakładczą,

e) osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia lub osobami z nimi współpracującymi,

f) osobami duchownymi,

g) członkami rolniczych spółdzielni produkcyjnych, spółdzielni kółek rolniczych lub członkami ich rodzin,

h) osobami pobierającymi świadczenie socjalne wypłacane w okresie urlopu oraz osobami pobierającymi zasiłek socjalny wypłacany na czas przekwalifikowania zawodowego i poszukiwania nowego zatrudnienia, a także osobami pobierającymi wynagrodzenie przysługujące w okresie korzystania ze świadczenia górniczego albo w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie, wynikające z odrębnych przepisów lub układów zbiorowych pracy,

i) osobami pobierającymi świadczenie szkoleniowe wypłacane po ustaniu zatrudnienia;

2) żołnierze odbywający zasadniczą służbę wojskową, przeszkolenie wojskowe, ćwiczenia wojskowe oraz pełniący terytorialną służbę wojskową, służbę kandydacką, służbę przygotowawczą lub służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny - o ile nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia z innego tytułu;

3) osoby odbywające służbę zastępczą;

4) osoby podlegające kwalifikacji wojskowej pełniące służbę w Policji, Straży Granicznej i Biurze Ochrony Rządu;

5) żołnierze zawodowi oraz żołnierze odbywający nadterminową zasadniczą służbę wojskową i służbę okresową;

6) policjanci;
7) funkcjonariusze Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
8) funkcjonariusze Agencji Wywiadu;
8a) funkcjonariusze Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
8b) funkcjonariusze Służby Kontrwywiadu Wojskowego;
8c) funkcjonariusze Służby Wywiadu Wojskowego;
9) funkcjonariusze Biura Ochrony Rządu;
10) funkcjonariusze Straży Granicznej;
11) funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej;
12) funkcjonariusze Służby Więziennej;
13) funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej;
14) posłowie pobierający uposażenia poselskie oraz senatorowie pobierający uposażenie senatorskie;
15) sędziowie i prokuratorzy;
15a) ławnicy sądowi niepodlegający obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;
16) osoby pobierające emeryturę lub rentę, osoby w stanie spoczynku pobierające uposażenie lub uposażenie rodzinne oraz osoby pobierające uposażenie po zwolnieniu ze służby lub świadczenie pieniężne o takim samym charakterze;
17) uczniowie oraz słuchacze zakładów kształcenia nauczycieli w rozumieniu przepisów o systemie oświaty niepodlegający obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;
18) dzieci przebywające w placówkach pełniących funkcje resocjalizacyjne, wychowawcze lub opiekuńcze lub w domach pomocy społecznej niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;
19) dzieci do czasu rozpoczęcia realizacji obowiązku szkolnego nieprzebywające w placówkach, o których mowa w pkt 18, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, z zastrzeżeniem art. 81 ust. 8 pkt 3;
20) studenci i uczestnicy studiów doktoranckich niepodlegający obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, z wyłączeniem osób, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 1;

21) alumni wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulanci, nowicjusze i junioryści zakonów męskich i żeńskich i ich odpowiedników, z wyłączeniem osób, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 2;

22) słuchacze Krajowej Szkoły Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego;

23) osoby pobierające stypendium sportowe po ukończeniu 15. roku życia niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

24) bezrobotni niepodlegający obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

24a) osoby pobierające stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych, na które zostały skierowane przez podmiot inny niż powiatowy urząd pracy, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

25) osoby pobierające zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne oraz osoby niepobierające zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego z przyczyn określonych w *art. 27 ust. 1 pkt 3-6 i ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. z 2003 r. poz. 514, z późn. zm.)*(40) niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

26) osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

27) osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, objęte indywidualnym programem integracji na podstawie przepisów o pomocy społecznej, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

28) osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy lub dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, przyznane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

28a) osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, przyznane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

28b) osoby pobierające zasiłek dla opiekuna, przyznany na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

29) osoby bezdomne wychodzące z bezdomności niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

30) osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego lub realizujące kontrakt socjalny w wyniku zastosowania procedury, o której mowa w art. 50 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, 1292, 1321, 1428 i 1543), niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

31) kombatanci i osoby represjonowane niepodlegający ubezpieczeniom społecznym w Rzeczypospolitej Polskiej lub niepobierający emerytury lub renty;

31a) cywilne niewidome ofiary działań wojennych, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

32) osoby korzystające z urlopu wychowawczego niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

32a) osoby, o których mowa w art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

33) osoby uprawnione do świadczeń alimentacyjnych na podstawie ugody sądowej lub prawomocnego orzeczenia sądu niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;

34) rolnicy i ich domownicy, którzy nie podlegają ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, niepodlegający obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego na podstawie pkt 1-33 i 35-37;

35) członkowie rad nadzorczych posiadający miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

36) aplikanci Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;

37) osoby pobierające nauczycielskie świadczenia kompensacyjne.

2. Status członka rodziny osoby ubezpieczonej oraz status członka rodziny będącego osobą uprawnioną do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji

zwalnia z obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego z tytułów, o których mowa w ust. 1 pkt 17-20, 26-28b, 30 i 33.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do małżonków, wobec których orzeczono separację prawomocnym wyrokiem sądu.

Art. 87.

1. Osoby i jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 80 ust. 2, art. 84, art. 85 i art. 86, są obowiązane, bez uprzedniego wezwania, opłacić i rozliczyć składki na ubezpieczenie zdrowotne za każdy miesiąc kalendarzowy w trybie i na zasadach oraz w terminie przewidzianych dla składek na ubezpieczenie społeczne, a jeżeli do tych osób i jednostek nie stosuje się przepisów o ubezpieczeniu społecznym - w terminie do 15. dnia następnego miesiąca.

1a. Rolnicy, o których mowa w art. 84a, są obowiązani opłacać, bez uprzedniego wezwania, składki na ubezpieczenie zdrowotne za każdą osobę podlegającą ubezpieczeniu, za każdy miesiąc, kwartalnie - w terminach określonych dla składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

1b. Składka na ubezpieczenie zdrowotne od emerytur i rent rolniczych wypłacanych raz na kwartał jest odprowadzana w całości w terminie do 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym świadczenie zostało wypłacone.

2. W przypadku rozliczania składek na ubezpieczenie zdrowotne od emerytur, rent, nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych, zasiłków przedemerytalnych i świadczeń przedemerytalnych oraz świadczeń pieniężnych dla cywilnych niewidomych ofiar działań wojennych jednostka organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych określona w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych:

   1) nie przekazuje imiennych raportów miesięcznych;

   2) wykazuje składki w odrębnej deklaracji rozliczeniowej.

   3. Od nieopłaconych w terminie składek na ubezpieczenie zdrowotne pobiera się odsetki za zwłokę na zasadach i w wysokości określonych dla zaległości podatkowych.

4. Składki na ubezpieczenie zdrowotne:

   1) osób wymienionych w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a i c-i, pkt 2-8, 8b-33 i 35 oraz w art. 68 są opłacane i ewidencjonowane w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, z zastrzeżeniem pkt 2;

   1a) osób wymienionych w art. 66 ust. 1 pkt 8a są opłacane i ewidencjonowane w centrali Funduszu;

2) osób wymienionych w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. b i pkt 16 pobierających świadczenia emerytalno-rentowe z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz osób wymienionych w art. 66 ust. 1 pkt 34 są opłacane i ewidencjonowane w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;
3) osób wymienionych w art. 66 ust. 1 pkt 36 są opłacane i ewidencjonowane w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

4a. Składka osób prowadzących działalność w zakresie działów specjalnych na wspólny rachunek jest ewidencjonowana na indywidualnych kontach tych osób w wysokości proporcjonalnej do ich udziału w prowadzonej produkcji. W przypadku braku określenia wielkości udziałów przyjmuje się, że są one równe.

4b. Ewidencjonowanie składki małżonków prowadzących działalność w zakresie działów specjalnych następuje w równych częściach.

4c. Przepisy ust. 4a i 4b nie dotyczą ubezpieczonych, którzy odrębnie deklarują kwotę dochodu z działów specjalnych.

5. Niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od dnia wpływu składek na ubezpieczenie zdrowotne, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przekazuje pobrane składki na ubezpieczenie zdrowotne wraz z pobranymi odsetkami za zwłokę do centrali Funduszu.

6. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje pobrane składki na ubezpieczenie zdrowotne i należności pochodne od składek niezwłocznie do centrali Funduszu, nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od dnia ich wpływu na rachunek, o którym mowa w art. 47 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

7. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz podmiot zobowiązany do przekazania składek za osoby, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 8a, przekazują nieodpłatnie do centrali Funduszu lub - na jego wniosek - do oddziału wojewódzkiego Funduszu, dane o ubezpieczonych oraz zgłoszonych do ubezpieczenia zdrowotnego członkach rodzin ubezpieczonych, określone w art. 188 ust. 4 pkt 1, 7-9 i 13, oraz o opłaconych za nich składkach na ubezpieczenie zdrowotne, przekazane w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 77 ust. 1 i 3, i w imiennym raporcie miesięcznym, oraz o odsetkach za zwłokę, w terminie 15 dni roboczych od dnia wpływu składek i odsetek oraz dokumentów umożliwiających ustalenie ich wysokości i rozdzielenie ich na ubezpieczonych.

---

8. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz podmiot zobowiązany do przekazania składek za osoby, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 8a, przekazują nieodpłatnie centrali Funduszu lub oddziałowi wojewódzkiemu Funduszu, na ich wniosek, dane związane z:
   1) ustaleniem właściwego ustawodawstwa niezbędnego do potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej zgodnie z przepisami o koordynacji;
   2) potwierdzaniem prawa do świadczeń opieki zdrowotnej z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) zgodnie z przepisami o koordynacji, dotyczące:
   a) stwierdzonego naruszenia sprawności organizmu w wyniku wypadku przy pracy,
   b) nazwy, rodzaju lub kategorii choroby zawodowej oraz stwierdzonego naruszenia sprawności organizmu w wyniku tej choroby,
   c) wypłacenia zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego z tytułu wypadku przy pracy oraz przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, a także okresu, za który zostały wypłacone,
   d) uznania zdarzenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych lub Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego za wypadek przy pracy.
9. Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przekazują do centrali Funduszu dane, o których mowa w art. 188 ust. 4 pkt 1, 3, 4, 7-10 i 13, zawarte w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 77 ust. 1 i 3, po przeprowadzeniu ich weryfikacji polegającej na stwierdzeniu ich zgodności z danymi objętymi ewidencją PESEL.

9a. W przypadku gdy Fundusz na podstawie danych otrzymanych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdzi, że osoba podlega w tym samym czasie obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego zarówno z tytułu objęcia ubezpieczeniami społecznymi oraz ubezpieczeniem społecznym rolników, przekazuje tę informację do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

10. Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przekazują do centrali Funduszu sprawozdanie zawierające informacje, w podziale na poszczególnych ubezpieczonych, o należnej składce z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego, podane w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 77 ust. 1, i w imiennych raportach

miesięcznych, za dany kwartał, nie później niż do ostatniego dnia drugiego miesiąca następującego po tym kwartale.

10a. Do 10. dnia każdego miesiąca organ prowadzący centralną ewidencję PESEL przekazuje do centrali Funduszu w formie elektronicznej:

1) zbiór nowo nadanych w poprzednim miesiącu numerów PESEL i odpowiadające im: imiona, nazwiska i nazwiska rodowe oraz wskazanie rodzaju i numeru dokumentu potwierdzającego tożsamość danej osoby;
2) zbiór zawierający numery PESEL i odpowiadające im imiona, nazwiska i nazwiska rodowe osób, których zgon został zgłoszony w poprzednim miesiącu;
3) informacje o zmianie danych objętych zbiorami, o których mowa w pkt 1 i 2.

10b. Format przekazywanych danych, o których mowa w ust. 10a, uzgadnia organ prowadzący ewidencję numerów PESEL i Fundusz.

10c. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz podmiot zobowiązany do przekazania składek za osoby, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 8a, przekazują do centrali Funduszu odpowiednio dane dotyczące wszystkich osób pobierających zasiłki, o których mowa w art. 67 ust. 6, i wszystkich osób, które złożyły wniosek o emeryturę lub rentę, o których mowa w art. 67 ust. 7, z zastrzeżeniem ust. 10f, oraz o pracownikach korzystających z urlopu bezpłatnego.

10d. Zakres danych dotyczących wszystkich osób posiadających prawo do zasiłku, o których mowa w art. 67 ust. 6, i wszystkich osób, które złożyły wniosek o emeryturę lub rentę, o których mowa w art. 67 ust. 7, obejmuje dane, o których mowa w art. 188 ust. 4 pkt 1, 3, 4, 7 i 9, tytuł uprawnienia oraz datę odpowiednio powstania i ustania prawa do zasiłku albo datę zgłoszenia wniosku o emeryturę lub rentę, a w przypadku osób, o których mowa w art. 67 ust. 6 - także okres, na który przyznano prawo do zasiłku, określony w decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

10e. Zakres danych dotyczących pracowników korzystających z urlopu bezpłatnego obejmuje dane, o których mowa w art. 188 ust. 4 pkt 1, 3, 4, 7 i 9, oraz datę rozpoczęcia i zakończenia urlopu bezpłatnego.

10f. Organ emerytalny właściwy zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 1037 i 2138 oraz z 2017 r. poz. 715 i 1321) oraz ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby

Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708 i 2270 oraz z 2017 r. poz. 38, 715, 1321 i 1386) wydaje osobie, która złożyła wniosek o emeryturę lub rentę, zaświadczenie potwierdzające złożenie wniosku oraz przekazuje niezwłocznie kopię tego zaświadczenia oddziałowi wojewódzkiemu Funduszu właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby.

10g. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 10f, zawiera dane, o których mowa w art. 188 ust. 4 pkt 1, 3, 4, 7 i 9, tytuł uprawnienia oraz datę zgłoszenia wniosku o emeryturę lub rentę.

11. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, po zasięgnięciu opinii Prezesa Funduszu, Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres oraz sposób przekazywania do centrali Funduszu i oddziału wojewódzkiego Funduszu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i podmiot zobowiązany do przekazania składek za osoby, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 8a, danych dotyczących osób objętych ubezpieczeniem zdrowotnym i płatników składek oraz osób, o których mowa w ust. 10c-10e, uwzględniając konieczność zapewnienia poufności i integralności przekazywanych danych.

12. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, terminy, zakres i tryb weryfikacji danych ubezpieczonych, o której mowa w ust. 9, oraz sposób postępowania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w razie stwierdzenia ich niezgodności i tryb dokonywania niezbędnych korekt w przypadku stwierdzenia niezgodności przekazywanych danych, uwzględniając konieczność zapewnienia poufności przekazywanych danych.

USTAWA z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 803 i 1948)

Art. 23.

1. Przedsiębiorca prowadzący stację demontażu jest obowiązany do przyjęcia każdego pojazdu wycofanego z eksploatacji, który posiada cechy identyfikacyjne pojazdu, o których mowa w art. 66 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

2. Przedsiębiorca prowadzący stację demontażu jest także obowiązany do przyjęcia pojazdu wycofanego z eksploatacji, dla którego brak jest dowodu rejestracyjnego lub który nie posiada cech identyfikacyjnych pojazdu, o których mowa w art. 66 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, a także odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji, jeżeli obowiązek przekazania tych odpadów do stacji demontażu wynika z postanowienia albo decyzji wydanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (Dz. U. z 2015 r. poz. 1048).
3. Przedsiębiorca prowadzący stację demontażu przy przyjmowaniu pojazdu wycofanego z eksploatacji nie pobiera opłaty od właściciela pojazdu.
4. Przedsiębiorca prowadzący stację demontażu przy przyjmowaniu pojazdu wycofanego z eksploatacji może pobrać opłatę od właściciela pojazdu, jeżeli jest spełniony co najmniej jeden z następujących warunków:
   1) pojazd wycofany z eksploatacji nie jest zarejestrowany na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
   2) pojazd wycofany z eksploatacji:
   a) jest niekompletny,
   b) zawiera odpady, które zostały do niego dodane.
5. Za niekompletny pojazd uważa się pojazd, który nie zawiera co najmniej jednego istotnego elementu określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 9.
6. W przypadku przyjmowania niekompletnego pojazdu wycofanego z eksploatacji opłata, o której mowa w ust. 4, nie może przekraczać 10 zł za każdy kilogram brakującej masy pojazdu.
7. (2) Przedsiębiorca prowadzący stację demontażu nie pobiera opłaty, o której mowa w ust. 4, przy przyjmowaniu niekompletnego pojazdu wycofanego z eksploatacji należącego do Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Straży Granicznej, organów Krajowej Administracji Skarbowej, Służby Więziennej, Inspekcji Transportu Drogowego, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>**, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz jednostek ochrony przeciwpożarowej.

8. Przedsiębiorca prowadzący stację demontażu może odmówić przyjęcia pojazdu wycofanego z eksploatacji, jeżeli właściciel pojazdu nie uiścił opłaty, o której mowa w ust. 4.
9. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska, mając na uwadze wymogi ochrony środowiska, potrzebę zapewnienia kompletności pojazdów w celu uzyskania odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu oraz przeciwdziałanie niewłaściwemu zagospodarowaniu odpadów, określi, w drodze rozporządzenia, listę istotnych elementów pojazdu kompletnego.

USTAWA z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183 i 2201)

Art. 137.

1. Nauczyciel akademicki oraz członkowie jego rodziny mają prawo do świadczeń na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z uwzględnieniem przepisów ust. 2 i 3.
2. Nauczyciel akademicki będący żołnierzem zawodowym ma prawo do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin.
3. Nauczyciel akademicki będący funkcjonariuszem służb państwowych ma prawo do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu,]* **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, jeżeli spełnia warunki określone w tych przepisach.

USTAWA z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1768)

Art. 149.

Z zastrzeżeniem art. 150-153 oraz art. 20, art. 21, art. 23 i art. 25 ustawy o nadzorze, informacje stanowiące tajemnicę zawodową, będące w posiadaniu osób fizycznych wymienionych w art. 148 ust. 1, są ujawniane wyłącznie na żądanie:

1) sądu lub prokuratora w związku z toczącym się postępowaniem karnym lub postępowaniem w sprawie o przestępstwo skarbowe;
2) sądu lub prokuratora w związku z wykonaniem wniosku o udzielenie pomocy prawnej, pochodzącego od państwa obcego, które na mocy ratyfikowanej umowy międzynarodowej wiążącej Rzeczpospolitą Polską ma prawo występować o udzielenie informacji objętych tajemnicą zawodową;
3) sądu w związku z toczącym się postępowaniem cywilnym w sprawie, w której stroną jest podmiot będący stroną umowy lub innej czynności objętej tą tajemnicą - w zakresie informacji dotyczących tego podmiotu;
4) organu Krajowej Administracji Skarbowej w związku z toczącym się przed tym organem postępowaniem w sprawie o:

a) przestępstwo skarbowe lub o wykroczenie skarbowe przeciwko osobie fizycznej będącej stroną umowy lub innej czynności prawnej objętej tajemnicą zawodową - w zakresie informacji dotyczących tej osoby,
b) przestępstwo skarbowe popełnione przy wykonywaniu czynności związanych z działalnością osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, będącej stroną umowy lub innej czynności prawnej objętej tajemnicą zawodową - w zakresie informacji dotyczących tej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej;

5) Prezesa Najwyższej Izby Kontroli lub upoważnionego przez niego kontrolera - w zakresie informacji dotyczących jednostki kontrolowanej, niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego w prowadzonym postępowaniu kontrolnym dotyczącym tej jednostki, określonym w ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2017 r. poz. 524);
6) firmy audytorskiej badającej sprawozdania finansowe podmiotu, o którym mowa w art. 148 ust. 1 pkt 2, na podstawie zawartej z nim umowy - w zakresie informacji określonych przepisami o rachunkowości;
7) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służby Więziennej, *[Biura Ochrony Rządu]*

<Służby Ochrony Państwa> i ich upoważnionych pisemnie funkcjonariuszy lub żołnierzy - w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych;

8) Policji, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawcy i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, z późn. zm.);

8a) Centralnego Biura Antykorupcyjnego, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawcy i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w art. 23 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1310, z późn. zm.);

8b) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, w trybie i na zasadach określonych w art. 34a ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1897, 1948 i 1955 oraz z 2017 r. poz. 60, 768 i 1321);

8c) Żandarmerii Wojskowej, jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawcy i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 40b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 244, 768 i 1086);

9) komornika sądowego w związku z toczącym się postępowaniem zabezpieczającym lub egzekucyjnym w sprawie roszczeń wobec podmiotu będącego stroną umowy lub innej czynności prawnej objętej tajemnicą zawodową - w zakresie informacji dotyczących tego podmiotu;

9a) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w związku z toczącym się postępowaniem przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów prowadzonym na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 229, 1088 i 1132), jeżeli są niezbędne w toczącym się postępowaniu;

10) administracyjnego organu egzekucyjnego oraz centralnego biura łącznikowego, o którym mowa w art. 9 ustawy z dnia 11 października 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych (Dz. U. poz.

1289, z 2015 r. poz. 211 oraz z 2016 r. poz. 1948), w zakresie wykonywania ich ustawowych zadań;

11) monitorującego aukcję - w zakresie, o którym mowa w art. 53 ust. 1 rozporządzenia 1031/2010;

12) Rzecznika Finansowego, o którym mowa w art. 11 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 892 i 1823 oraz z 2017 r. poz. 245 i 819), w zakresie niezbędnym do realizacji przez niego ustawowych zadań.

USTAWA z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1993)

Art. 98.

1. W przypadku śmierci funkcjonariusza pozostałej po nim rodzinie przysługuje odprawa pośmiertna w takiej wysokości, w jakiej przysługiwałaby temu funkcjonariuszowi odprawa, gdyby był zwolniony ze służby.
2. W przypadku śmierci funkcjonariusza, pozostającej w związku z jego służbą, pozostałej po nim rodzinie przysługuje świadczenie pieniężne w podwójnej wysokości renty rodzinnej, wypłacane miesięcznie z budżetu państwa z części, której dysponentem jest CBA.
3. Świadczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługują małżonkowi funkcjonariusza, który pozostawał z nim we wspólności małżeńskiej, a w dalszej kolejności dzieciom oraz rodzicom, jeżeli w dniu śmierci funkcjonariusza spełniali warunki do uzyskania renty rodzinnej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu[* **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.
4. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się także do zaginionych funkcjonariuszy. Zaginięcie funkcjonariusza oraz związek tego zaginięcia ze służbą stwierdza Szef CBA.

USTAWA z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 861 i 1321)

Art. 4.

1. Ustala się następujące kategorie zdolności do służby w SKW i SWW:

1) Z/SKW - zdolny do służby w SKW;

2) Z/SWW - zdolny do służby w SWW;

3) N/SKW - trwale albo czasowo niezdolny do służby w SKW;

4) N/SWW - trwale albo czasowo niezdolny do służby w SWW.

2. Zdolność fizyczną i psychiczną kandydatów do służby w SKW i SWW ustala wojskowa komisja lekarska, zwana dalej "komisją lekarską".

2a. Komisja lekarska jest również właściwa w sprawach:

1) uznania funkcjonariusza, funkcjonariusza zwolnionego ze służby, emeryta i rencisty policyjnego za inwalidę oraz uznania go za niezdolnego do samodzielnej egzystencji, a także związku śmierci funkcjonariusza, funkcjonariusza zwolnionego ze służby, emeryta i rencisty policyjnego ze służbą;

2) kontroli prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do służby z powodu choroby lub prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego.

2b. Komisja lekarska może skierować funkcjonariusza na badanie specjalistyczne, psychologiczne oraz zlecić wykonanie badań dodatkowych w wyznaczonym terminie.

2c. W przypadku gdy przeprowadzone badania i zgromadzona dokumentacja nie pozwalają na wydanie orzeczenia, a z aktualnej wiedzy medycznej wynika, że do wydania orzeczenia niezbędna jest obserwacja w podmiocie leczniczym, komisja lekarska może skierować funkcjonariusza na taką obserwację. Obserwacja w podmiocie leczniczym może nastąpić po wyrażeniu zgody przez funkcjonariusza.

3. Orzeczenie o zaliczeniu danej osoby do jednej z kategorii, o których mowa w ust. 1, właściwa komisja lekarska wydaje na podstawie badania lekarskiego fizycznej i psychicznej zdolności tej osoby do służby, a w razie potrzeby - również obserwacji w podmiocie leczniczym.

3a. Od orzeczenia komisji lekarskiej przysługuje odwołanie do komisji lekarskiej wyższego stopnia w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

3b. W przypadku orzeczenia niezdolności do służby komisja lekarska orzeka również o grupie inwalidzkiej w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura

Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

3c. Kontrola prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do służby z powodu choroby polega na sprawdzeniu prawidłowości ustalenia okresu zwolnienia od zajęć służbowych z powodu przebywania na zwolnieniu lekarskim.

3d. W przypadku ustalenia wcześniejszej daty ustania przyczyny będącej podstawą zwolnienia od zajęć służbowych niż orzeczona w zaświadczeniu lekarskim zaświadczenie to traci ważność za okres od tej daty, jednak nie wcześniej niż od dnia badania lekarskiego przeprowadzonego przez komisję lekarską.

3e. W przypadku gdy funkcjonariusz nie poddaje się badaniom lekarskim lub uniemożliwia ich przeprowadzenie lub nie dostarcza wyników badań lekarskich mimo wezwania komisji lekarskiej, zaświadczenie lekarskie traci ważność od dnia następującego po terminie wskazanym w wezwaniu.

3f. W przypadkach, o których mowa w ust. 3d i 3e, komisja lekarska orzeka o zdolności funkcjonariusza do służby i informuje o tym lekarza wystawiającego zaświadczenie lekarskie.

3g. Kontrola prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego polega na ustaleniu, czy funkcjonariusz w okresie orzeczonego zwolnienia od zajęć służbowych, w tym w razie konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub innym chorym członkiem rodziny lub zwolnienia w wyniku decyzji wydanej przez właściwy organ albo uprawniony podmiot na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych albo o zwalczaniu gruźlicy, nie wykonuje pracy zarobkowej lub nie wykorzystuje zwolnienia lekarskiego w inny sposób niezgodny z jego celem.

3h. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego komisja lekarska niezwłocznie zawiadamia przełożonego funkcjonariusza o dokonanym ustaleniu.

4. Do komisji lekarskiej kierują z urzędu lub na wniosek zainteresowanego:

1) Szef SKW albo Szef SWW - kandydatów do służby odpowiednio w SKW albo SWW;
2) Szef SKW albo Szef SWW - podległych sobie funkcjonariuszy;
3) sąd, prokurator albo inny organ, przed którym toczy się postępowanie w sprawach o przestępstwo lub wykroczenie, jeżeli orzeczenie komisji lekarskiej jest niezbędne w postępowaniu karnym lub w postępowaniu w sprawach o wykroczenie;
4) Minister Obrony Narodowej - wszystkich funkcjonariuszy.

5. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw wewnętrznych, zabezpieczenia społecznego i zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia:

1) właściwość i tryb postępowania komisji lekarskich w sprawach, o których mowa w ust. 2, 2a i 4;
2) wykaz chorób i ułomności uwzględniany przy orzekaniu o zdolności do służby w SKW i SWW;
3) tryb kierowania do komisji lekarskich;
4) szczegółowe warunki orzekania w sprawach, o których mowa w ust. 2, 2a i 4;
5) właściwość organów i tryb uchylania orzeczeń w ramach nadzoru.

6. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 5, należy w szczególności uwzględnić niezbędną dokumentację medyczną i inne dokumenty mogące stanowić podstawę orzeczenia, niezbędne elementy orzeczeń i wzory orzeczeń, możliwość składania sprzeciwów przez członków komisji lekarskich, a także zatwierdzania orzeczeń przez komisje lekarskie wyższego szczebla.

Art. 36.

1. Osobę przyjmowaną do służby w SKW albo SWW i posiadającą stopień wojskowy, policyjny, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa,>** Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej lub Urzędu Ochrony Państwa można mianować na odpowiedni stopień we właściwej służbie.
2. Osobę przyjętą do służby w SKW albo SWW i posiadającą stopień Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Agencji Wywiadu, odpowiednio Szef SKW albo Szef SWW mianuje na równorzędny stopień tej służby.
3. Przy przyjmowaniu do służby osoby posiadającej stopień wojskowy podporucznika, stopień podkomisarza Policji, stopień podporucznika Straży Granicznej, stopień podporucznika Biura Ochrony Rządu, **<stopień podporucznika Służby Ochrony Państwa>,** stopień młodszego kapitana Państwowej Straży Pożarnej, podporucznika Służby Więziennej lub podporucznika Urzędu Ochrony Państwa, mianuje się ją na stopień podporucznika właściwej służby.

Art. 73.

Funkcjonariusz SKW albo SWW zwolniony ze służby, który nie posiada prawa do lokalu mieszkalnego na warunkach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby

Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, zachowuje prawo do przydzielonego lokalu mieszkalnego według norm powszechnie obowiązujących lub może być przeniesiony do zamiennego lokalu mieszkalnego.

Art. 91.

1. W razie śmierci funkcjonariusza pozostałej po nim rodzinie przysługuje odprawa pośmiertna w takiej wysokości, w jakiej przysługiwałaby temu funkcjonariuszowi odprawa, gdyby był zwolniony ze służby, oraz świadczenia określone w art. 88 ust. 1 pkt 2-4.
2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, przysługują małżonkowi funkcjonariusza, który pozostawał z nim we wspólności małżeńskiej, a w dalszej kolejności dzieciom oraz rodzicom, jeżeli w dniu śmierci funkcjonariusza spełniali warunki do uzyskania renty rodzinnej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>**Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się także do zaginionych funkcjonariuszy.

USTAWA z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 758)

Art. 52.

1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw zagranicznych, wojewoda, konsul, Komendant Główny Policji, oraz Komendant Główny Straży Granicznej mają bezpośredni dostęp do zbiorów centralnej ewidencji w zakresie niezbędnym do wykonywania ustawowych zadań.
2. Dane przetwarzane w centralnej ewidencji paszportowej udostępnia się, w zakresie niezbędnym do wykonywania ustawowych zadań:
   1) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
   2) Agencji Wywiadu;

3) Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu;
4) ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych;
5) (uchylony);
6) prokuratorowi;
7) sądowi;
8) Służbie Więziennej;
9) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego;
10) Służbie Wywiadu Wojskowego;
11) Żandarmerii Wojskowej;
12) Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych;
13) *[Biuru Ochrony Rządu]* **<Służbie Ochrony Państwa>**.

2a. Podmiotom, o których mowa w ust. 2, nie udostępnia się danych biometrycznych w postaci odcisków palców zgromadzonych w centralnej ewidencji.

3. Dane z centralnej ewidencji mogą być udostępniane na podstawie umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska.

USTAWA z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Wizowym Systemie Informacyjnym (Dz. U. z 2014 r. poz. 1203, z 2015 r. poz. 1607 oraz z 2016 r. poz. 1948 i 2261)

Uwaga:
użyte w art. 4 w ust. 1 w pkt 9 oraz w art. 7 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia w różnym przypadku wyrazy *[Biuro Ochrony Rządu]* zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami **<Służba Ochrony Państwa>**

Art. 4.

1. Uprawnienie do bezpośredniego dostępu do Krajowego Systemu Informatycznego (KSI) w celu wglądu do danych SIS dotyczących:

1) (6) osób poszukiwanych do tymczasowego aresztowania w celu wydania ich na wniosek Państwa Członkowskiego lub państwa obcego przysługuje Straży Granicznej, Policji,

Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Żandarmerii Wojskowej, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Służbie Celno-Skarbowej, sądowi lub prokuraturze;

2) (7) osób poszukiwanych do tymczasowego aresztowania w celu przekazania osoby ściganej na podstawie europejskiego nakazu aresztowania przysługuje Straży Granicznej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Żandarmerii Wojskowej, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Służbie Celno-Skarbowej, sądowi lub prokuraturze;

3) (8) świadków wezwanych do stawienia się przed sądem lub prokuratorem w związku z postępowaniem karnym lub postępowaniem karnym skarbowym lub podejrzanych wezwanych do stawienia się przed prokuratorem w związku z postępowaniem karnym lub postępowaniem karnym skarbowym, którzy są poszukiwani, lub oskarżonych wezwanych do stawienia się przed sądem w związku z postępowaniem karnym lub postępowaniem karnym skarbowym w celu poniesienia odpowiedzialności za czyny, za które są poszukiwani, lub skazanych, wobec których powinien zostać wykonany wyrok w sprawie karnej lub w sprawie o przestępstwo skarbowe, lub skazanych wezwanych do stawienia się w celu odbycia kary pozbawienia wolności - dla ustalenia miejsca ich pobytu przysługuje Straży Granicznej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Żandarmerii Wojskowej, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Służbie Celno-Skarbowej, sądowi lub prokuraturze;

4) (9) cudzoziemców, których dane zostały wpisane do Systemu Informacyjnego Schengen dla celów odmowy wjazdu, przysługuje ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych, Straży Granicznej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Żandarmerii Wojskowej, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Służbie Celno-Skarbowej, Szefowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców, wojewodzie, konsulowi, sądowi lub prokuraturze;

5) (10) osób zaginionych albo osób zaginionych, które dla ich ochrony lub w celu zapobiegania stwarzanym przez nie zagrożeniom powinny być oddane do właściwej placówki opiekuńczej lub leczniczej, przysługuje Straży Granicznej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Żandarmerii Wojskowej, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Służbie Celno-Skarbowej, sądowi lub prokuraturze;

6) (11) osób lub pojazdów silnikowych o pojemności silnika przekraczającej 50 cm^3, statków wodnych, statków powietrznych i kontenerów, wprowadzonych w celu przeprowadzania niejawnego nadzorowania lub kontroli przysługuje Straży Granicznej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Żandarmerii Wojskowej, Służbie

Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Służbie Celno-Skarbowej, sądowi lub prokuraturze;

7) przedmiotów podlegających zatrzymaniu albo zatrzymaniu w celu wykorzystania jako dowód w postępowaniu karnym lub postępowaniu karnym skarbowym, należących do jednej z poniższych kategorii:

a) pojazdy silnikowe o pojemności silnika przekraczającej 50 cm^3, statki wodne i statki powietrzne,

b) przyczepy i naczepy o masie własnej przekraczającej 750 kg, przyczepy turystyczne, urządzenia przemysłowe, silniki przyczepne i kontenery,

c) broń palna,

d) blankiety dokumentów urzędowych, które zostały skradzione, przywłaszczone lub utracone,

e) wydane dokumenty tożsamości, takie jak: paszporty, dowody tożsamości, prawa jazdy, dokumenty pobytowe i dokumenty podróży, które zostały skradzione, przywłaszczone, utracone lub unieważnione,

f) dowody rejestracyjne i tablice rejestracyjne pojazdów, które zostały skradzione, przywłaszczone, utracone lub unieważnione,

g) banknoty (o spisanych numerach),

h) papiery wartościowe i środki płatnicze, takie jak: czeki, karty kredytowe, obligacje, akcje i dokumenty potwierdzające udział, które zostały skradzione, przywłaszczone, utracone lub unieważnione

- (12) przysługuje Straży Granicznej, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Żandarmerii Wojskowej, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Służbie Celno-Skarbowej, sądowi lub prokuraturze;

8) przedmiotów podlegających zatrzymaniu albo zatrzymaniu w celu wykorzystania jako dowód w postępowaniu karnym lub postępowaniu karnym skarbowym, należących do jednej z kategorii, o których mowa w pkt 7 lit. d oraz e, przysługuje ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, Szefowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców, wojewodzie, konsulowi lub dyrektorowi urzędu morskiego;

9) przedmiotów podlegających zatrzymaniu albo zatrzymaniu w celu wykorzystania jako dowód w postępowaniu karnym lub postępowaniu karnym skarbowym, należących do jednej z kategorii, o których mowa w pkt 7 lit. a, b oraz f, przysługuje ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, Biuru Ochrony Rządu, Agencji Wywiadu, Służbie

Wywiadu Wojskowego, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, organom jednostek wojskowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej lub wojewodzie mazowieckiemu.

2. Uprawnienie do pośredniego dostępu do Krajowego Systemu Informatycznego (KSI) w celu wglądu do danych SIS dotyczących przedmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 7 lit. a, b oraz f, przysługuje organom samorządowym właściwym w sprawach rejestracji pojazdów.
3. Uprawnienie do wglądu do danych SIS przysługuje organom określonym w ust. 1 pkt 9 i ust. 2 wyłącznie w związku z wykonywaniem obowiązku rejestracji pojazdów określonego w art. 73 i 74 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.) w celu sprawdzenia, czy zgłoszone do rejestracji pojazdy nie zostały skradzione, przywłaszczone lub utracone w inny sposób.
4. Organy, o których mowa w ust. 1 i 2, w przypadku odnalezienia na skutek wglądu do danych SIS osoby lub przedmiotu, których dotyczy wpis, są obowiązane do podjęcia wnioskowanych we wpisie działań, o ile realizowane przez dany organ zadania umożliwiają im takie działania, albo do bezzwłocznego przekazania osoby lub przedmiotu Policji.
5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb przekazywania Policji osób lub przedmiotów odnalezionych na skutek wglądu do danych SIS, a także związane z tym obowiązki Policji, uwzględniając sprawną i skuteczną realizację wnioskowanych we wpisie działań wobec odnalezionych osób lub przedmiotów.

Art. 7.

1. (19) Uprawnienie do pośredniego dostępu do Krajowego Systemu Informatycznego (KSI) w celu wglądu do danych VIS przysługuje sądowi, prokuraturze, Policji, Straży Granicznej, Służbie Celno-Skarbowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Biuru Ochrony Rządu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Żandarmerii Wojskowej lub Służbie Wywiadu Wojskowego, jeżeli:
   1) dostęp jest konieczny w celu zapobiegania, wykrywania lub ścigania przestępstw wymienionych w art. 607w ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.);
   2) jest to niezbędne w związku z określoną sprawą;

3) istnieją uzasadnione powody do uznania, że wgląd do danych VIS ma istotne znaczenie dla zapobiegania, wykrywania lub ścigania przestępstw, o których mowa w pkt 1.

2. Pośredni dostęp, o którym mowa w ust. 1, jest realizowany poprzez centralne punkty dostępu, którymi są odpowiednio dla:
   1) sądu, prokuratury, Policji - Komendant Główny Policji;
   2) Straży Granicznej - Komendant Główny Straży Granicznej;
   3) (20) Służby Celno-Skarbowej - Szef Krajowej Administracji Skarbowej;
   4) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego - Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
   5) Agencji Wywiadu - Szef Agencji Wywiadu;
   6) Centralnego Biura Antykorupcyjnego - Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
   7) (21) (uchylony);
   [8) Biura Ochrony Rządu - Szef Biura Ochrony Rządu;]
   <8) Służby Ochrony Państwa – Komendant Służby Ochrony Państwa;>
   9) Służby Kontrwywiadu Wojskowego - Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego;
   10) Służby Wywiadu Wojskowego - Szef Służby Wywiadu Wojskowego;
   11) Żandarmerii Wojskowej - Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej.

USTAWA z dnia 4 września 2008 r. o ochronie żeglugi i portów morskich (Dz. U. z 2016 r. poz. 49 i 1948)

Art. 41.

1. Zabrania się, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, nieuprawnionego posiadania oraz transportu na teren portu, obiektu portowego lub na statek następujących przedmiotów lub substancji:
1) broni;
2) materiałów wybuchowych i pirotechnicznych;
3) środków drażniących lub ogłuszających;
4) substancji chemicznych palnych i żrących;
5) innych materiałów chemicznych, biologicznych lub radiacyjnych.
2. Przedmioty lub substancje zabronione, o których mowa w ust. 1, mogą być transportowane na teren portu lub obiektu portowego przez pracowników portu lub obiektu portowego, zarządzającego portem lub obiektem portowym, przedstawicieli innych podmiotów

wykonujących czynności służbowe lub prowadzących działalność na terenie portu lub obiektu portowego, o ile jest to niezbędne do zapewnienia funkcjonowania tych podmiotów. Czynności te odbywają się zgodnie z postanowieniami planu ochrony portu lub obiektu portowego.

3. (11) Przedmioty lub substancje, o których mowa w ust. 1, mogą być transportowane na statek przez uprawnionych żołnierzy oraz funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Wywiadu Wojskowego, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Straży Granicznej, straży pożarnej, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>** oraz Służby Celno-Skarbowej, podczas wykonywania czynności służbowych.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, listę przedmiotów lub substancji, o których mowa w ust. 1, oraz metody i środki ochrony przewozu broni, mając na uwadze przepisy o broni i amunicji oraz potrzebę zapewnienia ochrony żeglugi i portów.

USTAWA z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 664)

Art. 13.

1. Żołnierze zawodowi, funkcjonariusze Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa,>** Służby Więziennej i Państwowej Straży Pożarnej nabywają prawo do emerytury pomostowej, na zasadach określonych w art. 4, jeżeli nie spełniają warunków do nabycia prawa lub utracili prawo do emerytury określonej w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób.

2. Przy ustalaniu prawa do emerytury pomostowej osobom, o których mowa w ust. 1, okresy służby pełnionej przez te osoby traktuje się na równi z okresami pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, odpowiednio do art. 3 ust. 4-7.

USTAWA z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1160)

Art. 38.

1. Podmiotami uprawnionymi w zakresie swoich kompetencji do otrzymywania od Komendanta informacji dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych, zwanymi dalej "podmiotami uprawnionymi", są:

1) Policja;
2) prokuratura;
3) sądy;
4) Straż Graniczna;
5) Państwowa Straż Pożarna;

[(6) Biuro Ochrony Rządu;]

<(6) Służba Ochrony Państwa;>

7) Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
8) Żandarmeria Wojskowa;
9) straże gminne (miejskie);
10) organy administracji publicznej właściwe w sprawach wydawania zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej;
11) służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo na obszarach kolejowych, zarządcy infrastruktury kolejowej, przewoźnicy publiczni;
12) związki sportowe o zasięgu ogólnokrajowym;
13) kluby sportowe;
14) organizatorzy masowych imprez sportowych, w tym meczów piłki nożnej;
15) podmioty zarządzające rozgrywkami;
16) instytucje zagraniczne;
17) minister właściwy do spraw kultury fizycznej.

2. Organizatorzy imprez masowych innych niż masowe imprezy sportowe, w tym mecze piłki nożnej, są uprawnieni w zakresie swoich zadań ustawowych do otrzymywania od Komendanta informacji dotyczących osób, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 1 lit. a i b.

3. Komendanci wojewódzcy (Komendant Stołeczny) Policji i komendanci powiatowi (rejonowi, miejscy) Policji przekazują podmiotom, o których mowa w ust. 1 pkt 1-15, na wniosek tych podmiotów, informacje, o których mowa w art. 36 ust. 2 i art. 40, dotyczące imprez masowych organizowanych na obszarze działania tych komendantów. Przepisy

art. 42 ust. 1, 4 i 5, art. 43, art. 44 ust. 1, 2 i 4, art. 45, art. 46 oraz art. 47 stosuje się odpowiednio.

USTAWA z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2065)

Art. 9f.

1. Nie narusza obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej, o której mowa w art. 9e ust. 1, przekazywanie informacji objętej tajemnicą zawodową:

1) w zakresie niezbędnym do należytego wykonania umowy, na podstawie której wykonywane są czynności, o których mowa w art. 3 ust. 1, lub należytego wykonania czynności pozostających w związku z zawarciem i wykonaniem tej umowy, w tym także przekazywanie - na zasadzie wzajemności - innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów informacji o wierzytelnościach oraz o obrotach i stanach rachunków;

2) przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu, któremu kasa zgodnie z art. 9a i art. 9b powierzyła wykonywanie czynności, o których mowa w art. 3 ust. 1, lub czynności faktycznych związanych z wykonywaniem czynności, o których mowa w art. 3 ust. 1, w zakresie niezbędnym do należytego wykonywania tych czynności;

3) w zakresie, w jakim udzielenie informacji objętych tajemnicą zawodową jest niezbędne do zawarcia i wykonywania umów sprzedaży wierzytelności;

4) na żądanie Komisji Nadzoru Finansowego, w tym w toku wykonywania czynności kontrolnych;

5) na żądanie Kasy Krajowej w zakresie niezbędnym do wykonywania przez Kasę Krajową działalności określonej w ustawie oraz w zakresie niezbędnym do wykonania zawartej z Kasą Krajową umowy;

5a) innym kasom, Kasie Krajowej, bankom oraz izbie rozliczeniowej, o której mowa w art. 67 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, albo spółce handlowej, o której mowa w art. 92bb ust. 1 tej ustawy, w zakresie niezbędnym do udzielania zbiorczej informacji, o której mowa w art. 13d ust. 1, lub zbiorczej informacji, o której mowa w art. 9fb;

5b) innym kasom, bankom oraz izbie rozliczeniowej, o której mowa w art. 67 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, albo spółce handlowej, o której mowa w art. 92bb

ust. 1 tej ustawy, w zakresie niezbędnym do udzielania informacji, o której mowa w art. 13d ust. 3;

6) lustratorowi w związku z wykonywaniem przez niego czynności w ramach lustracji, o której mowa w art. 44 ust. 7;

7) biegłemu rewidentowi upoważnionemu na podstawie zawartej umowy do badania sprawozdań finansowych kasy lub jej ksiąg rachunkowych i portfela kredytowego;

8) adwokatowi lub radcy prawnemu w związku ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz kasy;

9) w zawiadomieniu o podejrzeniu popełnienia przestępstwa;

10) instytucjom upoważnionym do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji stanowiących tajemnicę bankową, o których mowa w art. 105 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe;

11) za wyrażoną na piśmie zgodą osoby, której ta informacja dotyczy;

12) Policji - jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, z późn. zm.);

12a) Żandarmerii Wojskowej - jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, a także wykrycia i identyfikacji przedmiotów i innych korzyści majątkowych pochodzących z przestępstwa albo ich równowartości, na zasadach i w trybie określonych w art. 40b ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1483 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 244, 768 i 1086);

13) na żądanie sądu lub prokuratora w związku z toczącym się postępowaniem o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;

14) na żądanie sądu w związku z prowadzonym postępowaniem spadkowym lub o podział majątku między małżonkami albo prowadzoną przeciwko osobie fizycznej będącej stroną umowy sprawą o alimenty lub o rentę o charakterze alimentacyjnym, a także innym postępowaniem cywilnym, jeżeli informacje nie dotyczą osób trzecich niebędących stroną postępowania;

15) na żądanie komornika sądowego w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym lub zabezpieczającym;

15a) na żądanie administracyjnego organu egzekucyjnego oraz centralnego biura łącznikowego, o którym mowa w art. 9 ustawy z dnia 11 października 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych (Dz. U. poz. 1289, z 2015 r. poz. 211 oraz z 2016 r. poz. 1948), w zakresie:

a) posiadanych przez członka kasy rachunków prowadzonych przez kasę lub posiadanych pełnomocnictw do dysponowania rachunkami prowadzonymi przez kasę, liczby tych rachunków lub pełnomocnictw, obrotów i stanów tych rachunków, z podaniem wpływów, obciążeń rachunków i ich tytułów oraz odpowiednio ich nadawców i odbiorców,

b) zawartych przez członka kasy umów kredytowych lub umów pożyczki, z podaniem wysokości zobowiązań wynikających z tych kredytów lub pożyczek, celów, na jakie zostały udzielone, i sposobu zabezpieczenia ich spłaty

- w związku z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym, postępowaniem zabezpieczającym oraz wykonywaniem innych czynności wynikających z ustawowych zadań tych organów;

16) na żądanie organu Krajowej Administracji Skarbowej, w związku z prowadzoną sprawą o przestępstwo skarbowe lub o wykroczenie skarbowe przeciwko członkowi kasy, o ile informacje mają związek z tą sprawą;

17) na żądanie banku upoważnionego do dokonywania czynności obrotu dewizowego w zakresie ustalenia istnienia wymagalnego zobowiązania stanowiącego podstawę do przekazania za granicę waluty obcej;

18) na żądanie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, w zakresie wykonywania przez niego zadań określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922);

19) na żądanie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w zakresie wykonywania przez niego zadań określonych w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;

19a) na żądanie Rzecznika Finansowego, w zakresie niezbędnym do realizacji przez niego zadań określonych w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 892 i 1823 oraz z 2017 r. poz. 245 i 819);

20) na żądanie Prezesa Najwyższej Izby Kontroli lub upoważnionego przez niego kontrolera w zakresie danych dotyczących jednostki kontrolowanej, niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego w prowadzonym postępowaniu kontrolnym dotyczącym tej jednostki;

21) na żądanie Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służby Więziennej, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>** i ich upoważnionych pisemnie funkcjonariuszy lub żołnierzy w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych;

22) na żądanie Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, w trybie i na zasadach określonych w art. 23 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1310, z późn. zm.);

23) na pisemne żądanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie sporządzania i przekazywania informacji dotyczących numerów rachunków płatników składek oraz przekazywania danych umożliwiających identyfikację posiadaczy tych rachunków;

24) na pisemne żądanie organu wypłacającego świadczenie z ubezpieczenia społecznego lub zaopatrzenia emerytalnego albo uposażenie w stanie spoczynku w zakresie sporządzania i przekazywania danych umożliwiających identyfikację współposiadacza (współposiadaczy) rachunku wspólnego, na który zostały przekazane świadczenia lub uposażenia za okres po śmierci świadczeniobiorcy;

24a) na żądanie Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, w trybie i na zasadach określonych w art. 34a ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1897, 1948 i 1955 oraz z 2017 r. poz. 60, 768 i 1321);

25) na żądanie Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w zakresie wykonywania przez niego zadań określonych w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. poz. 996 i 1997 oraz z 2017 r. poz. 791 i 1089);

26) podmiotowi przejmującemu, instytucji pomostowej lub podmiotowi zarządzającemu aktywami w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia przymusowej restrukturyzacji, w tym użycia instrumentów przymusowej restrukturyzacji;

27) na żądanie Ministra Sprawiedliwości w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań organu do spraw informacji zgodnie z art. 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i

Rady (UE) nr 655/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającego procedurę europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 59).

2. Zakres oraz zasady udzielania informacji przez kasy organom Krajowej Administracji Skarbowej, organom podatkowym oraz Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej regulują odrębne przepisy.
3. Osoby, organy i podmioty wymienione w ust. 1 i 2, w tym także pracownicy lub członkowie organów tych podmiotów, jeżeli nie są pracownikami, mogą wykorzystywać uzyskane informacje tylko zgodnie z celem ich przekazania. O ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, uzyskane informacje nie mogą być ujawniane innym osobom, organom lub podmiotom.
4. Kasa nie ponosi odpowiedzialności za szkodę wynikającą z ujawnienia tajemnicy zawodowej przez osoby lub podmioty, którym kasa udzieliła informacji stanowiących tajemnicę zawodową na podstawie przepisów ustawy.

USTAWA z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1015 i 1188, z 2015 r. poz. 396, z 2016 r. poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 819 i 933)

Art. 25.

1. (47) Do otrzymywania informacji gospodarczych oraz informacji z rejestru zapytań, o którym mowa w art. 27, są uprawnieni:
   1) Prokurator Generalny - w związku z toczącym się przeciwko osobie fizycznej postępowaniem karnym lub karnym skarbowym albo w związku z wykonaniem wniosku o udzielenie pomocy prawnej pochodzącego od państwa obcego, które na mocy ratyfikowanej umowy międzynarodowej wiążącej Rzeczpospolitą Polską ma prawo występować o udzielenie informacji, albo w związku z toczącym się postępowaniem karnym lub karnym skarbowym o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe popełnione w związku z działaniem osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej;
   2) (48) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szef Agencji Wywiadu - na zasadach i w trybie określonym w art. 34 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji

Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1897, 1948 i 1955 oraz z 2017 r. poz. 60 i 768);

3) Komendant Główny Policji - na zasadach i w trybie określonym w art. 20 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687, ze zm.);

[4) Szef Biura Ochrony Rządu - jeżeli jest to konieczne do wykonywania obowiązków przewidzianych w ustawie z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2014 r. poz. 170, 502 i 616);]

<4) Komendant Służby Ochrony Państwa – jeżeli jest to konieczne do wykonywania obowiązków przewidzianych w ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz.U. poz …….);>

5) (49) organy Krajowej Administracji Skarbowej - w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań określonych w ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1947);

6) Generalny Inspektor Informacji Finansowej - w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań określonych w ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2014 r. poz. 455);

7) (50) naczelnicy urzędów skarbowych i dyrektorzy izb administracji skarbowej - w związku z toczącym się przeciwko osobie fizycznej postępowaniem karnym lub karnym skarbowym albo w związku z toczącym się postępowaniem karnym lub karnym skarbowym o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe popełnione w związku z działaniem osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej oraz w zakresie niezbędnym do prowadzenia postępowań i kontroli na podstawie przepisów prawa celnego i podatkowego;

8) (51) (uchylony);

9) Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego - w zakresie nadzoru wykonywanego przez Komisję Nadzoru Finansowego, o której mowa w ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1149, z późn. zm.);

10) Prezes Najwyższej Izby Kontroli - w zakresie informacji o przedsiębiorcach, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia postępowania kontrolnego określonego w ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r. poz. 82, 1529 i 1544);

---

11) Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego - w zakresie realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2012 r. poz. 621, z późn. zm.);
12) Komendant Główny Straży Granicznej - na zasadach i w trybie określonym w art. 10a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2011 r. Nr 116, poz. 675, z późn. zm.);
13) sądy - w związku z toczącymi się przed nimi postępowaniami;
14) (52) (uchylony);
15) komornicy - w związku z prowadzonymi przez nich postępowaniami;
16) (53) organ prowadzący Rejestr Należności Publicznoprawnych, o którym mowa w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2016 r. poz. 599, z późn. zm.);
17) (54) organy administracji publicznej - w związku z prowadzonymi przez nie postępowaniami w sprawie udzielenia ulgi w spłacie należności pieniężnych;
18) (55) administracyjne organy egzekucyjne - w związku z prowadzonymi przez nie postępowaniami, o których mowa w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

2. Za każdorazowe udostępnienie informacji gospodarczych podmiotom wymienionym w ust. 1 biuro pobiera opłatę zgodnie z obowiązującym w tym biurze cennikiem, nie wyższą niż 0,5% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

USTAWA z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2017 r. poz. 631 i 1321)

Art. 97.

1. Stosunek służbowy funkcjonariusza wygasa w przypadku:
1) ostatecznego orzeczenia przez komisję lekarską całkowitej niezdolności do służby;
2) prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby;
3) skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności, jeżeli wykonanie tej kary nie zostało warunkowo zawieszone;

4) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe z oskarżenia publicznego lub umyślnie popełnione przestępstwo skarbowe;
5) orzeczenia prawomocnym wyrokiem sądu środka karnego pozbawienia praw publicznych lub środka karnego zakazu wykonywania zawodu funkcjonariusza Służby Więziennej;
6) nieobecności w służbie przez okres powyżej 3 miesięcy z powodu tymczasowego aresztowania;
7) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego;
8) porzucenia służby przez funkcjonariusza;
9) śmierci funkcjonariusza;
10) stwierdzenia zaginięcia funkcjonariusza.

2. Przez porzucenie służby należy rozumieć nieusprawiedliwioną nieobecność funkcjonariusza trwającą ponad 10 dni kalendarzowych.
3. Wygaśnięcie stosunku służbowego jest równoznaczne z rozwiązaniem stosunku służbowego w rozumieniu ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708 i 2270 oraz z 2017 r. poz. 38).

USTAWA z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1167 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 935)

Uwaga:
użyte w art. 23 w ust. 3 w pkt 1 oraz w art. 47 w ust. 3 w różnym przypadku wyrazy *[Szef Biura Ochrony Rządu]* zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami **<Komendant Służby Ochrony Państwa>**

Uwaga:
użyte w art. 23 w ust. 3 w pkt 2 oraz w ust. 5 w różnym przypadku wyrazy *[Biuro Ochrony Rządu]* zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami **<Służba Ochrony Państwa>**

Art. 23.

1. Pełnomocnik ochrony przeprowadza zwykłe postępowanie sprawdzające na pisemne polecenie kierownika jednostki organizacyjnej.
2. ABW albo SKW przeprowadzają poszerzone postępowania sprawdzające:
1) na pisemny wniosek kierownika jednostki organizacyjnej lub osoby uprawnionej do obsady stanowiska lub zlecenia prac;
2) wobec funkcjonariuszy, żołnierzy i pracowników oraz osób ubiegających się o przyjęcie do służby lub pracy w ABW albo SKW;
3) wobec osób wykonujących czynności zlecone lub ubiegających się o wykonywanie tych czynności na rzecz ABW albo SKW.
3. ABW przeprowadza poszerzone postępowania sprawdzające wobec:
1) Szefa SKW, Szefa Agencji Wywiadu, zwanej dalej "AW", Szefa CBA, Szefa Biura Ochrony Rządu, Komendanta Głównego Policji, Dyrektora Generalnego Służby Więziennej, Komendanta Głównego Straży Granicznej oraz osób przewidzianych na te stanowiska;
2) pełnomocników ochrony, zastępców pełnomocników ochrony oraz osób przewidzianych na te stanowiska w SKW, AW, CBA, Biurze Ochrony Rządu, Policji, Służbie Więziennej oraz Straży Granicznej.
4. SKW przeprowadza poszerzone postępowania sprawdzające wobec:
1) Szefa ABW, Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, zwanej dalej "SWW", Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej oraz osób przewidzianych na te stanowiska;
2) pełnomocników ochrony, zastępców pełnomocników ochrony oraz osób przewidzianych na te stanowiska w ABW, SWW oraz Żandarmerii Wojskowej.
5. AW, CBA, Biuro Ochrony Rządu, Policja, Służba Więzienna, SWW, Straż Graniczna oraz Żandarmeria Wojskowa przeprowadzają samodzielnie postępowania sprawdzające oraz kontrolne postępowania sprawdzające odpowiednio wobec:
1) własnych funkcjonariuszy, żołnierzy i pracowników oraz osób ubiegających się o przyjęcie do służby lub pracy,

2) osób wykonujących na ich rzecz czynności zlecone lub ubiegających się o wykonywanie tych czynności

- z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.

6. W zakresie postępowań sprawdzających oraz kontrolnych postępowań sprawdzających przeprowadzanych przez służby i instytucje, o których mowa w ust. 5, przysługują tym służbom i instytucjom uprawnienia ABW oraz SKW.

Art. 47.

1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

1) podstawowe kryteria i sposób określania poziomu zagrożeń oraz dobór środków bezpieczeństwa fizycznego odpowiednich do wskazanego poziomu zagrożeń;
2) wymagania w zakresie organizacji i funkcjonowania kancelarii tajnych;
3) rodzaje zagrożeń, które należy uwzględnić przy określaniu poziomu zagrożeń;
4) podstawowe elementy, które powinien zawierać plan ochrony informacji niejawnych;
5) zakres stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego;
6) kryteria tworzenia stref ochronnych;
7) strukturę organizacyjną kancelarii tajnej, z uwzględnieniem możliwości tworzenia jej oddziałów;
8) podstawowe zadania kierownika kancelarii;
9) sposób i tryb przetwarzania informacji niejawnych;
10) wzór karty zapoznania się z dokumentem;
11) wzory dzienników ewidencji.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, Rada Ministrów uwzględni potrzebę racjonalizacji nakładów ponoszonych przez jednostki organizacyjne w zakresie tworzenia systemu bezpieczeństwa fizycznego informacji niejawnych, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie.

3. Ministrowie właściwi do spraw wewnętrznych, informatyzacji, administracji publicznej, spraw zagranicznych, finansów publicznych, budżetu i instytucji finansowych, Minister Obrony Narodowej, Minister Sprawiedliwości, Prezes Narodowego Banku Polskiego, Prezes Najwyższej Izby Kontroli, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Prokurator Generalny, Szefowie Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Sejmu, Senatu oraz Prezesa Rady Ministrów, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu, Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Szef Służby Wywiadu Wojskowego,

Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej, Szef Biura Ochrony Rządu, a także Prezes Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, określą, w drodze zarządzenia, każdy w zakresie swojego działania, szczególny sposób organizacji i funkcjonowania kancelarii tajnych oraz komórek organizacyjnych, o których mowa w art. 44 ust. 1, sposób i tryb przetwarzania informacji niejawnych oraz dobór i stosowanie środków bezpieczeństwa fizycznego.

4. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze zarządzenia, dla archiwów państwowych szczególny sposób i tryb przetwarzania informacji niejawnych wchodzących w skład zasobu archiwalnego tych archiwów, dobór i stosowanie środków bezpieczeństwa fizycznego oraz organizację komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za przetwarzanie materiałów niejawnych.

5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

1) tryb i sposób nadawania, przyjmowania, przewożenia, wydawania i ochrony materiałów;
2) sposób postępowania nadawców przesyłek zawierających informacje niejawne oraz wymogi, jakie muszą spełniać te przesyłki;
3) sposób postępowania podmiotów, które wykonują zadania przewoźników tych materiałów, z przesyłkami zawierającymi informacje niejawne;
4) sposób dokumentowania przyjmowania przez przewoźników przesyłek oraz ich wydawania adresatom, wraz z załącznikami w postaci wzorów niezbędnych formularzy;
5) warunki ochrony i sposoby zabezpieczenia przesyłek przez przewoźnika oraz warunki, jakie muszą spełniać wykorzystywane przez niego środki transportu i uczestniczące w konwojach osoby;
6) sposób postępowania w przypadku zaistnienia nieprzewidzianych okoliczności mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo przesyłki;
7) warunki przewożenia materiałów poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

6. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 5, Prezes Rady Ministrów uwzględni potrzebę zabezpieczenia materiałów przed nieuprawnionym ujawnieniem, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem oraz szczególne warunki ochrony ze względu na rozmiary lub charakter materiału.

USTAWA z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2017 r. poz. 657)

Art. 46.

1. Dane z rejestru PESEL, rejestrów mieszkańców oraz rejestrów zamieszkania cudzoziemców, w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań, udostępnia się następującym podmiotom:

1) organom administracji publicznej, sądom i prokuraturze;

2) Policji, Straży Granicznej, Służbie Więziennej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Służbie Celno-Skarbowej, Żandarmerii Wojskowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, *[Biuru Ochrony Rządu]*, **<Służbie Ochrony Państwa>** Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych, organom wyborczym i strażom gminnym (miejskim);

3) komornikom sądowym - w zakresie niezbędnym do prowadzenia postępowania egzekucyjnego;

4) (uchylony);

5) państwowym i samorządowym jednostkom organizacyjnym oraz innym podmiotom - w zakresie niezbędnym do realizacji zadań publicznych określonych w odrębnych przepisach;

6) Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi, w zakresie danych osób poszukiwanych.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, mogą być udostępnione:

1) osobom i jednostkom organizacyjnym, jeżeli wykażą w tym interes prawny;

2) jednostkom organizacyjnym, w celach badawczych, statystycznych, badania opinii publicznej, jeżeli po wykorzystaniu dane te zostaną poddane takiej modyfikacji, która nie pozwoli ustalić tożsamości osób, których dane dotyczą;

3) innym osobom i jednostkom organizacyjnym, jeżeli wykażą interes faktyczny w otrzymaniu danych, pod warunkiem uzyskania zgody osób, których dane dotyczą.

3. Udostępnienie danych, o których mowa w ust. 1, w celu ich ponownego wykorzystywania przez podmioty, o których mowa w ust. 2 pkt 2, następuje na wniosek, na zasadach określonych w ustawie z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. 352 oraz z 2017 r. poz. 60), jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

USTAWA z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2017 r. poz. 978)

Uwaga:
w art. 8 w ust. 3 w pkt 2 i 3, w art. 106 w ust. 3 oraz w art. 109 w ust. 5 wyrazy *[Biura Ochrony Rządu]* zastępuje się wyrazami **<Służby Ochrony Państwa>**.

Art. 8.

1. Wymagany minimalny wiek do kierowania wynosi:
   1) 14 lat - dla pojazdów określonych w prawie jazdy kategorii AM;
   2) 16 lat - dla pojazdów określonych w prawie jazdy kategorii A1, B1 i T;
   3) 18 lat - dla pojazdów określonych w prawie jazdy kategorii A2, B, B+E, C1 i C1+E;
   4) 20 lat - dla pojazdów określonych w prawie jazdy kategorii A, jeżeli osoba co najmniej od 2 lat posiada prawo jazdy kategorii A2;
   5) 21 lat - dla motocykli trójkołowych o mocy przekraczającej 15 kW, jeżeli osoba posiada prawo jazdy kategorii A;
   6) 21 lat - dla pojazdów określonych w prawie jazdy kategorii C, C+E, D1 i D1+E, z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 1, ust. 3 pkt 2 oraz art. 9;
   7) 24 lata - dla pojazdów określonych w prawie jazdy kategorii:
   a) A - jeżeli osoba nie posiadała co najmniej przez 2 lata prawa jazdy kategorii A2,
   b) D i D+E, z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 2, ust. 3 pkt 3 oraz art. 9;
   8) 21 lat - dla tramwaju;
   9) 15 lat - dla pojazdu zaprzęgowego;
   10) 10 lat - dla roweru;
   11) 17 lat - dla roweru wieloosobowego, roweru lub wózka rowerowego przewożących inną osobę;
   12) 13 lat - dla jadącego po jezdni wózka inwalidzkiego;
   13) 21 lat - dla kolejki turystycznej.
2. Wymagany minimalny wiek do kierowania dla żołnierzy kierujących pojazdami Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej wynosi:
   1) 18 lat - dla pojazdów określonych w pozwoleniu wojskowym kategorii A, C i C+E;
   2) 19 lat - dla pojazdów określonych w pozwoleniu wojskowym kategorii D.
3. Wymagany minimalny wiek do kierowania wynosi:

1) 18 lat - dla funkcjonariuszy kierujących pojazdami Policji oraz Straży Granicznej, określonymi w prawie jazdy kategorii A;
2) 19 lat - dla funkcjonariuszy kierujących pojazdami Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Straży Granicznej oraz Biura Ochrony Rządu, określonymi w prawie jazdy kategorii C;
3) 21 lat - dla funkcjonariuszy kierujących pojazdami Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Straży Granicznej oraz Biura Ochrony Rządu, określonymi w prawie jazdy kategorii D.

Art. 106.

1. Kierować pojazdem uprzywilejowanym może osoba, która:
   1) ukończyła 21 lat;
   2) posiada prawo jazdy odpowiedniej do rodzaju pojazdu kategorii;
   3) uzyskała orzeczenie:
   a) lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem uprzywilejowanym,
   b) psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem uprzywilejowanym;
   4) ukończyła kurs dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi;
   5) posiada zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym w zakresie określonej kategorii prawa jazdy.
2. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się do funkcjonariuszy, o których mowa w art. 8 ust. 3.
3. Przepisu ust. 1 pkt 4 nie stosuje się do funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Więziennej i Inspekcji Transportu Drogowego oraz do kierujących pojazdami ochotniczych straży pożarnych.

Art. 109**.**

1. Starosta wydaje zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, w drodze decyzji administracyjnej, za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, osobie, która spełnia wymagania określone w art. 106 ust. 1 pkt 1-4, potwierdzone przedstawionym:
   1) orzeczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem uprzywilejowanym;

2) orzeczeniem psychologicznym o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem uprzywilejowanym;

3) zaświadczeniem o ukończeniu kursu dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi.

1a. Obowiązek przedstawienia zaświadczenia o ukończeniu kursu dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi nie dotyczy funkcjonariuszy i kierujących, o których mowa w art. 106 ust. 3.

1b. W stosunku do kierujących pojazdami ochotniczych straży pożarnych, o których mowa w art. 106 ust. 3, dodatkowym warunkiem wydania zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym jest przedstawienie zaświadczenia wydanego przez podmiot, o którym mowa w art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 736), potwierdzającego, że osoba ma być kierującym pojazdem ochotniczej straży pożarnej.

2. Starosta wydaje zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, określając:

1) zakres zezwolenia, o którym mowa w art. 108 ust. 1, odpowiadający:

a) rodzajowi ukończonego kursu, oraz

b) zakresowi badań lekarskich i psychologicznych;

2) ważność zezwolenia na okres 5 lat, nie dłużej jednak niż na okres wynikający z terminu ważności orzeczenia lekarskiego i psychologicznego, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.

2a. Do zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym wydawanego funkcjonariuszom i kierującym, o których mowa w art. 106 ust. 3, nie stosuje się ust. 2 pkt 1 lit. a.

3. Starosta przedłuża ważność zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, w drodze decyzji administracyjnej, za opłatą, o której mowa w ust. 1, oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, na okres, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, po przedstawieniu orzeczenia lekarskiego i orzeczenia psychologicznego wydanych na podstawie badań, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 6 oraz art. 82 ust. 1 pkt 6.

4. Starosta rozszerza zakres zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, w drodze decyzji, za opłatą, o której mowa w ust. 1, oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej, odpowiednio do przedstawionego zaświadczenia o ukończeniu kursu uzupełniającego dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi.

4a. Obowiązek przedstawienia zaświadczenia o ukończeniu kursu uzupełniającego dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi nie dotyczy funkcjonariuszy i kierujących, o których mowa w art. 106 ust. 3.

4b. W stosunku do funkcjonariuszy i kierujących, o których mowa w art. 106 ust. 3, rozszerzenie zakresu zezwolenia, o którym mowa w ust. 4, następuje odpowiednio do przedstawionego orzeczenia lekarskiego i orzeczenia psychologicznego, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.

5. Żołnierzom Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, funkcjonariuszom oraz pracownikom: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Biura Ochrony Rządu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Inspekcji Transportu Drogowego, Służby Więziennej, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej, a także pracownikom wojska zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym wydaje nieodpłatnie odpowiedni organ jednostki, w której osoby te pełnią służbę lub są zatrudnione. Przepisy ust. 1, 1a i 2-4b stosuje się odpowiednio.

6. Koszty zezwoleń na kierowanie pojazdami uprzywilejowanymi ochotniczych straży pożarnych są finansowane z budżetu gminy.

7. Opłata, o której mowa w ust. 1, z wyjątkiem opłaty ewidencyjnej, stanowi dochód powiatu.

USTAWA z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 15 i 1089)

Art. 30.

§ 1. Żołnierze pełniący zasadniczą lub okresową służbę wojskową oraz pełniący służbę w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych lub odbywający ćwiczenia i przeszkolenie wojskowe, a także ratownicy odbywający zasadniczą służbę w obronie cywilnej poza miejscem stałego zamieszkania są dopisywani, na swój wniosek, do wybranego przez nich spisu wyborców sporządzonego dla miejscowości, w której odbywają służbę, z zastrzeżeniem § 2. Wniosek składa się między 21 a 14 dniem przed dniem wyborów, chyba że osoby, o których mowa w zdaniu pierwszym, przybyły do miejsca ich aktualnego zakwaterowania po tym terminie. We wniosku podaje się dane wymienione w art. 26 § 7.

§ 2. W wyborach do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz w wyborach wójta do spisu wyborców, o którym mowa w § 1, wpisuje się jedynie osoby stale zamieszkałe, odpowiednio, na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego lub gminy, w której przeprowadzane są wybory wójta.

§ 3. Przepisy § 1 i 2 stosuje się odpowiednio do policjantów z jednostek skoszarowanych, funkcjonariuszy *[Biura Ochrony Rządu,]* **<Służby Ochrony Państwa>**, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Więziennej pełniących służbę w systemie skoszarowanym.

§ 4. Dowódcy jednostek wojskowych, komendanci oddziałów obrony cywilnej i dowódcy jednostek policyjnych oraz przełożeni funkcjonariuszy *[Biura Ochrony Rządu,]* **<Służby Ochrony Państwa>**, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Więziennej są obowiązani zapewnić żołnierzom, ratownikom, policjantom oraz funkcjonariuszom możliwość wykonania uprawnień wynikających z przepisu § 1.

§ 5. Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz Minister Sprawiedliwości, każdy w zakresie swojej właściwości, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określą sposób realizacji obowiązków, o których mowa w § 4, uwzględniając konieczność zapewnienia wyborcom, o których mowa w § 1 i 3, możliwości wykonywania funkcji członków obwodowych komisji wyborczych i mężów zaufania.

USTAWA z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1638, 1948 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 2110 i 2217)

Uwaga:
w art. 37 w ust. 5, w art. 40 w ust. 2 i 3 oraz w art. 48 w ust. 3 w pkt 4 wyrazy *[Biura Ochrony Rządu]* zastępuje się wyrazami **<Służby Ochrony Państwa>**

Art. 37.

1. (uchylony).
2. (uchylony).
3. Do jednostki służby medycyny pracy Służby Więziennej przepisy ustawy stosuje się odpowiednio, przy uwzględnieniu przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie

medycyny pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1184) i ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2016 r. poz. 713, 904, 960 i 1250) oraz przepisów wydanych na ich podstawie, z tym że przepisów art. 17 ust. 1 pkt 4, art. 25, art. 30, art. 44-49 i art. 50 ust. 1-3a oraz przepisów oddziału 2 w rozdziale 3 działu II nie stosuje się.

4. Do podmiotów leczniczych utworzonych przez Ministra Sprawiedliwości dla osób pozbawionych wolności przepisy ustawy stosuje się odpowiednio, przy uwzględnieniu przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. poz. 557, z późn. zm.) i ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, z tym że przepisów art. 17 ust. 1 pkt 4, art. 25, art. 30, art. 34, art. 35, art. 44-46, art. 48, art. 49 i art. 50 ust. 1-3a oraz przepisów oddziału 2 w rozdziale 3 działu II nie stosuje się.

4a. Do Krajowego Ośrodka Zapobiegania Zachowaniom Dyssocjalnym, o którym mowa w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz. U. z 2014 r. poz. 24 oraz z 2015 r. poz. 396), przepisy ustawy stosuje się odpowiednio, z tym że przepisów art. 22, art. 29, art. 30, art. 34, art. 35, art. 36 ust. 3, art. 44, art. 45, art. 49 ust. 1 pkt 1 i art. 50 oraz przepisów oddziału 2 w rozdziale 3 działu II nie stosuje się.

5. Do podmiotów leczniczych w formie jednostki budżetowej, utworzonych przez Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych w ramach jednostek organizacyjnych Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu, przepisów art. 49 nie stosuje się.

5a. Do podmiotów leczniczych w formie jednostki budżetowej, utworzonych przez Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu oraz Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, przepisów art. 35 i art. 50 oraz przepisów oddziału 2 w rozdziale 3 działu II nie stosuje się.

6. Do podmiotów leczniczych w formie jednostki budżetowej utworzonych przez Ministra Obrony Narodowej przepisy ustawy stosuje się odpowiednio, przy uwzględnieniu przepisów ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1414, z późn. zm.), z tym że przepisów art. 35, art. 48-50 oraz przepisów oddziału 2 w rozdziale 3 działu II nie stosuje się.

7. Do podmiotów leczniczych w formie jednostki wojskowej przepisy ustawy stosuje się odpowiednio, przy uwzględnieniu przepisów ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie

wojskowej żołnierzy zawodowych i ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa, z tym że przepisów art. 17 ust. 1 pkt 4, art. 24 ust. 1 pkt 11, art. 25, art. 29, art. 30, art. 34-36, art. 44, art. 45, art. 46 ust. 2-4, art. 48-50, przepisów oddziału 2 w rozdziale 3 działu II oraz przepisów działu IV nie stosuje się.

Art. 40.

1. Jednostka budżetowa i jednostka wojskowa, dla których podmiotem tworzącym jest Minister Obrony Narodowej, wykonują działalność leczniczą w zakresie czynności ratunkowych, leczenia, ewakuacji medycznej i transportu sanitarnego z wykorzystaniem pojazdów sanitarnych, statków powietrznych, etatowego i tabelarycznego sprzętu i wyposażenia medycznego, medycznych środków materiałowych oraz leków będących na wyposażeniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, na rzecz żołnierzy i personelu cywilnego, a także żołnierzy wojsk obcych i ich personelu cywilnego.
2. Jednostka budżetowa, której podmiotem tworzącym jest minister właściwy do spraw wewnętrznych, Minister Sprawiedliwości, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu lub Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego, posiadająca w swojej strukturze ambulatorium z izbą chorych albo poradnię przyzakładową i poradnię przyzakładową z izbą chorych, wykonuje działalność leczniczą w zakresie świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej lub świadczeń lekarza dentysty, a także stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych innych niż szpitalne udzielanych osobom, o których mowa w art. 56 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2015 r. poz. 827, z późn. zm.), i funkcjonariuszom Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Więziennej oraz Straży Granicznej, weteranom funkcjonariuszom i weteranom poszkodowanym - funkcjonariuszom Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu oraz pracownikom zatrudnionym w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu lub Centralnym Biurze Antykorupcyjnym na podstawie umowy o pracę.
3. Jednostka budżetowa, której podmiotem tworzącym jest minister właściwy do spraw wewnętrznych, posiadająca w swojej strukturze ambulatorium z izbą chorych albo poradnię przyzakładową i poradnię przyzakładową z izbą chorych, wykonuje działalność

leczniczą w zakresie świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej lub świadczeń lekarza dentysty, a także stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych innych niż szpitalne udzielanych pracownikom cywilnym Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu oraz Straży Granicznej.

Art. 47.

1. Kierownik podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą, z którym podmiot tworzący nawiązał stosunek pracy na podstawie powołania, umowy o pracę albo zawarł umowę cywilnoprawną, wykonujący zawód medyczny, może udzielać świadczeń zdrowotnych, jeżeli zawarta z nim umowa przewiduje taką możliwość. W takim przypadku umowa określa również warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym wymiar czasu pracy.

[2. Do kierownika podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą, który jest żołnierzem zawodowym, stosuje się przepisy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, a do kierownika podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą, który jest funkcjonariuszem Służby Więziennej, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu albo Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, stosuje się odpowiednio przepisy o Służbie Więziennej, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu albo Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.]

<2. Do kierownika podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą, który jest żołnierzem zawodowym, stosuje się przepisy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, a do kierownika podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą, który jest funkcjonariuszem Służby Więziennej, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa albo Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, stosuje się odpowiednio przepisy o Służbie Więziennej, Straży Granicznej, Służbie Ochrony Państwa albo Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.>

3. Kierownik podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą nie może podejmować innego zatrudnienia bez wyrażonej w formie pisemnej zgody podmiotu tworzącego.

Art. 48.

1. W podmiocie leczniczym niebędącym przedsiębiorcą działa rada społeczna, która jest organem:
   1) inicjującym i opiniodawczym podmiotu tworzącego;
   2) doradczym kierownika.

2. Do zadań rady społecznej należy:

1) przedstawianie podmiotowi tworzącemu wniosków i opinii w sprawach:

a) zbycia aktywów trwałych oraz zakupu lub przyjęcia darowizny nowej aparatury i sprzętu medycznego,

b) związanych z przekształceniem lub likwidacją, rozszerzeniem lub ograniczeniem działalności,

c) przyznawania kierownikowi nagród,

d) rozwiązania stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej z kierownikiem,

e) (uchylona);

2) przedstawianie kierownikowi wniosków i opinii w sprawach:

a) planu finansowego, w tym planu inwestycyjnego,

b) rocznego sprawozdania z planu finansowego, w tym planu inwestycyjnego,

c) kredytów bankowych lub dotacji,

d) podziału zysku,

e) zbycia aktywów trwałych oraz zakupu lub przyjęcia darowizny nowej aparatury i sprzętu medycznego,

f) regulaminu organizacyjnego;

3) dokonywanie okresowych analiz skarg i wniosków wnoszonych przez pacjentów, z wyłączeniem spraw podlegających nadzorowi medycznemu;

4) opiniowanie wniosku w sprawie czasowego zaprzestania działalności leczniczej;

5) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie i statucie.

3. Rady społecznej nie powołuje się w:

1) wojewódzkich, powiatowych i granicznych stacjach sanitarno-epidemiologicznych;

2) regionalnych centrach krwiodawstwa i krwiolecznictwa, Wojskowym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa utworzonym przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;

3) podmiotach leczniczych tworzonych przez pracodawcę w celu ochrony pracujących przed wpływem niekorzystnych warunków środowiska pracy oraz sprawujących profilaktyczną opiekę nad pracującymi;

4) podmiotach leczniczych w formie jednostki budżetowej utworzonych przez Ministra Obrony Narodowej, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego oraz ministra właściwego do

spraw wewnętrznych w ramach jednostek organizacyjnych Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu.

4. Zadania określone w ust. 2 w instytutach badawczych, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 4, wykonuje rada naukowa.
5. Radę społeczną powołuje i odwołuje oraz zwołuje jej pierwsze posiedzenie podmiot tworzący. W posiedzeniach rady społecznej uczestniczy kierownik oraz przedstawiciele organizacji związkowych działających w podmiocie leczniczym.
6. W skład rady społecznej działającej w podmiocie leczniczym niebędącym przedsiębiorcą, dla którego podmiotem tworzącym jest:

1) uczelnia medyczna, wchodzą:

a) jako przewodniczący - przedstawiciel rektora uczelni albo dyrektora Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego,

b) jako członkowie:

– przedstawiciel ministra właściwego do spraw zdrowia,

– przedstawiciel wojewody,

– przedstawiciel przewodniczącego zarządu samorządu województwa,

– przedstawiciel okręgowej rady lekarskiej,

– przedstawiciel okręgowej rady pielęgniarek i położnych,

– osoby powołane odpowiednio przez senat albo radę naukową - w liczbie nieprzekraczającej 5;

2) podmiot tworzący inny niż określony w pkt 1, wchodzą:

a) jako przewodniczący:

– przedstawiciel organu administracji rządowej - w podmiotach utworzonych przez ten organ,

– wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta albo marszałek województwa lub osoba przez niego wyznaczona - w podmiotach utworzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego,

b) jako członkowie:

– przedstawiciel wojewody - w podmiocie leczniczym niebędącym przedsiębiorcą utworzonym przez jednostkę samorządu terytorialnego,

– przedstawiciele wybrani przez odpowiednio: radę gminy lub radę powiatu - w liczbie określonej przez podmiot tworzący, albo przez sejmik województwa - w liczbie nieprzekraczającej 15 osób, albo przez podmiot tworzący podmiot leczniczy

niebędący przedsiębiorcą o ogólnokrajowym lub ponadwojewódzkim obszarze działania - w liczbie nieprzekraczającej 15 osób, w tym po jednym przedstawicielu Naczelnej Rady Lekarskiej i Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych,

– przedstawiciel uczelni medycznej wybrany przez rektora albo dyrektora Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego - w szpitalu, w którym jest jednostka organizacyjna udostępniona na podstawie art. 89 ust. 3.

7. Członkiem rady społecznej podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą nie może być osoba zatrudniona w tym podmiocie.
8. W posiedzeniach rady społecznej, w której skład nie wchodzi przedstawiciel Naczelnej Rady Lekarskiej lub Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, mają prawo uczestniczyć, z głosem doradczym, przedstawiciele samorządów zawodów medycznych.
9. Członkowi rady społecznej przysługuje zwolnienie z wykonywania obowiązków w ramach stosunku pracy na czas uczestniczenia w posiedzeniach rady społecznej.
10. Za udział w posiedzeniach rady społecznej jej członkowi przysługuje od podmiotu tworzącego rekompensata w wysokości utraconych zarobków, jeżeli z powodu uczestnictwa w posiedzeniu rady pracodawca udzielił członkowi na ten czas zwolnienia z wykonywania obowiązków pracowniczych bez zachowania prawa do wynagrodzenia.
11. Sposób zwoływania posiedzeń rady społecznej, tryb pracy i podejmowania uchwał określa regulamin uchwalony przez radę społeczną i zatwierdzony przez podmiot tworzący.
12. Od uchwały rady społecznej kierownikowi przysługuje odwołanie do podmiotu tworzącego.

USTAWA z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. poz. 1203 oraz z 2017 r. poz. 60)

Art. 2.

Weteranem działań poza granicami państwa, zwanym dalej "weteranem", może być osoba, która brała udział, na podstawie skierowania, w działaniach poza granicami państwa w ramach:

[(1) misji pokojowej lub stabilizacyjnej, kontyngentu policyjnego, kontyngentu Straży Granicznej, zadań ochronnych Biura Ochrony Rządu lub zapewniania bezpieczeństwa państwa, nieprzerwanie przez okres, na jaki została skierowana, jednak nie krócej niż przez okres 60 dni;]

<1) misji pokojowej lub stabilizacyjnej, kontyngentu policyjnego, kontyngentu Straży Granicznej, zadań ochronnych Biura Ochrony Rządu i Służby Ochrony Państwa lub zapewniania bezpieczeństwa państwa, nieprzerwanie przez okres, na jaki została skierowana, jednak nie krócej niż przez okres 60 dni;>

2) grupy ratowniczej Państwowej Straży Pożarnej, łącznie przez okres nie krótszy niż 60 dni.

Art. 4.

Określenia użyte w ustawie oznaczają:

1) skierowanie - skierowanie, wyznaczenie, delegowanie, zatrudnienie przez:

a) Ministra Obrony Narodowej albo właściwy organ wojskowy,

b) organizację międzynarodową, za zgodą Ministra Obrony Narodowej,

c) Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego,

d) Szefa Służby Wywiadu Wojskowego,

e) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,

f) Szefa Agencji Wywiadu,

g) Komendanta Głównego Policji,

h) Komendanta Głównego Straży Granicznej,

i) Szefa Biura Ochrony Rządu,

j) Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej *[;]* **<,>**

<k) Komendanta Służby Ochrony Państwa;>

2) działania poza granicami państwa - działania podjęte poza granicami państwa w ramach misji pokojowej lub stabilizacyjnej, kontyngentu policyjnego, kontyngentu Straży Granicznej, zadań ochronnych Biura Ochrony Rządu *[,]***<i Służby Ochrony Państwa>** zapewniania bezpieczeństwa państwa oraz grupy ratowniczej Państwowej Straży Pożarnej;

3) misja pokojowa lub stabilizacyjna - działania określone w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. Nr 162, poz. 1117, z późn. zm.[2)]) oraz inne działania o tym charakterze podejmowane przez organizacje międzynarodowe, w których uczestniczyli obywatele polscy skierowani przez podmioty, o których mowa w pkt 1 lit. a-f, w szczególności działania mające na celu utrzymanie lub przywrócenie pokoju, bądź akcje zapobiegania aktom terroryzmu lub ich skutkom;

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

4) kontyngent policyjny - kontyngent wydzielony w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 145a ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, z późn. zm.[3)]) oraz byłą Polską Grupę Policyjną;
5) kontyngent Straży Granicznej - kontyngent wydzielony w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 147c pkt 1-3a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2011 r. Nr 116, poz. 675, Nr 117, poz. 677, Nr 170, poz. 1015 i Nr 171, poz. 1016);
6) zadania ochronne Biura Ochrony Rządu - zadania służbowe wykonywane na terytorium państw w całości lub w części uznanych za strefę działań wojennych oraz państw, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 60a ust. 2 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2004 r. Nr 163, poz. 1712, z późn. zm.[4)]);

<6a) zadania ochronne Służby Ochrony Państwa – zadania służbowe wykonywane na terytorium państw w całości lub w części uznanych za strefę działań wojennych oraz państw, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 143 ust. 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. poz. …);>

7) zapewnianie bezpieczeństwa państwa - zadania, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i w art. 6 ust. 1 pkt 2, 5 i 7 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 154, z późn. zm.[5)]), a także art. 5 ust. 1 i 2 oraz art. 6 ust. 1 pkt 1-4 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 709, z późn. zm.[6)]), wykonywane na terytorium państw w całości lub w części uznanych za strefę działań wojennych odpowiednio przez funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu lub przez funkcjonariuszy i żołnierzy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego;
8) grupa ratownicza Państwowej Straży Pożarnej - grupę utworzoną do wykonywania zadań, o których mowa w art. 49b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68, z późn. zm.[7)]);
9) organizacja międzynarodowa - Organizację Narodów Zjednoczonych, Organizację Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Organizację Traktatu Północnoatlantyckiego oraz Unię Europejską;

10) renta inwalidzka - rentę inwalidzką, wojskową rentę inwalidzką, policyjną rentę inwalidzką, rentę z tytułu niezdolności do pracy i rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy, otrzymywane odpowiednio na podstawie ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2010 r. Nr 101, poz. 648 i Nr 113, poz. 745 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654), ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, z późn. zm.[8)]), ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>**,Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67, z późn. zm.[9)]), ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.[10)]), ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322, z późn. zm.[11)]) oraz ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291, z późn. zm.[12)]);

11) emerytura - emeryturę wojskową, emeryturę policyjną, emeryturę i emeryturę rolniczą, otrzymywane odpowiednio na podstawie ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników;

12) najbliższy członek rodziny - małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo, osobę pozostającą w stosunku przysposobienia oraz osobę pozostającą we wspólnym pożyciu z weteranem lub weteranem poszkodowanym;

13) jednostka wojskowa - jednostkę wojskową, o której mowa w art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej

Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.[13)]), a także komórkę organizacyjną Ministerstwa Obrony Narodowej i jednostkę organizacyjną podległą Ministrowi Obrony Narodowej;

14) dowódca jednostki wojskowej - dowódcę, dyrektora, szefa, komendanta lub inną osobę na równorzędnym stanowisku służbowym;

15) wypadek pozostający w związku z działaniami poza granicami państwa - zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uszczerbek na zdrowiu, które zaistniało podczas lub w związku z:

a) działaniami podejmowanymi w ramach uderzenia na przeciwnika bądź odparcia jego uderzeń,

b) zamachem lub innym bezprawnym działaniem wymierzonym przeciwko osobie, która brała udział w działaniach poza granicami państwa,

c) innymi działaniami pozostającymi w bezpośrednim związku z wykonywaniem zadań:

– przez żołnierza, z wyłączeniem przypadków, w których żołnierz przy wykonywaniu zadań nie przestrzegał przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy,

[– określonych w akcie utworzenia kontyngentu policyjnego, kontyngentu Straży Granicznej, grupy ratowniczej Państwowej Straży Pożarnej, w skierowaniu do wykonywania zadań ochronnych Biura Ochrony Rządu lub w skierowaniu do wykonywania zadań mających na celu zapewnianie bezpieczeństwa państwa;]

<– określonych w akcie utworzenia kontyngentu policyjnego, kontyngentu Straży Granicznej, grupy ratowniczej Państwowej Straży Pożarnej, w skierowaniu do wykonywania zadań ochronnych Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa lub w skierowaniu do wykonywania zadań mających na celu zapewnianie bezpieczeństwa państwa;>

16) żołnierz - żołnierza zawodowego i niezawodowego, a także żołnierza rezerwy i w stanie spoczynku;

[17) funkcjonariusz - funkcjonariusza i zwolnionego ze służby funkcjonariusza Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu oraz strażaka i zwolnionego ze służby strażaka Państwowej Straży Pożarnej;]

<17) funkcjonariusz – funkcjonariusza i zwolnionego ze służby funkcjonariusza Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa oraz strażaka i zwolnionego ze służby strażaka Państwowej Straży Pożarnej;>

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

18) funkcjonariusz ABW - funkcjonariusza i zwolnionego ze służby funkcjonariusza Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz funkcjonariusza i zwolnionego ze służby funkcjonariusza Agencji Wywiadu;

19) najniższa emerytura - kwotę najniższej emerytury, od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", na podstawie art. 94 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Art. 7.

1. Podstawą do ubiegania się o przyznanie statusu weterana są:

1) wniosek, o którym mowa w art. 5 ust. 1;

2) zaświadczenie wydane odpowiednio przez:

a) dowódcę jednostki wojskowej, w której żołnierz ostatnio pełnił lub pełni służbę,

b) wojskowego komendanta uzupełnień właściwego ze względu na miejsce zamieszkania żołnierza albo właściwego kierownika archiwum wojskowego,

c) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,

d) Szefa Agencji Wywiadu,

e) Komendanta Głównego Policji,

f) Komendanta Głównego Straży Granicznej,

g) Szefa Biura Ochrony Rządu,

h) Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej *[;]* **<,>**

<i) Komendanta Służby Ochrony Państwa;>

3) zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego.

2. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, zawiera:

1) imię (imiona) i nazwisko osoby ubiegającej się o przyznanie statusu weterana;

2) numer PESEL;

3) nazwę i rodzaj działania poza granicami państwa, w którym uczestniczyła osoba ubiegająca się o przyznanie statusu weterana;

4) okres uczestnictwa w działaniach poza granicami państwa;

5) zajmowane stanowisko służbowe lub pełnioną funkcję podczas udziału w działaniach poza granicami państwa.

3. W przypadku braku możliwości wydania zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, potwierdzonego pismem właściwego podmiotu, osoba ubiegająca się o przyznanie statusu

weterana może ubiegać się o jego przyznanie na podstawie innych dokumentów lub dowodów poświadczających udział w działaniach poza granicami państwa.

Art. 12.

Przepisy ustawy dotyczące:

1) żołnierzy, z wyjątkiem art. 19 - stosuje się odpowiednio do funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Służby Wywiadu Wojskowego oraz pracowników jednostek wojskowych;
2) funkcjonariuszy - stosuje się odpowiednio do pracowników Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu**<,Służby Ochrony Państwa>** i Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 20.

1. Weteran i weteran poszkodowany ma prawo do zwrotu kosztów przejazdu, z uwzględnieniem przysługujących mu ulg w tym zakresie, i zakwaterowania, poniesionych w związku z udziałem w uroczystościach organizowanych odpowiednio przez:

1) Ministra Obrony Narodowej,
2) dowódców jednostek wojskowych,
3) ministra właściwego do spraw wewnętrznych,
4) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
5) Szefa Agencji Wywiadu,
6) Komendanta Głównego Policji,
7) właściwego miejscowo komendanta wojewódzkiego Policji,
8) Komendanta Głównego Straży Granicznej,
9) komendantów oddziałów lub ośrodków szkolenia Straży Granicznej,
10) *[Szefa Biura Ochrony Rządu]* **<Komendanta Służby Ochrony Państwa>**,
11) kierownika jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej

- na które został zaproszony w charakterze uczestnika działań poza granicami państwa.

2. Zwrot kosztów, o których mowa w ust. 1, przysługuje za udział w nie więcej niż dwóch uroczystościach w danym roku kalendarzowym, łącznie do wysokości najniższej emerytury.
3. Zwrotu kosztów dokonuje odpowiednio podmiot, o którym mowa w ust. 1, na którego zaproszenie weteran lub weteran poszkodowany przyjechał, po złożeniu przez niego

wniosku oraz oświadczenia o wysokości kosztów przejazdu i przedstawieniu oryginału rachunku za zakwaterowanie.

Art. 21.

1. Zmarłemu weteranowi-żołnierzowi i zmarłemu weteranowi poszkodowanemu-żołnierzowi przysługuje wojskowa asysta honorowa podczas pogrzebu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Zmarłemu weteranowi-funkcjonariuszowi i weteranowi-funkcjonariuszowi ABW oraz zmarłemu weteranowi poszkodowanemu-funkcjonariuszowi i zmarłemu weteranowi poszkodowanemu-funkcjonariuszowi ABW przysługuje asysta honorowa podczas pogrzebu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Asystę, o której mowa w ust. 1 i 2, przydziela się po przesłaniu przez najbliższego członka rodziny weterana lub weterana poszkodowanego informacji o jego śmierci.
4. Informację przesyła się odpowiednio do:
   1) dowódcy garnizonu właściwego terytorialnie ze względu na miejsce pochówku weterana-żołnierza lub weterana poszkodowanego-żołnierza;
   2) komendanta wojewódzkiego Policji, kierownika jednostki organizacyjnej Straży Granicznej, *[Szefa Biura Ochrony Rządu]* <**Komendanta Służby Ochrony Państwa>** albo kierownika jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, właściwych terytorialnie ze względu na miejsce pochówku weterana-funkcjonariusza lub weterana poszkodowanego-funkcjonariusza;
   3) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego - w przypadku pochówku weterana-funkcjonariusza ABW lub weterana poszkodowanego-funkcjonariusza ABW.
5. W przypadku śmierci samotnego weterana lub weterana poszkodowanego informację, o której mowa w ust. 3, może przesłać organizacja pozarządowa zrzeszająca weteranów-żołnierzy, weteranów-funkcjonariuszy albo weteranów-funkcjonariuszy ABW.

USTAWA z dnia 16 września 2011 r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 1371, z 2013 r. poz. 1650, z 2014 r. poz. 1199 oraz z 2016 r. poz. 1948)

Art. 1.

1. Ustawa określa zasady i warunki wymiany informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej w celu wykrywania i ścigania sprawców przestępstw lub

przestępstw skarbowych oraz zapobiegania przestępczości i jej zwalczania oraz przetwarzania informacji, a także podmioty uprawnione w tych sprawach.

2. Podmiotami uprawnionymi do wymiany informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej w celu wykrywania i ścigania sprawców przestępstw lub przestępstw skarbowych, zapobiegania przestępczości i jej zwalczania oraz przetwarzania informacji są:

1) Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
2) Centralne Biuro Antykorupcyjne;
3) Policja;
4) (2) Krajowa Administracja Skarbowa;
5) Straż Graniczna;
6) (3) (uchylony);
7) Żandarmeria Wojskowa *[.]* **<;>**

<8) Służba Ochrony Państwa.>

3. Ustawę stosuje się również do wymiany oraz przetwarzania informacji:

1) z organami ścigania państw niebędących państwami członkowskimi Unii Europejskiej, które stosują przepisy dorobku Schengen;
2) (4) w sposób całkowicie lub częściowo zautomatyzowany, zgromadzonych w zbiorach danych referencyjnych, w szczególności obejmujących dane o wynikach analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA), oraz w zbiorach danych daktyloskopijnych.

4. Ustawa nie narusza przepisów o pomocy prawnej w sprawach karnych oraz postanowień umów międzynarodowych dotyczących współpracy w sprawach zapobiegania przestępczości, jej zwalczania oraz współdziałania na terenach przygranicznych.

USTAWA z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1481)

Art. 82.

[1. Operator pocztowy, począwszy od dnia rozpoczęcia działalności pocztowej, jest obowiązany do nieodpłatnego zapewnienia, w ramach wykonywanej przez siebie działalności pocztowej, technicznych i organizacyjnych możliwości wykonywania przez Policję, Straż Graniczną, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Żandarmerię Wojskową, Centralne Biuro Antykorupcyjne i Krajową

Administrację Skarbową, zwane dalej "uprawnionymi podmiotami", oraz prokuraturę i sądy, ich zadań określonych odrębnymi przepisami, wymagających:

1) uzyskania danych o operatorze pocztowym, świadczonych usługach pocztowych oraz informacji umożliwiających identyfikację korzystających z tych usług,

2) udostępniania przesyłek pocztowych w celu kontroli treści korespondencji lub zawartości przesyłek,

3) udostępniania zatrzymanej przez operatora przesyłki pocztowej w przypadku podejrzenia, że stanowi przedmiot przestępstwa do oględzin przez uprawnione podmioty,

4) dopuszczenia do dalszego przewozu przesyłki pocztowej zawierającej przedmioty przestępstwa w stanie nienaruszonym lub po ich usunięciu albo zastąpieniu w całości lub w części

- zgodnie z zasadami i trybem określonym w przepisach odrębnych.]

<1. Operator pocztowy, począwszy od dnia rozpoczęcia działalności pocztowej, jest obowiązany do nieodpłatnego zapewnienia, w ramach wykonywanej przez siebie działalności pocztowej, technicznych i organizacyjnych możliwości wykonywania przez Policję, Straż Graniczną, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Żandarmerię Wojskową, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Krajową Administrację Skarbową i Służbę Ochrony Państwa, zwane dalej „uprawnionymi podmiotami", oraz przez prokuraturę i sądy, ich zadań określonych odrębnymi przepisami, wymagających:

1) uzyskania danych o operatorze pocztowym, świadczonych usługach pocztowych oraz informacji umożliwiających identyfikację korzystających z tych usług,

2) udostępniania przesyłek pocztowych w celu kontroli treści korespondencji lub zawartości przesyłek,

3) udostępniania zatrzymanej przez operatora przesyłki pocztowej w przypadku podejrzenia, że stanowi przedmiot przestępstwa, do oględzin przez uprawnione podmioty,

4) dopuszczenia do dalszego przewozu przesyłki pocztowej zawierającej przedmioty przestępstwa w stanie nienaruszonym lub po ich usunięciu albo zastąpieniu w całości lub w części

– zgodnie z zasadami i trybem określonymi w przepisach odrębnych.>

2. Prezes UKE na wniosek operatora pocztowego uzasadniony obiektywnymi i niezależnymi od niego technicznymi lub organizacyjnymi przyczynami uniemożliwiającymi dalsze

wykonywanie obowiązku, o którym mowa w ust. 1, po uzyskaniu, w terminie określonym w art. 106 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), zgody uprawnionych podmiotów, może w całości lub w części, w drodze decyzji, obowiązek ten zawiesić na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy. Wniosek składa się w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia wystąpienia zdarzenia uniemożliwiającego dalsze wykonywanie obowiązku. Do wniosku dołącza się harmonogram osiągnięcia przez operatora pocztowego pełnej zdolności do wykonywania obowiązku.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób wypełniania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, mając na względzie, aby wykonywanie tego obowiązku w jak najmniejszym stopniu zakłócało funkcjonowanie przedsiębiorstwa operatora pocztowego oraz kierując się zasadą osiągnięcia celu przy jak najniższych nakładach.

USTAWA z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1120)

Art. 2.

1. Uprawnieni do używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej są:
   1) funkcjonariusze Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
   2) funkcjonariusze Agencji Wywiadu;
   3) funkcjonariusze *[Biura Ochrony Rządu;]* **<Służby Ochrony Państwa>**;
   4) funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej;
   5) funkcjonariusze Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
   6) (uchylony);
   7) strażnicy Państwowej Straży Łowieckiej;
   8) strażnicy Państwowej Straży Rybackiej;
   9) funkcjonariusze Policji;
   10) funkcjonariusze i żołnierze Służby Kontrwywiadu Wojskowego;
   11) funkcjonariusze Służby Więziennej;
   12) funkcjonariusze i żołnierze Służby Wywiadu Wojskowego;
   13) strażnicy straży gminnych (miejskich);

14) funkcjonariusze Straży Granicznej;
15) strażnicy Straży Leśnej;
16) strażnicy Straży Marszałkowskiej;
17) funkcjonariusze straży ochrony kolei;
18) funkcjonariusze Straży Parku;
19) żołnierze Żandarmerii Wojskowej lub wojskowych organów porządkowych;
20) pracownicy ochrony uprawnieni do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2016 r. poz. 1432 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 60);
21) inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego.

2. Uprawnieni do używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego są:
   1) członkowie służby porządkowej, o których mowa w ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2139, z 2016 r. poz. 1250 oraz z 2017 r. poz. 799);
   2) pracownicy zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich lub młodzieżowych ośrodków wychowawczych.

Art. 35.

1. Decyzję o użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego uprawniony podejmuje samodzielnie.
2. Decyzję o użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego przez uprawnionego będącego funkcjonariuszem Służby Więziennej podejmuje:
   1) Dyrektor Generalny Służby Więziennej;
   2) właściwy miejscowo dyrektor okręgowy Służby Więziennej;
   3) właściwy miejscowo dyrektor zakładu karnego;
   4) właściwy miejscowo dyrektor aresztu śledczego;
   5) właściwy miejscowo kierownik oddziału podległego podmiotom, o których mowa w pkt 1-4;
   6) właściwy miejscowo komendant ośrodka szkolenia Służby Więziennej;
   7) właściwy miejscowo komendant ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej;
   8) osoba zastępująca podmioty, o których mowa w pkt 1-7;

9) funkcjonariusz Służby Więziennej wyznaczony jako dowodzący - w przypadku wykonywania czynności służbowych poza jednostką organizacyjną Służby Więziennej przez kilku funkcjonariuszy;

10) funkcjonariusz Służby Więziennej - wyłącznie w przypadku usiłowania bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie lub zdrowie uprawnionego lub innej osoby, usiłowania ucieczki przez osobę pozbawioną wolności, a także w pościgu za nią lub osobą, która dokonała bezpośredniego, bezprawnego zamachu na obiekty zakładu karnego, aresztu śledczego lub innej jednostki organizacyjnej, w której Służba Więzienna zapewnia porządek i bezpieczeństwo.

3. Decyzję o użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego przez uprawnionego będącego pracownikiem zakładu poprawczego, schroniska dla nieletnich lub młodzieżowego ośrodka wychowawczego podejmuje:

1) dyrektor zakładu, schroniska lub ośrodka, w których nieletni jest umieszczony, albo - w razie nieobecności tego dyrektora - zastępujący go pracownik pedagogiczny;

2) inny pracownik zakładu, schroniska lub ośrodka, w których nieletni jest umieszczony - w razie bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie lub zdrowie uprawnionego lub innej osoby.

4. Decyzję o użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3, 4, 6, 8, pkt 12 lit. b-d oraz pkt 14 i 15, podejmują w przypadku:

1) Policji:

a) kierownik jednostki organizacyjnej Policji albo osoby przez niego upoważnione, a w razie ich nieobecności - dyżurny jednostki,

b) podczas konwoju, doprowadzenia lub wykonywania innych zadań służbowych przez grupę funkcjonariuszy - dowódca konwoju lub grupy funkcjonariuszy wykonującej doprowadzenie lub inne zadania służbowe,

c) wobec użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 8 lub pkt 12 lit. b-d, Komendant Główny Policji, Komendant Centralnego Biura Śledczego Policji, właściwy miejscowo komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji albo osoby przez nich upoważnione;

2) Straży Granicznej - Komendant Główny Straży Granicznej, właściwy miejscowo komendant oddziału Straży Granicznej, komendant dywizjonu Straży Granicznej, komendant placówki Straży Granicznej albo osoby przez nich upoważnione, a w razie ich nieobecności - dyżurny operacyjny lub kierownik zmiany;

3) *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>**- szef komórki organizacyjnej albo osoby przez niego upoważnione, a w razie ich nieobecności - oficer operacyjny *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>**;
4) Żandarmerii Wojskowej - Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej, właściwy miejscowo komendant jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej albo osoby przez nich upoważnione, a w razie ich nieobecności - oficer dyżurny tej jednostki organizacyjnej;
5) wojskowych organów porządkowych - właściwy miejscowo dowódca garnizonu, dowódca jednostki wojskowej albo osoby przez nich upoważnione;
6) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego - kierownik właściwej jednostki organizacyjnej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo osoby przez niego upoważnione;
7) Służby Kontrwywiadu Wojskowego - kierownik właściwej jednostki organizacyjnej Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo osoby przez niego upoważnione, a w razie ich nieobecności - oficer operacyjny Służby Kontrwywiadu Wojskowego;
8) Straży Marszałkowskiej - Komendant Straży Marszałkowskiej lub zastępca Komendanta Straży Marszałkowskiej, a w razie ich nieobecności - dowódca zmiany Straży Marszałkowskiej;
9) kontroli skarbowej - kierownik właściwej miejscowo wyodrębnionej komórki organizacyjnej kontroli skarbowej, o której mowa w *art. 11g ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 720, 1165 i 2261)*[(1)].

5. Decyzję o użyciu środka przymusu bezpośredniego, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 16, podejmuje Komendant Główny Straży Granicznej, właściwy miejscowo komendant oddziału Straży Granicznej, komendant dywizjonu Straży Granicznej, komendant placówki Straży Granicznej, kierownik strzeżonego ośrodka albo osoby przez nich upoważnione, a w razie ich nieobecności - dyżurny operacyjny lub kierownik zmiany.
6. Decyzję o użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 lub 4, przez uprawnionego będącego funkcjonariuszem Centralnego Biura Antykorupcyjnego podejmuje funkcjonariusz kierujący działaniami, w trakcie których zachodzi konieczność zastosowania tych środków.

Art. 4.

Ilekroć w ustawie jest mowa o:

1) broni palnej - należy przez to rozumieć broń palną bojową, o której mowa w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2012 r. poz. 576, z 2013 r. poz. 829, z 2014 r. poz. 295, z 2015 r. poz. 1505 oraz z 2016 r. poz. 1948 i 1954);
2) doprowadzeniu - należy przez to rozumieć czynności podejmowane w celu przemieszczenia:
a) osoby zatrzymanej, ujętej lub przymusowo doprowadzanej do właściwych organów lub instytucji w trybie i w przypadkach określonych w przepisach odrębnych,
b) cudzoziemca pobranego ze strzeżonego ośrodka lub aresztu w celu wydalenia,
c) cudzoziemca do granicy Rzeczypospolitej Polskiej albo od tej granicy do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego zostaje wydalony, lub państwa, w którym następuje przekazanie tego cudzoziemca do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, na podstawie decyzji właściwego organu,
d) cudzoziemca, któremu odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy z wnioskiem o zapewnienie doprowadzenia tego cudzoziemca wystąpił przewoźnik;
3) konwoju - należy przez to rozumieć przemieszczanie osób lub mienia, w tym:
a) osób pobranych z zakładu karnego, aresztu śledczego, zakładu poprawczego, schroniska dla nieletnich, młodzieżowego ośrodka wychowawczego lub policyjnej izby dziecka,
b) osób skazanych lub tymczasowo aresztowanych przekazywanych na podstawie umów międzynarodowych,
c) wartości pieniężnych lub innych przedmiotów wartościowych,
d) broni, amunicji, materiałów lub środków niebezpiecznych, w tym materiałów wybuchowych, chemicznych lub radioaktywnych,
e) uzbrojenia, urządzeń i sprzętu wojskowego,
f) środków odurzających lub substancji psychotropowych,
g) dokumentów lub materiałów zawierających informacje niejawne,
oraz zespół czynności realizowanych w związku z tym przemieszczaniem przez uprawnionego do używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej;
4) obezwładnieniu - należy przez to rozumieć pozbawienie swobody ruchów lub spowodowanie odwracalnej, krótkotrwałej dysfunkcji kończyn lub zmysłów w celu wyeliminowania zagrożenia ze strony osoby lub zwierzęcia lub przełamania oporu osoby niepodporządkowującej się poleceniom wydawanym na podstawie prawa;

5) pododdziale zwartym - należy przez to rozumieć zorganizowaną, jednolicie dowodzoną grupę funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej lub żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, wykonującą działania prewencyjne w razie zagrożenia lub zakłócenia bezpieczeństwa albo porządku publicznego;

6) użyciu środka przymusu bezpośredniego - należy przez to rozumieć zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec osoby;

7) użyciu broni palnej - należy przez to rozumieć oddanie strzału w kierunku osoby z zastosowaniem amunicji penetracyjnej;

8) ważnych obiektach, urządzeniach lub obszarach - należy przez to rozumieć podlegające ochronie:

a) obiekty, urządzenia lub obszary:

– istotne dla bezpieczeństwa lub obronności państwa, nienaruszalności granicy państwowej, bezpieczeństwa ruchu kolejowego, gospodarki lub kultury narodowej,

– centralnych organów państwowych, wymiaru sprawiedliwości, Krajowej Administracji Skarbowej, przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych albo organizacji międzynarodowych,

[– podlegające ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2016 r. poz. 552, 904, 960 i 1250 oraz z 2017 r. poz. 60) lub ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia,]

<– podlegające ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. poz. …) lub ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia,>

b) obiekty ujęte w jednolitym wykazie obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej, sporządzonym na podstawie art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 209), oraz wchodzące w ich skład i powiązane z nimi systemy;

9) wykorzystaniu środka przymusu bezpośredniego - należy przez to rozumieć zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec zwierzęcia albo zastosowanie go w celu zatrzymania, zablokowania lub unieruchomienia pojazdu lub pokonania przeszkody;

10) wykorzystaniu broni palnej - należy przez to rozumieć oddanie strzału z zastosowaniem amunicji penetracyjnej w kierunku zwierzęcia, przedmiotu, lub w innym kierunku niestwarzającym zagrożenia dla osoby.

Art. 30.

[1. Kolczatkę drogową i inne środki służące do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych można wykorzystać w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 7, 10 i 11.]

<1. Kolczatkę drogową i inne środki służące do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych można wykorzystać w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 6, 7, 10 i 11.>

2. Do środków, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się kolczatek drogowych połączonych z gruntem oraz zintegrowanych ze szlabanem, a także innych przedmiotów umożliwiających zatrzymywanie pojazdów wykorzystywanych na obszarach i w obiektach podlegających ochronie.
3. Środki, o których mowa w ust. 1, wykorzystuje umundurowany uprawniony w celu zatrzymania pojazdu albo unieruchomienia zatrzymanego pojazdu, gdy zachodzi obawa oddalenia się go z miejsca zatrzymania.
4. Wykorzystanie środków, o których mowa w ust. 1, w celu zatrzymania pojazdu poprzedza się:

1) sygnałem do zatrzymania pojazdu danym przez umundurowanego uprawnionego w sposób zrozumiały i widoczny dla kierującego zatrzymywanym pojazdem;
2) wstrzymaniem ruchu drogowego w obu kierunkach w odległości nie mniejszej niż 100 m od środków, o których mowa w ust. 1.

5. W przypadku blokowania drogi oznakowanym pojazdem służbowym można odstąpić od wstrzymania ruchu drogowego.
6. Kolczatki drogowej nie wykorzystuje się w celu zatrzymania pojazdu jednośladowego.

USTAWA z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2017 r. poz. 2206)

Art. 21.

1. Szef Urzędu wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu będącego urzędem administracji rządowej.
2. W Urzędzie, oprócz pracowników w nim zatrudnionych, obowiązki mogą pełnić funkcjonariusze:

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

1) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu - na podstawie art. 56 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2017 r. poz. 1920);

[2) Biura Ochrony Rządu - na podstawie art. 31 ust. 2-4 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2017 r. poz. 985 i 1321);]

<**2) Służby Ochrony Państwa na podstawie art. 89–98 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. poz. …);**>

3) Państwowej Straży Pożarnej - na podstawie art. 28a ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1204, 1321 i 1567);

4) Policji - na podstawie art. 36 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, z późn. zm.);

5) Straży Granicznej - na podstawie art. 41 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1643, z późn. zm.);

6) Służby Wywiadu Wojskowego i żołnierze tej służby - na podstawie art. 50 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1978) oraz art. 15 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 861 i 1321).

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze zarządzenia, nadaje Urzędowi statut określający organizację Urzędu, mając na uwadze zakres zadań Szefa Urzędu oraz potrzebę zapewnienia sprawnego funkcjonowania Urzędu.

Art. 450.

1. Dane przetwarzane w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, o których mowa w art. 449 ust. 2 pkt 1-12, 16 i 17, udostępnia się następującym podmiotom, w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań:

1) organom administracji publicznej, sądom i prokuraturom;

[2) Radzie do Spraw Uchodźców, Policji, Straży Granicznej, Służbie Więziennej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Żandarmerii Wojskowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Biuru Ochrony Rządu, Państwowej Inspekcji Pracy, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych i straży gminnej (miejskiej);]

<2) Radzie do Spraw Uchodźców, Policji, Straży Granicznej, Służbie Więziennej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Żandarmerii Wojskowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Ochrony Państwa, Państwowej Inspekcji Pracy, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych i straży gminnej (miejskiej);>

3) organom Krajowej Administracji Skarbowej.

2. Dane przetwarzane w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, o których mowa w art. 449 ust. 2 pkt 1-12 i 16, udostępnia się:
   1) państwowym i samorządowym jednostkom organizacyjnym - w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań publicznych;
   2) komornikom sądowym - w zakresie niezbędnym do prowadzenia przez nich postępowania egzekucyjnego;
   3) Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi - w odniesieniu do danych osób poszukiwanych;
   4) organom egzekucyjnym w rozumieniu ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji - w zakresie prowadzonej egzekucji.
3. Podmiotom, o których mowa w ust. 1 i 2, nie udostępnia się danych w postaci odcisków linii papilarnych, pobranych w celu wydania karty pobytu.

USTAWA z dnia 7 lutego 2014 r. o udziale zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników we wspólnych operacjach lub wspólnych działaniach ratowniczych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2014 r. poz. 295)

Uwaga:
użyte w art. 1 w ust. 1, w art. 2 w pkt 1 w lit. a i b, w art. 4 w ust. 1 w pkt 2 w lit. e, w art. 5 w ust. 3, w art. 12 oraz w art. 13 w ust. 1 w różnym przypadku wyrazy *[Biuro Ochrony Rządu]* zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami **<Służba Ochrony Państwa>**

Uwaga:

użyte w art. 4 w ust. 1 i w pkt 2 we wprowadzeniu do wyliczenia, w art. 6 w ust. 1 oraz w art. 7 w ust. 1 w różnym przypadku wyrazy *[Szef Biura Ochrony Rządu]* zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami **<Komendant Służby Ochrony Państwa>**

Art. 1.

1. Ustawa określa zasady udziału zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników we wspólnej operacji lub wspólnym działaniu ratowniczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, prowadzonych przez funkcjonariuszy lub pracowników Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu lub Państwowej Straży Pożarnej.
2. Ustawy nie stosuje się do wspólnych operacji koordynowanych przez Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej "FRONTEX" oraz wspólnych działań ratowniczych prowadzonych przez Morską Służbę Poszukiwania i Ratownictwa.
3. Służby, o których mowa w ust. 1, prowadzą wspólną operację lub wspólne działanie ratownicze z zagranicznymi służbami odpowiadającymi im zakresem kompetencji, chyba że szczególny charakter prowadzonych działań wskazuje na potrzebę udziału także innych służb.

Art. 2.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1) wspólna operacja - wspólne działania prowadzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z udziałem zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników państw członkowskich Unii Europejskiej lub innych państw stosujących dorobek Schengen:

a) w formie wspólnych patroli lub innego rodzaju wspólnych działań w celu ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz zapobiegania przestępczości - prowadzone przez funkcjonariuszy lub pracowników Policji, Straży Granicznej lub Biura Ochrony Rządu,

b) w związku ze zgromadzeniami, imprezami masowymi lub podobnymi wydarzeniami, klęskami żywiołowymi oraz poważnymi wypadkami, w celu ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz zapobiegania przestępczości - prowadzone przez funkcjonariuszy lub pracowników Policji, Straży Granicznej lub Biura Ochrony Rządu,

c) w ramach udzielania pomocy przez specjalną jednostkę interwencyjną, o której mowa w decyzji Rady 2008/617/WSiSW z dnia 23 czerwca 2008 r. w sprawie usprawnienia współpracy pomiędzy specjalnymi jednostkami interwencyjnymi państw członkowskich Unii Europejskiej w sytuacjach kryzysowych (Dz. Urz. UE L 210 z 06.08.2008, str. 73) - prowadzone przez funkcjonariuszy lub pracowników Policji;

2) wspólne działanie ratownicze - działania ratownicze, o których mowa w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z późn. zm.), prowadzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez funkcjonariuszy lub pracowników Państwowej Straży Pożarnej z udziałem zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników;

3) państwo wysyłające - państwo, którego funkcjonariusze lub pracownicy uczestniczą we wspólnej operacji lub wspólnym działaniu ratowniczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

4) organ państwa wysyłającego - organ, któremu na mocy prawa państwa wysyłającego podlegają służby właściwe do udziału we wspólnej operacji lub wspólnym działaniu ratowniczym;

5) zagraniczni funkcjonariusze lub pracownicy - funkcjonariuszy lub pracowników służb państwa wysyłającego uczestniczących we wspólnej operacji lub wspólnym działaniu ratowniczym;

6) służbowe środki transportowe - pojazdy samochodowe, statki powietrzne i jednostki pływające zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników, przeznaczone do użycia we wspólnej operacji lub wspólnym działaniu ratowniczym.

Art. 4.

1. Z wnioskiem występuje:

1) Komendant Główny Policji albo Komendant Główny Straży Granicznej albo Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej - za uprzednią zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych - jeżeli przewidywany okres pobytu zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników państw członkowskich Unii Europejskiej, zwanej dalej "UE", lub innych państw stosujących dorobek Schengen nie przekracza 90 dni od dnia wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a ich liczba nie przekracza 200 osób,

2) minister właściwy do spraw wewnętrznych - z urzędu lub na wniosek Komendanta Głównego Policji albo Komendanta Głównego Straży Granicznej albo Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej albo Szefa Biura Ochrony Rządu, jeżeli:

a) przewidywany okres pobytu zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników państw członkowskich UE lub innych państw stosujących dorobek Schengen przekracza 90 dni od dnia wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub ich liczba przekracza 200 osób,

b) we wspólnej operacji, o której mowa w pkt 1, biorą udział funkcjonariusze lub pracownicy więcej niż jednej służby,

c) wniosek dotyczy przedłużenia pobytu lub zwiększenia liczby funkcjonariuszy lub pracowników, o których mowa w pkt 1,

d) przewidywany okres pobytu zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników z państw niebędących członkami UE lub państw niestosujących dorobku Schengen, uczestniczących we wspólnym działaniu ratowniczym, nie przekracza 90 dni od dnia wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a ich liczba nie przekracza 20 osób,

e) we wspólnej operacji, o której mowa w pkt 1, po polskiej stronie biorą udział wyłącznie funkcjonariusze lub pracownicy Biura Ochrony Rządu,

3) Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jeżeli:

a) przewidywany okres pobytu zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników z państw niebędących członkami UE lub państw niestosujących dorobku Schengen, uczestniczących we wspólnym działaniu ratowniczym, przekracza 90 dni od dnia wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub ich liczba przekracza 20 osób,

b) wniosek dotyczy przedłużenia pobytu lub zwiększenia liczby funkcjonariuszy lub pracowników, o których mowa w pkt 2 lit. d

- zwani dalej "organem wnioskującym".

2. Organ wnioskujący kieruje wniosek do organu państwa wysyłającego:

1) bezpośrednio - w przypadku wspólnej operacji, o której mowa w art. 2 pkt 1 lit. b;

2) za pośrednictwem punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 145j ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687, ze zm.) albo w art. 147v ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2011 r. Nr 116, poz. 675, z późn. zm.) - w przypadku wspólnej operacji, o której mowa w art. 2 pkt 1 lit. a i c;

3) za pośrednictwem stanowiska kierowania, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1340 i 1351) - w przypadku wspólnego działania ratowniczego.

3. We wniosku określa się:

1) cel i rodzaj wspólnej operacji lub wspólnego działania ratowniczego;
2) rodzaj pomocy, jakiej państwo wysyłające ma udzielić Rzeczypospolitej Polskiej;
3) obszar, na którym wspólna operacja lub wspólne działanie ratownicze mają być prowadzone;
4) przewidywany okres pobytu zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
5) rodzaj służb, które mają uczestniczyć we wspólnej operacji lub wspólnym działaniu ratowniczym;
6) przewidywane koszty wspólnej operacji lub wspólnego działania ratowniczego oraz zasady ich finansowania.

4. W przypadku gdy wspólna operacja jest prowadzona w związku z zaistnieniem lub w celu zapobieżenia zdarzeniu terrorystycznemu w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1166) lub gdy zachodzi konieczność bezzwłocznego prowadzenia wspólnego działania ratowniczego, wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, kierowany jest przez właściwy organ do organu państwa wysyłającego, w trybie określonym w ust. 2, równocześnie z wnioskiem do ministra właściwego do spraw wewnętrznych o wyrażenie zgody. W przypadku braku zgody wspólna operacja lub wspólne działanie ratownicze nie mogą być prowadzone, a jeżeli zostały rozpoczęte, muszą zostać zakończone w terminie nie dłuższym niż 24 godziny od otrzymania przez organ wnioskujący informacji o braku zgody.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych niezwłocznie powiadamia Prezesa Rady Ministrów o skierowaniu do organu państwa wysyłającego wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. d.

Art. 5.

1. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku przez organ państwa wysyłającego organ wnioskujący dokonuje z organem państwa wysyłającego ustaleń dotyczących wspólnej operacji lub wspólnego działania ratowniczego i sporządza wykaz ustaleń, zwany dalej "wykazem".

2. W wykazie określa się w szczególności:

1) nazwę państwa wysyłającego;
2) organy państwa wysyłającego;
3) cel i rodzaj wspólnej operacji lub wspólnego działania ratowniczego;
4) rodzaj pomocy, jakiej państwo wysyłające ma udzielić Rzeczypospolitej Polskiej;
5) obszar, na którym wspólna operacja lub wspólne działanie ratownicze mają być prowadzone, i przewidywaną trasę przejazdu zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
6) przewidywany okres pobytu zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
7) datę i przewidywane miejsce wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wyjazdu z jej terytorium;
8) sposób przemieszczania się zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników po terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
9) rodzaj służb uczestniczących we wspólnej operacji lub wspólnym działaniu ratowniczym;
10) liczbę zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników, ich imiona, nazwiska i stopnie, oraz w przypadku realizacji zadań związanych z dostępem do informacji niejawnych - numery dokumentów uprawniających do dostępu do informacji niejawnych;
11) imię, nazwisko oraz stopień funkcjonariusza lub imię i nazwisko pracownika koordynującego wspólną operację lub wspólne działanie ratownicze;
12) imię, nazwisko oraz stopień dowódcy zagranicznych funkcjonariuszy lub przełożonego pracowników;
13) imiona i nazwiska oficerów łącznikowych;
14) potrzebę używania w służbowych środkach transportowych atrybutów pojazdów uprzywilejowanych albo sygnalizacji specjalnej;
15) liczbę i rodzaj wwożonej broni palnej, amunicji i środków przymusu bezpośredniego; w przypadku broni palnej należy dodatkowo określić jej serię, numer oraz model i kaliber każdego egzemplarza;
16) liczbę i rodzaj sprzętu niezbędnego do przeprowadzenia wspólnej operacji lub wspólnego działania ratowniczego, w tym służbowych środków transportowych, środków łączności, środków obserwacji technicznej, środków leczniczych oraz zwierząt;
17) warunki zakwaterowania zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników;
18) częstotliwości radiowe, których będą mogli używać zagraniczni funkcjonariusze lub pracownicy;

19) język lub języki komunikowania się zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników z polskimi funkcjonariuszami lub pracownikami;
20) przewidywane koszty wspólnej operacji lub wspólnego działania ratowniczego oraz zasady ich finansowania.

3. Organ wnioskujący niezwłocznie przekazuje wykaz organowi państwa wysyłającego oraz właściwym jednostkom organizacyjnym Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej lub Biuru Ochrony Rządu uczestniczącym we wspólnej operacji lub wspólnym działaniu ratowniczym.

Art. 6.

1. Wspólną operację lub wspólne działanie ratownicze koordynuje właściwy miejscowo komendant wojewódzki Policji albo komendant oddziału Straży Granicznej albo komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej albo osoba wskazana przez Szefa Biura Ochrony Rządu albo osoba wyznaczona przez Komendanta Głównego Policji albo Komendanta Głównego Straży Granicznej albo Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej - w zależności od rodzaju służby, której funkcjonariusze lub pracownicy biorą udział we wspólnej operacji lub wspólnym działaniu ratowniczym.
2. Jeżeli we wspólnej operacji uczestniczą funkcjonariusze lub pracownicy więcej niż jednej służby, osobę koordynującą wspólną operację wyznacza minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 7.

1. Nadzór nad wspólną operacją lub wspólnym działaniem ratowniczym sprawuje Komendant Główny Policji albo Komendant Główny Straży Granicznej albo Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej albo Szef Biura Ochrony Rządu - w zależności od rodzaju służby, której funkcjonariusze lub pracownicy biorą udział we wspólnej operacji lub wspólnym działaniu ratowniczym.
2. Jeżeli we wspólnej operacji uczestniczą funkcjonariusze lub pracownicy więcej niż jednej służby, nadzór nad wspólną operacją sprawuje minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 12**.**

Funkcjonariusze lub pracownicy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Biura Ochrony Rządu mogą użyczać zagranicznym funkcjonariuszom lub pracownikom sprzętu niezbędnego do przeprowadzenia wspólnej operacji lub wspólnego działania ratowniczego.

Art. 13.

1. Przed przystąpieniem zagranicznych funkcjonariuszy lub pracowników do wspólnej operacji właściwa jednostka organizacyjna Policji, Straży Granicznej lub Biura Ochrony Rządu prowadzi szkolenie w zakresie zasad udziału we wspólnej operacji, w szczególności zasad i warunków użycia i wykorzystania broni palnej oraz środków przymusu bezpośredniego.
2. Odstąpienie od przeprowadzenia szkolenia, o którym mowa w ust. 1, jest możliwe wyłącznie:
1) w przypadkach niecierpiących zwłoki;
2) gdy zagraniczni funkcjonariusze lub pracownicy uczestniczyli już we wspólnej operacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ponowne szkolenie nie jest konieczne.
3. W przypadku odstąpienia od przeprowadzenia szkolenia, o którym mowa w ust. 1, należy przedstawić zagranicznym funkcjonariuszom lub pracownikom, przetłumaczony na język angielski lub inny uzgodniony język, wyciąg z przepisów prawnych dotyczących zasad udziału we wspólnej operacji, w szczególności zasad i warunków użycia i wykorzystania broni palnej i środków przymusu bezpośredniego.

Art. 9.

1. Zagraniczni funkcjonariusze biorący udział we wspólnej operacji mają prawo do:
1) noszenia munduru służbowego;
2) wwozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i posiadania broni palnej, amunicji i środków przymusu bezpośredniego;
3) użycia lub wykorzystania broni palnej w sposób i w trybie określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628 i 1165 oraz z 2014 r. poz. 24):
a) w celu odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność zagranicznego funkcjonariusza lub pracownika albo innej osoby,
b) na rozkaz dowódcy:
– w przypadkach określonych w art. 45 pkt 1 lit. b-e, pkt 2, 3 i 4 lit. a i b ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej,
– w celu przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu określonego w lit. a;

4) użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego w sposób i w trybie określonych dla funkcjonariuszy Policji;

5) wykonywania czynności, o których mowa w:

a) art. 15 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji - w przypadku gdy koordynującym wspólną operację jest komendant wojewódzki Policji albo osoba wyznaczona przez Komendanta Głównego Policji,

b) art. 11 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej - w przypadku gdy koordynującym wspólną operację jest komendant oddziału Straży Granicznej albo osoba wyznaczona przez Komendanta Głównego Straży Granicznej,

[c) art. 13 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2014 r. poz. 170) - w przypadku gdy koordynującym wspólną operację jest osoba wskazana przez Szefa Biura Ochrony Rządu]

<c) art. 21 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. poz. …) – w przypadku gdy koordynującym wspólną operację jest osoba wskazana przez Komendanta Służby Ochrony Państwa>;

- w sposób i w trybie określonych w tych ustawach;

6) podejmowania w stosunku do uczestników ruchu drogowego działań, o których mowa w art. 129 ust. 2-4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.);

7) posiadania i użycia sprzętu, o którym mowa w art. 5 ust. 2 pkt 16, służącego do wykonania czynności, o których mowa w pkt 5 i 6.

2. Zagraniczni funkcjonariusze biorący udział we wspólnej operacji korzystają z uprawnień, o których mowa w ust. 1 pkt 3-6, pod dowództwem i w obecności polskiego funkcjonariusza.

3. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 7, przysługują również zagranicznym pracownikom biorącym udział we wspólnej operacji.

USTAWA z dnia 4 kwietnia 2014 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadku lub choroby pozostających w związku ze służbą (Dz. U. z 2014 r. poz. 616 i 1199 oraz z 2017 r. poz. 1321)

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

Uwaga:
użyte w art. 2 w pkt 1, w art. 28 w ust. 2 oraz w art. 32 w ust. 2 w pkt 1–3 w różnym przypadku wyrazy *[Biuro Ochrony Rządu]* zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami **<Służby Ochrony Państwa>**

Uwaga:
użyte w art. 17 w ust. 2 i w ust. 7 w pkt 2, w art. 19 w ust. 4 i 5, w art. 29 w pkt 2 oraz w art. 34 w ust. 2 w pkt 2 w lit. a w różnym przypadku wyrazy *[Szef Biura Ochrony Rządu]* zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami **<Komendant Służby Ochrony Państwa>**

Art. 2.

Świadczenia odszkodowawcze przysługują:

1) funkcjonariuszowi Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego, zwanemu dalej "funkcjonariuszem", który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku albo choroby;
2) członkom rodziny funkcjonariusza, który zmarł wskutek wypadku albo choroby.

Art. 17.

1. Funkcjonariusz, który uległ wypadkowi, jeżeli pozwala na to stan jego zdrowia i okoliczności, niezwłocznie zawiadamia o tym bezpośredniego przełożonego.
2. Jeżeli wypadkowi uległ Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu lub Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego, zawiadamia się Prezesa Rady Ministrów, a gdy wypadkowi uległ Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej lub Szef Biura Ochrony Rządu - ministra właściwego do spraw wewnętrznych.
3. Bezpośredni przełożony funkcjonariusza, który uległ wypadkowi, niezwłocznie zawiadamia o tym kierownika jednostki organizacyjnej.
4. Kierownik jednostki organizacyjnej po powzięciu wiadomości o wypadku funkcjonariusza niezwłocznie:

1) zabezpiecza miejsce wypadku przed ewentualnymi dalszymi następstwami zdarzenia, jeżeli okoliczności to uzasadniają;

2) udziela pomocy osobom poszkodowanym lub osobom, którym zagraża niebezpieczeństwo;
3) wszczyna postępowanie w sprawie ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, zwane dalej "postępowaniem wyjaśniającym";
4) powołuje komisję powypadkową;
5) zawiadamia pisemnie o wypadku kierownika komórki organizacyjnej właściwej do spraw bezpieczeństwa i higieny służby i pracy;
6) udostępnia informacje i materiały niezbędne do ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku oraz udziela wszechstronnej pomocy komisji powypadkowej.

5. Jeżeli wypadek zdarzył się na terenie właściwości jednostki organizacyjnej innej niż jednostka organizacyjna właściwa ze względu na miejsce pełnienia służby, kierownik tej jednostki:
1) zapewnia udzielenie pomocy funkcjonariuszowi, który uległ wypadkowi;
2) zabezpiecza miejsce wypadku;
3) niezwłocznie zawiadamia o wypadku bezpośredniego przełożonego funkcjonariusza, który uległ wypadkowi.

6. Postępowanie wyjaśniające wszczyna się z dniem powołania komisji powypadkowej.

7. W rozumieniu przepisów niniejszego rozdziału zadania kierownika jednostki organizacyjnej wykonuje w odniesieniu do:
1) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu lub Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego - Prezes Rady Ministrów;
2) Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej lub Szefa Biura Ochrony Rządu - minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 19.

1. Kierownik jednostki organizacyjnej powołuje komisję powypadkową, w której skład wchodzą co najmniej:
1) jako przewodniczący - przedstawiciel służby właściwej do spraw bezpieczeństwa i higieny służby i pracy w jednostce organizacyjnej;
2) jako członek - przedstawiciel służby właściwy do oceny okoliczności i przyczyn wypadku lub inna osoba wskazana przez powołującego komisję powypadkową.

2. Jeżeli w jednostce organizacyjnej nie utworzono służby właściwej do spraw bezpieczeństwa i higieny służby i pracy, w skład komisji powypadkowej wchodzi osoba,

której kierownik jednostki organizacyjnej powierzył wykonywanie zadań w zakresie bezpieczeństwa i higieny służby i pracy.

3. Jeżeli wypadkowi uległ kierownik jednostki organizacyjnej, komisję powypadkową powołuje jego bezpośredni przełożony.
4. Jeżeli wypadkowi uległ Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu lub Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego, komisję powypadkową powołuje Prezes Rady Ministrów, a gdy wypadkowi uległ Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej lub Szef Biura Ochrony Rządu - minister właściwy do spraw wewnętrznych.
5. Jeżeli wymaga tego ważny interes służby, w szczególności gdy postępowanie wyjaśniające mogłoby narazić niejawne dane osobowe funkcjonariusza lub czynności przez niego wykonywane na ujawnienie, komisję powypadkową powołuje odpowiednio Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu, Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej lub Szef Biura Ochrony Rządu.
6. Członkami komisji powypadkowej nie mogą być osoby będące świadkami wypadku oraz osoby, których bezstronność może budzić wątpliwości.

Art. 28.

1. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb ustalania okoliczności i przyczyn wypadków w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, w szczególności:

1) tryb postępowania komisji powypadkowej,
2) tryb zgłaszania i rozpatrywania uwag i zastrzeżeń do ustaleń komisji powypadkowej oraz zatwierdzania tych ustaleń,
3) wzory rejestru wypadków pozostających w związku z pełnieniem służby, protokołu powypadkowego oraz innych dokumentów sporządzanych w toku postępowania wyjaśniającego

- mając na względzie sprawne i terminowe prowadzenie tych postępowań.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb ustalania okoliczności i przyczyn wypadków w Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Biurze Ochrony Rządu, w szczególności:

1) tryb postępowania komisji powypadkowej,

2) tryb zgłaszania i rozpatrywania uwag i zastrzeżeń do ustaleń komisji powypadkowej oraz zatwierdzania tych ustaleń,
3) wzory rejestru wypadków pozostających w związku z pełnieniem służby, protokołu powypadkowego oraz innych dokumentów sporządzanych w toku postępowania wyjaśniającego

- mając na względzie sprawne i terminowe prowadzenie tych postępowań.

Art. 29.

Zbiorcze zestawienie wypadków pozostających w związku z pełnieniem służby zaistniałych w danym roku kalendarzowym sporządzają:

1) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Agencji Wywiadu oraz Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
2) Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej oraz Szef Biura Ochrony Rządu

- i przekazują odpowiednio Prezesowi Rady Ministrów albo ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych w terminie do końca marca następnego roku.

Art. 32.

1. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:
1) wykaz chorób pozostających w związku z pełnieniem służby w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, uwzględniając ich związek ze szczególnymi warunkami lub właściwościami każdej ze służb;
2) sposób ustalania stopnia uszczerbku na zdrowiu funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego, uwzględniając możliwość wystąpienia wielomiejscowych naruszeń sprawności organizmu oraz wpływ upośledzeń czynności organizmu mogących istnieć przed wypadkiem lub chorobą na ocenę procentową uszczerbku na zdrowiu;
3) wykaz norm oceny procentowej uszczerbku na zdrowiu funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego, mając na względzie aktualny stan wiedzy medycznej.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, ministrem właściwym do spraw pracy oraz ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:

1) wykaz chorób pozostających w związku z pełnieniem służby w Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biurze Ochrony Rządu, uwzględniając ich związek ze szczególnymi warunkami lub właściwościami każdej ze służb;
2) sposób ustalania stopnia uszczerbku na zdrowiu funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu, uwzględniając możliwość wystąpienia wielomiejscowych naruszeń sprawności organizmu oraz wpływ upośledzeń czynności organizmu mogących istnieć przed wypadkiem lub chorobą na ocenę procentową uszczerbku na zdrowiu;
3) wykaz norm oceny procentowej uszczerbku na zdrowiu funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu, mając na względzie aktualny stan wiedzy medycznej.

Art. 34.

1. Prawo do świadczeń odszkodowawczych i ich wysokość ustala się w drodze decyzji.
2. Decyzję, o której mowa w ust. 1, wydają:
1) Prezes Rady Ministrów w stosunku do Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego i ich zastępców oraz członków ich rodzin;
2) minister właściwy do spraw wewnętrznych w stosunku do:
a) Komendanta Głównego Policji i jego zastępców, Komendanta Głównego Straży Granicznej i jego zastępców, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej i jego zastępców, Szefa Biura Ochrony Rządu i jego zastępców oraz członków ich rodzin,
b) funkcjonariuszy oddelegowanych do pełnienia zadań służbowych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz członków ich rodzin;
3) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w stosunku do funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz członków ich rodzin;
4) Szef Agencji Wywiadu w stosunku do funkcjonariuszy Agencji Wywiadu oraz członków ich rodzin;
5) Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego w stosunku do funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego oraz członków ich rodzin;
6) Komendant Główny Policji w stosunku do:
a) (1) dyrektorów biur (równorzędnych) Komendy Głównej Policji i ich zastępców, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji i jego zastępców, komendantów wojewódzkich (Stołecznego) Policji i ich zastępców, Komendanta-Rektora Wyższej

Szkoły Policji w Szczytnie, Zastępcy Komendanta-Prorektora Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, Kanclerza Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, komendantów szkół policyjnych i ich zastępców oraz dyrektora instytutu badawczego Policji i jego zastępców, a także członków ich rodzin,

b) funkcjonariuszy pełniących służbę w Komendzie Głównej Policji oraz członków ich rodzin;

6a) (2) Komendant Centralnego Biura Śledczego Policji w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w Centralnym Biurze Śledczym Policji oraz członków ich rodzin;

7) komendanci wojewódzcy (Stołeczny) Policji w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę na terenie ich działania oraz członków ich rodzin;

8) Komendant-Rektor Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie oraz komendanci szkół policyjnych w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w podległych im szkołach oraz członków ich rodzin;

9) dyrektor instytutu badawczego Policji w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w instytucie oraz członków ich rodzin;

10) Komendant Główny Straży Granicznej w stosunku do:

a) dyrektorów komórek organizacyjnych Komendy Głównej Straży Granicznej i ich zastępców, komendantów oddziałów Straży Granicznej i ich zastępców, komendantów ośrodków szkolenia Straży Granicznej i ich zastępców, komendantów ośrodków Straży Granicznej i ich zastępców oraz członków ich rodzin,

b) funkcjonariuszy pełniących służbę w Komendzie Głównej Straży Granicznej oraz członków ich rodzin;

11) komendanci oddziałów Straży Granicznej, komendanci ośrodków szkolenia Straży Granicznej, komendanci ośrodków Straży Granicznej w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę na terenie ich działania oraz członków ich rodzin;

12) Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej w stosunku do:

a) komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej i ich zastępców, komendantów szkół Państwowej Straży Pożarnej i ich zastępców, dyrektora instytutu badawczego Państwowej Straży Pożarnej i jego zastępców, dyrektora Centralnego Muzeum Pożarnictwa oraz członków ich rodzin,

b) funkcjonariuszy pełniących służbę w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej oraz członków ich rodzin;

---

13) komendanci wojewódzcy Państwowej Straży Pożarnej w stosunku do komendantów powiatowych (miejskich) Państwowej Straży Pożarnej i ich zastępców, funkcjonariuszy pełniących służbę w podległych im komendach wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej oraz członków ich rodzin;
14) komendanci powiatowi (miejscy) Państwowej Straży Pożarnej w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w podległych im komendach powiatowych (miejskich) Państwowej Straży Pożarnej oraz członków ich rodzin;
15) komendanci szkół Państwowej Straży Pożarnej w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w podległych im jednostkach organizacyjnych szkół oraz członków ich rodzin;
16) dyrektor instytutu badawczego Państwowej Straży Pożarnej w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w instytucie oraz członków ich rodzin;
17) dyrektor Centralnego Muzeum Pożarnictwa w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w tej jednostce oraz członków ich rodzin;
18) Szef Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w Inspektoracie Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej oraz członków ich rodzin;
19) szefowie delegatur Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w podległych im delegaturach oraz członków ich rodzin;
20) właściwy terytorialnie szef delegatury Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej w stosunku do funkcjonariuszy pełniących służbę w wojskowych strażach pożarnych oraz członków ich rodzin;
[21) Szef Biura Ochrony Rządu w stosunku do funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu oraz członków ich rodzin.]
<21) Komendant Służby Ochrony Państwa w stosunku do funkcjonariuszy Służby Ochrony Państwa oraz członków ich rodzin.>

3. W przypadku funkcjonariusza zwolnionego ze służby przed ustaleniem uszczerbku na zdrowiu doznanego wskutek choroby oraz funkcjonariusza zaginionego decyzję, o której mowa w ust. 1, wydaje kierownik jednostki organizacyjnej, w której funkcjonariusz ostatnio pełnił służbę.

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

USTAWA z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2017 r. poz. 1498)

Art. 38.

1. Wykaz, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 5, zawiera:
1) określenie organu zajmującego budynek;
2) powierzchnię użytkową budynku zajmowaną przez ten organ;
3) charakterystykę energetyczną budynku.
2. Wykaz, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 5, nie obejmuje budynków zajmowanych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Policję, Straż Graniczną, Służbę Więzienną, *[Biuro Ochrony Rządu]* **<Służbę Ochrony Państwa>**, organy Krajowej Administracji Skarbowej oraz Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej.

USTAWA z dnia 28 listopada 2014 r. o komisjach lekarskich podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych (Dz. U. poz. 1822 oraz z 2016 r. poz. 1948)

Uwaga:
użyte w art. 1 w ust. 1 w pkt 1, w art. 2 w ust. 1 w pkt 1 i 2, w art. 5 w ust. 1 i 2, w art. 6 w ust. 1, w art. 8 w ust. 2, w art. 13 w ust. 1, w art. 14 w ust. 1, w art. 25 w ust. 2 w pkt 1 i 2 i w ust. 3 w pkt 1, w art. 26 w ust. 1 w pkt 1, w art. 27 ust. 1 i 2, w art. 28 w ust. 1, w art. 33 w ust. 3 w pkt 2 i 4, w art. 34 oraz w art. 35 w różnym przypadku wyrazy *[Biuro Ochrony Rządu]* zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami **<Służba Ochrony Państwa>**

Art. 1.

1. Ustawa określa zasady działania komisji lekarskich oraz zasady i tryb orzekania przez te komisje w sprawach:
1) ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej kandydatów do służby w Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biurze Ochrony Rządu, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym i Służbie Więziennej;

2) oceny stanu zdrowia funkcjonariuszy służb wskazanych w pkt 1 oraz ustalenia ich zdolności fizycznej i psychicznej do służby;
3) [(2)] (uchylony);
4) ustalenia stopnia uszczerbku na zdrowiu funkcjonariuszy służb wskazanych w pkt 1 doznanego wskutek wypadku pozostającego w związku z pełnieniem służby, zwanego dalej "wypadkiem", lub choroby pozostającej w związku ze szczególnymi warunkami lub właściwościami służby, a także związku śmierci funkcjonariusza z wypadkiem lub chorobą pozostającą w związku ze szczególnymi warunkami lub właściwościami służby;
5) [(3)] ustalenia stopnia uszczerbku na zdrowiu osób niebędących funkcjonariuszami Policji, Straży Granicznej, Służby Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej lub Centralnego Biura Antykorupcyjnego, które w czasie korzystania lub w związku z korzystaniem przez te służby z ich pomocy poniosły uszczerbek na zdrowiu, oraz związku tego stopnia uszczerbku z tym zdarzeniem albo związku śmierci z tym zdarzeniem;
6) ustalenia stopnia uszczerbku na zdrowiu strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej w rozumieniu art. 16a ust. 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z późn. zm.) oraz członków ochotniczej straży pożarnej, którzy doznali uszczerbku na zdrowiu w związku z udziałem w działaniach ratowniczych lub ćwiczeniach;
7) [(4)] (uchylony);
8) uznania funkcjonariuszy służb wskazanych w pkt 1, funkcjonariuszy zwolnionych z tych służb za inwalidów lub uznania ich za niezdolnych do samodzielnej egzystencji, jak również ustalenia związku albo braku związku inwalidztwa ze służbą albo ustalenia związku albo braku związku śmierci ze służbą funkcjonariuszy i funkcjonariuszy zwolnionych ze służby;
9) ustalenia zdolności do pracy funkcjonariuszy służb, o których mowa w pkt 1, zwolnionych ze służby, w celu określenia grupy inwalidzkiej;
10) potrzeby udzielenia urlopu zdrowotnego funkcjonariuszowi Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej;
11) kontroli prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do służby z powodu choroby lub prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego przez funkcjonariuszy służb, o których mowa w pkt 1.

2. Komisje lekarskie podlegają ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

Art. 2.

1. Komisje lekarskie są właściwe do orzekania wobec:

1) kandydatów do służby w Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biurze Ochrony Rządu, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym i Służbie Więziennej;

2) funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Służby Więziennej;

3) funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa,>** Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Służby Więziennej zwolnionych ze służby lub których stosunek służbowy wygasł;

4) emerytów i rencistów.

2. Komisje lekarskie są właściwe również do orzekania wobec:

1) (5) (uchylony);

2) (6) osób niebędących funkcjonariuszami Policji, Straży Granicznej, Służby Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej lub Centralnego Biura Antykorupcyjnego, które w czasie korzystania lub w związku z korzystaniem przez te służby z ich pomocy utraciły życie lub poniosły uszczerbek na zdrowiu;

3) strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz członków ochotniczej straży pożarnej;

4) (7) (uchylony).

Art. 5.

1. Zdolność fizyczną i psychiczną kandydata do służby w Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biurze Ochrony Rządu, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym i Służbie Więziennej ustala się przez zaliczenie go do jednej z następujących kategorii zdolności do służby:

1) kategoria Z - "zdolny", która oznacza, że jego stan zdrowia nie budzi żadnych zastrzeżeń albo że stwierdzone choroby lub ułomności nie stanowią przeszkody do pełnienia służby;

2) kategoria N - "niezdolny", która oznacza, że stwierdzone choroby lub ułomności uniemożliwiają mu pełnienie służby.

2. Przepis ust. 1 dotyczy także funkcjonariusza Policji, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu, który odbył służbę kandydacką i chce pozostać w służbie.

[3. Osoba podlegająca obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej skierowana do służby kandydackiej w Biurze Ochrony Rządu, wobec której właściwa powiatowa komisja lekarska lub właściwa wojskowa komisja lekarska orzekła kategorię A zdolności do

czynnej służby wojskowej, uzyskuje kategorię Z zdolności do służby w służbach, o których mowa w ust. 1.

4. Osoba podlegająca obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej skierowana do służby kandydackiej w Biurze Ochrony Rządu, wobec której właściwa powiatowa komisja lekarska lub właściwa wojskowa komisja lekarska orzekła kategorię D albo E zdolności do czynnej służby wojskowej, uzyskuje kategorię N zdolności do służby w służbach, o których mowa w ust. 1.

5. Osoba podlegająca obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej, wobec której orzeczona została kategoria B zdolności do czynnej służby wojskowej, może zostać skierowana do służby kandydackiej w Biurze Ochrony Rządu po prawomocnym orzeczeniu wobec niej kategorii A zdolności do czynnej służby wojskowej przez właściwą powiatową komisję lekarską lub właściwą wojskową komisję lekarską.]

Art. 6.

1. Zdolność fizyczną i psychiczną funkcjonariusza do pełnienia służby w Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biurze Ochrony Rządu, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym i Służbie Więziennej ustala się przez zaliczenie go do jednej z następujących kategorii zdolności do służby:

1) kategoria A - "zdolny do służby", która oznacza, że jego stan zdrowia nie budzi żadnych zastrzeżeń albo że stwierdzone choroby lub ułomności nie stanowią przeszkody do pełnienia służby;

2) kategoria B - "zdolny do służby z ograniczeniem", która oznacza, że stwierdzono choroby lub ułomności, które zmniejszają jego sprawność fizyczną lub psychiczną i uniemożliwiają mu pełnienie służby na zajmowanym stanowisku, ale nie stanowią przeszkody do pełnienia służby na innym stanowisku;

3) kategoria C - "niezdolny do służby", która oznacza, że stwierdzono choroby lub ułomności, które uniemożliwiają pełnienie służby.

2. Orzeczenie o zdolności fizycznej i psychicznej do służby, oprócz jednej z kategorii zdolności do służby wymienionych w ust. 1, zawiera jedno z następujących określeń:

1) "zdolny do służby", jeżeli nie stwierdzono żadnych chorób lub ułomności stanowiących przeciwwskazanie do pełnienia służby;

2) "trwale niezdolny do pełnienia służby na zajmowanym stanowisku", jeżeli stwierdzono choroby lub ułomności, które zmniejszają zdolność fizyczną lub psychiczną do służby i

nie pozwalają na pełnienie służby na zajmowanym stanowisku, jednak te choroby lub ułomności nie stanowią przeszkody do dalszego pełnienia służby na innym stanowisku; w takim przypadku komisja lekarska określa, jakie warunki służby są przeciwwskazane dla badanego;

3) "czasowo niezdolny do pełnienia służby na zajmowanym stanowisku", jeżeli stwierdzono choroby lub ułomności, które czasowo zmniejszają zdolność fizyczną lub psychiczną do służby, ale mogą rokować poprawę stanu zdrowia i odzyskanie pełnej sprawności i zdolności do służby na zajmowanym stanowisku;

4) "zdolny do pełnienia służby na zajmowanym stanowisku", jeżeli stwierdzono pewne choroby lub ułomności, które zmniejszają wprawdzie zdolność fizyczną lub psychiczną, ale nie stanowią przeszkody do pełnienia służby na zajmowanym stanowisku;

5) "trwale niezdolny do służby", jeżeli stwierdzono choroby lub ułomności, które nie pozwalają na pełnienie służby.

3. W przypadku orzeczenia, które zawiera określenie wskazane w ust. 2 pkt 3, komisja lekarska wyznacza termin kolejnego badania w celu wydania ostatecznego orzeczenia o zdolności do pełnienia służby funkcjonariusza na zajmowanym stanowisku.

Art. 8.

1. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wykaz chorób i ułomności, wraz z kategoriami zdolności do służby, na podstawie którego jest wydawane orzeczenie o stanie zdrowia, o zdolności lub niezdolności kandydata do służby w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym albo funkcjonariusza tej służby oraz szczegółowe objaśnienia odnoszące się do tych chorób i ułomności, jak również zalecane czynności wskazane przy ich ustalaniu w przypadkach, w których wymaga tego wiedza medyczna, uwzględniając potrzebę ustalenia w toku badania przez komisję lekarską przydatności i predyspozycji do służby z uwagi na charakter i warunki tej służby oraz konieczność zapewnienia jednolitego orzecznictwa.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wykaz chorób i ułomności, wraz z kategoriami zdolności do służby, na podstawie którego jest wydawane orzeczenie o stanie zdrowia, o zdolności lub niezdolności kandydata do służby w Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Biurze Ochrony Rządu albo funkcjonariusza tych służb oraz szczegółowe objaśnienia odnoszące się do tych chorób i ułomności, jak również zalecane czynności wskazane przy ich ustalaniu w

przypadkach, w których wymaga tego wiedza medyczna, uwzględniając potrzebę ustalenia w toku badania przez komisję lekarską przydatności i predyspozycji do służby z uwagi na charakter i warunki tej służby oraz konieczność zapewnienia jednolitego orzecznictwa.

3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wykaz chorób i ułomności, wraz z kategoriami zdolności do służby, na podstawie którego jest wydawane orzeczenie o stanie zdrowia, o zdolności lub niezdolności kandydata do Służby Więziennej i funkcjonariusza Służby Więziennej oraz szczegółowe objaśnienia odnoszące się do tych chorób i ułomności, jak również zalecane czynności wskazane przy ich ustalaniu w przypadkach, w których wymaga tego wiedza medyczna, uwzględniając potrzebę ustalenia w toku badania przez komisję lekarską przydatności i predyspozycji do służby z uwagi na charakter i warunki tej służby oraz konieczność zapewnienia jednolitego orzecznictwa.

Art. 10.

1. Uznanie funkcjonariusza Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa,>** Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Służby Więziennej, funkcjonariusza zwolnionego z tych służb oraz emeryta i rencisty za inwalidę następuje przez ustalenie stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu oraz określenie grupy inwalidzkiej, do której funkcjonariusz, emeryt i rencista zostaje zaliczony.
2. W celu ustalenia, czy nastąpiło stałe naruszenie sprawności organizmu, komisja lekarska ocenia, czy rozpoznane choroby lub schorzenia spowodowały takie upośledzenie czynności organizmu, które nie rokuje poprawy według wiedzy lekarskiej.
3. W celu ustalenia, czy nastąpiło długotrwałe naruszenie sprawności organizmu, komisja lekarska ocenia, czy rozpoznane choroby lub schorzenia spowodowały upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 12 miesięcy, mogące jednak ulec poprawie według wiedzy lekarskiej.
4. Jeżeli przy orzekaniu o stanie zdrowia komisja lekarska stwierdzi u badanego kilka chorób lub schorzeń pozostających w związku ze służbą i jedno z nich pojedynczo lub łącznie z innymi jest przyczyną niezdolności do służby, to inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą.
5. Datę powstania inwalidztwa komisja lekarska ustala na podstawie dokumentacji medycznej. Za datę powstania inwalidztwa przyjmuje się datę ustaloną przez komisję

lekarską. Jeżeli komisja, nie mogąc ustalić daty powstania inwalidztwa, ustaliła okres, w którym ono powstało, za datę powstania inwalidztwa przyjmuje się datę końcową tego okresu. Jeżeli komisja nie mogła ustalić ani daty, ani okresu powstania inwalidztwa, za datę jego powstania przyjmuje się datę zgłoszenia wniosku o świadczenie.

Art. 11.

1. W celu ustalenia grupy inwalidzkiej komisja lekarska ocenia, czy istnieje zdolność do pracy.
2. Przy ocenie zdolności do pracy funkcjonariusza Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa,>** Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Służby Więziennej, emeryta i rencisty bierze się pod uwagę, czy i jaką pracę oraz w jakim wymiarze czasowym mógłby wykonywać, wykorzystując posiadane kwalifikacje ogólne i przygotowanie zawodowe, przy istniejących przeciwwskazaniach zdrowotnych do zatrudnienia.
3. Orzekając o całkowitej niezdolności do pracy, komisja lekarska ocenia, czy funkcjonariusz, o którym mowa w ust. 2, emeryt albo rencista jest niezdolny do wykonywania jakiegokolwiek zatrudnienia, z wyjątkiem zatrudnienia w warunkach specjalnie stworzonych lub na specjalnych stanowiskach pracy.
4. Orzekając o częściowej niezdolności do pracy, komisja lekarska ocenia, czy funkcjonariusz, o którym mowa w ust. 2, emeryt albo rencista może wykonywać pracę w zmniejszonym zakresie bądź w warunkach specjalnie stworzonych lub na specjalnych stanowiskach pracy.

Art. 13.

1. Kontrola prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do służby z powodu choroby polega na sprawdzeniu prawidłowości ustalenia okresu zwolnienia od zajęć służbowych z powodu przebywania na zwolnieniu lekarskim przez funkcjonariusza Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Służby Więziennej.
2. Kontrolę, o której mowa w ust. 1, komisja lekarska przeprowadza z urzędu albo na wniosek przełożonego funkcjonariusza właściwego w sprawach osobowych. Komisja lekarska informuje przełożonego funkcjonariusza o wyniku kontroli.
3. Komisja lekarska w toku kontroli może przeprowadzić badanie lekarskie funkcjonariusza w wyznaczonym miejscu lub w miejscu jego pobytu.

4. W przypadku ustalenia wcześniejszej daty ustania przyczyny będącej podstawą zwolnienia od zajęć służbowych niż orzeczona w zaświadczeniu lekarskim zaświadczenie to traci ważność za okres od tej daty, jednak nie wcześniej niż od dnia badania lekarskiego przeprowadzonego przez komisję lekarską.
5. W przypadku gdy funkcjonariusz służby wskazanej w ust. 1 nie podda się badaniom lekarskim lub uniemożliwia ich przeprowadzenie lub nie dostarcza wyników badań lekarskich mimo wezwania komisji lekarskiej, zaświadczenie lekarskie traci ważność od dnia następującego po terminie wskazanym w wezwaniu.
6. W przypadku, o którym mowa w:
1) ust. 4 - komisja lekarska orzeka o zdolności funkcjonariusza do służby;
2) ust. 5 - komisja lekarska wydaje orzeczenie, które jest traktowane na równi z orzeczeniem o zdolności funkcjonariusza do służby.
7. Komisja lekarska o wydanym orzeczeniu informuje lekarza wystawiającego zaświadczenie lekarskie, funkcjonariusza oraz jego przełożonego właściwego w sprawach osobowych.

Art. 14.

1. Kontrola prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego polega na ustaleniu, czy funkcjonariusz Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Służby Więziennej w okresie orzeczonego zwolnienia od zajęć służbowych, w tym w razie konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub innym chorym członkiem rodziny lub zwolnienia w wyniku decyzji wydanej przez właściwy organ albo uprawniony podmiot na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych albo o zwalczaniu gruźlicy, nie wykonuje pracy zarobkowej lub nie wykorzystuje zwolnienia lekarskiego w inny sposób niezgodny z jego celem.
2. Kontrolę, o której mowa w ust. 1, komisja lekarska przeprowadza z urzędu.
3. Czynności kontrolnych dokonują członkowie komisji lekarskiej, a także inne osoby zatrudnione w jednostce organizacyjnej, o której mowa w art. 22 ust. 1, upoważnione przez przewodniczącego komisji lekarskiej.
4. W razie stwierdzenia w trakcie kontroli, że funkcjonariusz wykonuje pracę zarobkową albo wykorzystuje zwolnienie lekarskie w inny sposób niezgodny z jego celem, osoba kontrolująca sporządza protokół, w którym wskazuje, na czym polegało nieprawidłowe wykorzystanie zwolnienia lekarskiego.

5. Protokół przedstawia się funkcjonariuszowi, który może zgłosić do niego uwagi na piśmie w terminie 3 dni. W przypadku zgłoszenia uwag przez funkcjonariusza, załącza się je do protokołu.
6. W razie niemożności lub odmowy podpisania protokołu przez funkcjonariusza, osoba przeprowadzająca kontrolę zamieszcza w protokole odpowiednią wzmiankę, podając przyczyny braku podpisu.
7. O dokonanym ustaleniu komisja lekarska niezwłocznie zawiadamia przełożonego funkcjonariusza właściwego w sprawach osobowych oraz zainteresowanego funkcjonariusza.

Art. 25.

1. Do komisji lekarskich, zgodnie z ich właściwością, kieruje się z urzędu lub na wniosek osoby ubiegającej się o wydanie orzeczenia lekarskiego.
2. Do komisji lekarskiej kieruje się z urzędu:
1) kandydata do służby w Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biurze Ochrony Rządu, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym i Służbie Więziennej;
2) funkcjonariusza Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Służby Więziennej, którego stan zdrowia daje podstawę do przypuszczeń, że stopień jego zdolności do służby uległ zasadniczej zmianie lub że dalsze pełnienie przez niego służby na zajmowanym stanowisku jest niemożliwe;
3) (11) (uchylony).
3. Do komisji lekarskiej kieruje się z urzędu w celu:
1) ustalenia zdolności do służby w Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biurze Ochrony Rządu, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym i Służbie Więziennej;
2) (12) (uchylony);
3) ustalenia stopnia uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa,>**Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Służby Więziennej doznanego wskutek wypadku lub choroby pozostającej w związku ze szczególnymi warunkami lub właściwościami służby, z tytułu których przysługuje świadczenie odszkodowawcze;

[(4) uznania funkcjonariusza służb wskazanych w pkt 1 oraz funkcjonariusza zwolnionego z tych służb za inwalidę oraz uznania go za niezdolnego do samodzielnej egzystencji w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji

Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin;]

<4) uznania funkcjonariusza służb wskazanych w pkt 1 oraz funkcjonariusza zwolnionego z tych służb lub z Biura Ochrony Rządu za inwalidę oraz uznania go za niezdolnego do samodzielnej egzystencji w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin;>

5) w sprawach kontroli prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do służby z powodu choroby funkcjonariuszy służb wskazanych w pkt 1;

6) (13) ustalenia stopnia uszczerbku na zdrowiu osób, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 2 i 3;

7) ustalenia potrzeby udzielenia urlopu zdrowotnego.

Art. 26.

1. Do komisji lekarskiej kieruje:

1) kandydatów do służby w Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej lub Biurze Ochrony Rządu - kierownik komórki organizacyjnej właściwej w sprawach osobowych danej służby;

2) funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej lub Państwowej Straży Pożarnej - przełożony właściwy w sprawach osobowych;

[3) funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu - Szef Biura Ochrony Rządu;]

<3) funkcjonariuszy Służby Ochrony Państwa – Komendant Służby Ochrony Państwa;>

4) kandydatów do służby w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym i funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego - kierownik jednostki organizacyjnej Centralnego Biura Antykorupcyjnego właściwej w sprawach osobowych;

5) kandydatów do służby w Służbie Więziennej i funkcjonariuszy Służby Więziennej - kierownik jednostki organizacyjnej Służby Więziennej;

6) (14) (uchylony);

7) osoby, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 2 - kierownik komórki organizacyjnej właściwej w sprawach osobowych danej służby;

8) osoby, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 3 - kierownik komórki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej.

2. Do komisji lekarskich kieruje:

1) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego i jego zastępców - Prezes Rady Ministrów;

2) Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej,*[Szefa Biura Ochrony Rządu]* **<Komendanta Służby Ochrony Państwa>**i ich zastępców - minister właściwy do spraw wewnętrznych;

3) Dyrektora Generalnego Służby Więziennej - Minister Sprawiedliwości.

Art. 27.

1. Funkcjonariusza Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Służby Więziennej zwolnionego z tych służb kieruje do komisji lekarskich kierownik jednostki organizacyjnej odpowiednio: Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu i Służby Więziennej, w których ostatnio pełnił on służbę, albo kierownik jednostki organizacyjnej Centralnego Biura Antykorupcyjnego właściwej w sprawach osobowych.

2. Jeżeli funkcjonariuszowi, o którym mowa w ust. 1, ustalono prawo do renty inwalidzkiej lub emerytury, przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, do komisji lekarskich kieruje go właściwy organ emerytalny w celu ustalenia aktualnej grupy inwalidzkiej.

Art. 28.

1. W sprawach dotyczących ustalenia stopnia uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Służby Więziennej doznanego wskutek wypadku lub choroby pozostającej w związku ze szczególnymi warunkami lub właściwościami służby, z tytułu których przysługuje świadczenie odszkodowawcze, do komisji lekarskiej kieruje kierownik jednostki organizacyjnej, w której funkcjonariusz pełnił służbę, albo kierownik jednostki organizacyjnej Centralnego Biura Antykorupcyjnego właściwej w sprawach osobowych, na podstawie rozkazu personalnego albo decyzji w celu określenia przez

komisję lekarską stopnia uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku lub choroby pozostającej w związku ze szczególnymi warunkami lub właściwościami służby.

2. W razie uzasadnionego przypuszczenia, że śmierć funkcjonariusza może być następstwem wypadku lub choroby pozostającej w związku ze szczególnymi warunkami lub właściwościami służby, kierownik jednostki organizacyjnej, w której funkcjonariusz pełnił służbę w chwili wypadku lub ustalenia stopnia uszczerbku na zdrowiu doznanego wskutek choroby, występuje do komisji lekarskiej z wnioskiem o ustalenie, czy śmierć funkcjonariusza pozostaje w związku z tym wypadkiem lub chorobą.

Art. 30.

1. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza skierowania do komisji lekarskiej kandydata do służby w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, funkcjonariusza Centralnego Biura Antykorupcyjnego, funkcjonariusza zwolnionego ze służby, funkcjonariusza Centralnego Biura Antykorupcyjnego zwolnionego ze służby, który ma ustalone prawo do emerytury policyjnej lub do renty policyjnej, oraz osoby niebędącej funkcjonariuszem Centralnego Biura Antykorupcyjnego, która w czasie korzystania lub w związku z korzystaniem przez tę służbę z jej pomocy poniosła uszczerbek na zdrowiu lub utraciła życie, uwzględniając w szczególności potrzebę zawarcia w nim informacji niezbędnych do oceny zdolności fizycznej i psychicznej funkcjonariuszy do służby.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza skierowania do komisji lekarskiej kandydata do służby w Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej *[i Biurze Ochrony Rządu,]* **<, Biurze Ochrony Rządu i Służbie Ochrony Państwa,>**unkcjonariusza tych służb oraz funkcjonariusza zwolnionego z tych służb, funkcjonariusza zwolnionego z tych służb, który ma ustalone prawo do emerytury policyjnej lub do renty policyjnej, oraz osób niebędących funkcjonariuszami Policji, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej, które w czasie korzystania lub w związku z korzystaniem przez te służby z ich pomocy poniosły uszczerbek na zdrowiu lub utraciły życie, a także wzór skierowania do komisji lekarskiej osób, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 3, uwzględniając w szczególności potrzebę zawarcia w nim informacji niezbędnych do oceny zdolności fizycznej i psychicznej funkcjonariuszy do służby.

---

3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza skierowania do komisji lekarskiej kandydata do Służby Więziennej, funkcjonariusza Służby Więziennej, funkcjonariusza zwolnionego z tej służby, funkcjonariusza Służby Więziennej zwolnionego ze służby, który ma ustalone prawo do emerytury policyjnej lub do renty policyjnej, uwzględniając w szczególności potrzebę zawarcia w nim informacji niezbędnych do oceny zdolności fizycznej i psychicznej funkcjonariuszy do służby.
4. (16) (uchylony).

Art. 32.

1. Rejonowa komisja lekarska przeprowadza badanie lekarskie kandydata do służby, funkcjonariusza Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa,>**Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Służby Więziennej, funkcjonariusza zwolnionego z tych służb, emeryta, rencisty, pracownika, kandydata do pracy lub osoby skierowanej do komisji lekarskiej, zwanych dalej "osobą badaną", i sporządza protokół badania komisji lekarskiej, który zawiera wyszczególnienie wszystkich chorób i ułomności, także tych, które nie obniżają zdolności do służby.
2. Komisja lekarska może skierować osobę badaną na badanie specjalistyczne, psychologiczne oraz zlecić wykonanie badań dodatkowych w wyznaczonym terminie.
3. W przypadku gdy przeprowadzone badania i zgromadzona dokumentacja nie pozwalają na wydanie orzeczenia, a z aktualnej wiedzy medycznej wynika, że do wydania orzeczenia niezbędna jest obserwacja w podmiocie leczniczym, komisja lekarska może skierować osobę badaną na taką obserwację. Obserwacja w podmiocie leczniczym może nastąpić po wyrażeniu zgody przez osobę badaną.
4. Jeżeli w toku badania lekarskiego powstało uzasadnione podejrzenie, że osoba badana rozmyślnie spowodowała u siebie uszkodzenie ciała albo chorobę, rejonowa komisja lekarska orzeka o stanie zdrowia tej osoby zgodnie z wynikami badań lekarskich, a o podejrzeniu zawiadamia podmiot, który skierował osobę badaną do komisji lekarskiej.
5. W przypadku stwierdzenia dwóch lub więcej chorób lub ułomności, z których każda ogranicza zdolność osoby badanej do służby lub pracy rejonowa komisja lekarska rozpatruje wszystkie te choroby i ułomności łącznie, mając na uwadze ogólną zdolność osoby badanej do służby albo do pracy.
6. W przypadku ostrego schorzenia, konieczności rehabilitacji lub ciąży rejonowa komisja lekarska nie wydaje orzeczenia o zdolności do służby albo pracy do czasu zakończenia leczenia lub zakończenia urlopu macierzyńskiego. Przewodniczący rejonowej komisji

lekarskiej zawiadamia o tym podmiot, który skierował osobę badaną do komisji lekarskiej.

Art. 33.

1. Rejonowa komisja lekarska dokonuje oceny stanu zdrowia osoby badanej na podstawie badania lekarskiego, wyników zleconych badań dodatkowych, specjalistycznych i psychologicznych, wywiadu chorobowego, dokumentacji medycznej będącej wynikiem obserwacji w podmiocie leczniczym, leczenia ambulatoryjnego i sanatoryjnego oraz innych dokumentów medycznych istotnych dla dokonania tej oceny oraz protokołów powypadkowych mogących mieć znaczenie dla treści orzeczenia.

2. Związek inwalidztwa ze służbą rejonowe komisje lekarskie ustalają także na podstawie:

1) wyników przeprowadzonego dochodzenia lub śledztwa;
2) wyroków sądowych;
3) protokołu warunków służby;
4) oświadczeń przełożonych;
5) innych dokumentów, jeżeli mają one znaczenie w sprawie.

3. Rejonowe komisje lekarskie orzekają, posługując się również:

1) w przypadku ustalania zdolności fizycznej lub psychicznej do służby - wykazem chorób i ułomności, na podstawie którego jest wydawane orzeczenie o stanie zdrowia osoby badanej;
2) (17) w przypadku ustalenia stopnia uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego doznanego wskutek wypadku lub choroby pozostającej w związku ze szczególnymi warunkami lub właściwościami służby, z tytułu których przysługuje świadczenie odszkodowawcze, oraz w przypadku ustalenia stopnia uszczerbku na zdrowiu osób, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 pkt 2 - odpowiednio wykazami chorób pozostających w związku z pełnieniem służby w Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biurze Ochrony Rządu i w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym oraz wykazami norm oceny procentowej uszczerbku na zdrowiu;
3) w przypadku ustalenia stopnia uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza Służby Więziennej doznanego wskutek wypadku lub choroby pozostającej w związku ze szczególnymi warunkami lub właściwościami służby, z tytułu których przysługuje świadczenie odszkodowawcze, oraz w przypadku ustalenia stopnia uszczerbku na zdrowiu osób, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 - wykazem chorób pozostających w związku z

pełnieniem służby w Służbie Więziennej oraz wykazem norm oceny procentowej uszczerbku na zdrowiu;

4) w przypadku uznania funkcjonariusza za inwalidę oraz uznania go za niezdolnego do samodzielnej egzystencji w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin - odpowiednio wykazami chorób powstałych w czasie pełnienia służby wydanymi na podstawie tych przepisów;

5) w przypadku osób, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 3 - odpowiednio wykazem chorób powstałych w czasie pełnienia służby w Państwowej Straży Pożarnej oraz wykazem norm oceny procentowej uszczerbku na zdrowiu.

Art. 34.

Rejonowa komisja lekarska, zaliczając funkcjonariusza Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Służby Więziennej do jednej z kategorii zdolności do służby, bierze pod uwagę charakter i warunki służby na zajmowanym przez funkcjonariusza stanowisku oraz kryteria zdrowotne.

Art. 35.

W przypadku orzeczenia niezdolności do służby rejonowa komisja lekarska orzeka również o grupie inwalidzkiej w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Art. 36.

Orzekając o związku albo braku związku śmierci ze służbą funkcjonariusza Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa,>** Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Służby Więziennej, funkcjonariusza tych służb zwolnionego ze służby lub emeryta i rencisty, rejonowa komisja lekarska ustala jednocześnie, czy śmierć jest następstwem wypadku lub choroby, z tytułu których przysługuje świadczenie odszkodowawcze.

Art. 39.

1. Orzeczenie komisji lekarskiej zawiera rozpoznanie lekarskie w języku polskim według terminologii klinicznej, z uwzględnieniem lokalizacji i stopnia nasilenia oraz z powołaniem na odpowiednie pozycje, paragrafy i punkty lub inne jednostki klasyfikacyjne z wykazów, o których mowa w art. 33 ust. 3.

2. (18) Orzeczenie komisji lekarskiej dotyczące ustalenia stopnia uszczerbku na zdrowiu osoby badanej, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2-4 oraz ust. 2 pkt 2 i 3, doznanego wskutek wypadku lub choroby pozostającej w związku ze szczególnymi warunkami lub właściwościami służby zawiera także:

1) określenie stopnia uszkodzenia czynności naruszonego organu, narządu albo układu, łącznie z towarzyszącymi powikłaniami;
2) określenie procentowego stopnia uszczerbku na zdrowiu;
3) ustalenie, czy stwierdzony uszczerbek na zdrowiu, powstały wskutek tego wypadku lub choroby, pozostaje w związku ze służbą.

3. Orzeczenie komisji lekarskiej dotyczące zmarłego funkcjonariusza Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu, **<Służby Ochrony Państwa,>** Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Służby Więziennej określa przyczynę śmierci oraz zawiera ustalenie, czy śmierć funkcjonariusza jest następstwem wypadku lub choroby pozostającej w związku ze szczególnymi warunkami lub właściwościami służby.

4. Orzeczenie komisji lekarskiej dotyczące ustalenia inwalidztwa zawiera:

1) określenie grupy inwalidzkiej;
2) stwierdzenie, czy nastąpiła całkowita utrata zdolności do służby oraz czy istnieje zdolność do pracy;
3) ustalenie, czy osoba badana jest niezdolna do samodzielnej egzystencji;
4) datę powstania inwalidztwa;
5) datę badania kontrolnego;
6) ustalenie związku lub braku związku inwalidztwa ze służbą;
7) uzasadnienie.

5. Orzeczenia komisji lekarskich, które ustalają:

1) trwałą lub całkowitą niezdolność do służby,
2) trwałą niezdolność do służby na zajmowanym stanowisku,
3) związek śmierci ze służbą,

---

4) trwały uszczerbek na zdrowiu na skutek wypadku lub choroby pozostającej w związku ze szczególnymi warunkami lub właściwościami służby,
5) całkowitą niezdolność do pracy,
6) trwałą niezdolność do wykonywania pracy na zajmowanym stanowisku

- uzasadnia się szczegółowo.

USTAWA z dnia 10 lipca 2015 r. o Agencji Mienia Wojskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1456)

Art. 87.

1. Zadania Agencji w stosunku do:
1) żołnierzy służby stałej, którzy w dniu 31 grudnia 2001 r. pełnili zawodową służbę wojskową w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo pozostawali w dyspozycji tego ministra,
2) emerytów wojskowych i rencistów wojskowych, którzy zostali zwolnieni z zawodowej służby wojskowej z jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych,
3) członków rodziny osób, o których mowa w pkt 1 i 2, wymienionych w art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, wspólnie zamieszkujących z żołnierzem służby stałej, emerytem wojskowym lub rencistą wojskowym w dniu jego śmierci,
4) osób innych niż wymienione w pkt 1 i 2, które zajmują lokal mieszkalny znajdujący się w zasobie mieszkaniowym ministra właściwego do spraw wewnętrznych, na podstawie decyzji o przydziale lub umowy najmu na czas nieoznaczony

- wykonuje państwowa jednostka budżetowa - Zarząd Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji podległa ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

2. W zakresie gospodarowania nieruchomościami uprawnienia przewidziane dla dyrektorów oddziałów regionalnych Agencji w art. 59 ust. 2 pkt 2 przysługują odpowiednio Dyrektorowi Zarządu Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

[3. Lokale mieszkalne będące w trwałym zarządzie Zarządu Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, po uprawomocnieniu się decyzji

właściwego organu o wygaśnięciu trwałego zarządu, w imieniu Skarbu Państwa mogą być zbywane na rzecz osób, o których mowa w ust. 1, oraz funkcjonariuszy Straży Granicznej, o których mowa w art. 154 ust. 5 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1643, z późn. zm.) i funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu, o których mowa w art. 143 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2017 r. poz. 985), zajmujących lokal mieszkalny na czas nieoznaczony.]

<3. Lokale mieszkalne będące w trwałym zarządzie Zarządu Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, po uprawomocnieniu się decyzji właściwego organu o wygaśnięciu trwałego zarządu, w imieniu Skarbu Państwa mogą być zbywane na rzecz osób, o których mowa w ust. 1, oraz funkcjonariuszy Straży Granicznej, o których mowa w art. 154 ust. 5 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1643, z późn. zm.), i funkcjonariuszy Służby Ochrony Państwa, o których mowa w art. 364 pkt 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. poz. …), zajmujących lokal mieszkalny na czas nieoznaczony.>

4. Dyrektor Zarządu Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji może wynająć lokal mieszkalny na czas oznaczony osobie fizycznej innej niż wskazana w ust. 1, osobie prawnej, jednostce samorządu terytorialnego, państwowej lub samorządowej jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, o ile w danej miejscowości są zaspokojone potrzeby mieszkaniowe osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

5. Zasób mieszkaniowy, będący w dyspozycji Zarządu Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, stanowią lokale mieszkalne:

1) stanowiące własność Skarbu Państwa, oddane w trwały zarząd Zarządu Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji;
2) niewyodrębnione, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali, stanowiące własność Skarbu Państwa reprezentowanego przez Zarząd Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, w odniesieniu do których przysługujące Zarządowi Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji prawo trwałego zarządu zostało wygaszone w celu ich sprzedaży;
3) pozyskane w drodze realizacji inwestycji własnych oraz umów sprzedaży;
4) pozyskane od spółdzielni mieszkaniowych;

5) pozyskane w drodze umowy najmu albo innej umowy cywilnoprawnej;
6) pozostające w dyspozycji Zarządu Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, stanowiące własność jednostek samorządowych.

Art. 88.

1. W odniesieniu do lokali mieszkalnych będących w zasobie Zarządu Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji przepisy art. 65, art. 67, art. 69-74, art. 76-82, art. 85 i art. 86, stosuje się odpowiednio.
2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób gospodarowania lokalami mieszkalnymi przez Zarząd Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, w tym:
1) zakres remontów, konserwacji i napraw lokali mieszkalnych, które obciążają Zarząd Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, oraz zakres konserwacji, napraw i wymiany, których Zarząd Zasobów Mieszkaniowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, nie wykonuje w lokalach mieszkalnych, z uwzględnieniem podziału na kwatery internatowe i inne lokale mieszkalne oraz tytułów prawnych do tych lokali;
2) sposób i tryb dokonywania remontów i ich odbioru, w sposób zapewniający sprawność postępowania;
3) sposób ustalania zużycia wyposażenia i urządzeń technicznych w lokalu mieszkalnym oraz normy tego zużycia, kwalifikujące do naprawy lub wymiany, z uwzględnieniem podziału na kwatery internatowe i inne lokale mieszkalne;
4) sposób ustalania kosztów remontów lokali mieszkalnych nieprzeznaczonych na kwatery internatowe, uwzględniając sposób sporządzania kosztorysu inwestorskiego;
5) wzór protokołu przekazania i przyjęcia oraz opróżnienia lokalu mieszkalnego, uwzględniając uproszczony charakter wzoru tego dokumentu oraz możliwości dokonania odpowiednich rozliczeń przy opróżnianiu lokalu mieszkalnego, a także zapewniając sprawność postępowania.
3. *[Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb sprzedaży lokali mieszkalnych, w tym:]*

<Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz

mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb sprzedaży lokali mieszkalnych, w tym:>

1) sposób i tryb zawiadamiania osób uprawnionych do nabycia o przeznaczeniu zajmowanych przez nie lokali mieszkalnych do sprzedaży,
2) dokumenty potwierdzające uprawnienia do stosowania pomniejszeń, o których mowa w art. 79 ust. 2,
3) sporządzanie i uzupełnianie wykazu lokali mieszkalnych przeznaczonych do sprzedaży oraz podawanie go do wiadomości publicznej,
4) zakres protokołu uzgodnień warunków sprzedaży lokalu mieszkalnego,
5) terminy wnoszenia należności z tytułu sprzedaży oraz terminy wnoszenia rat z tytułu sprzedaży lokali mieszkalnych wraz z oprocentowaniem,
6) wzór wniosku o nabycie lokalu mieszkalnego

- biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnego postępowania w tej sprawie, a w odniesieniu do wniosku o nabycie lokalu mieszkalnego mając na względzie, aby zawierał on jedynie informacje niezbędne do dokonania sprzedaży.

USTAWA z dnia 24 lipca 2015 r. – Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. poz. 1485 oraz z 2017 r. poz. 579)

Art. 8.

1. Organ gminy informuje niezwłocznie właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) Policji, a na obszarze m.st. Warszawy - komendanta rejonowego Policji, o organizowanym zgromadzeniu, przekazując zawiadomienie o zamiarze zorganizowania zgromadzenia.
2. Jeżeli zgromadzenie ma zostać zorganizowane w pobliżu siedzib przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych, misji specjalnych i organizacji międzynarodowych korzystających z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych, organ gminy informuje niezwłocznie ministra właściwego do spraw zagranicznych o miejscu, terminie oraz o przewidywanej liczbie uczestników zgromadzenia.

[3. Jeżeli zgromadzenie ma zostać zorganizowane w pobliżu obiektów podlegających ochronie Biura Ochrony Rządu, organ gminy informuje niezwłocznie Szefa Biura Ochrony Rządu o miejscu, terminie oraz o przewidywanej liczbie uczestników zgromadzenia.]

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

<3. Jeżeli zgromadzenie ma zostać zorganizowane w pobliżu obiektów podlegających ochronie Służby Ochrony Państwa, organ gminy informuje niezwłocznie Komendanta Służby Ochrony Państwa o miejscu, terminie oraz o przewidywanej liczbie uczestników zgromadzenia.>

4. Jeżeli zgromadzenie ma zostać zorganizowane w pobliżu obiektów podlegających ochronie Straży Marszałkowskiej, organ gminy informuje niezwłocznie Komendanta Straży Marszałkowskiej o miejscu, terminie oraz o przewidywanej liczbie uczestników zgromadzenia.
5. Jeżeli zgromadzenie ma zostać zorganizowane w pobliżu jednostki wojskowej w rozumieniu art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1414, z późn. zm.), organ gminy informuje niezwłocznie właściwego komendanta terenowej jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej o miejscu, terminie oraz o przewidywanej liczbie uczestników zgromadzenia.
6. Organ gminy informuje niezwłocznie podmioty, o których mowa w ust. 1-5, o zmianie miejsca lub terminu organizowanego zgromadzenia albo o wydaniu decyzji o zakazie zgromadzenia.

USTAWA z dnia 9 października 2015 r. o produktach biobójczych (Dz. U. poz. 1926 oraz z 2016 r. poz. 2003)

Art. 39.

1. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy oraz rozporządzenia 528/2012 w zakresie swoich właściwości sprawują:

1) Państwowa Inspekcja Sanitarna - w zakresie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych, wprowadzania do obrotu wyrobów poddanych działaniu produktów biobójczych i substancji czynnych przeznaczonych do stosowania w produktach biobójczych w działalności zawodowej;
2) (2) Państwowa Inspekcja Sanitarna Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji - w zakresie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych, wprowadzania do obrotu wyrobów poddanych działaniu produktów biobójczych i substancji czynnych przeznaczonych do stosowania w produktach biobójczych w Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, *[Biurze Ochrony Rządu]* **<Służbie Ochrony Państwa>** jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych

i przez niego nadzorowanych, podmiotach leczniczych tworzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz w jednostkach organizacyjnych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego;

3) Wojskowa Inspekcja Sanitarna - w zakresie wprowadzania do obrotu wyrobów poddanych działaniu produktów biobójczych i substancji czynnych przeznaczonych do stosowania w produktach biobójczych na terenach jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, w rejonach zakwaterowania przejściowego jednostek wojskowych oraz w stosunku do wojsk obcych przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz przemieszczających się przez to terytorium;

4) Państwowa Inspekcja Pracy - w zakresie nadzoru i kontroli przestrzegania przepisów ustawy przez pracodawców;

5) Państwowa Straż Pożarna - w zakresie właściwego oznakowania miejsc składowania produktów biobójczych, zgodnie z kryteriami określonymi w ustawie z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2015 r. poz. 1203);

6) Inspekcja Handlowa - w zakresie oznakowania opakowań jednostkowych produktów biobójczych i wyrobów poddanych działaniu produktów biobójczych w sprzedaży hurtowej i detalicznej;

7) Inspekcja Ochrony Środowiska - w zakresie postępowania z opakowaniami po produktach biobójczych i substancjach czynnych oraz w zakresie postępowania z produktami biobójczymi i substancjami czynnymi, które stały się odpadami w rozumieniu przepisów o odpadach.

2. (3) Główny Inspektor Sanitarny, Główny Inspektor Sanitarny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Główny Inspektor Sanitarny Wojska Polskiego, Główny Inspektor Pracy, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Główny Inspektor Ochrony Środowiska przekazują Prezesowi Urzędu, w zakresie swojej właściwości, co 5 lat, w formie sprawozdania, informacje określone w art. 65 ust. 3 rozporządzenia 528/2012. Sprawozdanie jest składane do dnia 31 stycznia roku następującego po roku, w którym upłynęło 5 lat, za które złożono Prezesowi Urzędu ostatnie sprawozdanie.

USTAWA z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r. poz. 1851)

Art. 2.

Ilekroć w ustawie jest mowa o:

1) dochodzie - oznacza to dochód w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych;
2) dochodzie członka rodziny - oznacza to przeciętny miesięczny dochód członka rodziny osiągnięty w roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na jaki ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego, z zastrzeżeniem art. 7 ust. 1-3a;
3) dochodzie dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego - oznacza to przeciętny miesięczny dochód uzyskany w roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na jaki ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego, z zastrzeżeniem art. 7 ust. 1-3a;
4) dochodzie rodziny - oznacza to sumę dochodów członków rodziny;
5) dziecku - oznacza to dziecko własne, dziecko małżonka, dziecko przysposobione oraz dziecko, w sprawie którego toczy się postępowanie o przysposobienie, lub dziecko znajdujące się pod opieką prawną;
6) emeryturach i rentach - oznacza to emerytury i renty inwalidzkie oraz renty z tytułu niezdolności do pracy, w tym renty szkoleniowe, określone w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o ubezpieczeniu społecznym rolników, o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>** Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, a także uposażenia w stanie spoczynku określone w przepisach prawa o ustroju sądów powszechnych, przepisach o prokuraturze oraz w przepisach o Sądzie Najwyższym, a także renty szkoleniowe i renty z tytułu niezdolności do pracy określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, renty z tytułu niezdolności do pracy określone w przepisach o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach, a także renty strukturalne określone w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu

Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;

7) gospodarstwie rolnym - oznacza to gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym;

8) instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie - oznacza to dom pomocy społecznej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie;

9) niepełnosprawnym dziecku - oznacza to dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności określonym w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności;

10) opiekunie faktycznym dziecka - oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka;

11) organie właściwym - oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze lub otrzymującej świadczenie wychowawcze;

12) osobach pozostających na utrzymaniu - oznacza to członków rodziny utrzymujących się z połączonych dochodów tych osób;

13) osobie samotnie wychowującej dziecko - oznacza to pannę, kawalera, wdowę, wdowca, osobę pozostającą w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, osobę rozwiedzioną, chyba że wychowuje wspólnie co najmniej jedno dziecko z jego rodzicem;

14) pierwszym dziecku - oznacza to jedyne lub najstarsze dziecko w rodzinie w wieku do ukończenia 18. roku życia; w przypadku dzieci urodzonych tego samego dnia, miesiąca i roku, będących najstarszymi dziećmi w rodzinie w wieku do ukończenia 18. roku życia, pierwsze dziecko oznacza jedno z tych dzieci wskazane przez osobę, o której mowa w art. 4 ust. 2;

15) przepisach o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego - oznacza to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 72, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr

987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1, z późn. zm.);

16) rodzinie - oznacza to odpowiednio następujących członków rodziny: małżonków, rodziców dzieci, opiekuna faktycznego dziecka oraz zamieszkujące wspólnie z tymi osobami, pozostające na ich utrzymaniu dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia, a także dzieci, które ukończyły 25. rok życia, legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli w związku z tą niepełnosprawnością przysługuje świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016 r. poz. 162 i 972 oraz z 2017 r. poz. 1428); do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, a także pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko; w przypadku gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców rozwiedzionych lub żyjących w separacji, lub żyjących w rozłączeniu sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach, dziecko zalicza się jednocześnie do członków rodzin obydwojga rodziców;

17) szkole - oznacza to szkołę podstawową, szkołę ponadpodstawową oraz szkołę artystyczną, w której jest realizowany obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także młodzieżowy ośrodek socjoterapii, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, a także ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy;

18) umiarkowanym stopniu niepełnosprawności - oznacza to:

a) niepełnosprawność w umiarkowanym stopniu w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,

b) całkowitą niezdolność do pracy orzeczoną na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,

c) posiadanie orzeczenia o zaliczeniu do II grupy inwalidów;

19) utracie dochodu - oznacza to utratę dochodu spowodowaną:

a) uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego,

b) utratą zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,

c) utratą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,

d) utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej,

e) wyrejestrowaniem pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszeniem jej wykonywania w rozumieniu art. 14a ust. 1d ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, 1948, 1997 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 460 i 819),

f) utratą zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,

g) utratą zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń lub utratą świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych,

h) utratą świadczenia rodzicielskiego,

i) utratą zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,

j) utratą stypendium doktoranckiego określonego w art. 200 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1842, z późn. zm.);

20) uzyskaniu dochodu - oznacza to uzyskanie dochodu spowodowane:

a) zakończeniem urlopu wychowawczego,

b) uzyskaniem zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych,

c) uzyskaniem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,

d) uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej,

e) rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniem jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art. 14a ust. 1d ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej,

f) uzyskaniem zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,

g) uzyskaniem świadczenia rodzicielskiego,

h) uzyskaniem zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników,

i) uzyskaniem stypendium doktoranckiego określonego w art. 200 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym;

21) zatrudnieniu lub innej pracy zarobkowej - oznacza to wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego, umowy o pracę nakładczą oraz wykonywanie pracy lub świadczenie usług na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych, a także prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej;

22) znacznym stopniu niepełnosprawności - oznacza to:

a) niepełnosprawność w stopniu znacznym w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,

b) całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji orzeczoną na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,

c) stałą albo długotrwałą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym i do samodzielnej egzystencji albo trwałą lub okresową całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym i do samodzielnej egzystencji, orzeczoną na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników w celu uzyskania świadczeń określonych w tych przepisach,

d) posiadanie orzeczenia o zaliczeniu do I grupy inwalidów,

e) niezdolność do samodzielnej egzystencji orzeczoną na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

USTAWA z dnia 13 kwietnia 2016 r. o bezpieczeństwie obrotu prekursorami materiałów wybuchowych (Dz. U. poz. 669 i 1948)

Art. 8.

1. Dane lub informacje zgromadzone w systemie zgłaszania udostępnia się na pisemny wniosek zawierający uzasadnienie następującym podmiotom:
   1) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
   2) Agencji Wywiadu,
   3) Inspekcji Handlowej,
   4) (2) organom Krajowej Administracji Skarbowej,
   5) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego,

6) Służbie Wywiadu Wojskowego,
7) Straży Granicznej,
8) Żandarmerii Wojskowej *[.]*<**,**>

<9) Służbie Ochrony Państwa>

- o ile są one niezbędne do realizacji ich ustawowych zadań

2. Prowadzący system zgłaszania może zawierać z podmiotami, o których mowa w ust. 1, porozumienie o udostępnianiu im danych lub informacji zgromadzonych w systemie zgłaszania w drodze teletransmisji bez konieczności składania wniosku, pod warunkiem że:
   1) zakres wykonywanych przez nie zadań uzasadnia takie udostępnianie;
   2) posiadają one środki techniczne i organizacyjne umożliwiające odnotowanie w systemie zgłaszania, kto i kiedy oraz jakie dane lub informacje uzyskał.
3. W porozumieniu, o którym mowa w ust. 2, wskazuje się rozwiązania techniczne i organizacyjne zapewniające bezpieczeństwo, w szczególności w zakresie poufności i rozliczalności w odniesieniu do udostępnionych danych lub informacji.
4. Dane lub informacje zgromadzone w systemie zgłaszania udostępnia się jednostkom organizacyjnym Policji w drodze teletransmisji, bez konieczności składania pisemnego wniosku, przy zachowaniu rozwiązań technicznych i organizacyjnych, zapewniających ich bezpieczeństwo.

USTAWA z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. poz. 904 i 1948)

Art. 5.

1. (1) W celu realizacji zadania, o którym mowa w art. 3 ust. 1, Szef ABW koordynuje czynności analityczno-informacyjne podejmowane przez służby specjalne, o których mowa w art. 11 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, oraz wymianę informacji przekazywanych przez Policję, Straż Graniczną, *[Biuro Ochrony Rządu]* **<Służba Ochrony Państwa>** Państwową Straż Pożarną, Krajową Administrację Skarbową, Żandarmerię Wojskową i Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, dotyczących zdarzeń o charakterze terrorystycznym oraz danych o osobach, o których mowa w art. 6 ust. 1, przez ich gromadzenie, przetwarzanie i analizowanie.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych i Ministrem Obrony Narodowej oraz po zasięgnięciu opinii Szefa ABW, określi, w drodze rozporządzenia, katalog incydentów o charakterze terrorystycznym, uwzględniając potrzebę klasyfikacji informacji, o których mowa w ust. 1.
3. Podmioty i służby specjalne, o których mowa w ust. 1, przekazują Szefowi ABW, niezwłocznie po uzyskaniu, informacje służące realizacji działań antyterrorystycznych, klasyfikowane zgodnie z katalogiem incydentów o charakterze terrorystycznym.

USTAWA z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1947, z późn. zm.)

Art. 56.

1. Kontroli celno-skarbowej nie podlegają wyroby akcyzowe, które zostały przeznaczone na cele specjalne w jednostkach podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, oraz w jednostkach organizacyjnych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>** oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego.
2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, cele specjalne, o których mowa w ust. 1, organy uprawnione do przeprowadzania kontroli i tryb tej kontroli, uwzględniając charakter zadań realizowanych przez organy i jednostki, o których mowa w ust. 1.

Art. 95.

1. Audyt obejmuje ocenę:
   1) gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegającymi zwrotowi środkami z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA);
   2) gospodarowania środkami publicznymi innymi niż określone w pkt 1, z wyłączeniem badania celowości wykorzystania środków zaliczanych do dochodów własnych i subwencji ogólnej jednostki samorządu terytorialnego;
   3) wywiązywania się z warunków finansowania pomocy ze środków, o których mowa w pkt 1 i 2;

4) wykorzystania i rozporządzania mieniem państwowym;
5) wykorzystania mienia otrzymanego od Skarbu Państwa w celu realizacji zadań publicznych oraz prawidłowości prywatyzacji mienia Skarbu Państwa;
6) wypełniania zobowiązań wynikających z udzielonych przez Skarb Państwa poręczeń i gwarancji, w tym wykorzystania środków, których spłatę poręczył lub gwarantował Skarb Państwa, zgodnie z ich przeznaczeniem.

2. Audyt, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, dotyczy w szczególności:
1) skuteczności funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli;
2) prawidłowości rachunków;
3) prawidłowości i zgodności z prawem wydatków;
4) wywiązywania się z warunków finansowania pomocy.

3. Audyt, o którym mowa w ust. 1 pkt 2-6, obejmuje ocenę w szczególności oszczędności, skuteczności i efektywności.

4. Audytowi, o którym mowa w ust. 1, podlegają:
1) instytucje zarządzające, certyfikujące, pośredniczące, wdrażające, podmioty zaangażowane w realizację wspólnych programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz agencje płatnicze, o których mowa w odrębnych przepisach,
2) podmioty i jednostki organizacyjne wydatkujące, przekazujące i otrzymujące środki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2,
3) podmioty i jednostki obowiązane do wywiązywania się z warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3,
4) władający i zarządzający mieniem państwowym,
5) spółki z udziałem Skarbu Państwa, podmioty wykorzystujące mienie przekazane przez Skarb Państwa oraz sprywatyzowane mienie Skarbu Państwa,
6) beneficjenci poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa oraz podmioty, za które Skarb Państwa poręczył lub gwarantował

- zwani dalej "audytowanymi".

5. Audyt nie obejmuje oceny celowości i sposobu wykorzystania środków budżetowych oraz mienia państwowego, które zostały przeznaczone na cele specjalne w jednostkach podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, oraz w jednostkach organizacyjnych

Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>** oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, cele specjalne, o których mowa w ust. 5, organy uprawnione do przeprowadzania oceny wykorzystania środków budżetowych i mienia państwowego na te cele oraz tryb tej oceny, uwzględniając charakter zadań realizowanych przez organy i jednostki, o których mowa w ust. 5.

USTAWA z dnia 2 grudnia 2016 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2017 (Dz. U. poz. 1984 oraz z 2017 r. poz. 2161)

Art. 8.

W roku 2017 fundusz socjalny, o którym mowa w art. 27 ust. 1a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>**, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708), tworzy się z odpisu w wysokości 0,5% środków zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2012 z dnia 2 marca 2012 r. na emerytury i renty.

Art. 13.

1. W roku 2017 zadania realizowane w ramach Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i *[Biura Ochrony Rządu]* **<Służby Ochrony Państwa>** w zakresie sprzętu transportowego, uzbrojenia i techniki specjalnej, informatyki i łączności oraz wyposażenia osobistego i ochronnego funkcjonariuszy mogą być sfinansowane w ramach wydatków, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1716), do kwoty 300 000 tys. zł.
2. Upoważnia się ministra właściwego do spraw finansów publicznych do dokonywania, na wniosek Ministra Obrony Narodowej, przeniesień wydatków w wysokości do 300 000 tys. zł z części 29 - Obrona Narodowa do części 42 - Sprawy wewnętrzne oraz części 85/00 - Województwa, z przeznaczeniem na realizację wydatków, o których mowa w ust. 1.

USTAWA z dnia 15 grudnia 2016 r. o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2017–2020” (Dz. U. poz. 2140)

o ustanowieniu "Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i *[Biura Ochrony Rządu]* <**Służby Ochrony Państwa>** w latach 2017-2020"

Art. 1.

1. Ustanawia się "Program modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i *[Biura Ochrony Rządu]* <**Służby Ochrony Państwa>** w latach 2017-2020", zwany dalej "Programem".
2. Wdrożenie Programu ma na celu poprawę skuteczności i sprawności działania Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i *[Biura Ochrony Rządu]* <**Służby Ochrony Państwa>**, zwanych dalej "formacjami", i stworzenie warunków sprzyjających realizacji ich ustawowych zadań przez modernizację infrastruktury, sprzętu i wyposażenia, a także wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy oraz zwiększenie konkurencyjności wynagrodzeń pracowników cywilnych formacji.
3. Program nie jest programem wieloletnim w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, 1948 i 1984).
4. Podmioty realizujące Program, w celu sfinansowania w poszczególnych latach przedsięwzięć określonych w art. 2 pkt 1-3, mogą zaciągać zobowiązania do wysokości łącznej kwoty wydatków przewidzianych w Programie na dane przedsięwzięcie, po uprzednim uzyskaniu zgody:

1) Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, zwanego dalej "Ministrem", lub właściwego wojewody - w odniesieniu do środków budżetu państwa, których są dysponentami;
2) ministra właściwego do spraw finansów publicznych - w odniesieniu do środków ujmowanych w rezerwie celowej, o której mowa w art. 4 ust. 2.

Załącznik nr 1

PODZIAŁ KWOT PRZEZNACZONYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMU W FORMACJACH

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Razem
1	Policja	875 196	1 237 983	2 035 697	1 844 153	5 993 029
2	Straż Graniczna	184 489	278 217	430 651	374 091	1 267 448
3	Państwowa Straż Pożarna	300 407	361 050	540 610	521 075	1 723 142
4	*[Biuro Ochrony Rządu]* <**Służba Ochrony Państwa**>	29 519	45 638	69 015	58 906	203 078
Razem		1 389 611	1 922 888	3 075 973	2 798 225	9 186 697

Załącznik nr 3

PODZIAŁ KWOT PRZEZNACZONYCH NA REALIZACJĘ PRZEDSIĘWZIĘĆ PROGRAMU W FORMACJACH

Policja

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Razem
1	Inwestycje budowlane	216 347	342 233	628 813	403 607	1 591 000
2	Sprzęt transportowy	73 219	150 000	203 000	197 781	624 000
3	Sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej	8 890	9 150	28 050	30 830	76 920
4	Sprzęt informatyki i łączności	102 345	218 000	155 000	179 655	655 000
5	Wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy	49 850	60 612	45 930	16 668	173 060
6	Wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń	335 802	361 702	772 127	803 783	2 273 414
7	Zwiększenie konkurencyjności	88 743	96 286	202 777	211 829	599 635
Razem		875 196	1 237 983	2 035 697	1 844 153	5 993 029

Straż Graniczna

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Razem
1	Inwestycje budowlane	25 634	89 938	104 425	82 491	302 488
2	Sprzęt transportowy	21 911	47 746	32 028	28 570	130 255
3	Sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej	6 510	6 444	14 289	19 735	46 978
4	Sprzęt informatyki i łączności	53 173	53 271	119 612	74 510	300 566
5	Wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy	14 236	12 834	15 563	18 012	60 645
6	Wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń	50 452	54 343	116 005	120 761	341 561
7	Zwiększenie konkurencyjności	12 573	13 641	28 729	30 012	84 955
Razem		184 489	278 217	430 651	374 091	1 267 448

Państwowa Straż Pożarna

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Razem
1	Inwestycje budowlane	75 558	98 643	134 981	86 998	396 180
2	Sprzęt transportowy	69 466	72 200	77 628	83 184	302 478
3	Sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej	14 850	15 960	16 960	17 610	65 380
4	Sprzęt informatyki i łączności	11 374	16 410	15 400	26 920	70 104
5	Wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy	15 670	36 040	35 290	35 870	122 870
6	Wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń	106 558	114 277	244 514	253 949	719 298
7	Zwiększenie konkurencyjności	6 931	7 520	15 837	16 544	46 832
Razem		300 407	361 050	540 610	521 075	1 723 142

[Biuro Ochrony Rządu]

<Służba Ochrony Państwa>

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Razem
1	Inwestycje budowlane	14 720	12 320	18 250	11 180	56 470
2	Sprzęt transportowy	3 210	12 070	15 160	12 370	42 810
3	Sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej	30	6 216	10 685	8 396	25 327
4	Sprzęt informatyki i łączności	200	1 488	1 710	2 108	5 506
5	Wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy	3 000	4 531	4 005	4 851	16 387
6	Wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń	7 282	7 844	16 744	17 430	49 300
7	Zwiększenie konkurencyjności	1 077	1 169	2 461	2 571	7 278
Razem		29 519	45 638	69 015	58 906	203 078

Załącznik nr 4

PODZIAŁ KWOT ŚRODKÓW Z REZERWY CELOWEJ PRZEZNACZONYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMU W FORMACJACH

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Razem
1	Policja	144 883	501 440	1 265 711	557 251	2 469 285
2	Straż Graniczna	16 126	131 099	278 574	145 264	571 063
3	Państwowa Straż Pożarna	111 098	93 000	264 252	106 163	574 513
4	*[Biuro Ochrony Rządu]* **<Służba Ochrony Państwa>**	7 893	22 629	45 352	25 051	100 925
Razem		280 000	748 168	1 853 889	833 729	3 715 786

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

Załącznik nr 6

PODZIAŁ KWOT ŚRODKÓW Z REZERWY CELOWEJ PRZEZNACZONYCH NA REALIZACJĘ PRZEDSIĘWZIĘĆ PROGRAMU W FORMACJACH

Policja

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Razem
1	Inwestycje budowlane	65 373	218 140	509 465	251 130	1 044 108
2	Sprzęt transportowy	0	100 000	133 000	133 685	366 685
3	Sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej	0	5 490	10 830	13 182	29 502
4	Sprzęt informatyki i łączności	0	130 800	93 000	115 655	339 455
5	Wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy	0	13 567	2 500	2 891	18 958
6	Wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń	56 663	25 900	410 425	31 656	524 644
7	Zwiększenie konkurencyjności	22 847	7 543	106 491	9 052	145 933
Razem		144 883	501 440	1 265 711	557 251	2 469 285

Straż Graniczna

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Razem
1	Inwestycje budowlane	4 760	33 714	49 130	44 517	132 121
2	Sprzęt transportowy	0	47 746	32 028	28 570	108 344
3	Sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej	0	6 444	14 289	19 735	40 468
4	Sprzęt informatyki i łączności	0	35 750	100 991	41 510	178 251
5	Wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy	0	2 486	5 386	4 893	12 765
6	Wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy	8 330	3 891	61 662	4 756	78 639
7	Zwiększenie konkurencyjności wynagrodzeń	3 036	1 068	15 088	1 283	20 475
Razem		16 126	131 099	278 574	145 264	571 063

Państwowa Straż Pożarna

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Razem
1	Inwestycje budowlane	11 247	40 942	81 448	36 031	169 668
2	Sprzęt transportowy	6 810	9 200	9 200	11 590	36 800
3	Sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej	1 850	2 500	2 500	3 150	10 000
4	Sprzęt informatyki i łączności	780	10 550	11 050	22 820	45 200
5	Wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy	2 670	21 500	21 500	22 430	68 100
6	Wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń	82 706	7 719	130 237	9 435	230 097
7	Zwiększenie konkurencyjności	5 035	589	8 317	707	14 648
Razem		111 098	93 000	264 252	106 163	574 513

[Biuro Ochrony Rządu]

<**Służba Ochrony Państwa**>

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Razem
1	Inwestycje budowlane	6 510	12 320	18 250	11 180	48 260
2	Sprzęt transportowy	0	9 655	15 160	12 370	37 185
3	Sprzęt uzbrojenia i techniki specjalnej	0	0	1 750	705	2 455
4	Sprzęt informatyki i łączności	0	0	0	0	0
5	Wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy	0	0	0	0	0
6	Wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń	1 164	562	8 900	686	11 312
7	Zwiększenie konkurencyjności	219	92	1 292	110	1 713
Razem		7 893	22 629	45 352	25 051	100 925

Załącznik nr 7

WZROST WIELOKROTNOŚCI KWOTY BAZOWEJ
STANOWIĄCEJ PRZECIĘTNE UPOSAŻENIE FUNKCJONARIUSZY

Lp.	Nazwa formacji	Data wzrostu wielokrotności	Wzrost wielokrotności kwoty bazowej w stosunku do roku poprzedniego
1	Policja	1 stycznia 2017 r.	0,18
		1 stycznia 2019 r.	0,22
2	Straż Graniczna	1 stycznia 2017 r.	0,18
		1 stycznia 2019 r.	0,22
3	Państwowa Straż Pożarna	1 stycznia 2017 r.	0,18
		1 stycznia 2019 r.	0,22
4	*[Biuro Ochrony Rządu]* <**Służba Ochrony Państwa**>	1 stycznia 2017 r.	0,18
		1 stycznia 2019 r.	0,22

Art. 3.

1. Program realizują Komendanci Główni: Policji, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej, a także jednostki organizacyjne im podległe i przez nich nadzorowane lub kontrolowane oraz *[Szef Biura Ochrony Rządu]* **<Komendant Służby Ochrony Państwa>**.
2. Programem są objęte również jednostki ochrony przeciwpożarowej włączone do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i jednostki ochotniczych straży pożarnych - realizujące zadania zlecone z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

USTAWA z dnia 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego przewozu towarów (Dz. U. poz. 708)

Art. 3.

1. System monitorowania drogowego obejmuje gromadzenie i przetwarzanie danych o przewozie towarów, w szczególności z zastosowaniem środków technicznych służących do tego monitorowania, oraz kontrolę realizacji obowiązków wynikających z ustawy.

2. Systemowi monitorowania drogowego podlega przewóz:

1) towarów objętych:

a) podkategoriami PKWiU: od 19.20.21 do 19.20.28, 19.20.29, 20.14.74 nieoznaczonych znakami akcyzy, 20.14.75, od 20.59.41 do 20.59.42, 20.59.43 zawierających alkohol etylowy, 20.59.57, 20.59.58 oraz 38.12.25, jeżeli masa brutto przesyłki towarów objętych tymi podkategoriami przekracza 500 kg lub jej objętość przekracza 500 litrów,

b) pozycjami CN: 2207 nieoznaczonych znakami akcyzy, 2707, 2710, 2905, 2917, 3403, 3811, 3814 zawierających alkohol etylowy, 3820 zawierających alkohol etylowy, 3824 oraz 3826, jeżeli masa brutto przesyłki towarów objętych tymi pozycjami przekracza 500 kg lub jej objętość przekracza 500 litrów;

2) alkoholu całkowicie skażonego wskazanymi przez dowolne państwo członkowskie Unii Europejskiej środkami dopuszczonymi do skażania alkoholu etylowego na podstawie rozporządzenia Komisji (WE) nr 3199/93 z dnia 22 listopada 1993 r. w sprawie wzajemnego uznawania procedur całkowitego skażenia alkoholu etylowego do celów zwolnienia z podatku akcyzowego (Dz. Urz. WE L 288 z 23.11.1993, str. 12, z późn. zm.- Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, str. 249, z późn. zm.), w tym zawartego w wyrobach nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi w przypadku przesyłek o objętości powyżej 500 litrów;

3) suszu tytoniowego w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym, nieoznaczonego znakami akcyzy, bez względu na jego ilość w przesyłce;

4) towarów innych niż wymienione w pkt 1-3, w stosunku do których zachodzi uzasadnione prawdopodobieństwo wystąpienia naruszeń przepisów prawa podatkowego w zakresie podatku od towarów i usług lub podatku akcyzowego, mogących powodować, ze względu na skalę lub częstotliwość obrotu tymi towarami, znaczne uszczuplenia tych podatków - określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 11.

3. Przez przesyłkę, o której mowa w ust. 2, rozumie się określoną ilość towarów tego samego rodzaju przewożonych od jednego nadawcy towaru do jednego odbiorcy towaru, do jednego miejsca dostarczenia towaru, jednym środkiem transportu.

4. Systemowi monitorowania drogowego nie podlega przewóz towarów objętych:

1) podkategoriami PKWiU:

a) 19.20.29 w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 11 litrów,

b) 20.14.74 nieoznaczonych znakami akcyzy w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 5 litrów,

c) 20.14.75 w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 5 litrów,

d) od 20.59.41 do 20.59.42 w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 16 litrów,

e) 20.59.43 zawierających alkohol etylowy w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 16 litrów;

2) pozycjami CN:

a) 2207 nieoznaczonych znakami akcyzy w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 5 litrów,

b) 2710 w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 11 litrów,

c) 2905 w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 11 litrów,

d) 3403 w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 16 litrów,

e) 3811 w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 16 litrów,

f) 3820 zawierających alkohol etylowy w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 16 litrów.

5. Systemowi monitorowania drogowego nie podlega przewóz towarów, o których mowa w ust. 2 pkt 2, w opakowaniach jednostkowych nie większych niż 5 litrów.

6. Systemowi monitorowania drogowego nie podlega przewóz towarów, o których mowa w ust. 2 pkt 1-3:

1) przewożonych przez operatorów pocztowych w paczkach pocztowych w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1113, 1250, 1823 i 1948);

2) objętych:

a) procedurą celną tranzytu, składowania, odprawy czasowej, przetwarzania lub wywozu,

b) powrotnym wywozem;

3) przemieszczanych w ramach procedury zawieszenia poboru akcyzy z zastosowaniem systemu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 26 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 43 i 60).

7. Systemowi monitorowania drogowego nie podlega przewóz towarów, który nie jest związany z wykonaniem czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, jeżeli przewożonym towarom towarzyszy dokument potwierdzający przesunięcie międzymagazynowe wystawiony przez nadawcę towarów, który zawiera w szczególności:

1) dane nadawcy towaru obejmujące:

a) imię i nazwisko albo nazwę,

b) adres zamieszkania albo siedziby;

2) numer identyfikacji podatkowej nadawcy;

3) dane dotyczące towaru będącego przedmiotem przewozu, w szczególności rodzaju towaru, pozycji CN lub podkategorii PKWiU, ilości, masy brutto lub objętości towaru;

4) dane adresowe miejsca magazynowania towaru - wysyłki;

5) dane adresowe miejsca magazynowania towaru - przyjęcia.

8. Przepisu ust. 7 nie stosuje się do przewozu towarów, o którym mowa w art. 7 ust. 1.

9. Szef Krajowej Administracji Skarbowej prowadzi analizę ryzyka wystąpienia naruszeń przepisów prawa podatkowego w zakresie podatku od towarów i usług lub podatku akcyzowego, związanego z przewozem towarów, dotyczącą zasadności objęcia określonego towaru systemem monitorowania drogowego przewozu towarów, uwzględniając skalę lub częstotliwość obrotu tymi towarami lub skalę uszczupleń tych podatków. Szef Krajowej Administracji Skarbowej przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych informacje o wynikach przeprowadzonych analiz i wnioskach z nich wynikających.

10. Systemowi monitorowania drogowego towarów nie podlega przewóz towarów dokonywany środkami transportu, używanymi przez:

1) Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej;

2) siły zbrojne państwa będącego stroną Traktatu Północnoatlantyckiego;

3) siły zbrojne uczestniczące w Partnerstwie dla Pokoju;

4) Centrum Eksperckie Policji Wojskowych NATO;

5) jednostki wielonarodowe, w tym Brygadę Litewsko-Polsko-Ukraińską;

6) podmiot, o którym mowa w art. 2 ust. 2 Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Naczelnym Dowództwem Sojuszniczych Sił w Europie (SHAPE) dotyczącej stacjonowania, statusu prawnego i wsparcia 3. Batalionu Łączności NATO (3NSB), elementu podporządkowanego Grupie Systemów Łączności i Informatyki NATO (NCISG) dyslokowanego w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisanej w SHAPE dnia 17 września 2014 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1825 i 1826);

7) Kwaterę Główną Wielonarodowego Korpusu Północno-Wschodniego;

8) Centrum Szkolenia Sił Połączonych;

9) organy Krajowej Administracji Skarbowej;

10) Policję;

11) Służbę Więzienną;
12) Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
13) Centralne Biuro Antykorupcyjne;
14) Straż Graniczną;
15) Służbę Wywiadu Wojskowego;
16) Służbę Kontrwywiadu Wojskowego;
17) Agencję Wywiadu;
18) Państwową Straż Pożarną;
19) instytucje Unii Europejskiej;
20) przedstawicielstwa dyplomatyczne lub urzędy konsularne;
[21) Biuro Ochrony Rządu.]
<21) Służbę Ochrony Państwa>.

11. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, towary inne niż wymienione w ust. 2 pkt 1-3, których przewóz jest objęty systemem monitorowania drogowego, wraz ze wskazaniem masy, ilości, objętości lub wartości tych towarów, oraz przypadki, w których ich przewóz nie podlega temu systemowi, uwzględniając konieczność przeciwdziałania uszczupleniom w zakresie podatku od towarów i usług lub podatku akcyzowego.

USTAWA z dnia 9 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. …)

Art. 1.

W ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra (Dz. U. poz. 491, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

(pkt 1-5 pominięto)

(w pkt 6 art. 11a-11zg pominięto)

Art. 11zh.

Minister właściwy do spraw wewnętrznych wyznacza rzecznika dyscyplinarnego w stosunku do Inspektora Nadzoru Wewnętrznego i zastępcy Inspektora Nadzoru Wewnętrznego. *[Inspektor Nadzoru Wewnętrznego wyznacza rzecznika dyscyplinarnego w stosunku do oddelegowanych do Biura funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz komisję dyscyplinarną w stosunku do oddelegowanych do Biura strażaków Państwowej Straży Pożarnej spośród inspektorów Biura i ekspertów Biura. Inspektor Nadzoru Wewnętrznego wyznacza rzecznika dyscyplinarnego w stosunku do oddelegowanych do Biura funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu oraz komisję dyscyplinarną w stosunku do oddelegowanych do Biura strażaków Państwowej Straży Pożarnej spośród inspektorów Biura lub ekspertów Biura.]*

(w pkt 6 art. 11zi-11zk pominięto)

[Art. 6.

W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2032, z późn. zm.) w art. 30 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) z wynagrodzeń za udzielanie pomocy Policji, funkcjonariuszom Służby Celno-Skarbowej, Straży Granicznej, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Żandarmerii Wojskowej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu i Biuru Nadzoru Wewnętrznego, wypłacanych z funduszu operacyjnego – w wysokości 20% wynagrodzenia;”.]

<Art. 6.

W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2032, z późn. zm.) w art. 21 w ust. 1 pkt 83b otrzymuje brzmienie:

„83b) wynagrodzenia za udzielanie pomocy służbom państwowym lub Biuru Nadzoru Wewnętrznego, wypłacane z funduszu operacyjnego, o którym mowa w odrębnych ustawach>

Art. 36.

Komendant Główny Policji w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy ustali tymczasowy regulamin organizacyjny Biura Spraw Wewnętrznych Policji. Regulamin ten obowiązuje do czasu ustalenia regulaminu w trybie określonym *[w art. 7 ust. 4]* **<w art. 7**

ust. 5> ustawy zmienianej w art. 4, jednak nie dłużej niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 40.

Komendant Główny Straży Granicznej w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy ustali tymczasowy regulamin organizacyjny Biura Spraw Wewnętrznych Straży Granicznej. Regulamin ten obowiązuje do czasu ustalenia regulaminu w trybie określonym *[w art. 3a pkt 3]* **<w art. 3c ust. 10>** ustawy zmienianej w art. 5, jednak nie dłużej niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.